Квітень - Червень 1951. Авґсбурґ

ВІСТІ УТГІ

ОРГАН ВНУТРІШНЬОЇ ІНФОРМАЦІЇ ПРОФЕСУРИ, АБСОЛЬВЕНТІВ Й СТУДЕНТІВ

УТГІ

Від Редакції.

Задумуємо неперіодично продовжувати видавати "Вісти УТГІ", щоб в цей спосіб давати вістки про діяльність нашої школи як рівнож зберегти лучбу між членами УТГІ,- професорами, абсольвентами та студентами. По всіх континентах розїхались наші професори, абсольвенти та студенти; отже беремо обовязок як централі бути лучником всієї родини УТГІ. Українська Політехніка на чужині випустила на протязі 29 літ 859 абсольвентів ріжних технічних фахів. Через переселення більшої частини нашої професури а також і студійників в ріжні країни, головно до ЗДА, УТГІ спрямовує свою чинність знов головно на позаочний сектор та науковий сектор, видаючи Наукові Вплоченні та фахові підручники. Бажаємо, що співпрацею всіх зможемо й надалі вести працю і в цей спосіб сповнити обов'язок, який визначає нам 29 річне існування УТГІ. Розпорошеність по всьому світу вимагає від нас затримання й розбудови осередку української технічної науки. Українська Політехніка на еміграції мусить чинитися осередком вільної думки й вільних досліджень на полі природи й природних багатств, економіки й техніки України.

Хроніка.

16 травня 1951 в 29 річницю заснування УГА - УТГІ відсвятковано академічний день, в осідку Ректорату УТГІ в місті Авгсбурзі у Німеччині. На тому святі доц. Пеленський Данило подав короткий огляд діяльности УТГІ та проф. Єфремів Микола зробив доповідь на тему " Багатства України як основа її державности". Присутні гості, що виповнили велику залю ІМКА, з великою цікавістю вислухали інформації про історію УТГІ протягом 29 літ його існування.

Зокрема звернули увагу на дані про студіювання політв'язнів з Польщі не позаочному секторі. В'язні польських в'язниць були студійниками позаочного сектора і покінчили там студії...

В дні 22.5.51 на агрономічному факультеті зложив дипльоновий іспит абсольвент КРАВЧУК ІВАН. Це з черги 298-ий інженер німецької доби УТГІ та 858 від початку існування УГА - УТГІ.

В дні 28.5.51 виїхали до Бразілії декан Проф. Інж. Боженко Б. та Проф. Інж. Цапко Іван з родинами. Виконування обов'язків декана агрономічного факультету перебрав пан Продекан доц. Павло Шікіпин.

В дні 30.5.51 Секретар Сенату пан Козловський Олексій виїхав до ЗДА, одержавши піврічну відпустку, рівночасно одержав доручення Ректорату занятися редакцією Альманаху в 30 ліття УТГІ, що припадає на 1952 рік. Просимо підготовляти матеріяли до цього Альманаху. В цій справі вийде спеціяльний обіжник. Обов'язки секретаря Сенату перебрав п. доц. Др. Савицький П.

В днях 2 і 3. 6. 51 на надзвичайній сесії ЦПУЕН в Мюнхен Пазінґ брали участь, як представники УТГІ, доц. Д. Пелешський і доц. Др. Савицький. Користаючи зі зїзду делеґатів з цілої Німеччини, нав'язано особисті контакти в справі УТГІ.

В дні 9.6.51 відбулося в Авгсбургу/Німеччина/ чергове засідання Сенату, де розглянено меморіял Пана Ректора Проф. Іваницького і відповідно до цього винесено постанови, що торкається І) Заходів до перенесення УТГІ до США 2) поширення Наукового Бюлетеня 3) ближчого контакту з членами УТГІ, що відїхали та інш. Рішено закінчити навчальний рік 30.6.51 та робити підготовку до відбуття професорської Ради, передбачаючи її сесію на прикінці липня.

В дні 12.6.51 на фармацевтичному факультеті в Мюнхені зложив магістерський іспит абсольвент фармації Сідорович Юзеф (Поляк) чергове число 299 а в початковій черзі 859.

В дні 14.6.51 виїхали до ЗДА Пп. Доц. Др. Кононенко Олег та Др. Івахуса Володимир. Завідування фармацевтичним факультетом перебрав пан продекан Доц. Вакуленко І.

На З'їзді міжзональних українських осередків ІМКА в Пріні /Німеччина/в дні 15/18.6.51 Доц.Др. Савицький Петро зложив привіт від УТГІ, як рівнож привітав від УТГІ студентський з'їзд що тоді відбувався в Пріні. Цей привіт приняли студенти овацийно.

В дні 25.6.51 представник Ректорату п.Доц. Пеленський Д. був на авдієнції в Екц. Вп. БУЧКА та зложив привітання від УТГІ з нагоди відзначення ЙОГО, і передав найновіше число "Наукового Бюлетеню" ч: XVIII -XIX, з присвятою пана Ректора. Їх Ексцеленція Вп. БУЧКО щиро дякував за привітання та просив передати привітання Їх Магніфіценції Пану Ректорові Іваницькому, як рівнож передав благаслоьення всьому УТГІ.

В дні 29.6.51 відвідав Доц. Пеленський Д. в баварському Міністерстві Освіти п. міністеріяльного радника Др. Зайлера, передаючи йому новий випуск " Наукового Бюлетеня"; при цьому зложив звіт з дотеперішньої діяльности УТГІ та порушив питання сталого осідку УТГІ та підтверджень дипломів.

Перед Міністерством Внутрішніх Справ робляться заходи в справі одержання спільної садиби УТГІ в Мюнхені.

Др. Агр.Наук УТГІ п. Каваляр Володимир з Рабат (Мароко) виготував стінну мапу ґрунтів Марока (В дослідчім Інституті в Рабат); цю мапу прислав до нашого Інституту з присвятою. Дякуємо.

Проф. Др. Вертипорох Евген прислав з Торонта (Канада) місячний журнал " Тге Натль", в якому поданий його життепис та згадка про його працю, як хеміка науковця, в дослідів і поліпшень хем. продуктів цеі фабрики, де він працює. Проф. Вертипорох поліпшив методу видобування інсуліну, про що пише в черговім випуску ". Наукового Бюлетеню ". Рівнож в тому журналі є згадка, що Проф. Вертипорох є головою Наукового Товариства ім. Шевченка Відділу Канада.

Науковий Сектор випустив черговий зошит " Наукового Бюлетеню ч.ч. XVIII - XIX в якому поміщені праці: Проф. Др. Бориса Іваницького: " Проблема захісних лісів та захісного залісення в Галичині до 1939 року" і Дипл. Агроном Інж. Аркінович Кіри: " Селекційна робота з томатами на Україні"

Друкується черговий випуск "Наукового Бюлетеню" ч.ч. XX -XXI в якому поміщені праці і рецензії: Проф. Др. Вертипороха Евгена " Про індустріальну методу добування інсуліну", Проф. Др. Єфремова Миколи " Встановлення загальної формулі для вираховування ефективних йонних радіусів", Доц.Др. Савицького Петра: " Про тектоніку і агрофізичний вплив аерокомплексу", Проф. Др. Аркіновича Александера: " Рецензії на еспанські наукові журнали",

Підготовляється до друку " Науковий Бюлетень ч.ч. XXII - XXIII./Проф. Др. Єфремів Микола: " Гіпербазити України" Доц. Др. Савицький Петро " Оцінка статистичних даних з агрофізичних вимірів

Науковий Сектор дістав багато подяк від університетів та політехнік за присилання " Наукового Бюлетеня " і дістав вимінні видання, що йдуть до бібліотеки УТГІ; рівночасно прохання о пересилку інших Чч. Бюлетеню і рівночасно висловлення зацікавлености порушеними проблемами в надрукованих працях. Між іншими прийшли такі повідомлення: З Університетської бібліотики Майнц, Університетська бібліотека Марбург, Зенкенбергіше Бібліотек Франкфурт, Університетська бібліотека Кіль, Бібліотека Технічної Високої Школи Штуттгарт,/Проф. Др. Р. Герінг висловлює подяку і дуже велике зацікавлення працею Проф. Др. Єфремова./,бібліотека Конгресу у Вашінгтоні та бібліотека Університету у Каліфорнії.

Науковий Сектор видав в імені ректорату звернення до всіх пп Колег з проханням про співпрацю. Просимо про скорий відгук на це звернення. Крім цего Науковий Сектор відкриває збірку на Видавничий фонд і в цей спосіб задумує покрити матеріяльні видатки та уможливити дальшу видавничу діяльність. Великі надії покладається на абсольвентів.

До друку підготовлено:

Проф. Др. МАХІВ Гр. Ґрунтознавство
Проф.Дип.Агро-Інж.БОЖЕНКО Виноградництво
Проф. Др. ГОРОДЕЦЬКИЙ В. - Загальне хліборобство
Доц. Др. САВИЦЬКИЙ П. - Аґрофізика
Проф. Др. ЄФРЕМЕВ Микола - Природні багатства України

Надіслано нам : Бюлетень Канадійського Відділу Товар. ім. Шевченка - Торонто. " Листи з Еспанії " Мадрид (ч. 5 - 6 51) " Слово Істини " Травень 1951 Вініпеґ Канада. Revue Canadienne de biologie, " the Shuttle" No. 30, Monthly Bulletin Toronto - Canada, Milchwissenschaft 1 - 6 Nürnberg, Technik und Handwerk 1 - 4 Augsburg, Bauen und Wohnen 1 - 3 Ravensburg, Die Molkerei-Zeitung 1 - 6 Hildesheim, Chemie - 1 - 3, Arbeit und Sozialpolitik 1 - 6 Düsseldorf. A Statistical Postwar Survey on THE NATURAL SCIENCES and GERMAN UNIVERSITIES. Соборна Україна - Париж.

В " Листах з Еспанії" ч. 5 подано цікаву вістку, що в Еспанській Національній Бібліотеці в Мадриді знаходиться " Острозька Біблія" 1581 року.

П. Богдан Мусій надіслав до бібліотеки УТГІ " Записки Української Господарської Академії в Ч.С.Р. " том II 3. випуск, 1929р. " Записки Української Господарської Академії в Ч.С.Р. 1931 том III, випуск 1,2,3. Щиро дякуємо за цей дар. Ці Записки, це бібліографічна рідкість.

До Товариства Прихильників УГА - УТГІ поступив дар Проф. Шуленка з Австралії 5 фунтів австралійських Штр. і 8 фунти Штр. від Інж. Проця. ТПУГА щиро дякує за ті пожертви.

Проф. Б. Боженко з дороги до Бразилії з Еспанського порту Ляс Палмас переслав щире вітання всім УТГІвцям.

Секретар УТГІ А. Козловський, відїджаючи з Бремену, в дні 17.6. переслав щирі вітання всім колегам УТГІ.

Проф. Др. Кузеля Зенон, - Голова КОДУСу повідомляє нас, що КОДУС утворив стипендійні фонди ім. сл.п. Проф. Др. Евгена Храпливого і Проф. Інж. Романа Димінського, - як живий пам'ятник нашим двом визначним працівникам на полі Економічно - Господарських Наук. Запрошуємо наших абсольвентів УТГІ, студентів УТГІ та наших прихільників, цей живий пам'ятник дійсно величаво збудувати, утривалити пам'ять наших вчених - професорів УТГІ пожертвами на цей стипендійний фонд. Цим дасться можливіст нашій студіючій молоді, закінчувати не тільки формальну освіту, але разом з тим, усвідомлювати, що вони являються далі носіями їхніх ідей Української Науки.

Централя КОДУСу повідомляє нас про перенесення свого осідку до Франції, подаючи адресу : Prof. Dr. Zenon Kuziela, Sarcelles / S. et O./ 27 , rue des Bauves, France.

Рецензії

З " Науковий Бюлетень " ч. XVIII. - XIX. за червень 1951 Авґсбург подає дуже цікаву працю Проф. Др. Б. Іваницького, - " Проблема захисних лісів та захисного залісення в Галичині до 1939 року"; в зміст цієї праці входять :
1/ Доброчинний вплив лісу, 2/ Краєвиди Галичини з лісозахисного погляду, 3/ Розвиток лісоохоронного законодавства в Галичині, 4/ Відлісення і невжитки, 5/ Лісозахисна проблема в Карпатах. 6/ Лісозахисна проблема на високорівнях. 7/ Лісозахисна проблема на Малому Поліссі. 8/ Загальний перегляд та проблеми. До цієї праці подано список використаної літератури, що складається з 43 назв. Подано резюме в англійській та німецькій мовах.

Розвідка - Праця Дипл. Аґро-Інженера Кіри Архімович : " Селекційна робота з томатами на Україні ", подає дуже цікаві осяги з її праці в області селекції томатів, в наслідок яких збагачено асортимент томатів, сортами, штамбовими і овоче-подібними

/ " Українець", " Ліліпут "," Перекоп Сріблий рожевий" " та інші./
В своїй селекції п. Архімович звернула увагу на виведення ультра ранніх сортів, з швидкою віддачею овочів та на інші важливі властивості що до збільшення врожаю і здібностей до кращого консервування та транспортування і.т.д.
В цій праці є такі розділи : 1/ Походження томатів, 2/ Завдання і методи селекції, 3/ Різноманітність типів томатів, 4/ Робота з томатами на Україні, 5/ Наслідки власної авторової роботи в галузі селекції, 6/ Наукова кляснфікація томатів. Праця ілюстрована 5ма таблицями малюнків.

В надісланій Др.Каваляр - Кавалярідзе мапі Ґрунтів Марока гарно картографовано, влучно добраними фарбами і назначеннями 40 різноманітних типів ґрунтів. Серед цих ґрунтів цікаво відзначити типи, які поширені і на Україні в її трьох основних зонах : Полісся, Лісостепу і Степу, як от : опопільнені ґрунти, сірі лісові землі, чорноземи, гниді та інш. Опопільнені ґрунти і сірі лісові землі находяться в гірських районах Марока, а чорноземи в степових околицях; звичайно, крім того характеристичними для Марока є ґрунти пустель і надморського узбережжя. Мапу виготовлено в мірилі 1 : 1.500.000.

Адреса Секретаріяту і Ректорату УТГІ : Авґсбург 6 Постфах 22. Німеччина.

Друкується на правах рукопису 250 примірників.

Шановних колеґ абсольвентів та студентів просимо подавати свої адреси, для вдержання з нами зв'язку.

Рік II. Липень-Вересень 1951 Ч. 2. (11)

ВІСТІ УТГІ

ОРГАН ВНУТРІШНЬОЇ ІНФОРМАЦІЇ ПРОФЕСУРИ, АБСОЛЬВЕНТІВ Й СТУДЕНТІВ УТГІ.

Зміст

......: § :......

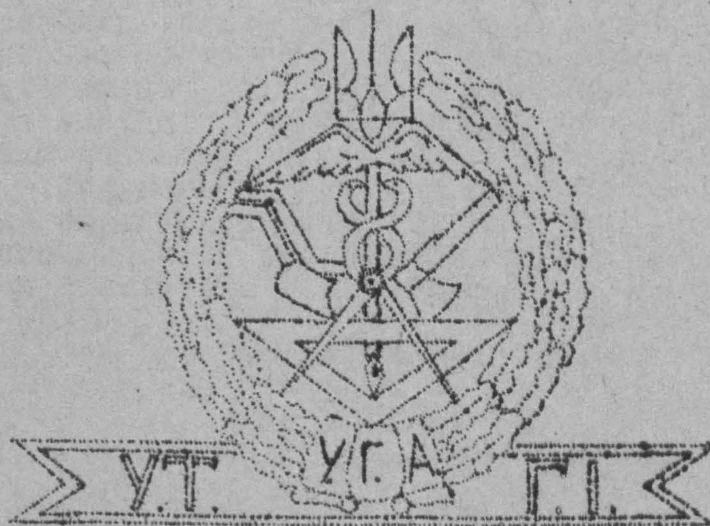

Авґсбурґ 1951 р

Ректор УТГІ. Дня 28. вересня 1951 року.

ДО ВСІХ ВШ ПАНІВ ЧЛЕНІВ ЛЕКТОРСЬКОГО
І СЛУЖБОВОГО ПЕРСОНАЛУ У Т Г І .

Високоповажані Панове!

У відповідь на мій обіжник від 22.липня 1951 року в справі перенесення УТГІ до США та дальшої праці УТГІ в умовах поділу її між Европою і Америкою - я одержав декілька десятків листів і заяв від пп. Членів УТГІ. Прошу всіх, хто був ласкавий відповісти мені, приняти цим шляхом мою щиру подяку.

У деяких з цих листів, крім відповіді на поставлені в обіжнику питання, містяться різні міркування у зв"язку з дальшими завданнями і можливостями праці УТГІ. Ці докладніші листи (подаю в порядку їх поступлень і для скорочення не титулую ВШ.Панів Колеґ-Кореспондентів) надіслали пп.: С.Драгоманів, П.Савицький, Г.Гордієнко, Г.Лукіянченко, П.Шулежко (Австралія), І.Драбатий, Колектив: Я.Моралевич, Я.Зозуля, Е.Жарський, М.Гавриленко, Г.Денисенко, С.Зеркаль, Ю.Нещадименко (без власноручних підписів - розіслано всім очевидно в характері, так би мовити, контр-обіжника), В.Панасенко, І.Розгін, М.Каплистий, Я.Закуленко. Інші Панове надіслали тільки короткі листи погодження, а дві особи приєдналися до згаданого колективу.

Ці листи дуже цінні для Ректорату, бо всі вони свідчать про нашу спільноту, подаючи персональні оцінки ситуації (очевидно, не без впливу власного життевого стану кореспондентів) критично-ділово розцінюють і наш згаданий обіжник. Деякі з пп.кореспондентів підкреслюють зокрема необхідність затримання рішення про перенесення УТГІ до США аж до правного оформлення школи в США.

На основі наших дальших власних роздумувань, та з уваги на висловлені в листах-відповідях думки, намічається деякі зміни щодо порядку виборів і початкового основного складу загально-представницького органу УТГІ, як то видно з долученого тут Комунікату Ректорату УТГІ (від 28.вересня 1951 року). Але в необхідності спільного голосування для виборів такого органу ці листи ще більше нас переконують.

Це раз щиро дякую всім ВШ.Панам Колеґам за відповіді, ласкаво прошу інших ВШ.Панів Колеґ теж не відмовити нам у скорішім висловленні своїх поглядів у цій важній справі дальшої організації і праці УТГІ.

З правдивою пошаною й Товариським

привітом

Борис Іваницький
Ректор УТГІ.

ДО ПП. ЧЛЕНІВ ЛЕКТОРСЬКОГО ПЕРСОНАЛУ, АБСОЛЬВЕНТІВ І СТУДІЙНИКІВ УТГІ.

1946 року при Українськім Технічно-Господарськім Інституті було організовано Науковий Сектор. Завданням цього сектору було розроблювати наукові проблеми на підставі матеріялів науково-дослідчої роботи членів лекторського персоналу УТГІ і вислідн розроблених проблем подавати до загального відома наукового світу вільних країн Европи, Америки, Австралії. Малося на увазі репрезентувати в такий спосіб серед широких кол науковців цих країн наш інститут, яко високу українську науково-навчальну установу на еміґрації.

Публікація наукових праць науковців УТГІ переводилася в спосіб видань періодичного наукового органу наукового сектору під назвою „Науковий Бюлетень УТГІ". Цей орган містить розвідки викладачів УТГІ з природознавства, техніки та економіки на Україні, так і загального значення.

Надіслання „Наукового Бюлетеню УТГІ" науковим і високошкільним установам Европи і Америки в значній мірі помогало поповнити бібліотеку УТГІ виданнями цих установ в обмін на одержані випуски „Наукового Бюлетеня". То є одинокий шлях зв'язку УТГІ з вислідами робіт наукових установ вільних країн, бо одержувати наукові видання за плату УТГІ не мав змоги за браком належних коштів у відповідній валюті.

Тільки жертвенна праця науковців зі складу лекторського персоналу УТГІ /автори розвідок не одержували ні коштів на розроблення матеріялів своєї дослідчої роботи, ні гонорару за свої наукові доповіді і статті/ дало змогу видавати „Науковий Бюлетень" і в такий спосіб додержувати контакт з науковими і високошкільними установами Европи, Америки та Австралії.

Маємо від них багато подяк і зацікавлення нашим виданням, що є показчиком вартости „Наукового Бюлетеню УТГІ". Але під цю пору матеріяльні ресурси УТГІ вичерпані майже остаточно і, хоча зараз не відбувається авдиторного навчання, зараз навіть на видання „Наукового Бюлетеню" не вистачає коштів. Отже повстає загроза відмовитися від публікації наших наукових праць, а разом з тим перервати контакт з науковими і високошкільними установами Европи і Америки.

В зв'язку з цим, УТГІ покладає надію на співучасників в роботі та студійників УТГІ, а особливо на тих, що об'єднані в ті чи інші організації під егідою УТГІ, як от ТПУГА, Товариство Аб.

сольвентів та інші, аби вони своєю матеріяльною і моральною підмогою сприяли дальшому випуску „Наукового Бюлетеня".

Ця підмога могла б виявитися у формі як пожертв і збирання коштів на фонд „Наукового Бюлетеню", передплати на це видання та купівлі тих або тих випусків „Наукового Бюлетеня", так і в формі надіслання до наукового сектору наукових матеріялів для вміщення в цім органі.

Отже, надсилаючи Вам один з випусків „Наукового Бюлетеня", просимо оплатити його в розмірі 1-го доляра, або у відповідній вартости другою валютою країни Вашого перебування. Цей доляр рівночасно буде передплатою на „Науковий Бюлетень" для надіслання його одній з науково-дослідчих та високошкільних установ вільного світу. В такий спосіб Ви спричинетесь до змоги дальшого поширення нашого „Наукового Бюлетеня" серед Західньо-Европейських і Заокеанських наукових установ, для гідної репрезентації української науки.

Не менш цінною була б і моральна підтримка, яка могла б виявитися у формі статтей, дописів і повідомлень про наукове життя і роботу науково дослідних установ та бібліографічних нотаток про новини серед науклвих видань у країнах, куди долею судилося Вам виеміґрувати на життя і працю.

Гроші та наукові статті і нотатки просимо надсилати за адресою: A u g s b u r g 6, Postschliessfach 22,
/für Wissenschaftliche Berichte des U.T.W.I./

Ректорат УТГІ :

Червень 1951 р. Авґсбурґ.

Дня 28.вересня 1951 року.

КОМУНІКАТ РЕКТОРАТУ УТГІ.

У зв"язку з виїздом значної більшости лекторського персоналу УТГІ з леґального місця осідку УТГІ - Німеччини до Америки (США, Канада) Сенат УТГІ в свойому засіданні 9.червня 1951р. принняв постанови про перенесення осередку УТГІ для загальної репрезентації і дальшої праці до США.

Умови до цього перенесення становлять: вибори, на основі загального голосування переведеного всіми управненими до того членами Професорської Ради УТГІ, нового загального Проводу УТГІ,спочатку в складі Ректорату, що мав би перевести зовнішньо-правне і внутрішньо-організаційне оформлення УТГІ в США згідно з місцевими обставинами і правними нормами. Теперішній Провід УТГІ в Німеччині передасть після того свої права і обов"язки ново-обраному Ректоратові, як загально-обраному репрезентаційному тілу традиційного УГА-УТГІ. Дальша адміністративна розбудова керівних органів УТГІ в США належатиме вже ново-обраному Ректоратові. Очевидно в цьому полягало б певне відступлення в напрямі зміни скорочення і упрощення виборів, передбачених в обіжнику Ректора від 22.7.1951р.

Доки ж не відбудеться в зазначених передумовах і порядку передача репрезентаційних прав УГА-УТГІ до США, доти лишаються в силі наступні роз"яснення, що Ректорат подає їх до загального відома, відповідаючи тим і на окремі запити.

1. УГА-УТГІ - Українська Політехніка на еміграції, що продовжує 29-тирічні традиції національно культурної праці Української Високої Школи політехнічного типу, діє і далі легально в Німеччині через свої органи, як установа, затверджена американською військовою окупаційною владою і фактично признана Міністерством Освіти в Баварії (Мюнхен).

2. До виключної компетенції УТГІ (Німеччина), як і раніше, належать справи персонального характеру й видача відповідних документів, от як:
   а) призначення і кваліфікації лекторського персоналу;
   б) нових вписів по авдиторному сектору навчання;
   в) видачі іспитових свідоцтв і дипломів абсольвентам;
   г) докторських кваліфікацій.

3. Свою навчальну чинність по авдиторному сектору УТГІ (Німеччина) продовжує тільки в обмеженім обсязі - відповідно до обставин, але не припиняє її, для своїх студентів і абсольвентів і далі переводить предметові і дипломові іспити.

4. По Позаочному Сектору УТГІ (Німеччина) так само й далі продовжує нові вписи та керує навчанням студійників з усіх европейських та інших позаамериканських країн. Що до останніх, то керівники можуть бути призначені там лише за згодою Центру УТГІ.

5. Видання "Наукового Бюлетеня УТГІ", "Наукових Записок" та "Вістей УТГІ" провадить Ректорат УТГІ.

6. Представництва УТГІ поза Німеччиною діють як посередницькі органи у межах даних їм писемних уповноважень, на основі взаємних порозумінь досі встановлених з ними Ректоратом і Сенатом УТГІ.

7. Усі заборженності перед УТГІ:
   а) з боку пп. студентів і абсольвентів та студійників-позаочників, оскільки ці заборженності постали чи постануть у зв"язку з студіями в УТГІ (Німеччина) та
   б) за комісійний продаж підручників - належить вплачувати в касу УТГІ, Авґсбурґ 6, Постшлісфах 22, Німеччина (Баварія).

8. По перенесенні репрезентаційного і ділового осередку УТГІ до США, у Німеччині залишиться Відділ УТГІ, що діятиме в порозумінні з осередком в США. Тоді втратять силу чи будуть змодифіковані наведені тут пункти, - про що своєчасно буде повідомлено окремим комунікатом.

9. Всі ці роз"яснення зроблено тут згідно з реґуляміном і всіма правилами УТГІ та в межах всієї дотеперішньої практики УТГІ - - з метою усунення можливих непорозумінь, що могли б виникнути в зв"язку з постановою Сенату про перенесення УТГІ до США. Ні правного, ні фактичного перенесення ще не сталося. УТГІ діє в Німеччині, а поза Німеччиною існують Його Представництва з певними посередницькими функціями в точно окреслених межах і всякі інші дії того чи іншого Представництва становили б порушення компетенції і з погляду правил і традиції та академічних норм нашої школи не мали б леґальної основи, а в тому і правної сили.

(-)
Доц.Дипл.Інж.Д.Пеленський
Секретар Проф. Ради УТГІ
в.о. Проректора

(-)
Проф.Д-р Борис Іваницький
Ректор УТГІ

.......: § :.......

Ректорат УТГІ оголошує впис на авдиторне навчання на Фармацевтичний Факультет. Бажаючі студіювати при вписах зложуть матуральне свідоцтво в оригіналі або фотокопію оригіналу, короткий життепис в власноручному писанні, дві фотографії з власноручним підписом. Коли зголоситься відповідна скількість студентів - відчиниться авдиторне навчання. Навчання відбуватиметься в Мюнхені. Зголошення слати до Ректорату УТГІ, Авґсбурґ 6, Постшлісфах 22. Зимовий семестер початься 25.Х.1951 року. Вписи приймається до 25.жовтня 1951 року.

.......: § :.......

Позаочний Сектор УТГІ повідомляє: що продовжує записи на позаочне навчання факультетів: Економічного, Агро-Лісового, Вищої Школи Державних Наук і на курси: Журналістики, Українознавства, Ботаніки і Дендрології. Студії тривають в необмежений для кожного час. Студентами високошкільних факультетів можуть бути особи без різниці віку і статті з закінченою середньою освітою. Особи обох статей, що не мають закінченої середньої освіти не молодші 17 літ, можуть записатися як курсанти на будь який з високошкільних факультетів та шкіл і курсів чи окремих предметів при факультетах. Правила прийому на Позаочний Сектор УТГІ або вписи на студії окремих курсів надсилається разом з докладним проспектом існуючих курсів з зазначенням студійної такси, висилається негайно після прислання поштових значків або міжнародніх купонів.

.......: § :.......

Від Редакції.

Випускаючи чергове друге число "Вістей УТГІ", хочемо порушити два питання щодо дальшого існування й праці УТГІ. Саме тепер УТГІ входить в нову фазу існування, що її можна окреслити - - третя доба УТГІ. Ідучи за наказом сповнити обов"язок, який нам накладає 29-літнє існування УТГІ, мусимо знайти відповідні форми праці і закріпити їх для продовження існування УТГІ. Правильне очеркнення суті нашої еміграції полягає, на нашу думку, в тому, що ми творимо в нашій розпорошенності по цілому світі духову українську державу, і це нам вказує наше місце і завдання, яке маємо сповнити як Українська Національна Політехніка на чужині.

Коли нині переходимо знов на позаочне навчання, то треба його розширити, виробивши пляни навчання так, щоб, крім подавання загального практичного знання, запровадити програму додаткового навчання для всіх наших молодих студентів, що студіюють в чужих високих технічних школах в країнах їхнього теперішнього поселення. Нашим завданням було б доповнити їхню практичфахову освіту знанням української тематики, прив"язаної до питань загальних фахових знань. Знаємо, що в світовій науковій літературі та науці Україна трактована як Росія. І власне тому наш важливий обов"язок був би дати молодим адептам науки джерело знання про Україну, щоб у майбутньому вони знали і вміли використати це на кожному місці. Ось це наше велике завдання що його наш УТГІ, як Українська Національна Політехніка на чужині, мала б поставити собі й, по можливості, його сповнити. А перед усім треба було б нашій студіючій молоді вказати на конечність і обов"язок таких студій рівнобіжно зі студіями загальними.Дальше належало б організаційно охопити студіючу молодь на чужих технічних високих школах і створити можливості навчання позаочною методою.

Друге завдання - розбудувати наш Науково-Дослідний Сектор треба так, щоб чужинний науковий світ відчував і знав, що джерела української технічної науки поза Україною треба шукати в УТГІ на чужині.

Коли вдалося б нам ці завдання здійснити, то ми сповнили б цим свій обов"язок супроти Української Нації, і третя доба існування Української Національної Політехніки на чужині так само себе оправдає, як дві попередні славні доби УГА/УТГІ. До виконання цих завдань тільки одна вимога до нас всіх УГА/УТГІ-вців: спільне зусилля - співпраця. Мусимо пам"ятати, що цей обов"язок накладає на нас наша "Альма-Матер".

Ці рядки пишемо в порядку дискусії і піддаємо їх під розвагу. Чи ці думки будуть реальні - покаже відгук на них.

Хроніка

Міністерство Внутрішних Справ Баварії письмом своїм з дня 17.7.1951 року, у відповідь на наше прохання, дало засадничу згоду на перенесення Педагогічного Персоналу УТГІ до табору Мюнхен-Моозах. Перенесення мало б відбутись постепенно в міру звільнення мешкань в тому таборі. Протягом кількох місяців можна буде всім нашим колеґам, які зголосились на листу перенесення до табору Мюнхен, приміститись в цьому таборі. В цей спосіб вдалосьби згуртувати нашу групу Педагогічного Персоналу в Мюнхені і перенести осідок Централі УТГІ до Мюнхену. Певні труднощі мається з підшукуванням приміщення для канцелярії й складу.

x x x

Дня 22.7.1951 року відбулося засідання Сенату, на якому порушено було ряд біжучих справ та винесено побажання відносно скликання зборів Професорської Ради.

x x x

Керівник Науково-Дослідного Сектора п.проф.Городецький Володимир виїхав до дальшого процесінґу до Мюнхену і обов"язки керуючого Науковим Сектором з днем 1.8.1951 року перебрав тимчасово п.Доц.Др. Савицький Петро. Технічні праці перебрав п.Бідяк Богдан.

x x x

Дня 4.8.1951 року відбулося наукове засідання, на якому п.проф.д-р Єфремів Микола виголосив доповідь "Нова універсальна метода для вирахування основних механічних величин (вартостей), ефектовні йонні радіюси, атомові радіюси, атомові об"єми і т.п."

x x x

Дня 7.8.1951 року розіслано летунською поштою всім членам Педагогічного Персоналу "Обіжник" Пана Ректора з дня 22.7. б.р., в якому зясовується сучасний стан УТГІ та проект участи цілого управненого у виборі Ректорату персоналу. Відповідь на цей "Обіжник" Панові Ректорові уважатиметься за реактивізацію в співпраці УТГІ.

x x x

В днях 25.8. та 6.9.1951 року відбулися засідання в справах Сектора Позаочного Навчання, де вирішено ряд справ поточного характеру та рівнож зложено плян праці на майбутн, переглянено цінник видань Позаочного Сектора, вирішено повести в часописах пропаганду, користати з можливостей позаочного навчання та оголосити в часописах впис на позаочне навчання. Ці рішення подано Панові Ректорові до затвердження. Рівнож рішено оголосити пробний впис на авдиторне навчання на Фармацевтичний факультет (у зв"язку з запитом Баварського Міністерства Освіти відносно авдиторного навчання).

Ухвалою Сенату з дня 22.7.1951 року та рішенням Пана Ректора передано виконування обов"язків Секретаря Економічного Факультету п.Лекторові Дипл.Інж. Іванові Шабельському.

Обов"язки тимчасово виконуючого Декана Агрономічно--Лісового Факультету перебрав п.проф. Григоренко Ілля.

x x x

Дня 28.8.1951 року вибрано харчовий придiл в Централі ЗУАДК-у в Мюнхені-Пасінгу для Персоналу УТГІ за місяць липень-серпень б.р. для тих членів Педагогічного Персоналу, які особисто не мають можности його вибрати. Цей придiл розіслано з Централі Авґсбурґ на призначені адреси. Придiл складався з: 2 ам. фунти масла, 2 ам. фунти порошкованих яєць, 4 ам. фунти сиру і 6 ам. фунтів порошкованого молока.

x x x

На вимогу Баварського Міністерства Освіти - подати кількість абсольвентів, що лишаються на довший час в Німеччині, оголошено в часописах Німеччини:

" До ПП. Абсольвентів УТГІ всіх факультетів. Ректорат Українського Технічного Інституту просить абсольвентів всіх факультетів, які залишаються або задумують довший час залишитися в Німеччині, подати Ректоратові свою адресу. Такої Реєстрації вимагає Баварське Міністерство Освіти. Писати просимо на адресу: Ректорат Українського Технічно-Господарського Інституту, Авґсбурґ 6, Постшлісфах 22 ".

x x x

Друком виготовлено звіт Пана Ректора з діяльности Ректорату 1949/50 рр., який по розмноженні розішлеться всім членам Педагогічного Персоналу.

x x x

Підготовляється до друку чергове число "Наукового Бюлетеню" ч.XXII-XXIII, до якого входять праці:

Проф. Григоренко Ілля: "Втрати кормів за штучної годівлі риби",
Проф.Др.Єфремів Микола: "Гіпербазити України",
Доц.Др.Савицький Петро: "Виміри в мікрокліматології", рецензії на надіслані журнали.

.......: § :.......

НАУКОВІ НОТАТКИ

Професор Др. С. Тимошенко, що тепер провадить свою наукову роботу при Станфордському Університеті в Каліфорнії, одержав титул доктора "Гоноріс Кавза" на Університеті Глясгов в Шотляндії з приводу 500-ліття існування Університету.

Щиро вітаємо з цим високим відзначенням та бажаємо дальших успіхів в науковій праці.

x x x

Дня 2. вересня 1951 року, на науковому з'їзді відділу Наукового Товариства ім. Шевченка в Торонто, проф.д-р Евген Вертипорох виголосив доклад про українську фармацію.

На тому ж з'їзді мала доповідь пані Др.Інж.Ніна Синявська: "Складні силікати та процеси каолінізації (звітрювання)".

x x x

В "Юкрайнян Квортерлі" ч.7, 1951 поміщено статтю проф.Махова Григорія: "Український чорнозем і його економічні можливості".

x x x

Друкується в "Fortschritte der Mineralogie" Bd. 29, H. 1. доповіді виголошені проф.д-р Єфремовим Миколою на Мінерологічному Конгресі в Ґетінґен з дні 28.8.1950р.:

1. "Die Gesetzmässigkeiten des Entwiklungsganges der magmatischen Materie", і
2. "Mineralogie der Ukraine".

Ці доповіді читав проф. Єфремів Микола як офіційний представник УТГІ, що зазначено в заголовках обох праць.

x x x

У Секції Інженерів Аґрономів при Товаристві Українських Інженерів в Нью Йорку виголосили реферати наші абсольвенти:

п.Інж. Салапаха - "Раси молочних корів в ЗДА",
п.Інж.М.Плахтій - "Нектарування".

Нам приємно занотувати і відмітити наукову діяльність наших абсольвентів - бажаємо і на дальше успіхів в їх науковій праці.

.......: § :.......

З НАШИХ ЛИСТУВАНЬ.

Проф.д-р Е.Вертипорох повідомляє слідуюче: "... У Канаді студії фармацевтичні УТГІ зачисляються, але треба відбути 18 місячну практику і здати іспит з 6 предметів (подібно як у лікарів). В ЗДА признають два роки, а треба ще студіювати на університеті два роки, практики для фармацевтів в Америці не вимагається..."

x x x

Професор П.Шуленко з Австралії повідомляє, що там зорганізоване Товариство Прихильників УТГІ, однак ще не оформлене. Подає про можливі успіхи позаочного навчання. Досі ніяка школа українська не існує. Були спроби там творити суботню школу для дітей до 13 років. Через малу скількість дітей і незначну фреквенцію школа припинила свою діяльність. Між іншим пояснює Пан Проф. Шуленко ці неуспіхи тим, що родичі заняті дуже заробітками. Однак висказує надію на покращення цього стану, коли матеріяльні можливості людей покращають і пробудеться трохи зацікавлення суспільними справами. Тепер люди працюють навіть по дві зміни, щоб заробити подвійно.

x x x

Доц. Г.Гордієнко, Філядельфія, прислав нам листа такого змісту:

"Цим потверджую одержання "Наукового Бюлетеня" УТГІ ч. ХУІІІ-ХІХ і ХХ-ХХІ. Завжди з приємністю беру їх до рук і часто находжу в них не мало цікавих річей. Але жаль розбирає, що таке цінне видання і мусить виходити таким недосконалим друкарським способом.

До числа ХУ-ХУІІ "Наукового Бюлетеня" маю невелике завваження, а саме: стаття проф.Г.Махова зветься "Рисосіяння в Україні", слідуюча стаття проф.В.Городецького зветься "Нові рослини та їхня аґротехніка в польовій культурі України". Мені видається деяка плутанина понять. До тепер процес вирощування якої небудь рослини звали "культура пшениці, кукурудзи, цукрового буряка і т.д. і т.д.". В Західній Україні вживали замість "культура" слово "управа пшениці, кукурудзи, цукрового буряка і т.д.". Слово "сіяння" показує лише один єдиний процес із цілої культури, чи управи даної рослини. Слово "аґротехніка" показує лише технічний бік культури даної рослини. Тому словом "культура" охоплюємо все, що стосується даної рослини і економічний бік її продукції. Слово "аґротехніка" охоплює технічну сторінку продукції даної рослини, а словом "сіяння" охоплюємо лише єдиний процес із складнішого комплексу "аґротехніки". З тих міркувань виходячи назва статті проф.Г.Махова "Рисосіяння" не охоплює всього того, що Шановний автор подав. Матеріял його статті підходить цілком під поняття "Культура рижу в Україні".

Тут прикладаю одного ам. доляра на видання "Наукового Бюлетеня" УТГІ. Іншим разом пришлю також. Дякую за бюлетені і за пам"ять."

Радо друкуємо завваги п.Доц.Г.Гордієнка в порядку дискусійнім. Рівнож дякуємо за пожертву одного доляра. Нам приємно ствердити потвердження відбору "Н.Б." бо в цей спосіб маємо контролю відбору наших видань, як також зацікавлення ними.

Проф. Махів Григорій пише до Редакції Бюлетеню Наукового Сектору УТГІ: "До Шановної Редакції Бюлетеню Наукового Сектору УТГІ. Високоповажані Панове! Сердечно дякую за надіслання мені двох чисел Бюлетеню за 1951 рік. При цьому надсилаю 2 ам.дол. Дуже прошу надіслати мені Бюлетень вип.У-УІ, червень 1949р., присвячений культурі бавовника, а також І. том "Наукових Записок УТГІ", де надрукована моя стаття районування України. З одержанням цих видань надішлю на Вашу адресу їх вартість. Прошу і надалі надсилати мені Бюлетень. Сердечно вітаю Шановну Редакцію, що не покладає зброї в найтяжчі матеріяльні моменти життя УТГІ. Прошу повідомити, хто саме складає тепер Редакцію "Н.Б.". Дуже прошу написати мені адресу проф.М.Єфремова, якому треба вжити всіх заходів, щоб скоріше виїхати до ЗДА, бо тут матиме він працю за фахом. Прошу також написати, де зараз проф.В.Городецький з родиною? Прохання - передати моє щире привітання та побажання здоров"я Їх Маґніфіценції п.Ректорові проф.д-р Борисові Іваницькому. З українським привітом та пошаною - - Г.Махів." - Щиро дякуємо за Вашого листа та просимо й надальше про ласкаву співпрацю в нашому Науковому Секторі та його виданнях. Рівнож дякуємо за пожертву двох долярів.

x x x

Інж. Дейнека Александер прислав нам коротеньке звідомлення з виставки, яка зараз є на політехніці в Мюнхені. Його коротенькими вражіннями ділимося: "...Ще одною виставкою в Мюнхені, яка звертає на себе увагу з технічного та наукового боку є "Vermessungstechnische und Kartographische Ausstelung" в будинку Політехніки (Tech. Hochschule).

Виставка відзначує існування "150 Jahre bayer. Landesvermesung". Це не короткий час, а життя й тиха щоденна праця кількох поколінь науки, яка росла й відповідно вдосконалювалась.

На перший погляд здавалося б, що не можна багато та цікавого показати з ділянки геодезії. Однак, коли взяти під увагу, що виставка займає 7 доволі великих заль, де різнородні експонати наочно стверджують про послідовність і прогресивний розвиток цієї ділянки науки, переконує нас, якою багатою є ця ділянка мірничих наук.

На перший погляд звертають увагу наймодерніші мірничі апарати та прилади фірм: Breithaupt - Kassel, Dennert & Pape - Hamburg-Altona, Zeiss-Aerotopo,München та інші, які займають дві великі залі. Невеліри фірми: Dennert & Pape в цінах від 435 до 865 НМ. Теодоліти тої ж фірми від 1160 до 2060 НМ.

На тому ж поверсі в протилежній кімнаті для історичного спомину, розміщені мірничі інструменти, прилади та документи. Все це старої конструкції, їх також багато - хоч їх принципи побудови в багатьох випадках залишилися і для нових, але вони вже не такі точні, як рівнож і не відповідають технічному духові часу, вони - не модерні. Мимо волі тут приходиться порівняти праці кількох поколінь.

Поверх вище, представлені вислідн помірів, це вже рікного рода топографічні мапи та пляни.

В належній послідовності представлено розвиток репродукції мап.

В цілому виставка має такий розподіл: 1) Historische Erinerungen, 2) Geodäsie und Wirtschaft (Optik, Feinmechanik, Raprool, Technik), 3) Vermessung und Karte in öffentlichen Leben, 4) Bildmessung und Karte, 5) Vermessung und Liegenschaftwesen, Kartenreproduktion, 6) Planung und Karte.

Зміле розміщення та багатство експонатів підтверджують велику ролю мірництва та його широкого приміщення в будівництві, земельній господарці, плянуванні, школі та в громадському житті..." Дуже радо поміщуємо Ваші вражіння з цеї виставки та просимо й на будуче про ласкаву співпрацю.

До Секретаряту УТГІ прийшло письмо від п.Проф. Леоніда Бачинського, яке дозволяємо собі опублікувати в цілості:

"Я з фаху природник, учитель гімназії, крім того маю замилування до практичного плекання садовини і квітів. Мав я власний сад на рідній Січиславщині, а потім 12 літ провадив сад в Українському Інституті для дівчат в Перемишлі. Протягом довгих літ старався я доповнювати своє знання і в 1935 році зголосився, як курсант практичного курсу садівництва овочевого та ягідного при Агрономічно-Лісовому відділі УТГІ позаочного навчання при Українській Господарській Академії в Чехословаччині. Я старанно студіював надісланий мені матеріял, давав відповіді, діставав звороти моїх відповідей з помітками лекторів, а на прикінці по двох літах склав на письмі належний іспит. 27. квітня 1937 року дістав я свідоцтво ч.169 з дуже добрим успіхом. Хто б то знав, що знання набуте тою дорогою так буде потрібне мені в ЗДА. На підставі того свідоцтва ІРО видало мені посвідку, як спеціяліста в садівництві першої кляси і я виїхав до ЗДА, як спеціяліст і от уже другий рік працюю в цьому фаху.

Я дуже горячо раджу не тільки молодим, але й старшим особам зголошуватись на різні курси УТГІ. Вони безумовно дадуть добру підготовку до практичної праці у вибраному фаху. Уважаю за конечне це подати до Вашого відома. З правдивою пошаною - Л.Бачинський."

Нотуємо з приємністю цей Ваш лист і думаємо, що ця Ваша заохота спонукає охочих до студій користати з фахових курсів УТГІ. Бажаємо Вам успіхів у Вашій праці та не забувайте про свою "Альма-Матер". Радо помістимо Ваші фахові практичні праці в нашому "Науковому Бюлетені".

x x x

Доцент Дам"ян Пеленський одержав листа від студента економічного факультету п. Зеновія Мельника. Цей лист так цікавий, що п.Доц.Д.Пеленський передав його для використання Редакції "Вістей УТГІ", і ми частинно цього листа, що відноситься до загальних справ, радо поміщуємо. Приємно нам занотовувати успіхи на науковому полі нашого студента. Цей лист повинен дати поштовх нашим студентам та абсольвентам до дальшої наукової праці на користь особисту, як рівнож української Нації. Ми маємо дуже мало молодого наробку в науковій ділянці, а без цього не можемо мріяти про осягнення найвищого Ідеалу - збудувати і закріпити Українську Самостійну Державу. Цей лист не потребує ніяких коментарів, він сам за себе говорить, а повинен бути поштовхом для нашої молоді віддатись науці. Ми бажаємо нашому колезі п.Зеновієві Мельникові успіхів в завершенні його задумів на науковому полі, висказуємо надію, що Економічний Факультет УТГІ зачислить його до складу своїх співпрацівників-науковців.

..."Прямо тяжко повірити мені, що вже сімнадцять місяців живу в Америці. Але час втікає і ми доганяємо його як можемо, шукаючи за згубленою долею. Негайно по виїзді до ЗДА я став на працю. Працю мав легку, але дуже слабо платну, тільки що жилося. Я рішив повернутись до школи. По певних ста-

раннях вдалось мені одержати стипендію від ЮНЕСКО на рік 1950/51 і мене відправили на студії у Форт Гавз Кавзас Стейт Коледж. З чужинців було нас там 6. Кожний з іншої країни: мексиканець, француз, голяндка, лотишка, колюмбієць і я - українець. Тяжко доводилося працювати в оточенні, де ніхто до того часу не чув навіть нашого імени. Наприклад, на привітання мені місцева преса помістила була в день мого приїзду мое фото і двошпальтову статтю про мене. Зі статті тяжко було зрозуміти чи я був поляк, росіянин чи українець. Доводилося їздиди з рефератами, доповідями й викладами про нашу Батьківщину. Кожну нагоду мусів я використовувати. Але за те певні наслідки праці бачу: - Форт Гаувз, як школа, заінтересована в УТГІ, серед студентів і населення існує симпатія до України, як авангарду в боротьбі з комунізмом і т.д. І коли перед моїм виїздом я промовляв з радіовисильні в Гаувз, ціла околиця слухала, а в висильні скопіювали мої думки на плити і розіслали до інших радіостанцій для перетрансляції.

У науковій ділянці я вибився на передового економіста, сміло виступаючи в дискусію і обороняючи наші політичні ідеали, а також економічне значення вільної України в світі. Не зважаючи на вороже наставлення більшости американців до кооперативного руху, я все ставав у її обороні, доказуючи і гордючись вислідами 45-літнього існування кооперативи у нашій рідній Україні. Раз вибившись, мене декілька разів просили професори провадити виклади за них, чи то в приватній економії, кооперації чи в "міжнародній економії" (цей предмет у нас не вивчається, але в Америці існує навіть предмет під цією назвою -"Інтернейшенел Економік"). Довго дискутували над зарахованням студій в УТГІ. Нарешті в березні 1951 року мене повідомили про зарахування всіх студій та допущення до диплому при кінці весняного семестру (31.5.1951). Працю я вибрав "Валютовий курс і товаровий грошевий стандард". Це чисто теоритичне опрацювання запропонованого ОН т.зв. "Композіт Комодіті Стандард" та вироблення формули для опреділення валютового курсу, якщо би даний стандард був уведений у дійсність. За працю дістав я дуже добре і зарахували її як окремий предмет т.зв. "Рідінгс ін Економікс" та дали дві години. За два семестри в Форт Гаувзі я зробив 32 години; (більше як 16 годин на семестр не можна брати), з того 5 годин добре, а 27 годин дуже добре, зайнявши 5-те місце зі 122 студентів моєї групи. Диплом ВА (Бечлер оф Арт) уже маю на руках.

Мабудь чи не перший я студент УТГІ, що закінчив студії в американській школі? Але я є на те пластун, щоби сміло дивитись долі в очі і пробиватись крізь "негоди" життєві.

Бажаючи продовжувати студії, я вносив прохання до різних літніх університетів про прийняття до т.зв. "Ґрадуейт Скул" тобто над працюванням і складанням диплому "Мастера". Приняли мене до 5 університетів дуже радо, але тільки один дав мені фінансову піддержку в формі звільнення з студійних оплат на рік 1951/52. Це в Університеті оф Мічіґен, Анн Арбот, Міч., зараховуючи вже 15 годин авансу: то й лишається 45 замість 60. Тепер у літі працюю і хочу зложити грошей дещо, бо

прожиток, підручники і інші видатки мушу сам собі оплатити. На рік потрібно коло 700 долярів. За літо не вспію зложити більше як 300. Тому звернуся до КоДУС-у, як старий його член з Реґенсбурґу про хоча яку небудь фінансову зворотну допомогу. А крім того прийдеться ще й прийняти кількагодинну працю на день під час студій. По осягнені диплому "Мастера" хочу одержати десь працю лектора, а при тому, або працювати над докторатом, або студіювати право. Але це ще дальші пляни. В між часі хочу покінчити економію і в УТГІ. Частенько згадую Реґенсбурґ, а потім Ульм, нашу школу, з якої стільки милих споминів залишилося мимо тяжких умовин, в яких доводилося вчитися. Тільки тепер, маючи нагоду вчитися в тутешніх школах, я маю можність оцінити УТГІ, як справді одну з кращих наукових установ. Повторюю слова проф. Строуп, який після вислухання програми УТГІ в економії сказав:"It must be an exellent school; no wonder that you have become a leading economist among the students of our school."
І з великим признанням виплпвають слова безмежної подяки нашим Вп. Професорам за мозольну працю над формуванням наших умів, бо своєю жертвенністю і посвятою Ви відкрили нам двері в світ. Хай Всевишній благословить Вас і дасть продовжувати наукову діяльність у Вільному Львові і Золотоверхому..

Думаю, що через Вас, Пане Інженер, моя подяка донесеться ПП. Професорам УТГІ.

Чи знаєте адреси Проф. Шрамченка, Денисенка, Комарецького, Зайцева та інших? Мабуть і в УТГІ багато вже змінилось від часу мойого відізду? З правдивою пошаною - З.Мельник."

x x x

<u>Інж. Василь Гаврилець</u> надіслав до нас листа, який подаємо в оригіналі:

"До Ректорату УТГІ. Щиро дякую за надіслання мені "Наукового Бюлетеня". Прошу і надалі висилати. Бажаю, щоб Бюлетень видавався друком, нехай він буде коштувати 3 доляри, але то зовсім інакше себе репрезентує. Я знаю, що відповідь буде "немає засобів". Пошлем по 5 долярів нараз. Я гадаю, що 100 людей з Америки пошле, бо є тут нас досить, кажу нас, себто хто зацікавлений нашою школою. Прикладаю два доляри, як дістанете, повідомте мене, щоб я був спокійнпи. Вітаю всіх науковців УТГІ і бажаю успіху. З окрема прошу передати привіт Їх Маґніфіценції Пану Ректорові проф.д-р Борисові Іваницькому. З пошаною - В.Гаврилець."

Лист Пана Інж. В. Гаврильця і багато інших подібних доводять про розуміння едности з "Альма-Матер".

Щиро дякуємо Вам за Вашу пожертву і надіємось, що вкоротці зголошених Вами 100 прихильників, стануть міцною основою Української Національної Політехніки на чужині.

x x x

<u>Інж. Петришин Михайло з Буфальо пише нам</u>:"..."Вісті УТГІ","Науковий Бюлетень" та Індекс я одержав, за що сердечно дякую. На Ваш заклик, щоб допомогти фінансово на Видавничий Фонд УТГІ, зі своеї сторони згідний допомогти по змозі моїх сил. До успішного переведення акції при кінці подам декілька адрес наших колеґ, з якими маю зв"язок.

Щодо мойого здоров"я то Богу дякувати чуюся майже добре і працюю там де мав бути перед операцією, як це я писав - у лябораторії сталеварні: Bethlem Steel Co. -

Праця, звичайно як у лябораторії, не важка... Одначе признаюсь, що я абсолютно не є задоволений. Досить прикро нераз є переносити докори зі сторони тутешніх і за всяку ціну хочу дістатися на університет щоб могти нострифікувати диплом і одержати працю по фаху.

...Ліс тут в Америці - вимріяна ділянка.

Рівнож тішить мене, що Їх Магніфіценція Пан Ректор проф.д-р Б.Іваницький вже прийшов до свойого здоров"я.

...Залучаю два доляри - за "Науковий Бюлетень" і прошу висилати слідуючі числа...."

Щиро дякуємо за подання адрес наших колеґ як рівнож за пожертву двох долярів. Бажаємо успіхів та сповнення Ваших задумів - одержати працю по фаху.

x x x

Бібліотеки:
Bibliothek der Technischen Hochschule Stuttgart,
Library, College of Agryculture Ithaca, New York, USA,
Universite de Montrêal,Department de la Chasse et de la P.
Stadt und Universitäts-Bibliothek, Frankfurt am Main,
Bibliothek der Rein.-Westf. Techn. Hochschule, Aachen,
Danmarks Geologiske Undersolgelse,, Caarlottenlund,
Service geologique de Belgique.

дякують за прислання "Наукового Бюлетеню" і просять прислати бракуючі їм числа до скомплектування його. Вимог цих не можемо вповні задовольнити, бо на складі бракує числа III-IУ.

Отсим шляхом просимо про допомогу, а саме: в кого було б зайве число III-IУ - просимо переслати до нас.

x x x

На листи надіслані до наших Закордонних Представництв від Сенату і відділу бухгалтерії наспіли відповіді з Канади, Англії, Австралії та Франції, З інших країн ще не маємо відповідей.

Через Редакцію "Вістей УТГІ" Секретаріят просить про якнайскоріше надіслання звідомлень.

.......: § :.......

ЩО ПИСАЛИ В ТОЙ ЧАС ПРО УТГІ.

В "Християнському Голосі" ч.22/125 з дня 3.6.1951 року була обширна згадка про святкування Академічного Дня УТГІ в Авґсбурзі осідку Ректорату в дні 16.5.1951 року.

x x x

"Українські Вісті" ч.66 з дня 19.8.1951 року, Новий Ульм, подали коротке звідомлення та відомості про життя УТГІ за інформаціями з наших "Вістей УТГІ".

Рівнож "Українські Вісті" подали коротку замітку про працю Інж. Архімович Кіри - про томати, яка була вміщена в "Науковому Бюлетені" ч.ХУІІІ-ХІХ.

x x x

Як повідомляють нас слухачі радія, в радіо "Голос Америки" був виголошений Доцентом Денисенком Григорієм змістовний доклад про УТГІ.

x x x

"Вісті" Товариства Українських Інженерів в Америці ч.4 за травень 1951 року помістили рецензію на працю проф.Єфремова Миколи "Нова форма періодичної системи хемічних елементів, як відображення закономірностей еволюції матерії", що була поміщена в "Науковому Бюлетені" ч.ІХ-ХІІ, Новий Ульм, 1950 року.

x x x

"Християнський Голос" ч.38 з дня 23.ІХ.1951 року занотували появу "Наукового Бюлетеня" ч.ХУІІІ-ХІХ.

......: § :......

Н а д і с л а н о   н а м:

1."Науково Дослідчий Інститут Морської України"ч.67 Михайло Александрович Міллер - Біо-Бібліографічні матеріяли, Нью Йорк-Ґетінґен, 1949.

2."Вісті" Товариства Українських Інженерів в Америці, рік II, ч.4/14, травень 1951 р. і ч.6/16.

3."California Agriculture" Volumen 5, June 1951, Nummber 6.

4. Звіт діяльности Української Харитативної Служби за рік 1950.

5."Обрії" - Український Літературний Журнал ч.2, 1951 рік Нью Йорк.

6."Слово Істини" за липень і за серпень 1951р., Вінніпеґ, Канада.

7."Milchwissenschaft" No. 7, 8, 9, Nürnberg.

8."Molkerei Zeitung" No.27, 28, 29, 3o i 31. Hildeshein,

9."Листи з Еспанії" за липень 1951 рік, Мадрит.

10. Institut Agronomique De L'ETAT, Gembloux (Belgique).

11.Пресова Служба Союзу Українців Британії прислала статті з англійських газет про Україну.

12.Злучений Українсько-Американський Допомоговий Комітет в Німеччині - "Інформаційний Листок" ч.7, 15.8.1951 року і ч.8.

13.Центральне Представництво Української Еміграції Німеччини - "Інформативний Бюлетень" ч.7-8.

x x x

Пожертви на "Науковий Бюлетень" зложили:

1.	Філія Прихильників УТГІ в Детройті 40 ам.дол. ..	166,80 НМ
2.	Об"єднання Українських Жінок в Авґсбурґу	47,00 НМ
3.	Український Комітет табору Авґсбурґ-Гохфельд ...	25,00 НМ
4.	Інж. Зваричук Іван	10,00 НМ
5.	Інж. Гаврилець Василь 2 ам.дол.	8,20 НМ
6.	Інж. Петришин Михайло 2 ам.дол.	8,20 НМ
7.	Інж. Білий Дмитро	5,00 НМ
8.	Осередок Укр.ІМКА/ІВКА в Авґсбурґ-Гохфельд	5,00 НМ
9.	Доц. Коваленко Александер	4,76 НМ
10.	Інж. Мелінська Софія 1 ам.дол.	4,10 НМ
11.	Доц. Гордієнко Гаврило 1 ам.дол.	4,10 НМ
12.	Інж. Барицький Микола 1 ам.дол.	4,10 НМ
13.	Студент Гринюк Михайло 1 ам.дол.	4,10 НМ
14.	Інж. Дейнка Александер	2,00 НМ
15.	Абсольвент Шарко Богдан	2,00 НМ
16.	Проф. Махів Григорій 2 ам.дол.	8,20 НМ

Всім жертводавцям щиро дякуємо.

КОРОТКЕ ЗВІДОМЛЕННЯ ПРО ВИДАВАННЯ "НАУКОВОГО БЮЛЕТЕНЯ"

Перші числа "Наукового Бюлетеня" появлялися дуже обмеженим тиражем - 100 примірників. Останнім часом, в міру матеріяльних спроможностей, тираж збільшувався і так вже останнє число "Наукового Бюлетеня" появилося тиражем 250 примірників. Однак, в міру заінтересовання науковим світом нашим "Н.Б." і повної обслуги наших колеґ Педагогічного Персоналу, Абсольвентів та Студентів і це останнє число тиражу є далеко не вистарчаючим; вже є вичерпане. Ось, наприклад, останнього числа "Н.Б." ч.XX-XXI вислано до самих лише наукових установ цілого світу 85 примірників - це в той час, коли в нас в картотеці є ще понад 50 адрес наукових установ, яким не можна було вислати вже цього числа. Таке саме явище з нашими ПП. Абсольвентами та Студентами. Вправді не маємо ще дуже багато їхніх точних адрес. Зі збільшенням тиражу - очевидний зріст коштів, тому звертаємось з проханням про можливу матеріяльну піддержку та відкриваємо підпис пожертв на

"Видавничий Фонд Наукового Бюлетеня УТГІ".

В залученню висилаємо "Звернення" Наукового Сектора і дуже просимо прочитати його з великою увагою.

x x x

Виїхали:

До Швайцарії п.Декан Економічного Факультету проф.Шрамченко Леонтін з родиною.

До ЗДА: пп. проф.д-р Єфремів Микола з родиною,
проф. Городецький Володимир з родиною,
доц. Нікішин Павло,
інж. Берегулька Антін.

З Бремену переслали привітання всім перебуваючим в Европі УТГІ-вцям.

Дякуємо за привітання та бажаємо успіху на новому місці поселення, як рівнож повороту у Вільну Україну!

x x x

Звернення.

Просимо про живу співпрацю всіх наших ПТ Колеґ Педагогічного Персоналу, Абсольвентів та Студентів в "Науковому Бюлетені", надсилаючи свої оригінальні праці, рецензії та критики на фахові журнали з країни їх поселення. Дуже пожадані короткі вістки про свої особисті переживання та життєві й фахові осяги, придатні до надрукування у "Вістях УТГІ".

x x x

Просимо Шановних Колеґ Абсольвентів та Студентів заохочувати тих колеґ, які ще не одержують наших видань до подання своїх адрес. Просимо держати з нами зв'язок і при зміні своєї адреси повідомляти: УТГІ,Авґсбурґ 6,Постшлісфах 22.

Друкується на правах рукопису 300 примірників.

УКРАЇНСЬКИЙ ТЕХНІЧНО - ГОСПОДАРСЬКИЙ ІНСТИТУТ

ВІСТІ УТГІ

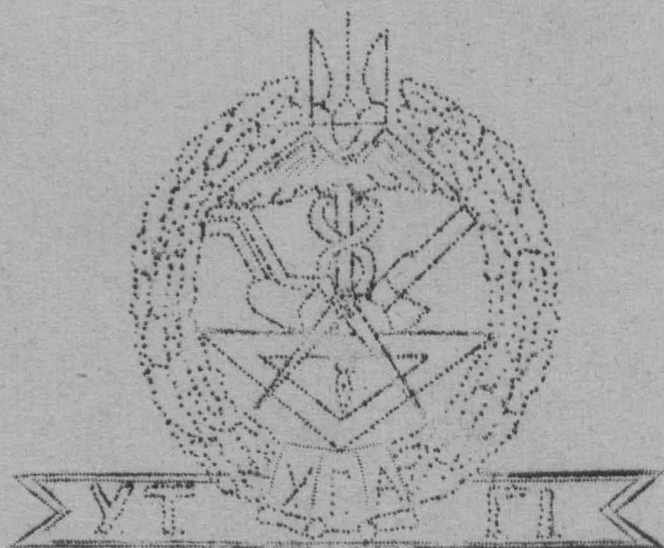

Ч. 3 (12). АВҐСБУРҐ-МЮНХЕН Жовт-Груд. 1951.

ДО ПП. ЧЛЕНІВ ЛЕКТОРСЬКОГО ПЕРСОНАЛУ,

АБСОЛЬВЕНТІВ і СТУДЕНТІВ УТГІ.

1946 року при Українськім Технічно-Господарськім Інституті було організовано Науковий Сектор. Завданням цього Сектору було розробляти наукові проблеми на підставі матеріялів науково-дослідчої роботи членів лекторського персоналу УТГІ і висліди розроблених проблем подавати до загального відома наукового світу вільних країн Европи, Америки, Австралії. Малося на увазі репрезентувати в такий спосіб серед широких кол науковців цих країн наш інститут, як високу українську науково-навчальну установу на еміграції.

Публікація наукових праць науковців УТГІ переводилася в спосіб видань періодичного наукового органу наукового сектору під назвою "Науковий Бюлетень УТГІ". Цей орган містить розвідки викладачів УТГІ з природознавства, техніки та економіки на Україні, як і загального значення..

Надіслання "Наукового Бюлетеню УТГІ" науковим і високошкільним установам Европи і Америки в значній мірі помагало поповнити бібліотеку УТГІІ виданнями цих установ в обмін за одержанні випуски "Наукового Бюлеетеня". То є одинокий шлях зв'язку УТГІ з вислідами робіт наукових установ вільних країн, бо одержувати наукові видання за плану УТГІ ннє мав змоги за браком належних коштів у відповідній валюті.

Тільки жертвенна праця науковців зі складу лекторського персоналу УТГІ (автори розвідок не одержували ні коштів на розроблення матеріяліів своєї дослідчої роботи, ні гонорару за свої наукові допоміді й статтті) дало змогу видавати "Науковий Бюлетень" і в такий спосіб дододержувати контакт з науоквими і високошкільними установами Европи, А Америки та Австралії.

Маєммо від них багато подяк і зацікавлення нашим виданням, що є покажчиком вартости "Н.Б.УТГІ". Але під цю пору матеріяльні ресурси УТГІ вичеерпані майже остаточно і, хоча зараз не відбувається авдиторного н навчання, зараз навіть на видання "Н.Б." не вистачає коштів. Отже повстає загроза відмовитися від публікації наших наукових праць, а разом з з тим перервати контакт з науковими і високошкільними установами Евроропи й Америки.

В зв'язку з цим, УТГІ покладає надію на співучасників в роботі та студінників УТГІ, а особливо на тих, що об'єднані в ті чи інші організацації під егідою УТГІ, як от ТПУГА, Товариство Абсольвентів та інші, абиби вони своєю матеріяльною і моральною підмогою спричнили дальшому випупуску "Наукового Бюлетеня". Ця підмога могла б виявитися у формі як пожертв і збирання коштів на фонд "Наукового Бюлетеню", передплати на це видання та купівлі тих або других випусків "Наукового Бюлетеня"", як і в формі надіслання до наукового Сектору матеріялів для вміщедення в цім органі.

Отже, надсилаючи Вам один з випусків "Н.Б.", просимо оплатити його в розмірі 1-го доляра, або у відповідній вартості другою валютою країнни Вашого поселення. Цей доляр рівночасно буде передплатою на "Н.Б."" для надіслання його одній з науково-дослідчих та високошкільних устананов вільного світу. В такий спосіб Ви спричинетесь до змоги дальшого поширення нашого "Н.Б." серед Західньо-Европейських і Заокеанських нанаукових установ, для гідної репрезентації української науки.

Не менш цінною була б і моральна підтримка, яка могла б виявитися у фоформі статей, дописів і повідомлень про наукове життя і роботу науковово-дослідних установ та бібліографічних нотаток про новини серед наунаукових видань у країнах, куди долею судилося Вам вмеміґрувати на житиття й працю. Гроші та наукові статті і нотатки просимо надсилати на адресу: Ukrainisches Technisch-Wirtschaftliches Institut
Zw. Postamt M ü n c h e n 21,
Ramersdorf - Postfach, Deutschland, Europa.

Мюнхен, 1952 рік.

~~До відома всіх ВШ Панів~~ - Членів УТГІ.

ПОСТАНОВИ СЕНАТУ УТГІ

в справі чинности групи членів УТГІ в Нью-Йорку
1. січня 1952 р., Мюнхен, Німеччина.

I. 18. листопада 1951 року в Нью-Йорку відбулися збори частини - з перебуваючих в США членів УТГІ, що наіменували себе "Професорською Радою УТГІ". Участь у голосуванні приймало 19 осіб (за даними іменного складу голосувавших право рішального голосу по реґуляміну УТГІ належало 12 особам).

II. Ці збори відбулися на основі рішення ніким не схваленого т.зв. "Проректорату УТГІ" і не тільки без уповноваження й згоди, але й після заперечення п. Ректора УТГІ (листи до проф. Я. Моралевича). З погляду реґуляміну УТГІ ці збори не становлять жадної "Професорської Ради УТГІ". - З цього випливає, що постанови цих зборів жадного правного значення для УТГІ не можуть мати.

III. Ці збори відбулися на передодні запланованого й схваленого Професорською Радою УТГІ 21. жовтня 1951 року кореспонденційного вибору кандидатів від усіх членів УТГІ для створення колективу з метою переведення леґалізації й організації загально-репрезентаціного для всього УТГІ осередку з місцем осідку в США. Названі збори і їх рішення внесли заколот і замішання в заплановану справу згаданих виборів і примусили Ректорат, до вияснення справи, перенести встановлений на 30. листопада 1951 року термін виборів на пізніше.
Очевидно, жадного зв'язку з рішенням Професорської Ради УТГІ від 21. жовтня 1951 року про перенесення осередку УТГІ до США ні вибори, ні інші постанови 18. листопада - не мають, залишаючися лише справою спілки чи організації згаданої групи людей.

IУ. Ця організація не має легального оформлення ні від УТГІ, ні від американської влади і, з огляду на свій приватний характер та непогодження з УТГІ, вона до системи УТГІ не входить, не становлячи ні цілости, ні частини УТГІ, і тому цій організації не належить: фактів

а/ право на назву "УТГІ", що її можна здобути не методом доконаних (тактика політичних організацій, урядових переворотів та ін.), а тільки конституційно-академічним способом, через передання, - цебто за згодою чи з уповноваження леґального й традиційного УТГІ.

б/ Права на традиції й духові та матеріяльні осяги чи здобутки УТГІ (історія, документація, архіви, видання, майно, матеріяли та ін.).

У. Не обмежуючись своїми льокальними справами, ця група відрізала собі шлях до порозуміння й відмежувалася від УТГІ, виступивши проти нього, навіть, як надрядний чинник. Цим була завершена, перейшовши вже всяку міру, "двоподілова" чинність попереднього "Проректорату" й нинішнього "Ректорату" в Нью-Йорку, що й примусило, врештою, Ректорат і Сенат УТГІ, прийнявши під увагу і все довге попереднє листування п. Ректора з проф. Я. Моралевичем, до прийняття тут оформульованих рішень.

В обіжнику від 16. грудня 1951 року, підписанім пп. проф. С.Драгомановим і проф. Я.Моралевичем (що до виборів їх 18. листопада на Ректора й Проректора дали були свою писемну згоду п. Ректорові на участь в комісії для кореспонденційного голосування), ця група:

1/ зробила постанову про розв'язання комісії, створеної п. Ректором ("Комісія припиняє своє існування") і

2/ повідомила членів УТГІ, "щоб здержалися від участи у виборах листовним способом" (спроба пресії на волю - думки и сумління). - Не хочемо шукати мотивів цих постанов, але останні виявляють нехіть авторів до спільноти рішень і єдности всіх, тереторіяльно розпорошених членів УТГІ.

УІ. Ректорат і Сенат УТГІ стоять на ґрунті постанов Професорської Ради УТГІ від 21. жовтня 1951 року і в січні-лютім 1952 року переводять заплановане вже голосування для вибору колективу УТГІ з метою реалізації постанови про перенесення осередку УТГІ до США.

Від успіху чи неуспіху виборів, від їх наслідку, від поглядів, волі й активности всього творчого й заслуженого в праці й історії УТГІ членства Професорської Ради УТГІ - залежить розв'язання справи перенесення осідку УТГІ до США та скріплення нашої академічної спільноти через створення загально-академічної репрезентації УТГІ, що на ювілей свого 30-тиріччя (16. травня 1952 року) мав би прийти без порушеннь його внутрішніх законів і академічного порядку та опертю на нашу товариську спільноту.

Ректорат і Сенат УТГІ кличе всіх Колеґ-Членів УТГІ до традиції спільноти й організованої праці - для гідного завершення 30-тиріччя національно-культурної чинности УГА-УТГІ.

Усім Членам УТГІ Ректорат і Сенат надсилають щирий Новорічний і Свято-Різдвяний привіт та побажання всього найліпшого. Багато успіхів в праці.

Проф. Др. г. к. Борис Іваницький
Ректор

Доц. Дипл. Інж. Д.Пеленський
Проректор

Проф. Др. Петро Савицький
Проректор і Декан Агр.-Ліс.
й Ветерин. Факультетів.

Проф. Інж. Володимир Шпіка
Декан Інжен. й Фарм. Ф-ів

Проф. Др. Василь Орелецький
Декан Економічного Факультету

Доц. Яким Закуленко
Продекан Ветерин. й Фарм. Ф-ів.

УКРАЇНСЬКИЙ ТЕХНІЧНО-ГОСПОДАРСЬКИЙ ІНСТИТУТ, СЕКТОР ПОЗАОЧНОГО НАВЧАННЯ

Адреса: Ukrainisches Technisches Wirtschaftliches Institut,

~~Augsburg 6, Postschließfach 22~~

РЕЄСТР КУРСІВ ЯКІ ПРОВАДИТЬ СЕКТОР.

№	Назва предмету курсу	Автор	ЦІНА В НІМЕЦЬКИХ МАРКАХ без керівн. впис+книга	за керівн. доплата
	I. КУРСИ ЕКОНОМІЧНОГО ФАКУЛЬТЕТУ.			
1.	ПОЛІТИЧНА ЕКОНОМІЯ : 36 лекцій, 350 сторінок	Проф. М. Добриловський	1.- + 8.-	36.-
2.	ЗАГАЛЬНА НАУКА ПРАВА : 15 лекцій, 188 сторінок	Проф. Л. Бич	1.- + 4.-	15.-
3.	ТЕОРІЯ КООПЕРАЦІЇ : 18 лекцій, 165 сторінок	Проф. Б. Мартос	1.- + 2.-	18.-
6.	КОМЕРЦІЙНА АРИТМЕТИКА : 15 лекцій, 166 сторінок	Проф. Я. Моралевич	1.- + 9.-	15.-
7.	АНГЛІЙСЬКА МОВА : 22 лекції, 419 сторінок	Доц. П. Вуків	1.- +10.-	22.-
9.	ФРАНЦУЗЬКА МОВА : 42 лекції, 289 сторінок	Лектор М. Славінська	1.- +17.-	26.-
12.	ЦИВІЛЬНЕ ПРАВО : 18 лекцій, 163 стор.	Проф. А. Яковлів	1.- + 4.-	18.-
14.	ПОЛІТИЧНЕ ПРАВО : 31 лекція, 376 стор.	Проф. Др. В. Старосольський	1.- +16.-	31.-
18.	ТОРГОВЕЛЬНА КОРЕСПОНДЕНЦІЯ : 8 лекцій, 94 стор.	Проф. Інж. Роман Димінський	1.- + 4.-	8.-
21.	ЦИВІЛЬНИЙ ПРОЦЕС : 7 лекцій, 79 сторінок	Проф. А. Яковлів	1.- + 2.50	7.-
22.	ГОСПОДАРСТВО МІСЦЕВОЇ САМОУПРАВИ: 25 лекцій, 285 сторінок	Проф. Л. Бич	1.- + 7.-	25.-
25.	ФІНАНСОВА НАУКА : 35 лекцій, 381 сторінка	Проф. М. Добриловський	1.- +18.50	35.-
27.	ТОРГОВЕЛЬНЕ ПРАВО : 24 лекції, 217 сторінок	Проф. А. Яковлів	1.- + 5.-	24.-
33.	ОРГАНІЗАЦІЯ Й ВЕДЕННЯ ЗІБРАНЬ : 6 лекцій, 48 сторінок	Проф. Борис Мартос	1.- + 2.-	6.-
36.	КОНТОКОРЕНТИ : 8 лекцій, 92 сторінки	Проф. Я. Моралевич	1.- + 2.-	8.-
39.	СОЦІЯЛЬНА ГІГІЄНА : 12 лекцій, 134 сторінки	Др. Д. Сінгалевич-Мазепова	1.- + 3.-	12.-
49.	УКРАЇНСЬКА СТЕНОГРАФІЯ 30 лекцій, 124 сторінки	Лектор Др. З. Плітас	1.- + 7.-	30.-
61.	ОСНОВИ ЖУРНАЛІЗМУ (Нарис Теорії Журналістики), Лекц. 11, стор. 100	Доц. О. Бочковський	} 1.- + 4.-	} 22.-
66.	ОСНОВИ ЖУРНАЛІЗМУ ч.2: 11 лекцій, 57 сторінок	Проф. С. Сірополко	}	}

№	Назва предмету курсу, автор	ЦІНА В НІМЕЦЬКИХ МАРКАХ без керівн. впис+книга	за керівн. доплата
62.	НАРИС ІСТОРІЇ УКРАЇНСЬКОЇ ПРЕСИ: Лект. А. Животко, 15 лекцій, 210 сторінок	1.- + 5.-	15.-
64.	СТРУКТУРА ЧАСОПИСУ : Доц. О. Бочковський 3 лекції, 44 сторінки	1.- + 2.-	3.-
81.	ІСТОРІЯ УКРАЇНИ : Проф. М. Славінський 20 лекцій, 218 сторінок	1.- + 5.-	20.-
84.	УКРАЇНСЬКА КУЛЬТУРА : під редакцією Проф. Д. Антоновича. 30 лекцій, 400 сторінок	1.- + 9.-	30.-
5.	ІСТОРІЯ УКРАЇНСЬКОЇ ЛІТЕРАТУРИ : ч.1 "Народня Словесна Творчість": Проф. Л. Білецький 10 лекцій. 117 сторінок	1.- + 3.-	10.-
87.	НАЦІОЛОГІЯ : Доц. О. Бочковський. 18 лекцій, 234 сторінки	1.- + 5.50	18.-
90.	ГРАМАТИКА УКРАЇНСЬКОЇ МОВИ: Проф. Я. Неврлі 20 лекцій, 106 сторінок	1.- + 2.50	20.-
	II. КУРСИ АГРОНОМІЧНО-ЛІСОВОГО ФАКУЛЬТЕТУ.		
05.	БОТАНІКА ч.1 "Анатомія рослин": Проф. В. Черединів. 14 лекц., 120 стор., 92 мал.	1.- + 3.50	14.-
06.	БОТАНІКА ч.2 "Морфологія рослин", Доц. Др. І. Мазепа. 12 лекцій, сторінок 111, показчик українських назв рослин	1.- + 3.-	12.-
09.	САДІВНИЦТВО ОВОЧЕВЕ ТА ЯГІДНЕ : Інж. А. Гнатовський, Лектор Т. Цебто-Дубровський, Лектор Вчений Агроном Й. Мельник, Доц. М. Боровський. 20 лекцій, 316 сторінок, 113 мал.	1.- + 9.-	20.-
10.	ДЕНДРОЛОГІЯ ч.2 (Шпилькові породи): Проф. Б. Іваницький. 8 лекц., 100 стор., альбом мал. ..	1.- + 3.-	8.-
13.	АМЕРИКАНСЬКЕ ПРОМИСЛОВЕ ПАСІЧНИЦТВО : Проф. Др. С. Танкварі та Проф. Др. М. Гайдак 10 лекцій, 104 сторінки	1.- + 3.-	10.-
16.	ЗАГАЛЬНЕ ГОРОДНИЦТВО : Лект. Інж. А. Гнатовський. 10 лекцій, 80 сторінок	1.- + 2.50	10.-
121.	БОТАНІКА ч.3 "Фізіологія рослин": Доц. Інж. Г. Гордієнко. 10 лекцій, 114 сторінок	1.- + 3.-	10.-
122.	ГОРОДНИЦТВО ЗАКРИТОГО ГРУНТУ : Лект. В. Гарбер. 8 лекцій, 130 сторінок, 64 мал.	1.- + 4.-	8.-
124.	ГОРОДНИЦТВО ЗАКРИТОГО ГРУНТУ II. "[illegible] Культури", 10 лекцій, 126 стор. з малюнками.	1.- + 4.50	10.-
127.	СПЕЦІЯЛЬНЕ ГОРОДНИЦТВО ВІДКРИТОГО ГРУНТУ : Доц. Інж. Ю. Гюбнер. 9 лекц., 195 стор.	1.- + 10.50	9.-
130.	КУЛЬТУРА БАВОВНИКА : Проф. Др. О. Архимович 4 лекції, 21 сторінка, 17 малюнків	1.- + 2.50	4.-
131.	ЛІСОВА ФІТОПАТАЛОГІЯ : Проф. В. Панасенко 16 лекцій, 149 стор., з малюнками	1.- + 7.50	16.-
132.	СІЛЬСЬКО-ГОСПОДАРСЬКА ФІТОПАТАЛОГІЯ: Проф. В. Панасенко. 16 лекц., 178 стор. з мал.	1.- + 9.-	16.-

№	Назва предмету курсу, автор	ЦІНА В НІМЕЦЬКИХ МАРКАХ без керівн. вппис+книга	за керівн. доплата
133.	СУБТРОПІЧНІ КУЛЬТУРИ : Проф.Л.Вітвіцький та Др.О.Коноваленко.8 лек.138 ст.120 малюнків	1.- + 12.50	8.-
137.	ДЕНДРОЛОГІЯ (деревознавство : І.Будова й життя дерева, ІІ.Листяні породи,систематика).Проф.Др.Б.І[illegible]21[illegible] сторінок; 12 лекцій, альбом малюнків	1.- + 9.50	12.-
138.	КУЛЬТУРА КАВИ : Проф.О.Архимович 5 лекцій, 20 сторінок, 4 рис.	1.- + 2.-	5.-
141.	ВИЗНАЧНИК ДЕРЕВ ТА ЧАГАРНИКІВ ЗА ЛИСТАМИ, БРУНЬКАМИ,ДЕРЕВИНОЮ,НАСІННЯМ ТА СХОДАМИ : (таблиці для студентів лісівників) Проф.Др.Б.Іваницький	3.-	
163.	ХЛІБОРОБСЬКИЙ ВИШКІЛ МОЛОДІ : Проф.Др.Є. Храпливий, 5 лекцій, 63 сторінки	1.- + 4.50	5.-

III. КУРСИ ІНЖЕНЕРНОГО ФАКУЛЬТЕТУ.

204.	ПРАКТИЧНЕ МИЛОВАРСТВО : Інж.П.Лещенко та Інж.П.Василюк,11 лекцій,122 ст.з мал. ...	1.- + 3.50	11.-
208.	ТЕХНОЛОГІЯ ПАЛИВА : Проф.Л.Фролов 8 лекцій, 80 сторінок,з малюнками	1.- + 2.50	8.-
209.	ХЕМІЧНА ТЕХНОЛОГІЯ ВОДИ:Проф.Л.Фролов (фабрикація охолоджуючих напоїв) 9 лекцій, 69 сторінок,з,малюнками	1.- + 2.50	9.-
210.	НЕОРГАНІЧНА ХЕМІЯ:Проф.С.Комарецький (для середніх технічних шкіл),15 лекцій,160 ст. з малюнками	1.- + 5.-	15.-
236.	АКУМУЛЯТОРИ ДЛЯ АВТ ТА ТРАКТОРІВ:Лект.Інж. Б.Баранів, 6 лекц.,26 ст.,з малюнками ...	1.- + 2.50	6.-

У цьому реєстрі подані курси для яких у книжковому фонді сектора маються підручники на сучасний мент. Появу нових підручників, а тим самим можливостей студіювання нового курсу, публікуємо в пресі та публікаціях Інституту.

УМОВИ СТУДІЮВАННЯ ДЛЯ ОКРЕМИХ КУРСІВ.

1. Кожний бажаючий студіювати той чи інший курс має подати Секторові у латинській транскрипції : Призвище, імя, звання та точну адресу та вплатити 1.- (одну)ДМ вписового від кожного предмету, який собі вибере для студій. б) Набути відповідний підручник вплативші наперед його вартість.
2. Бажаючі студіювати курс з педагогічним керівництвом Сектора, можуть кожночасно для нього приголоситись доплативші таксу за керівництво, визначену у цьому реєстрі.
3. Члени Педагогічного Персоналу УТГІ, Студенти Авдиторного Сектора УТГІ, Абсольвенти всіх Факультетів УТГІ та Студийники Факультетів Сектора Позаочного Навчання, його шкіл та студійних циклів, при додатковім студіюванні поодиноких курсів, вписового за курси не платять.

4. Пересилка студійного матерялу (підручники та друки) та студійного листування проводиться на кошт студійника та вирівнюється міжнародними поштовими купонами або готівковою вплатою до каси Інституту, а саме для :

a) підручників (Німеччина й Закордон)
до 200 стор. = 2 міжн.пошт.куп.
понад 200 ст.до 350 " = 3 " " "
" 350 " й далі = 4 " " "

б) листування : Німеччина після тарифи;
Закордон : звичайно поштою :
за кожн. 20 гр.= 1 міжн.пошт.куп.
Лет.поштою :
Европейські Країни : кожних 50 гр.= 1 м.п.к.
Поза Европейські Країни : після існуючої фарифи,на спец. бажання студійника.

На припадкову різницю коштів пересилки й листування виставляється окремий, доповнюючий рахунок, для оплати студійником.

5. Розрахунок за вписове, підручники та керівництво закордонні студійники переказують по курсу дня (пересилки) Нім.Марки до Америк.Долара.

=============== 0 ===============

Для Позаочних Студій на Економічному Факультеті, Високій Школі Державних Наук (ВШДН), Агрономічно-Лісовому Факультеті; Циклів : Журналістики, Україназнавства, Дендрології та Городництва дивись окремий цінник :"Студійні такси позаочного навчання в УТГІ" стор.5, по якому студійник вплачує наперед вписове та студійну таксу.

СТУДІЙНА ТАКСА МОЖЕ ВПЛАЧУВАТИСЯ РАТАМИ , а саме: при таксі за семестр або за цикл

до 100.00 НМ ______________ у двох ратах
" 150.00 " ______________ " трох "
" 200.00 " й далі ________ " чотирох ратах з тим, що

кожна дальша рата вплачуватиметься по вичерпані вартости попередньо сплаченої рати надісланним матеріялом та керівництвом студіями.

Авґсбурґ, Жовтень 1951 р.

СЕКТОР ПОЗАОЧНОГО НАВЧАННЯ УТГІ

О Б Е Р Н У Т И !

ЕКОНОМІЧНИЙ ФАКУЛЬТЕТ

I-й Семестр

1. Політична Економія.
2. Загальна Наука Права.
3. Теорія Кооперації.
4. Комерційна Аритметика.
5. Англійська мова.
6. Торговельна кореспонденція.
7. Господарство місцевої самоуправи.
8. Соціяльна гігієна.
9. Історія України.

II-й Семестр

1. Французька мова.
2. Цивільне право.
3. Політичне право.
4. Цивільний процес.
5. Фінансова наука.
6. Торговельне право.
7. Націологія.

ВИСОКА ШКОЛА ДЕРЖАВНИХ НАУК

I-й Семестр

1. Політична економія.
2. Загальна наука права.
3. Англійська мова.
4. Основи журналізму.
5. Основи журналізму ч.2
6. Нарис історії української преси.
7. Структура часпису.
8. Історія України.
9. Націологія.
10. Граматика Української мови.

II-й Семестр

1. Теорія кооперації.
2. Французька мова.
3. Цивільне право.
4. Політичне право.
5. Цивільний процес.
6. Господарство місцевої самоуправи.
7. Фінансова наука.
8. Організація й ведення зібрань.
9. Українська культура.

АГРОНОМІЧНО-ЛІСОВИЙ ФАКУЛЬТЕТ

I-й Семестр

1. Політична економія.
2. Англійська мова.
3. Історія України.
4. Ботаніка.
5. Ботаніка ч.2
6. Неорганічна хемія.

II-й Семестр

1. Ботаніка.
2. Ботаніка ч.2
3. Ботаніка ч.3
4. Лісова фітопаталогія.
5. Сільсько-господарська фітопаталогія.

КУРСИ:

Журналістики

I-й Цикл

1. Політична економія.
2. Загальна наука права.
3. Англійська мова.
4. Основи журналізму.
5. Основи журналізму ч.2
6. Нарис історії Української преси.
7. Українська культура.

II-й Цикл

1. Французька мова.
2. Політичне право.
3. Організація й ведення зібрань.
4. Українська культура.
5. Націологія.
6. Граматика Української мови.

Українознавства

1. Нарис історії Української преси.
2. Історія України.
3. Українська культура.
4. Історія Української літератури.
5. Націологія.
6. Граматика Української мови.

Дендрології

1. Дендрологія.
2. Лісова фітопаталогія.
3. Визначник дерев та чагарників за листами, бруньками, деревном, насінням та сходами.

Городництва

1. Загальне городництво.
2. Городництво закритого грунту.
3. Городництво закритого грунту II.
4. Спеціяльне городництво відкритого грунту.

П Р А В И Л А

прийому студентів та курсантів на факультети, школи й курси та окремі предмети при факультетах Позаочного Сектору УТГІ.

1. У студенти високошкільних факультетів та шкіл і курсів при факультетах сектору позаочного навчання УТГІ можуть бути прийняті особи без різниці віку й статті з закінченою середньою освітою (гімназія, реальна школа, середня торговельна школа, середня технічна школа, учительський інститут та інші рівні їм по загальній освіті школи).
2. Особи обох статей, що не мають закінченої середньої освіти, не молодші 17 літ, можуть записатися як курсанти, на будьякий з високошкільних факультетів та шкіл і курсів чи окремих предметів при факультетах, якщо вони є належно підготовані до слухання предметів з числа тих, що викладаються на факультеті або в школах і курсах при факультетах.
3. Курсанти високошкільних факультетів та шкіл і курсів при факультетах студіюють предмети на рівних правах зі студентами УТГІ. Після представлення свідоцтва про складення іспитів за повну середню школу чи після закінчення матуральних курсів при УТГІ вони перечисляються в студенти УТГІ, при чім їм зараховується всі складені до того іспити та виконані студійні завдання і вправи.
   Примітка: Студійники шкіл і курсів невисокошкільного типу, як також студійники окремих предметів, всі, незалежно від освітнього рівня, вважаються за курсантів.
4. Прохання про прийняття на студії УТГІ подаються на ім'я деканату відповідного факультету, як при вписі на факультет, так і при вписі на школи і курси чи окремі предмети при факультетах.
5. У проханні мусить бути зазначено на який факультет, школу, курси чи окремі предмети при факультеті прохач бажає вступити студентом або курсантом, крім того - дата народження, національність, освіта, точна адреса кандидата та які прикладено документи.
6. До прохання додаються такі документи:
   а/ власноручний короткий опис життя,
   б/ урядово засвідчену копію свідоцтва про освіту, а крім того ще одну незасвідчену копію цього свідоцтва, якщо кандидат бажає аби йому урядово засвідчена копія свідоцтва була повернена,
   в/ три світлини кандидата (для бажаючих одержати студійну легітимацію).
   Примітка: Студійники окремих предметів не мусять надсилати копії свідоцтва про освіту.
7. Після одержання повідомлення від канцелярії УТГІ про зачислення в студенти чи курсанти, кандидат має надіслати:
   а/ вписове,
   б/ шкільну таксу за навчання та оплату підручників, що мають йому висилатися впродовж одного семестра або студійного циклу.
8. По одержанні від студентів або курсантів високошкільних факультетів та шкіл і курсів чи окремих предметів при факультетах вписового та платні за навчання їм висилається легітимація (виказка) і в певній послідовності лекції (підручники) та інше.
9. Особам, що не прислали платні за навчання та підручники, висилка студійного матеріялу не провадиться.
10. Вписи на високошкільні факультетські студії, як також на школи, курси та окремі предмети при факультетах, терміном в часі необмежені, тобто вписи студійників відбуваються безперервно.

- - - 0 - - -

~~Рік II.~~ Жовтень - Грудень 1951 р. Ч.3.(12).

ОРГАН ВНУТРІШНЬОЇ ІНФОРМАЦІЇ ПРОФЕСУРИ, АБСОЛЬВЕНТІВ І СТУДЕНТІВ
У Т Г І.

З м і с т

Стор.

Ректор УТГІ.

ДО ВСІХ ВШ. ПАНІВ ЧЛЕНІВ ЛЕКТОРСЬКОГО
Й СЛУЖБОВОГО ПЕРСОНАЛУ УТГІ.

Дорогі Товариші!

Серед багатьох добрих традицій УГА-УТГІ була одна дуже гарна (започаткована ще 1. січня 1923 р.): загальні сходини 1. січня в стінах школи. Це була новорічна товариська зустріч членів персоналу в родинами й представників студенства УТГІ. І на чужині пригадувалося, насамперед, найближче й наймиліше: - Рідна Земля й Народ, залишені там близькі, - живі й померлі, - згадувалося наше найдороще: Батьківщина. Говорилося про наше, загальне і про наше близьке - академічне, про минуле й майбутнє, про пляни й надії. І понад діловою академічною щоденністю тоді - запановувала спільнота - національна, академічна і товариська, - бо ж її живив дух і сила нашої Батьківщини.

Адже ідеологічною основою при побудові нашої школи та в її чинностях завжди була висока ідея праці - для Визволення України. Ця ідея давала нашій школі можливість триматися і в найтяжчих обставинах, морально підтримуючи наш персонал у тих тяжких обставинах.

УГА-УТГІ, як висока школа, фактично спрямовувала свою працю на підготову українських технічних і господарських висококваліфікованих спеціялістів для України; на розвиток наук взагалі, а української науки зокрема; на видання наукових праць і підручників; на позаочну освіту, - а, в зв'язку з тим усім, - також на безпосередню і посередню популяризацію України в міжнародних наукових та інших колах. Спільна чинність на цьому академічному полі і єднала нас в одну академічну родину. Але внутрішньою ідеєю УГА-УТГІ, їх душею й серцем, їх внутрішнім рушієм було В и з в о л е н н я - праця для нього. І коли б УТГІ втратив цю свою душу й серце, забув про "Визвольні Змагання" (у внутрішніх мотивах і в системі своєї академічної праці), то УТГІ втратив би традицію свого існування. Традиційного УГА-УТГІ вже не було б.

І ті наші гарні новорічні товариські сходини щоновно окриляли нас цією високою Ідеєю, кріпили нашу волю до продовження праці, збільшували віру в наші осяги та в'язали й міцнили нас силою товариськости.

Нині персонал УТГІ - в розсіянні по всьому світі і це розсіяння фактично значно більше, ніж то може показати загальна статистика за окремими континентами та країнами (зокрема велико-просторовими). А в місці осідку УТГІ також залишилося вже не багато нас.

Та ми хочемо зберегти наш традиційний УГА-УТГІ, хочемо і у нашім великім розсіянні затримати його спільноту. Пристосовуючись до нових обставин, ми можемо зробити це і понад краями й океанами. Шляхом сталого контакту і порозуміння, ми мусимо затримати й використати нашу внутрішню єдність не тільки як традицію, але також як силу, - плянуючи й провадячи, очевидно, нашу працю в пристосуванні до льокальних обставин та можливостей і до наших контенгентів на місцях.

З нагоди наближення Нового Року та пригадуючи добрі 29-річні традиції згідної праці УГА-УТГІ, кличу Всіх Товаришів до дальшої - начинної підтримки УТГІ також у нинішних мало сприятливих умовах нашого розсіяння.

Не легковажмо і не руйнуймо внутрішню спільноту-силу, так потрібну українській еміграції в розсіянні - у всіх галузях її життя, організації і праці!

Надсилаю Всім свій щирий товариський Новорічний і Святочно--Різдвяний Привіт та побажання всього найліпшого!

Борис Іваницький - Ректор УТГІ.

20. грудня 1951 року,
Мюнхен, Баварія.

З НАГОДИ СВЯТ РІЗДВА ХРИСТОВОГО ТА НОВОГО РОКУ
РЕДАКЦІЯ "НАУКОВОГО БЮЛЕТЕНЯ" і "ВІСТЕЙ УТГІ"
БАЖАЄ ВСІЙ УТГІ-вській РОДИНІ,
ЖЕРТВОДАВЦЯМ ТА ПРИХИЛЬНИКАМ УГА-УТГІ
ВЕСЕЛИХ СВЯТ ТА БАГАТО УСПІХІВ У НОВОМУ РОЦІ !

П О В І Д О М Л Е Н Н Я   Р Е К Т О Р А Т У

На основі рішення Професорської Ради УТГІ, що сталось на засіданні 21 жовтня 1951 р. (Мюнхен, Німеччина), в січні-лютому 1952 р. відбудуться встановленим порядком вибори спільно уповноваженого Ректорату для леґалізації, організації й репрезентації УГА-УТГІ в США. Предложення (в запечатаних конвертах) кандидатів має закінчитись не пізніше 25 січня 1952 р. Картки й роз"яснення до голосування розсилаються всім управненим до того виборцям - членам Професорської Ради, - оскільки нам були відомі їх адреси. Хто з пп. Колеґ не одержить карток, має звернутись для одержання їх:

1) у США й Канаді до Секретаря УТГІ п. О. Козловського:
Mr. O. KOZLOWSKYJ
76 Perkins Street,
New Haven, Conn., USA.

2) з інших країн - до Проректора УТГІ, п. проф. д-ра Петра Савицького:
Ukrainisches Technisch-Wirtschaftliches Institut
Zw. Postamt München 21,
Ramersdorf - Postfach.

На ці ж адреси треба надсилати картки з іменами кандидатів.

(. -) Проф. Др. Борис Іваницький
Ректор УТГІ

Ректорат уділив продовження відпустки до кінця м-ця червня 1952 р. Секретареві УТГІ, п. О. Козловському.

Ректорат Української Високої Політехнічної Школи - УТГІ повідомляє про перенесення осідку школи до Мюнхену. Секретаріят урядує при вулиці Фрікштрасе 53, хемічно-фармацевтична лябораторія, від год. 11⁰⁰ до 16⁰⁰ кожного дня, крім неділь і свят. Поштова адреса:

Ukrainisches
Technisch-Wirtschaftliches Institut
Zw. Postamt München 21,
Ramersdorf - Postfach.
Europa, Deutschland.

КОРОТКЕ ЗВІДОМЛЕННЯ ІЗ ЗАГАЛЬНИХ ЗБОРІВ ПРОФЕСОРСЬКОЇ РАДИ УТГІ, що відбулися в дні 21. жовтня 1951 р. в Мюнхені.

Присутні: Їх Маґніфіценція п. Ректор проф. др. Борис Іваницький; Секретар Проф. Ради в. о. Проректора доц. дипл. інж. Дем"ян Пеленський, Секретар Сенату доц. др. Петро Савицький, доц. Архипенко Евген, доц. Бервицький Сергій, доц. Закуленко Яків, лект. Волканович Всеволод, проф. др. Гіммельрайх Павло, лект. др. Годованець Кирило, доц. Довгаль Спиридон, лект. Доленко Володимир, проф. Ковалів Василь, проф. Лукіянченко Гліб, проф. Олійниченко Панас, проф. Орелецький Василь, проф. Федорів Олександер, лект. Шабельський Іван, проф. Шпіка Володимир,

Пан Ректор проф. др. Борис Іваницький, відкриваючи збори, зазначив правосильність зборів Професорської Ради і додав, що збори відбуваються з запізненням на один і пів року. Причини запізнення:
1/ переселення (Реґенсбурґ, Ульм, Новий Ульм, Авґсбурґ, Мюнхен),
2/ виїзд професури,
3/ неясність, неустабілізованість майбутнього.

"...Тільки тепер виясноються перспективи і плян майбутнього УТГІ. А цей загальний плян такий: поділ і розмежування праці між Европою і Америкою, бо УТГІ має існувати і діяти і тут - і там. Виясняються можливості чи, ліпше сказати, напрямні праці в пристосуванні до сучасних обставин, зокрема це мають бути: закінчення обов"язків школи перед студентами авдиторного навчання, цебто іспити; окремі курси наукових високошкільних викладів, що викликали б заінтересування молоді; позаочне навчання; видавництво підручників і наукових праць - у зв"язку з спробами до мобілізації для цього наших колеґ науковців з інших країн розселення; спроби організації семінарів, курсів чи тільки викладів наукового та науково-популярного характеру для тієї частини української еміграції, що тут лишається, та інше.

У зв"язку з попередніми та деякими новими завданнями виникає необхідність поширення нашого лекторського складу, що його кількість тут становить 28 осіб. Так само приходить природня потреба справедливого підвищення кваліфікацій деяких чинних членів нашого лекторського персоналу. Очевидно, звіти за минуле й пляни на майбутнє та вибори, з пристосуванням до нових обставин, наших керівних органів входять як нормальна частина сьогоднішніх проблем цих звітних та організаційних зборів. З усіх поглядів сьогоднішній момент у житті УТГІ став дефінітивно переломовим, бо хоч плинність нашого персоналу ще цілком і не закінчилась, але сьогодні наші перспективи можемо розв"язувати в умовах більшої чи меншої стабільности нашого складу й життєвих умов української еміграції в Німеччині. Це життя втратило багато з своєї попередньої експансії й праці. Але воно не виключає, а, навпаки, вимагає нашої збільшеної ініціятивности й продовження впертої праці, одухотвореної ідеєю дальшої розбудови культурного фундаменту знання й національної самосвідомости нашої еміграції. Крім розв"язання наших орґанізаційних і технічних проблем, сьогоднішні збори мають стати для нас таким моментом для скріплення нашої внутрішньої спільноти, нашого не тільки ділового, але й морального, товариського об"єднання. Це особливо

потрібно в цих обставинах зменшення нашого колективу. Мені здається, що ці обставини сьогодні мусили б піддати думку вийти за межі безпосередніх завдань нашої установи і в інтересах нашої культурної справи на еміґрації пошукати можливостей і шляхів до знайдення форм поєднання наших національно-культурних завдань і зусиль із завданнями і зусиллями інших діючих тут академічних чи подібних установ. Це було б в інтересах УТГІ й, разом з тим, в інтересах цих інших установ та всієї української національно--культурної справи на еміґрації в Німеччині.

За минулі два роки ми мали низку болючих персональних втрат і, починаючи це засідання, ми не можемо не почувати внутрішнього обов"язку віддати, насамперед, нашу глибоку пошану тим нашим Колеґам, що відійшли від нас вже назавжди. За цей час залишили наш світ: проф. інж. Димінський Роман, а за ним пішла його вірна Дружина, Марія Димінська, проф. інж. Юліян Павликовський, проф. Сергій Тимошенко, доц. др. Журко Максим, доц. Юрій Юрченко, о. Володимир Шевчук.."

Після вступної промови п. Ректора, Збори перейшли до обговорення дальшого порядку денного.

Звіт за діяльність рр. 1949-50-51 видруковано, розіслано та роздано всім членам Професорської Ради.

Фінансовий звіт реферував п. лект. інж. І. Шабельський, який подав, що в звітних роках прибутків було 116,952,00 НМ, видатків 118,825,00 НМ. На прибутки складались студійні та іспитові такси - 96,162,00 НМ, у відношені процентовім - 37%. Дари українських організацій та Апостольської Візитатури Єпископа Івана Бучка - 26,617,00 НМ, або в процентах - 10,02%. Баварське Міністерство Освіти - 8,500,00 НМ, то є 3,35%, фонд недоплачених платень та лекційний (дарована праця персоналу) в сумі покриття 127,127,00НМ, або 49%. Цих 49% виказує рівнож жертвену працю професури та персоналу в піддержці існування Інситуту.

Доц. Довгаль С. здав звіт із переведеної ревізії і дав внесок про уділення абсулюторії уступаючому Ректоратові. Внесок прийнято одноголосно.

Доц. Архіпенко Е. подав внесок про висловлення подяки уступаючому Ректоратові за його віддану працю в так тяжких переломових умовинах, що принято одноголосно.

Винесено постанови про підвищення й затвердження кваліфікацій (див. ст. 8.) .

Вибрано новий Ректорат на академічний рік 1951/52 (див. стор. 9.) .

Затверджено ухвали Професорських Факультетських Рад про вибори нових Деканатів (див. стор. 9.) .

Винесено постанови про перенесення УТГІ до США (див.стор. 11.) .

Доц. др. П. Савицький зачитав плян праці, в якому, між іншим, подав такі напрямні:

Після прикладу німецьких технічних шкіл УТГІ започатковує об"єднання всіх українських технічних сил, перебуваючих в Німеччині, абсольвентів технічних шкіл в різних держав та відкриває

семінарі технічного характеру. Семінарійні праці відбуватимуться після окремо розробленого плану.

Для тих, що не кінчили УТГІ, чи залишили чужі технічні школи, закладається допомогове навчання (доповнюючі курси), способом курсових викладів з різних предметів.

Поширюється працю з абсольвентами УТГІ, та інших високих технічних шкіл, які зголошуються до праць в цілі одержання ступеня доктора технічних наук.

Виклади на технічно-господарські теми (про Україну) в місцях скупчення українців в українській мові, а для німецьких технічних організацій в німецькій мові.

Організувати курси технічного перевишколу в місцях українських скупчень на німецькій економії.

Сектор Позаочного Навчання має розвинути пропаганду за позаочне навчання та поширити його, бо не тільки селянин чи робітник, але й інтелегенція має за мало матеріялів про господарство, про природні джерела та можливості получень, про вигідність положення України, для того щоб річево захищати правоту наших вимог на самостійне життя.

Позаочний Сектор мусить потрапити на лінію нинішних запотребвань.

Науково-Дослідний Сектор, опираючись на засадничому розподілі факультетів УТГІ, мусить стежити за світовим науково-технічним рухом та інформувати і репрезентувати українську технічну науку, співпрацювати з науковими колами різних держав. Тому в "Науковому Бюлетені" мають бути одна-дві сторінки (кінцові) про технічні новості в світі, публікації нових праць і т. п. Члени Наукового Сектора на конференціях з докладами, обмінюються думками, звітом про свої осягнення та визначення матеріялу для чергового друку в "Науковім Бюлетені" або в "Вістях УТГІ". Відновити та поширити діяльність ТПУГА і подбати про стале приміщення школи та педагогічного персоналу.

ПОСТАНОВИ ПРОФЕСОРСЬКОЇ РАДИ УТГІ

в дня 21.жовтня 1951р.
(Мюнхен - Німеччина)

Справа: підвищення кваліфікацій та запрошень нових членів лекторського персоналу.

Агрономічно-Лісовий Факультет:

Проф. Гіммельрайх Павло вносить на затвердження ухвалу Професорської Ради Агрономічно-Лісового Факультету: піднесення кваліфікацій доц. др. Петра Савицького на професора на катедру Агрометеорології, Фізики та Агрофізики. Внесок одноголосно приймається та затверджується.

Економічний Факультет:

Проф. др. Орилецький Василь вносить:

1/ затвердити постанову Професорської Ради Економічного Факультету про підвищення кваліфікацій лект. дипл. інж. Івана Шабельського на доцента при катедрі книговедення та комерційно-фінансових обрахунків. Постанова одноголосно приймається та затверджується.

2/ ухвалу про затвердження на лектора при катедрах Загальної Науки Права й Цивільного Права та Спеціяльного Права п. Доленка Володимира. Постанова приймається та затверджується 14 голосами при 2. в здержаних.

3/ ухвалу про затвердження на лектора Української Мови Пана Волкановича Всеволода приймається й затверджується одноголосно.

Інженерний Факультет:

Проф. Шпіка Володимир вносить:

Затвердити постанову Професорської Ради Інженерного Факультету про запрошення на катедру Фізики проф. др. Юрія Губаріва. Постанову одноголосно приймається та затверджується.

Фармацевтичний Факультет:

Доц. Вакуленко Яким вносить на ухвалу постанову Професорської Ради Фармацевтичного Факультету про підвищення кваліфікацій лект. др. Кононенка Олега на доцента при катедрі Фармакології. Приймається і затверджується одноголосно.

ВИБОРИ РЕКТОРАТУ.

На внесок проф. д-ра Орилецького Василя таємним голосуванням одноголосно вибрано:

проф. др. Борис Іваницький - Ректор
проф. др. Петро Савицький - Проректор
доц. Дем'ян Пеленський - Проректор

Обрані члени Ректорату перебирають на себе також обов'язки Керівника Наукового Сектора та Секретаря Професорської Ради.

ЗАТВЕРДЖЕННЯ ДЕКАНАТІВ.

Професорська Рада одноголосно затвердила вибори Факультетських Рад на Деканів:

Проф.др.П.Савицького Деканом Агрон.-Лісового і Ветеринар.Ф-ту,
Доц.Я.Вакуленка Продеканом Ветеринарного Факультету,

Проф.В.Шпіку Деканом Інженерного та Фармацевтичного Ф-ту,
Доц.Я.Вакуленка Продеканом Фармацевтичного Факультету,

Проф.др.В.Орилецького Деканом Економічного Факультету,
Доц.С.Довгаля Продеканом Економічного Факультету,
Лект.В.Доленка Секретарем Економічного Факультету.

ПОСТАНОВИ ПРОФЕСОРСЬКОЇ РАДИ УТГІ

у зв'язку з справами УТГІ в США

з дня 21.жовтня 1951 р.(Мюнхен).

1. Професорська Рада УТГІ закликає своїх Колеґ утримуватися від виступів назовні, використовуючи фірму УТГІ без попереднього порозуміння з Ректоратом УТГІ в Німеччині, або його уповноваження, бо такі виступи не тільки пошкоджують наш внутрішній порядок і плановість дій, але й порушують льояльність відносин.

2. Це стосується також фінансових трансакцій, оскільки вони переводяться в імені УТГІ, чи тим, чи іншим способом були б зв"язані іменем УТГІ.

3. Справи власности і разом з тим Кураторії УТГІ належить до компетенції СПУГА - Спілки Професорів Української Господарської Академії, (що діє на основі статуту з дня 21.жовтня 1934 року) - - основоположника, власника та зверхньої керівної установи УТГІ щодо його науково-педагогічної й національно-громадської чинности.

У зв"язку з запроектованою в Нью-Йорку проводом "УТГІ-Спілки" передачою прав власности від СПУГА до "УТГІ-Спілки" з тими ж правами для останньої, що належать до СПУГА, Професорська Рада висловлює погляд, що запроектована зміна не була б відповідна з погляду характеру й внутрішних компетенцій нового власника, що не можуть дорівнюватися академічним компетенціям СПУГА, як академічно по своїй істоті тіла.

4. На випадок передачі прав власности від СПУГА до "УТГІ-Спілки" - ця остання передбачає вилучення на свою користь, як нового власника, з компетенцій Ректорату УТГІ справ всієї фінансової господарки та технічно-канцелярійних справ УТГІ.

Професорська Рада уважає, що таке вилучення означало б цілковите порушення єдности, діловости, відповідальности й авторитетности проводу УТГІ.

Здійснення цього проекту могло б спричинитися до низки внутрішніх непорозумінь і унеможливило б функціювання УТГІ не тільки як автономної, гідної себе наукової й високошкільної організації (а такою УТГІ був досі), але й як ділової установи взагалі.

Намір "УТГІ-Спілки" (як майбутнього власника УТГІ) вийти за межі дотеперішніх взаємовідносин між УТГІ і його сучасним власником - - СПУГА через розширення своїх прав чи функцій "власника", от як у згаданім проекті невідомо чим викликаної й унемотивованої двовлади в середині УТГІ - свідчить, що "УТГІ-Спілка" має на увазі якусь нову конституцію для своєї "власности".

Це робить проблему нового власника ще складнішою йде вже не тільки про невідповідність внутрішньої компетенції нового власника - многочленної, більш професійної, ніж академічної організації, але про її щоденне втручення в життя УТГІ, що досі діяв як цілком автономна наукова й високошкільна установа.

ПОСТАНОВИ ПРОФЕСОРСЬКОЇ РАДИ УТГІ

в справі перенесення Осередку УТГІ до США

з дня 21.жовтня 1951 р.(Мюнхен - Німеччина).

1. Осередок УГА-УТГІ - Української Політехніки на чужині для продовження 29-ої річної традиції її національно-культурної праці перенести до США, а в Німеччині - нинішнім леґальним місці осідку УГА-УТГІ залишити осередок УТГІ, що й опісля має діяти тут назовні формально самостійно, цебто як УТГІ, перебуваючи в той час у внутрішньо-організаційнім зв"язку з осередком в США. Цей зв"язок має виявитись у спільних виборах членів Ректорату цілого УТГІ(США-Німеччина) та розподілом обсягу праці й компетенції між Европою і Америкою - як основними теренами чинности УТГІ.

2. Передумови для такого перенесення з Німеччини до США УГА-УТГІ як осередку становлять:
   а) спільні вибори Ректорату,і
   б) леґалізація УГА-УТГІ в США.

3. Спільні вибори Ректорату цілого УГА-УТГІ переводиться таємним голосуванням і в такому складі:
   а) для Америки - Ректора, Проректора, Секретаря Професорської Ради і Керівника Наук.Сектора,та
   б) для Німеччини - Проректора, що діє тут на правах Ректора.

4. По затвердженні виборів через СПУГА - Ректорат у США має леґалізуватися там,як колектив, внутрішньо управнений від усього УТГІ, і перевести всю дальшу працю в США, цебто остаточну леґалізацію УТГІ в США, внутрішню розбудову та, взагалі, всю належну організаційну та іншу чинність - у всьому відповідно до правил УТГІ та правних норм в США і в пристосованні до місцевих обставин. Відділ УТГІ в Німеччині, на чолі з Проректором, обраним на правах Ректора, організується і діє в Німеччині відповідно до німецьких умов та обставин.

5. Внутрішньо-правне й фактичне перенесення УТГІ до США - як загального репрезентаційного осередку традиційного УГА-УТГІ - має відбутися тільки після згаданих загальних виборів Ректорату і після оформлення леґалізації УТГІ в США. До виконання ж цих двох передумов - у Німеччині продовжує й далі своє леґальне існування і чинність УТГІ - як загальний репрезентаційний і діловий Осередок УТГІ. Свої репрезентаційні функції Ректор і Ректорат УТГІ (в Німеччині) складе по виконанні двох названих вище передумов і передачі справ УТГІ до США, проголошуючи перед усіма членами Професорської Ради свою демісію.

6. Докладний порядок виконання постанов про перенесення Осередку УТГІ до США доручається Ректоратові й Сенатові (Німеччина).

Авґсбурґ, дня 7.Х.1951р.

ПОРЯДОК ВИКОНАННЯ ПОСТАНОВИ ПРО ПЕРЕНЕСЕННЯ ОСЕРЕДКУ УТГІ ДО США.

1. Вибори Ректорату всього УТГІ переводяться спільними голосуваннями і в такому складі (Обіжник від 22. липня 1951 року та зміни за Комунікатом від 28.вересня 1951 року): Ректора, Проректора, Секретаря Професорської Ради і Керівника Наукового Сектора для США та Проректора для Німеччини. По затвердженні виборів через СПУГА Ректорат в США мав би леґалізуватися в США як упразнений від УТГІ і перевести всю дальшу працю в США цілком самостійно (Остаточна леґалізація УТГІ в США, внутрішня розбудова та, взагалі, вся належна до повноправного УТГІ чинність.).

2. Подача голосів до Виборчих Комісій переводиться в закритих конвертах: в початку подається імена кандидатів; після їх згоди - іде переголосування. Заклик до голосування до кожного управненого до того члена Професорської Ради з долученням двох карток (на кандидатів і до переголосування) розсилається за підписом Ректора. Про наслідки голосувань дві Комісії (в Ню Йорку і в Німеччині) обмінюються обрахованими даними. Центральна Комісія в Ню Йорку.

3. Підрахунок голосів мають зробити Комісії: одна в Ню-Йорку, друга в Німеччині - окремо. Склад Комісії в Ню-Йорку:

а) від Сенату Проректори: проф. М. Зайців (він же Голова Комісії), і
проф. І. Драбатий,
б) від Ню-Йорку: проф. Я. Моралевич, і
др. А. Плітас,
в) від нової еміграції: проф. С. Драгоманів, і
проф. С. Крашенінніков,
г) від співробітників УГА-УТГІ п. О. Козловський,Секр.УТГІ.

Комісії мають діяти на основі окремої інструкції, (що має бути вироблена). У Німеччині виборчу Комісію вибере Професорська Рада УТГІ.

4. Всю дальшу організаційну працю в США переводить обраний Ректорат, як леґальний і довірений найвищий представник УТГІ, - у всьому відповідно до місцевих обставин і правних відносин в США. Але в Німеччині діятиме вибраний тут Ректорат аж до леґалізації УТГІ в США. Після оформлення такої леґалізації відбудеться врешті внутрішньо-правне й повне перенесення УТГІ як загального репрезентаційного осередку з Німеччини до США.

В и т я г

з Реґуляміну Українського Технічно-Господарського Інституту (УТГІ), схваленого Загальними Зборами Спілки Професорів Української Господарської Академії (СПУГА) дня 8 і 9. грудня 1945 року в Реґенсбурзі.

3. ЗАГАЛЬНЕ КЕРІВНИЦТВО УТГІ.

9. Встановлення загального напряму науково-педагогічної праці УТГІ та контроля його національно-громадської й фінансово-господарської чинности належить Спілці Професорів Української Господарської Академії (СПУГА), що є основоположником, власником і верховною керівною установою для Українського Технічно-Господарського Інституту. СПУГА діє на основі статуту з дня 21. жовтня 1934 року.

10. До компетенції СПУГА належить:

а/ схвалення відкриття нових факультетів, шкіл та курсів авдиторного навчання та закриття існуючих і схвалення загального пляну організації Позаочного Навчання.

б/ Затвердження обрання Ректора, Проректора УТГІ, Секретаря Професорської Ради УТГІ та Деканів факультетів УТГІ.

в/ Затвердження внесень Професорської Ради УТГІ про запрошення та звільнення членів педагогічного персоналу та про підвищення їх кваліфікацій.

г/ Обрання Ревізійної Комісії СПУГА і контроля грошевих та господарських справ УТГІ.

д/ Затвердження кошторису УТГІ.

є/ Затвердження звітів про діяльність та виконання кошторису УТГІ.

е/ Зміни й доповнення статуту і регуляміну УТГІ.

ж/ Ліквідація УТГІ.

....

СПИСОК

Членів Професорської Ради УТГІ
з правом рішального голосу
(Група "А" за п.21 Регул.)

Професори, Вп. Панове:

1.	Архимович	Олександер	~~США~~ Естонія
2.	Балінський		США
3.	Боженко	Борис	Бразилія
4.	Бучковський	Михайло	
5.	Василів	Андрій	США
6.	Ващенко	Григорій	Німеччина
7.	Ветухів	Михайло	США
8.	Вертипорох	Евген	Канада
9.	Витанович	Іван	США
10.	Гіммельрайх	Павло.	Німеччина
11.	Городецький	Володимир	США
12.	Григоренко	Ілля	США
13.	Губарів	Юрій	Німеччина
14.	Доманицький	Віктор	США
15.	Драбатий	Іван	США
16.	Драгоманів	Світозар	США
17.	Єфремів	Микола	США
18.	Зайцев	Микола	США
19.	Іванис	Василь	Канада
20.	Іваницький	Борис	Німеччина
21.	Клименко	Петро	США
22.	Ковалів	Василь	Німеччина
23.	Корсунський	Олександер	США
24.	Крашенінніков	Сергій	США
25.	Лисянський	Борис	Франція
26.	Олійниченко	Панас	Німеччина
27.	Лукіянченко	Гліб	Німеччина
28.	Мазепа	Ісаак	Німеччина
29.	Мартос	Борис	Швайцарія
30.	Махів	Григорій	США
31.	Моралевич	Яків	США
32.	Орелецький	Василь	Німеччина
33.	Панасенко	Василь	США
34.	Рабцевич	Петро	США
35.	Радзімоська	Валентина	США
36.	Радзімовський	Евген	США
37.	Розгін	Іван	США
38.	Савицький	Вячеслав	США
39.	Савицький	Петро	Німеччина
40.	Січинський	Володимир	США
41.	Федорів	Олександер	Німеччина
42.	Харченко-Савицька		США
43.	Храпливий	Зенон	США
44.	Цапко	Іван	Бразилія
45.	Шліка	Володимир	Німеччина
46.	Шрамченко	Леонтін	Швайцарія
47.	Шулежко	Павло	Австралія

Д о ц е н т и Зп. Панове:

1.	Антипів	Олекса	США
2.	Архипенко	Евген	Німеччина
3.	Бандура		США
4.	Барановський	Роман	США
5.	Бервицький	Сергій	Німеччина
6.	Білинський	Віталій	США
7.	Боровський	Михайло	Канада
8.	Буката	Тарас	Арґентина
9.	Вакуленко	Якпм	Німеччина
10.	Гавриленко	Михайло	США
11.	Гіммельрайх	Елісавета	Німеччина
12.	Гик	Степан	США
13.	Головінський	Евген	Австрія
14.	Головко	Олекса	США
15.	Гончаренко	Юрій	США
16.	Гордієнко	Гаврило	США
17.	Денисенко	Григорій	США
18.	Довгаль	Спірідон	Німеччина
19.	Зелений	Петро	Бельгія
20.	Зозуля	Яків	США
21.	Каплистий	Макар	США
22.	Коваленко	Олекса	Швайцарія
23.	Ковалівський	Юрій	США
24.	Кононенко	Олег	США
25.	Коренець	Анна	США
26.	Макар	Орест	США
27.	Мельник	Іван	США
28.	Мельників	Федір	Австралія
29.	Менджега	Марко	США
30.	Мірошніченко	Петро	США
31.	Нікішин	Павло	США
32.	Нішименко	Корній	США
33.	Палій	Андрій	Канада
34.	Пеленський	Дамян	Німеччина
35.	Петриченко	Григорій	США
36.	Петрів		США
37.	Приходько	Віктор	США
38.	Романенко	Антін	США
39.	Сиротенко	Олекса	США
40.	Ситенко	Евген	Голяндія
41.	Стахів	Матвій	США
42.	Феденко	Панас	Німеччина
43.	Ядів	Степан	США
44.	Жарський	Едвард	США
45.	Шабельський	Іван	Німеччина

Л е к т о р и - представники Факультетів з правом рішального голосу, ЗП. Панове:

1.	Білоус	Тихон	США	В.
2.	Вінцерський	Олександер	США	І.
3.	Доленко	Володимир	Німеччина	Е.
4.	Зваричук	Іван	Німеччина	А.
5.	Папара	Леонід	США	Ф.

СЕКТОР ПОЗАОЧНОГО НАВЧАННЯ

20-ЛІТТЯ УКРАЇНСЬКОЇ ПОЛІТЕХНІКИ ПОЗАОЧНОГО НАВЧАННЯ.

В 1931 році в колах Української Господарської Академії в Подебрадах повстала думка відкриття Української Політехніки Позаочного Навчання. 4. січня 1932 року та справа вирішилася остаточно - УТГІ почав реалізуватися, як висока Школа Позаочного Навчання. Тепер якраз 20 років інтензивної праці. За 20 років свого існування, як найстарша Українська Висока Школа Позаочного Навчання - Політехніка виробила свої методи, свою традицію, свою власну історію по-за межами нашої Батьківщини. Що-правда, частина українських земель (Галичина, Волинь, Полісся) активно включилися в позаочне навчання при Політехніці, доповнюючи то, що не міг під чужою владою дати їм край, ба навіть українці-в"язні в Польщі були студентами позаочного навчання УТГІ. Це доводило живучість української стихії і нахил її до культури. Та сама стихія удержала Політехніку в Чехословакії до 1945 року.

В році 1945 УТГІ переїхав до Баварії, де, продовжуючи Позаочне навчання, відкрив і авдиторне; крім того, зорганізовано в українських таборах в Німеччині сітку технічно-господарських шкіл, політехнікумів, перевишкільних курсів (фахових) і т. п.

Політехніка Позаочного Навчання при УТГІ продовжує й далі свою працю, маючи контенгент студентів і курсантів по цілому світі, осівши тепер з центром в Німеччині, під назвою Сектор Позаочного Навчання УТГІ.

Українська Політехніка Позаочного Навчання обезпечена в необхідні підручники, які студійники можуть набути по низьких цінах, коли впишуться на якийнебудь курс чи окремий предмет.

Від початку існування П.П.Н. біля 10,000 української молоді студіювало тех. фахи позаочною методою. Число, яким можуть хвалитися державні народи. Ті, що ще залишаються без фаху, чи які хочуть удосконалювати його, ті, що хочуть набути удокументованого права на кращу працю - мають одкриті двері Української Політехніки Позаочного Навчання, яка їм поможе у всіх студійних справах. Реєстри курсів висилається безплатно.

o O o

Позаочний Сектор УТГІ повідомляє: що продовжує записи на позаочне навчання факультетів: Економічного, Агро-Лісового, Вищої Школи Державних наук і на курси: Журналістики, Українознавства, Ботаніки і Дендрології. Студії тривають в необмеженім для кожного часі. Студентами високошкільних факультетів можуть бути особи без різниці віку і статті з закінченою середньою освітою. Особи обох статей, що не мають закінченої середньої освіти не молодші 17 літ, можуть записатися як курсанти на будьякий з високошкільних факультетів та шкіл і курсів чи окремих предметів при факультетах. Правила прийому на Позаочний Сектор УТГІ або вписи на студії окремих курсів надсилається разом з докладним проспектом існуючих курсів з зазначенням студійної такси, висилається негайно після прислання поштових значків або міжнародних купонів.

НАУКОВИЙ СЕКТОР

Науковий Сектор УТГІ відбув 8. грудня 1951 р. засідання, на якому проф. др. Губарів Юрій, у зв'язку з Установчими Зборами Товариства Українських Інженерів і Техніків у Німеччині, зробив доповідь на тему: "Енерґетика України" починаючи цикл викладів з "Енерґетики України".

o O o

Науково Дослідчий Сектор УТГІ випустив чергове число "Наукового Бюлетеню" чч. XXII-XXIII, до змісту якого входять праці:

Проф. др. Єфремів Микола: "Гіпербазити України",
проф. Григоренко Ілля : "Втрати кормів за штучної годівлі риби",
проф. др. Савицький Петро "Замітки про метеорологічні виміри в мікрокліматології".

Підготовляється слідуючий випуск "Н.Б." чч.XXIУ-XXУ, до змісту якого увійдуть праці:

Проф. Григоренко Ілля : "Годівля коропів мясом жаб та м'ядкунів",
Інж. Синявська Ніна : "Складні силікати та процеси каолінізації",
Мгр. Зеновій Л. Мельник: "Деякі можливості збільшення виску в підприємстві".

o O o

Перші числа "Наукового Бюлетеня" появлялися дуже обмеженим тиражем - 100 примірників. Останнім часом, в міру матеріяльних спроможностей, тираж збільшився і так вже останнє число "Наукового Бюлетеня" появилося тиражем 250 примірників. Однак, в міру заінтересування науковим світом нашим "Н.Б." і повної обслуги наших Колег Педагогічного Персоналу, Абсольвентів та Студентів і це останнє число тиражу є далеко не вистарчаючим. Ось, напр., останнього числа "Н.Б." чч.XX-XXI вислано до самих лише наукових установ цілого світу 85 примірників - це в той час, коли у нас в картотеці є ще понад 50 адрес наукових установ, яким не могли ми були вже вислати цього числа. Таке саме явище з нашими пп. Абсольвентами та Студентами. - Вправді не маємо ще дуже багато їх точних адрес. - Зі збільшенням тиражу - очевидний зріст коштів, тому звертаємось з проханням про можливу матеріяльну підтримку та відкриваємо підпис пожертв на

"Видавничий Фонд УТГІ"

В залученню висилаємо "Звернення" Наукового Сектора і дуже просимо прочитати його з великою увагою.

o O o

Просимо приготовляти та надсилати матеріяли до Ювілейних Видань УТГІ: "Ювілейного Альманаху", "Наукового Бюлетеню" та "Вістей УТГІ".

Матеріяли до "Ювілейного Альманаху" з ділянки споминів зв"язаних з розвоем та життям УТГІ просимо слати на адресу п.Козловського Олександра, Секретаря УТГІ

Праці до "Наукового Бюлетеню" і "Вістей УТГІ" на адресу:

Ukrainisches
Technisch-Wirtschaftliches Institut
Zw. Postamt München 21
Romersdorf - Postlach

Х Р О Н І К А

При кінці м-ця вересня представники Ректорату в особах пп.: доц. Пеленського Дем"яна та проф. др. Савицького Петра і доц.Шабельського Івана, як представника Товариства Абсольвентів УГА--УТГІ, відвідали в Баварськім Міністерстві Освіти міністеріяльного радника п. др. М. Зайлера, який з днем 1. жовтня 1951 року відійшов в стан спочинку, щоб попращати Його. Дякуючи за прихильність та опіку, якою огортав міністеріяльний радник др. М. Зайлер нашу Високу Політехнічну Школу, Йому передано маленьку гуцульського виробу касетку від Ректорату. Міністеріяльний радник др. М. Зайлер був зворушений нашою увагою до Його особи, дякуючи за увагу та ніжність, виправдував себе, що не міг всего зробити, що було Його бажанням, бо на це складалися повоєнні обставини що їх наслідками і наша Висока Політехнічна Школа являється на терені Німеччини в Баварії. А все ж таки мусить дати признання нашій Політехніці за ту велику й жертовну працю, яку вложено для української молоді. Тим самим відтяжено німецькі школи, які також мають великі труднощі з приміщенням та улаштуванням кабінетів. З подивом признає працю нашого педагогічного персоналу для української молоді, що в той тяжкий час не дали змарнувати сили, а дали змогу набувати фахових знань. Просив передати привітання Їх Магніфіценції п. Ректорові проф. д-рові Борисові Іваницькому та всему Педагогічному Персоналові. Голова Товариства Абсольвентів п. доц. Шабельський Іван від імені Товариства подякував за опіку над студіюючою молоддю. При цій нагоді закомунікував нам, що його реферат переймає проф. др. Ганс Райнфельдер. На цьому було закінчено пращальні відвідини.

x x x

Дня 28.IX.1951 року одержано харчову допомогу від ЗУАДК-у для 16 осіб педагогічно-адміністративного персоналу. Приділ складався із: 2 ам. фунти смальцю, 2 ам. фунти порошкованих яєць, 4 ам. фун. сиру і 6 ам. фунти порошкованого молока.

x x x

Дня 29.IX.1951 року в другу річницю смерти сл. п. проф. Диминського Романа відслужено заупокійну Службу Божу в церкві св.Дионізія в Авгсбурзі. за Нього й Дружину Його Службу Божу відслужив о. Декан Кушкевич Михайло.

x x x

Дня 9.X.1951 року доц. Дем"ян Пеленський відвідав, як представник Ректорату, в Баварськім Міністерстві Освіти проф. д-ра Ганса Райнфельдера, Референта Високого Шкільництва. Представившись як відпоручник Української Високої Технічної Школи, повітав Його як нового референта. Проф. др. Г. Райнфельдер оправдувався, що не вміє по-українськи говорити, однак читати дещо вміє, бо колись учивсь російської мови. Доц. Д. Пеленський, нав"язуючи розмову до надісланого до міністерства звідомлення УТГІ, порушив ряд актуальних питань, між іншим,про затвердження наших дипльомів.

про приміщення для нашої школи, та інші, та при тому передав нашї видання "Наукового Бюлетеня". Проф. др. Г. Райнфельдер подякував та заявив, що по його змозі буде старатись іти нам на зустріч, як рівнож виявив своє признання, переглядаючи наші випуски бюлетеню, що в таких тяжких умовах наша професура може так жертовно та успішно працювати, і при тому завважив: "..коли би були на вашій Батьківщині, то скільки більше могли б ви осягнути на полі української науки!"

x x x

Головна Управа ЗУАДК-у запросила УТГІ взяти участь у виставці преси та видань на скитальщині. На цю виставку було виставлено всі випуски, які до цього часу появились - "Наукового Бюлетеню" та "Вістей УТГІ".

x x x

Дня 16.X.1951 року доц. Д. Пеленський мав зустріч з Головою КОУГЦУ п. др. Фундаком, який цікавився нашою Українською Високою Технічною Школою, Просив передати привіт Їх Магніфіценції п. Ректорові та пп. Професорам і Студенству.

x x x

Дня 21.X.1951 року відбулися Загальні Збори Професорської Ради в Мюнхені в готелі Леопольд, про що докладніше звідомляємо на іншому місці(див. стор. 6.) .

x x x

Проректор проф. др. Петро Савицький брав участь у скликаній Президією ЦПУЕН нараді представників наукових та громадських організацій в справі відношення до "Института по Изучению Истории и Культуры СССР".

x x x

При кінці м-ця листопада Осідок Ректорату УТГІ перенесено до Мюнхену, при ул. Фюріхштрасе 53.

НАУКОВІ НОТАТКИ

Установчі Збори Товариства Українських Інженерів та Техніків в Німеччині, що відбулися в дні 8.грудня 1951 року, вибрали Почесним Головою Товариства Їх Магніфіценцію п. Ректора проф. д-ра Бориса Іваницького.

o O o

Еспанське Королівське Товариство по вивченню природи (Real Sociedad Espanola de Historia Natural), що існує з 1871 року, на свойому засіданню 1.III.1950 року вибрало своїм дійсним членом проф. д-ра Олександра Архімовича.

o O o

Проф. др. Іван Розгін брав участь в "З'їзді американських дослідників рака" в днях 22-24.жовтня 1951 року. Обширне звідомлення про цей з'їзд подали "Українські Вісті" ч.96, в грудня 1951 р., Новий Ульм.

o O o

Список наукових праць проф. д-ра О. Архімовича надрукованих під час перебування в Еспанії:

1/"Posibilidades de cultivo en Espana de una nueva planta productoza del caucho - Taraxacum Kok-Saghyz".
"Про можливість культури в Еспанії нової кавчукодайної рослини - кок сагиза".
Часопис "Siembza", 1949, № 3, стор. 13-16.

2/"Regulacion de la polinizacion on los trabajos de Seleccion de la remolacha".

"Регулювання запиленням під час селекційних робіт".
Часопис "Euclides", 1949, № 100, стор. 211-214.
- " - - " - 1949, № 101, стор. 287-295.

3/"Es posible producir patata de siembza en Castilla?"
"Чи можливо продукувати посівну картоплю в Кастилії".
Часопис "Agricultura", 1950, № 217, стор. 224-226.

4/"В умовах зрошеня в Кастилії існує можливість продукувати посівну картоплю".
Часопис "Agricultura", 1951, № 230, стор. 289-295.

5/"Funcion de los insectos en el transporte del polen y polinizacion de la remolacha".
"Діяльність комах в процесі переносу пилку та запилення у буряка".
"Boletin de la Real Sociedad Espanola de Historia Natural" Seccion Biologica. 1950. Tomo XLVIII. Num. 3, pp. 270-309.

6/ "El Cultivo de remolacha azucarera para la obtencion de semillas".
"Культура цукро-бурякових висадків".
"Boletin del Instituto Nacional de Investigaciones Agronomicas".
"Журнал Національного Інституту Агрономічних Досліджень", 1951, № 24, стор. 79-133.

Крім того видруковано англійською мовою:

7/ "Control of Pollination in Sugar-Beet".
"Botanical Review" Vol.15, № 9, Nov.1949, pp.613-628, USA

o O o

Список наукових праць інж. Кіри Архімович, надрукований під час перебування в Еспанії:

1/ "Cultivo y seleccion del tomate".
"Культура та селекція томатів".
Часопис "Siembza", 1950, № 8-9, стор. 9-13.

2/ "Plagces del tomate en el ano 1950".
"Шкідники томатів у 1950 році".
Часопис "Siembza", 1951, № 5, стор. 21-22.

Крім цього в нашому "Науковому Бюлетені" чч.XVIII-XIX, 1951, стор. 39-51, була надрукована праця:

3/ "Селекційна робота з томатами на Україні".

o O o

ЩО ПИСАЛИ ПРО НАС В ТОЙ ЧАС.

"Українські Вісті" ч. 83, Новий Ульм помістили три замітки із "Вістей УТГІ" ч.2(11) про відзначення проф. С.Тимошенка; про закінчення студій на американському Коледжі і одержання титула "Бахельор оф Арт" п. Зеновія Льва Мельника.

o O o

"Народня Воля", Скрантон з 8.XI.1951 р. помістила Комунікат Ректорату з дня 28.IX.1951 року та оголошення про записи на авдиторне та позаочне навчання УТГІ в Німеччині.

o O o

"Християнський Голос", Мюнхен, "Український Самостійник", "Сучасна Україна" та "Українське Слово", Париж поміщували оголошення Ректорату.

З НАШИХ ЛИСТУВАНЬ

Пан Ректор одержав від Апостольського Візитатора українців в Західній Европі Преосвященного Єпископа Кир Івана Бучка листа такого змісту:

"Рим, 3.X.1951 року. Високоповажаний Пане Ректоре! Прошу приняти мою щиру подяку за милі привіти та цінні побажання, які Ви були ласкаві переслати мені від себе та від імени Сенату, Професорів та Студентів Вашої Високої Політехнічної Школи - УТГІ з нагоди відзначення з боку Святішого Вітця для моеї особи. Дуже перепрошую, що так пізно приходжу з подякою, але щойно тепер я вернувся з моеї візитаційної подорожі по країах Західної Европи.

Глибоко зворушений Вашими висловами щирої прихильности й любови не знаходжу в багатому українському слівникові належних слів подяки. Тому й прошу Милосердного Спасителя, щоби з небесних висот післав Вам в нагороду обильне багацтво своїх ласк.

З цілого серця благословлю Вас, Високоповажаний Пане Ректоре, та всіх пп. Професорів і Студентів Вашого УТГІ усім добром та й прошу в Бога для Вас багатого благословення.

Відданий у Христі Господі
брат і слуга
Іван Єп. А.В."

o O o

Пан проф. Архімович пише нам:

"З великою охотою прийму й далі участь в "Науковому Бюлетені. Зараз, після одержання Комунікату Ректорату та звіту п. Ректора, справа для мене цілком ясна і зараз, як і раніше, я цілком підтримую думку про необхідність зберігати традиції УТГІ, а всі зміни статуту робити конституційним шляхом. В цьому напрямі я відповів до Представництва в США. Копію цього листа, якого я поновив з пам"яти та користуючись чорновиком, я Вам надіслав. Мушу все ж таки визнати, що, не одержуючи довший час від Ректорату УТГІ жадних інформацій, я був здеоріентований, головним чином що до можливости продовжувати й далі, правда в обмеженому обсязі, діяльність УТГІ в Німеччині. Зараз, після ознайомлення зі звітом п. Ректора я з задоволенням бачу, що в цьому напрямі робиться все, що можливе."

o O o

Пан проф. Шулежко Павло пише з Австралії, між"іншим, що одержав "Вісті УТГІ" ч.2, за які щиро дякує всему Колективові УТГІ. "... Сподіюсь, що ми з Австралії, в міру наших можливостей, будемо допомогати УТГІ. Шкода, що я в цьому році буду дуже перешкоджений працею. По цій причині я не знаю, чи зможу приготувати якийсь матеріял для нашого Бюлетеня.

Я дуже радий, що Їх Маґніфіценція п. Ректор вже повернувся до здоровля і зможе далі вести нашу Альма Матер. Прошу передати Їх Маґніфіценції п. Ректорові проф. др. Б. Юр. Іваницькому мій сердешний привіт і побажати сил та здоровля.

Дуже мені сумно, що з Вп. п. проф. Сергієм Даниловичем Комарецьким сталось таке велике горе. Передайте йому моє співчут-

тя, сердешний привіт та побажання сил та здоровля. Він, бідний, сподівався, що я його викличу до Австралії, але перший раз йому відмовили, а другий раз мали вже дозволити, але він захорів. Я хотів би знати докладніше про нього. Він мій земляк, може колись, як не я, то мої сини розкажуть про нього його родичам. Щирий привіт йому від всієї моєї родини.

...Бажаним було б пересилати праці УТГІ і "Науковий Бюлетень" до бібліотеки нашого стейту, що міститься тут в Сіднеї і є фактично всеавстралійською бібліотекою.

Щирий привіт всім утгівцям!"

Щиро дякуємо за прислання 1 австралійського фунта на "Видавничий Фонд". С.Д. відвідуємо, однак, нажаль, стан його тяжкий.

o O o

Пан проф. Ілля Григоренко пише нам:

"Дістав я Вашого листа, в якому повідомляєте про переобрання Ректорату УТГІ. З цієї нагоди нововибраному Ректоратові шлю привітання і побажання успіхів в роботі в теперішній так складній, академічній ситуації. Зокрема Їх Магніфіценції п. Ректорові проф. др. Борисові Іваницькому шлю найщиріші побажання набрати сил, щоб і далі продовжував керування підлеглими йому установами.

Я дуже втішився, коли дістав повідомлення, що мій рукопис про "Годівлю коропів" Редакція "Н.В." одержала. Слідом за тим рукописом посилаю другий на тему "До питання про норми посадки коропів до ставу". Не знаю, які настрої ця остання робота викличе у риболовів. Щодо мене, то цій роботі я надаю особливого значення, бо вона зводить на нівець ті засади німецького рибовода Вальтера, на яких в останньому часі теоретичне риболовство грунтується щодо питань норм посадки коропа...

Перед тижнем я довідався з тутешніх газет, що в США переводиться збірка пожертв на УВУ, що міститься в Мюнхені. Цікаво знати - чи переводиться така акція і для УТГІ? Якщо ні, то думаю варто було б когось з наших громадських діячів уповноважити для збору пожертв також і для УТГІ. Все таки можна сподіватись, що такий захід допоміг би хоч трохи в підсиленні матеріяльного стану нашої школи.

Посилаю Вам найщиріші побажання сил, здоровля та успіху в тих справах, якими зараз займаєтесь. Щасти вам Боже!"

Чекаємо на заповіджену працю. Подібних збірок на УТГІ в США ще не переправаджується. Будемо дуже раді, коли Ви поможете, по своїх можливостях, започаткувати. З привітом!

o O o

Пан доц. Каплистий М. пише:

"Сьогодні одержав "Вісті УТГІ" ч.2 за липень-вересень і перечитав їх, не пропускаючи "ніже тітла, ані тої коми".

Признаюсь, що мені соромно стало, бо я не виконав свого обов"язку по відношені моєї Альма Матер. Довідався, що деякі мої колеги зробили більше для УТГІ ніж я, а тому рішив хоч частинно направити моє занедбання. Наразі пересилаю 2 ам.дол. на видання "Наукового Бюлетеня" та "Вістей УТГІ". Як дозволить час і здоровля, постараюся прислати свої спостереження і завваги до американської фармерської господарки.

Уважаю, що добре буде як Хвальний Ректорат уповажнить п. доц. Романенка перевести збірку на "Видавничий Фонд УТГІ". Я особисто не можу цього зробити, бо я живу на фармі, а колеґа Романенко напевно не відмовиться послужити добрій справі. При цій нагоді запитую, чи одержав Ректорат мої звідомлення із Сектора Фахових Середніх і Нижчих Шкіл та Фахових Курсів?

Дуже важним є для УТГІ правне оформлення УТГІ в Ню-Йорку. Для цього треба відповідно натиснути на Представництво в Ню-Йорку та звернутися до всіх пп. Професорів ще окремим листом, щоб активно співпрацювали із Представництвом УТГІ в Ню-Йорку. При добрій волі та співпраці УТГІ в Ню-Йорку міґби дати матеріяльну базу і для УТГІ в Німеччині. З правдивою пошаною Макар Каплистий."

Щиро дякуємо за Вашого листа та за пожертву 2-ох ам.дол. на "Видавничий Фонд УТГІ". Витаємо Вашу думку відносно збірки на "В.Ф.". Відносно Вашої думки щодо правного оформлення УТГІ в Ню-Йорку так на цю справу є ряд постанов Сенату, Професорської Ради та Обіжник п. Ректора і з тим зв'язані вибори для загального Проводу - Ректорату УТГІ, що відбудуться 25.січня 1952 року, який займеться леґалізацією та правним оформленням УТГІ в США.

o O o

Пан інж. Наливайко Евген пише нам:

"Щиро дякую за надісланий мені "Науковий Бюлетень". Прошу й надалі висилати його, а також "Вісті УТГІ", що радо читаю та находжу багато цінних річей.

Дня 12.XI.1951 року вислав я 3 ам. дол. та зобов"язуюсь і надалі по можливості висилати, щоб таким чином могти хоч в малій мірі причинитися до поширення Видавництва "Н.Б." Щодо мойого життя в Америці, то якось поволі укладається. Працю маю не легку, але є надія, що це лише до часу. Роблю заходи в справі нострифікації дипльому і хоч маю деякі перепони у зв"язку з теперішнім военним станом, але вірю, що це все переможу.

Прошу передати привіт Їх Маґніфіценції п. Ректорові проф. др. Борисові Іваницькому та всім пп. Професорам і науковцям УТГІ та побажання успіхів у їх праці для українського народу - Е. Наливайко."

Щиро дякуємо за пожертву. Бажаємо Вам успіхів у нострифікації Вашого дипльому та прохаємо зацікавлювати колеґ нашою Альма Матер.

o O o

Ми одержали листа від мґр. Зеновія Льва Мельника, він пише:

"Дуже дякую за Вашого листа і матеріяли про УТГІ та "Вісті УТГІ" і "Науковий Бюлетень". За цей час у мене зайшло багато змін. В кінці вересня я покинув працю і переїхав до Ан Арбору на студії. На 25.XI.1951 року покликали мене до військової комісії, яку я перейшов. Я вписався при університеті АҐРОТЦ (Air Force Reserve Officers Train.Corp), що тимчасово удержує мене від покликання до служби. Також вписалися на цей вишкіл

Думик Микола та Наганів Богдан, котрі тепер тут почали студіювати. Думик робить економію, а Наганів архітектуру.

"Юніверсіті оф Мічіґен" - це один із найкращих американських університетів. Студіює тут тепер понад 17 тис. студентів. Минулого року було 20 тис. Очевидно, що серед таких обставин тяжко вже знати всіх професорів і студентів. З чужинецьких студентів є нас тут 804, й репрезентуємо 70 країн. Відносини тут задовільні, життя дороге, бо нема де заробити. Натомісць околиця дуже гарна. З українців є нас тут: дві студентки та п"ять студентів. Зорганізували ми наш Український Студентський Клюб, і провадимо нашу українську пропаганду. Досить воно тут тяжко приходиться, бо в університеті є багато білогвардійщини на професорських становищах і вони, очевидно, викладають історію, літературу, ґеоґрафію і т. д. Росії так, як це в їх теорії існує. Але помалу все зробиться. До всього того треба додати, що оце вперше в історії школи існує група українців, а тому доводиться часто робити вияснюючу роботу, що це таке українці.

Досить цікавим є, що, не зважаючи на заборону комуністичних "підривних" організацій в Америці, серед студентської молоді існує т.зв. "Янґ Проґресівс", котрі, фактично, являються американським комсомолом. З ними також прийдеться боротись.

Недавно їздив я до Ню-Йорку на з'їзд ТУСМ-у. Досить гарно було. Був рівночасно і на весіллі інж. М. Петришина."

Щиро дякуємо за Вашого листа та за прислану працю п.з. "Деякі можливості збільшення зиску в підприємстві", яку ми помістимо в найближчому числі "Н.Б.". Просимо й надалі подавати Ваші праці з цеї ділянки, яку Ви порушуєте. Нам буде дуже приємно помістити Вашу першу працю в наших виданнях і приємно нам зачислити Вас, як нашого співробітника.

o O o

Пан проф. др. Зенон Кузеля пише нам з Франції, де зараз міститься централя КоДУС-у:

"...Дуже дякую Вам за всі інформації про УТГІ. Треба подивляти витривалість і енергію цієї заслуженої установи, що не зважаючи на всі трудноші, не перериває своєї праці й веде її далі. Сумно тільки, що тяжко тепер давати собі раду із придбанням фондів і забезпеченням професорів і студентів.

... У такій самій ситуації опинився і КоДУС, який у минулому році міг ще роздати 121 степендію і допомогу та видістати гроші на переїзд і устаткування в Сарселі.

Але тепер наші фонди дуже змаліли й ми робимо всі можливі заходи, щоб їх поповнити, бо наші запотребування не зменшилися, а навпаки зросли особливо в наслідок розв'язання таборів і подорожчання життєвих засобів. Тепер можемо допомагати тільки в найконечніших випадках, але, як поправиться наша ситуація, радо візьмемо до уваги і деяке число Ваших студентів..."

Щиро дякуємо за листа. Ми віримо, що КоДУС поборить ці трудноші та в майбутньому зможе й дальше допомагати студіюючій молоді нашого УТГІ. Бажаємо Вам багато успіхів в Новім році!

КОРОТКЕ ЗВІДОМЛЕННЯ ПРО УСТАНОВЧІ ЗБОРИ ТОВАРИСТВА УКРАЇНСЬКИХ ІНЖЕНЕРІВ І ТЕХНІКІВ у НІМЕЧЧИНІ.

В дні 8. грудня 1951 року в Мюнхені відбулися Установчі Загальні Збори Товариства Українських Інженерів і Техніків у Німеччині. За ініціятивою пластових сеніорів европейської стежі куріня Характерників, якого членами є тільки пластуни-інженери, рішено відновити Товариство Українських Інженерів, яке вже існувало в Мюнхені, а в загальному продовжувати традицію організування українських інженерів. Збори відкрив Голова Ініціятивної Комісії, інж. Сулима Ярослав, витаючи Сеніора українських інженерів п. Ректора проф. д-ра Бориса Іваницького та всіх присутніх інженерів і запросив до призидії зборів пп.: інж. Хроновята Михайла, інж. Мосору-Янке Дарію, на секретаря інж. Галіва Миколу. Інж. Лиховий зложив привіт від ЦПУЕН, побажав успіхів у праці Товариства, п. Ректор проф. др. Б. Іваницький зложив привіт від Української Високої Політехнічної Школи - УТГІ та при тому в коротких словах подав сильветку українського інженера, його велике значення в господарському житті України.

Інж. П. Терлецький відчитав привіт, що його прислав із Торонто б. голова Товариства Інженерів в Мюнхені, проф. др. інж. Вертипорох Евген. Проф. Вертипорох витає Установчі Збори Інженерів в Мюнхені та бажає Товариству багато успіхів в наміченому ділі.

Інж. Сулима Ярослав відчитав короткий доклад, в якому подав напрямні і завдання Товариства:

... Об'єднання всіх українських інженерів та техніків, що живуть в Німеччині.

... Улаштування членів на працю по фаху для поглиблення їхнього знання в рації не особистих користей, а з українського державницького погляду.

... Нав'язання контакту з відповідними фірмами чи технічно-господарськими об'єднаннями, головно з такими, які в будуччині могли б вести імпортові та експортові транзакції з Україною.

... Нав'язання контакту з технічними товариствами Німеччини, а також політехнічними школами, науковими установами технічно-господарського характеру, визначними поодинокими особами та господарськими журналістами.

... Заініціювання українсько-німецького технічно-господарського товариства.

... Видавання технічних та господарських публікацій для поглиблювання знання своїх членів, в чужій мові для зацікавлення чужинців

Закликає до об'єднання всіх українських інженерських товариств в інших країнах, до спільної праці та акції, щоб в майбутньому всі ті краєві товариства і гуртки разом створили об'єднаний світовий союз українських інженерів.

... Реєстрація та збірка чужинецьких публікацій про українські господарські та технічні проблеми.

... Реєстрація та збірка видань в українській та чужих мовах, публікованих українськими інженерами також в інших, не лише фаховій пресі.

... Збирати всі господарсько-технічні матеріяли з приватних

рук для започаткування технічно-господарського музею-архіву.

... Видавання репрезентаційного журналу та поодиноких видань в українській мові як також видавання і поширення поодиноких випусків в чужих мовах.

Крім вище наведених думок звертає також увагу щоб технічні товариства більше пов'язати з українськими високими школами взагалі, а Українською Технічною Високою Школою - УТГІ зокрема."

В доповнення цього докладу доц. Д. Пеленський, як один з ініціяторів прочитав коротку доповідь, що містимо її в іншому місці "В.УТГІ".

По тих докладах приступлено до ухвалення статуту Товариства, в якому зазначено між іншим в точці "завдання й мета товариства": "...держати контакт з Українською Високою Політехнічною Школою (УТГІ) в ділянці науковій, як рівнож допомагати молоді в досягненні технічного знання в Українській Політехнічній Високій Школі - УТГІ, в потребі опікуватися технічним доростом."

Проф. др. Савицький Петро подав в короткому докладі напрямні праці Товариства, кладучи вагу співпраці Товариства з УТГІ, що мало б проявлятися головно в наукових спільних засіданнях Наукового Сектора УТГІ.

Через акламації вибрано почесним головою Товариства Сеньйора українських інженерів п. Ректора проф. д-ра Бориса Іваницького.

До управи Товариства вибрано: інж. Сулима Ярослав - голова, інж. Хроновят М. - перший заступник голови, доц. Пеленський Д. - другий заступник голови, інж. Терлецький Я. - секретар, Лиховий - скарбник, проф. др. Савицький П., інж. Галів М.- члени.

Збори відбулися при чисельній участи, в дуже приємній товариській атмосфері.

По зборах відбулося засідання Наукового Сектора УТГІ, як інавгураційне, з докладом проф. др. Губаріва Юрія про "Енерґетику України". Цим докладом започатковано цикл докладів на тему "Енерґетика України".

Доц. Дем'ян Пеленський

ДОПОВІДЬ ВИГОЛОШЕНА НА УСТАНОВЧИХ ЗБОРАХ ТОВАРИСТВА УКРАЇНСЬКИХ ІНЖЕНЕРІВ І ТЕХНІКІВ,

що відбулись в дні 8.XII.1951 р. в Мюнхені, Німеччина.

Ваша Маґніфіценціє!

Шановні Збори!

Нав'язуючи до виголошеного реферату, дозволяю собі, як одному з ініціяторів нинішних Установчих Загальних Зборів, пригадати, що ми, українські інженери, вже маємо за собою поважну і світлу традицію в нашій праці для організації українського технічного світу- - для підвалин до розвою технічного - господарського життя України.

На цьому місці пригадаємо три моменти і підкреслимо їх, а це з І. Конґресу Українських Інженерів у Львові, що відбувся в 1932р. Саме вкоротці буде 20-ліття цеї світлої сторінки ініціятиви українського інженерного світу. Отже одним зі світлих моментів праці цього І. Конґресу Українських Інженерів був почин до заложення українського промислового банку - "Промбанку", що ставив собі за завдання переводити в діло розбудову українського промислу в Західних Землях України. Другим світлим моментом цього ж Конґресу була пов'язаність його з теоретичним науково-технічним світом, цебто з нашою одинокою Українською Високою Політехнічною Школою - Українською Господарською Академією тоді в Подебрадах. На цьому ж Конґресі було вручено від УГА почесний докторат економічних наук о. мітратові Титові Войнаровському, почесному членові Українського Технічного Товариства у Львові. Отець мітрат Войнаровський, визначний економіст Західної України, зістав першим почесним доктором Української Господарської Академії - Української Високої Політехнічної Школи. Ця святочна хвилина на цьому ж Конґресі Українських Інженерів була символом співпраці технічного українського світу зі своєю Високою Політехнічною Школою. Не без причини пригадую ці моменти з праць і успіхів І. Конґресу Українських Інженерів в нинішний день загальних зборів, бо ці моменти повинні бути плятформою до нав'язання традицій, щоб їх продовжувати. При цій нагоді дозволю собі подати коротко лиш кількома реченями історію нашої одинокої Української Високої Політехнічної Школи - УГА-УТГІ.

В слідуючому році, вже не цілий місяць ділить нас, починає наша Українська Висока Політехнічна Школа - УГА-УТГІ святкувати 30-ліття Ювілей свого існування. 16.травня 1922 року в місті Подебрадах в Чехії, далеко від Батьківщини, повстає Українська Господарська Академія з 3 Факультетами: Агро-Лісовим, Інженерним і Економічно-Кооперативним, за опрацьованим пляном Міністерства Земельних Справ Української Народньої Республики для Київської Сільсько-Господарської Академії. І так Українська Господарська Академія бере свій початок у Києві. Ідеологічно зв'язана усіми творчими ідеями Української Державности. А творцями цеї ж Української Господарської Академії були ті наші вчені, що приймали активну участь у відродженні і будові Української Держави. А студентами стали воїни за волю України перемінюючи меч на книжку, щоб далі здобувати знання технічне. Будучи на чужині УГА не стала вузькою еміграційною школою, УГА знайомить культурний західний світ з Україною та її наукою та проблемами. Видає 686 публікацій,

в тому 1/4 в чужих мовах: ческій, німецькій, англійській, фран-
цузькій, еспанській, сербській. Участю на міжнародних з'їздах дає
можливість поширити відомости про українську технічну науку. А це
було на конгресах в Празі, Парижі та Женезі. Академія виготовляє
мапи і картограми про Україну для українського відділу міжнарод-
ньої виставки в Чікаго. Видає високошкільні технічні підручники
і це були перші підручники технічного змісту в українській мові,
організує термінольогічні комісії. Згодом, в 1932 році організує
позаочне навчання на правах високошкільних, біля 10,000 зі всього
світу черпало й черпає до нинішного дня знання в Українській Ви-
сокій Політехнічній Школі - УТГІ. Навіть політичні в'язні польсь-
ких тюрем були студійниками позаочного навчання УТГІ. В часі іс-
нування УГА в Чехії закінчили студії 560 інженерів різних фахів,
в часі періоду німецького за 6 літ покінчило 301, разом 861 аб-
сольвентів. Це вже не скромні осяги.

Тому нам потрібно повернути до традицій і продовжувати нап-
рямні праці наших інженерських товариств, не забувати про стислу
співпрацю з Українськоюю Високою Політехнічною Школою та Українсь-
кою Економічною Високою Школою, щоб творити підстави для майбут-
нього розвою українського технічно-господарського життя у Вільній
Українській Державі.

Тут на чужині ми творимо українську духову державу і в цій
духовій державі ми ставимо собі завдання зорганізувати українсь-
кий технічний світ і стати одною з ланок в будові Української Дер-
жави.

Третім моментом в традиції організованого українського тех-
нічного світу це - позапартійна , тут знаходять місце всі світог-
ляди, бо техніка не знає партій! За цею дезізою ми також йдемо. Ми
є станове товариство українських інженерів, як безпартійна органі-
зація. Запрошуємо всіх наших колеґ до співпраці, до наміченого на-
ми діла в продовжуванні світлих традицій наших попередників!

o O o

Першою умовою в житті є зосередження енергії, а найгіршим
лихом - розпорошення своїх сил!

Емерсон.

НАДІСЛАНО НАМ:

1. "Вісті" Товариства Українських Інженерів в США, ч.8-9, 1951,
2. "Обрії" ч.3-4, 1951, США.
3. "Фенікс",Журнал Молодих ч.2, 1951 р., видає ТУСМ ім. М. Міхновського, Мюнхен, Німеччина,
4. "Бюлетень" Товариства Українських Інженерів і Техніків в Канаді, рік І., ч. 1, 1951 р.,
5. "Слово Істини" ч. 12, 1951 р., Вінніпеґ, Канада,
6. "Овид" ч. 9, 1951 р., Буенос Айрос,
7. "California Agriculture", Nummber 7-8,
8. "Вісті" Товариства Українських Інженерів в Великобританії, рік І, ч. 1-2,
9. "Нова Культура" рік І., ч. 1., 1951 р., Вінніпеґ, Канада,
10. "Соборна Україна" ч. 14, 1951 р., Париж,

Проф. Григоренко Ілля, від'їжджаючи до Америки, передав до бібліотеки УТГІ книжку:

11. "Tierzuchtlehre", Dr. Guido Krafft.

Ч.2 ЛИСТА ПОЖЕРТВ НА "ВИДАВНИЧИЙ ФОНД УТГІ".

17.	Інж. Гадзяцка Лідія 1 ам. дол.	4,10 НМ
18.	Інж. Гадзяцкий Микола 1 ам. дол.	4,10 НМ
19.	Інж. Покровський Г. 1 ам. дол.	4,10 НМ
20.	Др. Плітас Александер 1 ам. дол.	4,10 НМ
21.	Др. Плітас Зоя 1 ам. дол.	4,10 НМ
22.	Доц. Гончаренко Юрій 2 ам. дол.	8,20 НМ
23.	Інж. Комаринський Григорій	10,00 НМ
24.	Др. Нянчур Гордій	5,00 НМ
25.	Інж. Наливайко Евген 2 ам. дол.	8,20 НМ
26.	Доц. Гордієнко Гаврило 1 ам. дол.	4,10 НМ
27.	Інж. Карпій Іван 2 ам. дол.	8,20 НМ
28.	П-н Яремчук Михайло 2 ам. дол.	8,20 НМ
29.	Проф. Зайцев Микола 1 ам. дол.	4,10 НМ
30.	Доц. Ніщеменко Корній 3 ам. дол.	12,30 НМ
31.	Асистент Інж. Дучимінська Оксанна 2 ам. дол.	8,20 НМ
32.	Доц. Інж. Романенко Антін 2 ам. дол.	8,20 НМ
33.	Проф. Доманицький Віктор 2 ам. дол.	8,20 НМ
34.	Проф. Шулежко Павло 1 австрал. фунт	8,50 НМ
35.	Проф. Храпливий Зенон 2 ам. дол.	8,20 НМ
36.	Доц. Каплистий Макар 2 ам. дол.	8,20 НМ
37.	П-ні Гавриленко Емілія	4,10 НМ
38.	Інж. Панчак Іван 5 ам. дол.	20,50 НМ
39.	Інж. Верба Дмитро 5 ам. дол.	20,50 НМ
40.	П-н Мельник Богдан (Торонто), 1 канад. дол.	8,25 НМ
41.	Доц. Мельників Іван 2 ам. дол.	8,20 НМ
42.	Проф. Шулежко Павло 1 австрал. фунт	8,50 НМ
43.	Лект. Жук Марія 2 ам. дол.	8,20 НМ
44.	Інж. Наливайко Евген 3 ам. дол.	12,30 НМ
45.	Інж. Іляшенко Микола 5 ам. дол.	20,85 НМ

Всім жертводавцям щиро дякуємо.

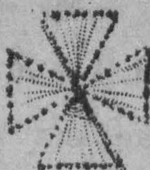

ДІЛИМОСЬ СУМНОЮ ВІСТКОЮ ПРО ПЕРЕДВЧАСНУ СМЕРТЬ НАШОГО ДОЦЕНТА СЛ. П. ЮРІЯ Ю Р Ч Е Н К А, ЩО ПОМЕР У ФІЛЯДЕЛЬФІЇ (США).

НЕХАЙ ЧУЖА ЗЕМЛЯ БУДЕ ЙОМУ ПЕРОМ!

В И Ї Х А Л И :

До США: проф. Г р и г о р е н к о Ілля.

До Голяндії: доц. С и т е н к о Евген з дружиною.

На новім місці поселення бажаємо їм успіхів. Щасти Боже!

x x x

Просимо про живу співпрацю всіх наших ПТ Колеґ Педагогічного Персоналу, Абсольвентів та Студентів в "Науковому Бюлетені", надсилаючи свої оригінальні праці, рецензії та критики на фахові журнали з країн Вашого поселення. Дуже побажані короткі вістки про свої особисті переживання та життєві і фахові осяги, придатні до надрукування у "Вістях УТГІ".

x x x

Просимо Шановних Колеґ Абсольвентів та Студентів заохочувати тих колеґ, які ще не одержують наших видань до подання своїх адрес. Просимо держати з нами зв'язок і при зміні своєї адреси повідомляти нас:

Ukrainisches
Technisch-Wirtschaftliches Institut
Zw. Postamt München 21,
Ramersdorf - Postfach,
Europa, Deutschalnd.

Друкується на правах рукопису 300 примірників.

УКРАЇНСЬКА ВИСОКА ПОЛІТЕХНІЧНА ШКОЛА

\- Український Технічно - Господарський Інститут -

ВІСТІ

УТГІ

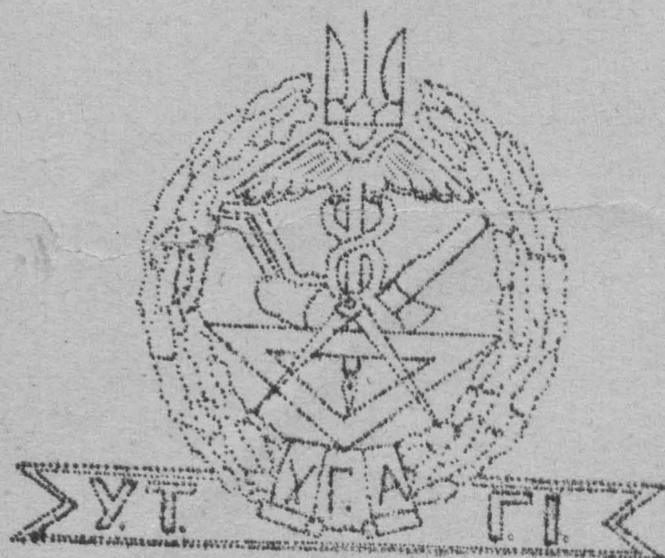

Ч. 1 (13). МЮНХЕН Січ.-Лют. 1952.

Рік УІІ. Січень-Лютий 1952 р. Ч. 1(13).

ВІСТІ УТГІ

ОРГАН ВНУТРІШНЬОЇ ІНФОРМАЦІЇ ПРОФЕСУРИ, АБСОЛЬВЕНТІВ І СТУДЕНТІВ У Т Г І.

З м і с т :

----:::::ooOoo:::::----

Адреса Видавництва: Ukrainisches Tech.-Wirtschaftliches Institut
Zw.-Postamt München 21, Ramersdorf-Postfach,
Deutschland, Europa.

ВІД РЕКТОРАТУ

Ректор УТГІ.

Мюнхен, 6.лютого 1952 р.

До Хвального Сенату УТГІ,
на руки п.доц.дипл.інж. Дамяна Пеленського.

Високоповажані Панове!

Мої родинні обставини й необхідність спокою й відпочинку після хороби вимагають мого від'їзду до сина в США. Але я маю повернутися до Европи за декілька місяців і тому до часу закінчення каденції я не зголошую демісії зі свого становища Ректора, беручи зокрема під увагу і мій обов'язок щодо досі незалагодженої справи створення леґального осередку нашого традиційного УТГІ в США, та готовий бути корисним на становищі Ректора УТГІ в міру потреби й можливости також в інших справах УТГІ в США, як також у Німеччині. На час мого виїзду обов'язки Ректора заступатимуть пп.Проректори - - доц. дипл. інж. Дамян Пеленський і проф. др. Петро Савицький - - згідно з компетенціями, зазначеними в адресованих до них листах, що їх відписи при цьому долучуються.

Прошу Сенат, взявши під увагу обставини, що викликають необхідність мого виїзду, дозволити мені цей виїзд на умовах зазначених в цьому і у двох згаданих листах до пп.Проректорів: доц. дипл. інж. Дамяна Пеленського і проф. д-ра Петра Савицького.

Щиро вітаю всіх ВШ. Членів Сенату, прошу переказати мій сердечний привіт також всім Колеґам Членам Професорської Ради й Адміністративно-Технічного Персоналу УТГІ.

З правдивою пошаною
й товариським привітом

Проф. Др. г. к. Борис Іваницький
Ректор УТГІ.

Додатки.
Копії листів до: Проректора Доц. Дипл. Інж. Дамяна Пеленського і
Проректора Проф. Д-ра Петра Савицького.

З листа

Мюнхен, 6.лютого 1952 р.

"До ВШ. Пана
Доц. Дипл. Інж. Дамяна Пеленського,
Проректора УТГІ.

Високоповажаний Пане Проректоре!

... У зв'язку з моїм виїздом, прошу Вас - як найдавнішого діяльного члена Ректорату УТГІ, перейняти від мене як загальну репрезентацію, так і загальний провід нашого традиційного УГА-УТГІ, буду-

чи в контакті з п.Проректором Проф. Др. Петром Савицьким та користуючися опінією й виконуючи рішення чи постанови Сенату УТГІ...

З правдивою пошаною
й товариським привітом

Проф. Др. г. к. Борис Іваницький
Ректор УТГІ.

Додатки.
Копії листів до: Сенату УТГІ ;
Проректора Проф.Др.П.Савицького."

З листа

"До ВШ. Пана
Проф. Д-ра Петра Савицького.
Проректора УТГІ.

Мюнхен, 6.лютого 1952 р.

Високоповажаний Пане Проректоре!

... У зв'язку з моїм виїздом прошу Вас самостійно провадити справи Секторів Позаочного Навчання та Наукового, тримаючи контакт з п. Проректором Доц. Дипл. Інж. Дамяном Пеленським та користуючися опінією й виконуючи рішення й постанови Сенату УТГІ...

З правдивою пошаною
й товариським привітом

Проф. Др. г. к. Борис Іваницький
Ректор УТГІ.

Додатки.
Копії листів до: Сенату УТГІ ;
Проректора Доц. Д. Пеленського."

До відома всіх ВШ Панів - Членів УТГІ.

ПОСТАНОВИ СЕНАТУ УТГІ
в справі чинности групи членів УТГІ в Нью-Йорку.
1. січня 1952 р., Мюнхен, Німеччина.

I. 18.листопада 1951 року в Нью-Йорку відбулися збори частини - з перебуваючих в США членів УТГІ, що наіменували себе "Професорською Радою УТГІ". Участь у голосуванні приймало 19 осіб (за даними іменного складу голосувавших право рішального голосу по реґуляміну УТГІ належало 12 особам).

II. Ці збори відбулися на основі рішення нікім не схваленого т.зв. "Проректорату УТГІ" і не тільки без уповноваження й згоди, але й після заперечення п. Ректора УТГІ (листом до п. проф. Я.Мо-

ралевича). З погляду реґуляміну УТГІ ці збори не становлять жодної "Професорської Ради УТГІ". - З цього випливає, що постанови цих зборів жадного правного значення для УТГІ не можуть мати.

III. Ці збори відбулися напередодні запляновавого й схваленого Професорською Радою УТГІ 21.жовтня 1951 року кореспонденційного вибору кандидатів від усіх членів УТГІ для створення колективу з метою переведення леґалізації й організації загально-репрезентаційного для всього УТГІ осередку з місцем осідку в США. Названі збори і їх рішення внесли заколот і замішання в запляновану справу згаданих виборів і примусили Ректорат, до виснення справи, перенести встановлений на 30.листопада 1951 року термін виборів на пізніше.
Очевидно, жодного зв'язку з рішенням Професорської Ради УТГІ від 21.жовтня 1951 року про перенесення осередку УТГІ до США ні вибори, ні інші постанови 18.листопада - не мають, залишаючися лише справою спілки чи організації згаданої групи людей.

ІУ. Ця організація не має леґального оформлення ні від УТГІ, ні від американської влади і, з огляду на свій приватний характер та непогодження з УТГІ, вона до системи УТГІ не входить, не становлячи ні цілости, ні частини УТГІ, і тому цій організації не належить:
а/ право на назву "УТГІ", що її можна здобути не методою доконаних фактів (тактика політичних організацій, урядових переворотів та ін.), а тільки конституційно-академічним способом, через передання, - цебто за згодою чи з уповноваження леґального й традиційного УТГІ,
б/ права на традиції й духові та матеріяльні осяги чи здобутки УТГІ (історія, документація, архіви, видання, майно, матеріяли та ін.).

У. Не обмежуючись своїми льокальними справами, ця група відрізала собі шлях до порозуміння й віджежувалася від УТГІ, виступивши проти нього, навіть, як надрядний чинник. Цим була завершена, перейшовши вже всяку міру, "двоподілова" чинність попереднього "Проректорату" й нинішнього "Ректорату" в Нью-Йорку, що й примусило, зрештою, Ректорат і Сенат УТГІ, прийнявши під увагу і все довге попереднє листування п. Ректора з п. проф. Я.Моралевичем, до прийняття тут сформульованих рішень.
В обіжнику від 16.грудня 1951 року, підписанім пп. проф. С. Драгомановим і проф. Я.Моралевичем (що до виборів їх 18.листопада на Ректора й Проректора дали були свою писемну згоду п. Ректорові на участь в комісії для кореспонденційного голосування), ця група:
1/ зробила постанову про розв'язання комісії, створеної п. Ректором ("Комісія припиняє своє існування") і
2/ повідомила членів УТГІ, "щоб здержалися від участи у виборах листовним способом" (спроба пресії на волю - думки й сумління).
- Не хочемо шукати мотивів цих постанов, але останні виявляють нехіть авторів до спільноти рішень і єдности всіх, територіяльно розпорошених членів УТГІ.

УІ. Ректорат і Сенат УТГІ стоять на ґрунті постанов Професорської Ради УТГІ від 21.жовтня 1951 року і в січні-лютім 1952 року переводять заплановане вже голосування для вибору колективу УТГІ з метою реалізації постанови про перенесення осередку УТГІ до США.

Від успіху чи неуспіху виборів, від їх наслідків, від поглядів, волі й активности всього творчого й заслуженого в праці й історії УТГІ членства Професорської Ради УТГІ - залежить розв'язання справи перенесення осідку УТГІ до США та скріплення нашої академічної спільноти через створення загально-академічної репрезентації УТГІ, що на ювілей свого 30-тиріччя (16.травня 1952 року) мав би прийти без порушень його внутрішніх законів і академічного порядку та в оперттю на нашу товариську спільноту.

Ректорат і Сенат УТГІ кличе всіх Колеґ-Членів УТГІ до традиції спільноти й організованої праці - для гідного завершення 30-тиріччя національно-культурної чинности УГА-УТГІ.

Усім Членам УТГІ Ректорат і Сенат надсилають щирий Новорічний і Свято-Різдвяний привіт та побажання всього найліпшого. Багато успіхів в праці.

Проф. Др. г. к. Борис Іваницький
Ректор.

Доц. Дипл. Інж. Д.Пеленський
Проректор.

Проф. Др. Петро Савицький
Проректор і Декан Агр.-Ліс. й Ветерин. Факультетів.

Проф. Інж. Володимир Шпіка
Декан Інжен. й Фарм. Ф-тів.

Проф. Др. Василь Орелецький
Декан Економічного Ф-ту.

Доц. Яким Вакуленко
Продекан Ветерин.й Фарм.Ф-ів.

===== О =====

П О С Т А Н О В И С Е Н А Т У У Т Г І

з дня 10.лютого 1952 р., Мюнхен, Німеччина.

Сенат, заслухавши листа п.Ректора проф.др.г.к. Бориса Іваницького з дня 6.лютого 1952 року у справі його тимчасового виїзду до США, - приймає його до відома і схвалює цей виїзд. Сенат висловлює Їх Маґніфіценції п.Ректорові свої щирі побажання, доброго відпочинку і найскорішого щасливого повороту.

П О В І Д О М Л Е Н Н Я

По останніх відомостях п.Ректор проф.др. Борис Іваницький одержав візу і в скорому часі має прибути до США. З огляду на це ЗАГАЛЬНІ ВИБОРИ РЕКТОРАТУ УТГІ тимчасово відкладається.

17.січня 1952 р.

За Виборчу Комісію:

О. Козловський - Секретар.

Проф. М.Зайцев - Голова.

К О М У Н І К А Т ч.1.

Ділового Комітету для святкування 30-літного Ювілею УГА-УТГІ
(1922 - 1952).

До всіх ВШ Членів Педагогічного Персоналу, Абсольвентів, Студентів та Прихильників нашої Високої Політехнічної Школи УГА-УТГІ.

З 1952 роком вступили ми у ювілейний рік 30-літнього існування нашої "Альма Матер". Цей рік мусимо достойно відсвяткувати в міру наших скромних сил. Великий вклад праці на культурному полі, а в тим поважні осяги очевидні. Слід зробити нам підсумки цеї праці в нагоди 30-літнього Ювілею та пригадати собі, що зробила наша висока школа для збагачення української культури.

Святкування 30-літнього Ювілею - це не тільки відбуття нашої пасивної повинности супроти школи, але ми мусимо рівночасно показати цим святкування усім байдужим до української науки наші великі осяги за цей час та вказати таким способом на потребу існування українських вільних шкіл - в тому і Української Національної Політехніки - УТГІ, в котрих маємо змогу плекати вільну українську науку в час нашого теперішнього лихоліття.

Мюнхен, 29.лютого 1952 р.

За Діловий Комітет:

Лект. Інж. М.Хроновят / Секретар /

Проф. Др. В.Орелецький / Голова /

К О М У Н І К А Т ч.2.

До всіх ВШ Членів Педагогічно-Адміністративного Персоналу, Абсольвентів та Студентів УГА-УТГІ.

Щоб зафіксувати здобутки 30-літньої чинности УГА-УТГІ (1922-1952) Ректорат УТГІ плянує видання Ювілейного Збірника (альманаху) і з цією метою доручив Секретареві УТГІ п. О. Козловському провадити попередню підготовчу працю та збірку матеріялів.

Діловий Комітет просить усіх вгорі названих осіб, що мають відповідні матеріяли (світлини, спогади, літературу про УГА-УТГІ), порозумітися про використання цих матеріялів безпосередньо з п.О.Козловським, звертаючись на адресу:

Mr. Aleksij KOZLOWSKYJ
76 Perkins Street
New Haven 13, Conn. USA.

Є побажана також надсилка власної світлини кожного члена УТГІ.

Мюнхен, 29.II.1952р.

За Діловий Комітет:

Лект. Інж. М.Хроновят / Секретар /

Проф. Др. В.Орелецький / Голова /

ПІДГОТОВА ДОСВЯТКУВАННЯ 30-ЛІТТЯ УГА-УТГІ

Від п. проф. Бориса Лисянського з Парижу, Францiя, ми одержали листа з дня 18.лютого 1952 року, якого поміщуємо, особливо те місце, яке відноситься до святкування 30-ліття УГА-УТГІ:

"... Славну річницю 30-ліття УГА-УТГІ маємо достойно відзначити, зокрема на сторінках преси та улаштуванням публичних відчитів і урочистих академій. Щодо улаштування такої академії в Парижі, то цю справу я міг би взяти на себе, а то маю на увазі, що по боці технічному мені багато допоміг би мій дорогий друг, абсольвент УГА п. інж. С.Созонтів. Прошу цю мою заяву приняти до відома і своєчасно надіслати належні розпорядження та інформаційні матеріяли..."

Пап Доц. Буката Тарас із Арґентини в листі свойому до Ректорату звертається із подібним проханням, а саме:

"... Прошу прислати якийсь матеріял, щоби тут в Арґентині можна було відзначити 30-ліття УГА-УТГІ..."

З приємністю нотуємо ці наміри наших колеґ в справі підготови до відсвяткування цеї великої урочистости нашої Політехніки.

З подібними заходами для відзначення цього ювілею просимо бути в тісному контакті з Діловим Комітетом для відсвяткування 30-ліття УГА-УТГІ, писати на адресу:

Ukrainisches
Technisch-Wirtschaftliches Institut
Zw. Postamt München 21,
Ramersdorf - Postfach,
Deutschland, Europa.

- - - - - - - - - - - -

........Хто не має грошей - є бідний, хто не має приятеля - є бідніший, але хто не має серця, - є найбідніший........

........Є щось гіршого, ніж не мати радости:а це - не мати надії........

........Той ще не помер, кого поховали, але той справді помер,кого забули........

........Мудрі біля вогню гріються, а дурні попечуться........

........Що є велике у житті? Мати в молодості ідеал, а зреалізувати його у віці зрілому........

........Тяжко дискутувати з людьми, яким дав Бог дар слова, але позбавив здібности розуміти, що пишеться й говориться........

........Усе щастя є зроблене з відваги й праці........

П'ЯТИЛІТТЯ "ВІСТЕЙ УТГІ"

Випускаючи це число нашого журналу "Вісті УТГІ", входимо в шостий рік його видання. У січні 1947 року появилося в Реґенсбурзі перше число нашого органу для внутрішньої інформації професорів, абсольвентів та студентів УТГІ. Був це час найбільшого розвитку нашої Української Політехніки на чужині, в даному випадку на німецькій території. Якраз у цьому розквіті нашої високої технічної школи відчувалась пекуча потреба появи такого журналу, який мав би бути лучником між професором та студійником, що в свою чергу сприяло чимало успішному розвойові незалежної української високої технічної школи на чужині, якою являлася УГА-УТГІ.

Хоч часи й обставини від тої пам'ятної дати змінилися, ми все ж таки глибоко віддані ідеї нашої славної "Альма Матер," хочемо продовжувати її традиції і за змінених обставин та видавати дальше "Вісті УТГІ", які були б невисихаючим джерелом вісток про нашу Політехніку, бо вона продовжує свою діяльність та навчання і ніяк не думає самоліквідуватися. Навпаки, ми глибоко переконані в тому, що нам вдасться перенести нашу Політехніку до звільненої української столиці - Києва.

А в міжчасі, ми стараємось зберегти нашу високу технічну школу та дати змогу нашій молоді, що тепер студіює в чужих технічних школах, шляхом позаочного навчання набрати знання також і з ділянки україно-технознавства, щоб ці молоді адепти науки могли бути повновартісними інженерами на звільненій Батьківщині.

Молодь наша розсіяна по всьому світі, не має змоги студіювати авдиторно в нашій українській Політехніці. Тому черпати треба з українського джерела знання позаочним способом навчання та тримати зв'язок з нашою професурою, бо лише таким способом маємо запоруку, що набуте в українській високій школі знання, стане корисним для нас не лише особисто, але що ми зможемо застосувати його також і в майбутній звільненій українській державі.

І якраз тепер, в часі нашої небувалої розпорошености по цілому світі, відчувається потреба такого органу внутрішньої інформації ще більше, як передтим. Ми це добре знаємо і тому рішились продовжувати випуск нашого органу й далі, бо ми мусимо бути лучником між професорами, абсольвентами та студентами УТГІ і на будуче та єднати таким способом велику родину УТГІ. Ми хотіли б в майбутньому наші "Вісті УТГІ" не лише утримати, але й також їх, щодо змісту, збогатити та зробити ще цікавішими.

Але це не залежить лише від вузького кола редакційної колеґії нашого журналу, яка не щадить ані часу, ані своїх скромних сил для його поліпшення, але також і від всіх його прихильників. Матеріяльна сторінка відограє тут чималу ролю, бо треба купувати папір, платити за ротаційну машину, поштову оплату і т. д., а це все повинно бути справою не лише самої редакційної колеґії, але також усіх читачів та прихильників "Вістей УТГІ". Святкуючи тридцятилітній ювілей нашої високої школи, не забуваймо, що наш журнал був до певної міри також живчиком нашої Політехніки, який треба на будуче підтримати матеріяльно, надсилаючи до Редакції, хоч би й найменші, добровільні пожертви на Видавничий Фонд "Вістей УТГІ". Бо лише таким способом забезпечимо краще майбутнє нашого органу внутрішньої інформації.

Ми віримо, що ці наші скромні міркування на порозі нового ювілейного року "Вістей УТГІ", знайдуть повне зрозуміння серед широких кіл наших читачів та прихильників. І з тою надією приступаємо до дальшого випуску нашого періодичного двомісячного органу "Вістей УТГІ".

В. О.

СЕКТОР ПОЗАОЧНОГО НАВЧАННЯ

ВІД СЕКРЕТАРІЯТУ СЕКТОРА ПОЗАОЧНОГО НАВЧАННЯ

Як писати студійні листи:

1. На початку кождого студійного листа подати персональне число, ім'я та прізвище студійника, назву або число курсу та число лекції. Побажано також точну адресу, зокрема, при недавній зміні її.
2. Писати читко, старанно, зокрема зважати на це при вправах з чужих мов, де кожна літера має значення. Неуважний чи нечиткий почерк втомляє очі та увагу лектора, забирає йому більше часу та спричинює повільніший зворот студ. листування.
3. На вправах з чужих мов писати переклад кожного речення безпосередньо по ньому, так щоби лекторові не треба було переривати праці сталим шуканням даного місця в тексті.
4. Найдоцільніше виконувати та пересилати вправи з поодиноких лекцій, а не опрацьовувати зразу декілька їх. Тоді листування частіше, контакт з лектором тісніший, засвоєння предмету більш правильне та основніше. Це, щоправда, дещо збільшить поштові видатки та протягне час навчання, але студійникові дає безумовно більше користи.

Інші інформації:

1. Вписи на позаочні курси. Секретаріят Сектора Позаочного Навчання просить робити вписи на позаочні курси на спеціяльних листах впису, які долучаються до проспектів. Якщо такого листа для впису нема під рукою, - можна зробити впис і на звичайному аркуші паперу, але рівночасно зажадати в Секретаріяті про висилку формального бланкету про впис і потім додатково надіслати його до Секретаріяту. (Взірець вписового листа подається на стор. 10.)
2. Пересилаючи гроші, треба на відтинку поштового переказу виразно написати не тільки ім'я та прізвище, але обов'язково теж на оплату чого саме гроші прислані. Брак точних даних унеможливлює своєчасне полагодження справи. Коли гроші внесені Представництвові УТГІ в даній країні, то обов'язково треба рівночасно повідомити і Секретаріят Сектора Позаочного Навчання в Німеччині.
3. Впис на декілька позаочних курсів чи предметів. За впис того самого студійника на декілька позаочних курсів чи предметів, він вплачує вписове лише один раз. Якщо хтось з пп. студійників вписується на якийсь курс чи предмет пізніше-додатково, то вписове не платить, тільки студійну таксу за той нововписаний курс чи предмет.
4. Термін початку, час тривання позаочних курсів. Багато зацікавлених запитує, коли той чи інший курс зачинається, як довго буде тривати, тощо. Просимо всіх пп. студійників УТГІ пояснювати своїм знайомим і кревним, що позаочний курс можна почати кожної хвилини і проходити його так швидко, як студійнику того треба, чи як він того хоче, чи має до того можливости і т. д., все залежить від самого студійника.

СТИПЕНДІЇ ДЛЯ СТУДІЙНИКІВ ПОЗАОЧНОГО НАВЧАННЯ УТГІ

КоДУС подає нам до відома, що може признати декілька стипендій для найбільш потребуючих студійників позаочного навчання УТГІ. У зв'язку з цею заявою КоДУС-у просимо вносити подання до КоДУС-у через керівництво позаочного навчання УТГІ, в якому треба подати короткий опис життя, дані про свій матеріяльний стан і окреме зобов'язання, що по закінченню студій і з поліпшенням матеріяльного стану, цю стипендію зверне КоДУС-ові.
Стипендіяти зможуть студіювати в УТГІ з керівництвом.

Зміст зобов'язання про зворот стипендії:

З о б о в'я з а н н я

Я, ... народжений ....
цим зобов'язуюсь допомогу одержану підчас студій від КоДУС-у вернути її Централі КоДУС-у по закінчені моїх студій і в міру моїх матеріяльних спроможностей.

Дата ....
/ Власноручний підпис /

Взірець ВПИСОВОГО ЛИСТА (див. стор. 9.):

До Деканату .... Факультету
У К Р А Ї Н С Ь К О Ї   П О Л І Т Е Х Н І К И - УТГІ
в Мюнхені.

В П И С Н А С Т У Д І Ї

Прошу приняти мене студентом / курсантом на студії (точна назва курсу) ....
Прізвище .... Ім'я .... Дата народження .... Національність ...
Освіта (яка саме, де і коли кінчив школу, як не кінчив, то на якому річнику перервав науку) .... Додатки (копії документів, посвідок і т. п.) .... Точна адреса для листування (писати латинкою, виразно і друкованими літерами, як і прізвище та ім'я)
....

Дата ....
/ Власноручний підпис /

ЛИСТУВАННЯ СТУДІЙНИКІВ СЕКТОРА ПОЗАОЧНОГО НАВЧАННЯ

Студійники шкіл з авдиторною методою навчання мають можливість стало-щодня зустрічатися, безпосередньо порозумріватися не лише з своїми професорами-викладачами, але й зо своїми товаришами. Вони спільно обмірковують свої потреби, стремління, браки, недостачі, бажання, тощо, і спільно знаходять шляхи до поліпшення своєї освіти та самоосвіти.

В тяжкому положенні знаходяться студійники Сектора Позаочного Навчання: ані своїх професорів-керівників студіями вони не бачать, - лише з ними листуються, ані зо своїми товаришами по сту-

діях вони не можуть порозумітися безпосередньо-усно. А так багато хотілося б своїм товаришам сказати, обмінятися з ними думками-враженнями, спільно пошукати шляхів до поліпшення своєї самостійної праці.

І тут Сектор Позаочного Навчання УТГІ іде своїм студійникам на зустріч.

В журналі "Вісті УТГІ" відкриваємо відділ "Листування Студійників Сектора Позаочного Навчання", до якого просимо пп.студійників позаочних студій писати листи, подавати свої міркування, побажання та завваги.

Ось ми одержали листа,з дня 10.лютого, від студійника Сектора Позаочного Навчання п. Чорного Григорія, студійне ч. 9836, із Гайденау, Німеччина, що пише нам:

"... Зима. Кімната зле опалюється. Хорію на грипу і все ж вивчаю курс українознавства, чикаючи з великим нетерпінням весни, щоб ретельніше взятись до праці.

.... Син рибалки з села Вілків, розтапованого в болотистій дельті гирла Дунаю зарослій на великих просторах плавнями (Кілійський рукав); перебуваючи в молодих роках серед населення (українці та москалі-старовіри), що жило виключно з рибальства, я добре пригадую собі увесь побут та умови життя вільківчан.

.... Як відомо, Чорне море, як і доплиsваючі до нього ріки не визначаються особливим багацтвом риби, порівнюючи, наприклад, з морем Каспійським. Якщо до того додати і примітивно-низьку техніку рибальства тих часів, то стане зрозумілим, чому життя тамтешніх людей, і зокрема моїх батьків, не було легким. Тому ж не дивно, що по закінчені середньої механіко-технічної школи в Миколаєві в 1913 р. та працюючи потім на судно-будівельному заводі, як конструктор-креслярь, я часто задумувався над питанням, - яким шляхом можна би було поліпшити умови життя й добробут моїх земляків?

.... Перша світова війна (1914-1918 рр.) і дальші політичні події позбавили мене можливости повернутись в рідні сторони, але зацікавлення ними я не стратив й до цього часу. Я переконаний, що при застосуванні більш досконалих, модерних методів рибництва в дельті Дунаю можна би було на багато піднести економічний рівень тамошнього населення, бо асортимент риби, яку там виловлюють,є досить цінний. Окрім частикової, порівнюючи дешевої риби, як лящ, короп, судак там не рідко виловлюють і представників таких цінних видів риб як осетр, трапляються екземпляри вагою від 10 до 80 кгр., а севрюга від 3-30 кгр. Відомим є також і прекрасний дунайський оселедець - "залом".

.... У зв'язку зі згаданим, мене зараз цікавить література по рибництву. Прошу допомогти мені, в чому беде можливо..."

- Бажаємо Вам скорого видужання. Посилаємо Вам книжку про Рибництво й Рибальство, як рівнож рекомендуємо праці п. Проф. І. Григоренка поміщені в "Науковому Бюлетені УТГІ" чч. XXII-XXIII, XXIУ-XXУI.

.... Казали, що це воля й свобода. В дійсності це була цілком звичайна недисциплінованість....

НАУКОВИЙ СЕКТОР

Науковий Сектор відбуває свої публічні засідання з доповіддями два рази на місяць (перша й третя п'ятниця кожного місяця).

В місяцях січні і лютому ц. р. проф. др. Губарів Юрій відчитав доповіді на теми:

1. Енерґетичні ресурси України.
2. Атомова енерґія.

В наступних місяцях буде слідуючий порядок доповідей на публичних засіданнях Наукового Сектора:

Березень: 7. - Лект. Інж. Хроновят М.: "Кооперативне молочарство Західної України".
21. - Доц. Вакуленко Я.: "Рослинне багацтво України".

Квітень: 4. - Лект. Інж. Лисенко Л.: "Сільське господарство України".
18. - Проф. Олійниченко П.: "Економічна характеристика стахановщини".

====== О ======

Науково-Дослідний Сектор випустив чергове число "Наукового Бюлетеню" ч. XXIУ-XXУI, у зміст якого увійшли праці:

Проф. Др. Губарів Ю. : "Одержання атомової енергії в електричній формі",
Проф. Григоренко І. : "Годівля карпів м'ясом жаб і м'якунів",
Лект. Інж. Др. Синявська Н.: "Складні силікати та процеси каолінізації",

Від Науково-Дослідного Сектора УТГІ.

====== О ======

Підготовляється слідуючий випуск "Наукового Бюлетеню" число XXУII-XXIX, до змісту якого є вже зголошені автори:

Проф. Др. Губарів Юрій, Проф. Др. Савицький Петро, Доц. Інж. Ситенко Евген, Доц. Др. Кононенко Олег.

====== О ======

Далі зголошені автори:

Проф. Григоренко Ілля, Проф. Др. Городецький Володимир, Інж. Сулима Ярослав, Лект. Інж. Лисенко Лука і інші.

Хоч тіло й зотліло, зате живе славне ім'я.
Шіллер.

Вчімся задля себе, а не школи.
Сенека.

Х Р О Н І К А

При кінці м-ця грудня 1951 року доц. Дамян Пеленський разом з п. Ректором УВУ проф. др. Іваном Мірчуком відвідали проф. Райнфельдера Г., референта Баварського Міністерства Освіти й Культури, де спільно представлено референтові міністерства матеріяльне запотребовання наших високих шкіл. В ході розмов виснилося, що зараз фонди міністерства передано німецькому університетові і через те в найближчій майбутності не буде можливо, щоб міністерство приділяло нам допомогу, як це було до тепер. Все ж таки, референт проф. Райнфельдер обіцяв доложити своїх старань, щоб хоч в якийсь спосіб допомогти нашим високим школам. При кінці розмови доц. Д.Пеленський передав святочні та новорічні побажання від нашої школи. Проф. Райнфельдер просив передати рівнож святочні та новорічні вітання п. Ректорові та всій професурі.

О

1. січня 1952 року відбулася Новорічна товариська зустріч членів УТГІ в Мюнхені (в готелі Леопольд). Зустріч почалася в 17.00 годині. Приявними були: Їх Маґніфіценція п. Ректор проф. др. Борис Іваницький, Проректор проф. др. Петро Савицький, Проректор доц. Дамян Пеленський (оба з дружинами), Декан проф. др. Орелецький Василь, Декан проф. Шпіка Володимир, проф. Губарів Юрій, проф. Гіммельрайх Павло, Продекан доц. Вакуленко Яким, доц. інж. Шабельський Іван, лект. інж. Зінченко Яків з дружиною, лект. др. Ничка Григорій з дружиною, голова Т-ва Інженерів інж. Сулима Ярослав з дружиною, інж, Шматко Іван, інж. Галів Микола.

О

При кінці м-ця січня пп. Проректори УТГІ - проф. др. Савицький Петро і доц. Пеленський Дамян відвідали Український Вільний Університет, де в довшій розмові з п.Ректором проф. др. Мірчуком Іваном обмінялися думками відносно становища наших високих шкіл і прийшли до висновків, що матеріяльний стан наших шкіл вимагає спільних виступів перед властями.

О

На початку м-ця лютого пп. Проректори - проф. др. Савицький Петро і доц. Пеленський Дамян відвідали голову Відділу Української Академії Наук п. проф. Курінного Петра. Проф. Курінний поінформував про сучасний стан праці УВАН та в довшій розмові зясовано невідрадне становище наших наукових установ та науковців.

О

В дні 10.лютого відбулося поширене засідання Сенату, на якому були висловлені найщиріші побажання п. Ректорові проф. др. Борисові Іваницькому перед його від'їздом на декілька місяців до США.

14. лютого о год. 16.05 з летовища Мюнхен-Рім відлетів літаком "Flying Tiger Line"No67548 Їх Маґніфіценція п. Ректор проф. др. Борис Іваницький на декілька місяців до США. Присутніми в час відлету п. Ректора були Проректори УТГІ - проф. др. Савицький Петро і доц. інж. Пеленський Дамян та доц. інж. Шабельський Іван.

====== 0 ======

Дня 29. лютого 1952 року за ініціятивою Ректорату створено Діловий Комітет для відсвяткування 30-ліття існування УГА-УТГІ.

Почесний Комітет творять: Їх Маґніфіценція п. Ректор проф. др. Борис Іваницький - голова, члени Сенату: Проректор проф. др. Савицький Петро, Проректор доц. інж. Пеленський Дамян, Декан проф. др. Орелецький Василь, Декан проф. Шпіка Володимир, Продекан доц. Вакуленко Яким, Продекан доц. інж. Довгаль Спиридон.

Діловий Комітет очолюють: Декан проф. др. Орелецький Василь - голова, лект. інж. Хроновят Михайло - секретар. До Ділового Комітету входять представники організацій зв'язаних із УТГІ: голова Т-ва Абсольвентів УГА-УТГІ доц. інж. Шабельський Іван, голова Т-ва Інженерів у Німеччині інж. Сулима Ярослав.

Н А У К О В І   Н О Т А Т К И

Проф. Борис Лисянський закінчив І.том книжки "ОСНОВНИЙ КУРС ЗАГАЛЬНОЇ І ТЕХНІЧНОЇ ФІЗИКИ".

Рукопис обіймає біля 2000 стор. зшиткового формату, що в переводі на книжковий друк дасть около 18 аркушів. Курс написаний у виразно технічному аспекті, де звернено належну увагу на всі актуальні моменти модерної фізики, як науки чистої. Цей курс радо перечитає не лише практик-технік, але й кожна людина, що бажає бути в курсі справ сучасного фізичного знання. У зміст цього курсу входять: Вступ, Механіка загальна, Механіка молекулярна та Основи модерної атомістики і молекулярики. Книга має багато ілюстрацій.

Нам приємно відмітити, що така капітальна праця, викінчена в дуже несприятливих умовах еміграційного життя, в ювілейному році 30-ліття існовання УГА-УТГІ, буде віддана до ужитку зацікавленого суспільства.

- - - - - - - - -

Проф. др. Боженко Борис написав у бразилійському календарі "Альманах" на 1952 р. довшу розвідку про нашу Високу Політехнічну Школу - УГА-УТГІ.

- - - - - - - - -

Проф. др. Розгін Іван почав друкувати ряд статей з українського природознавства в журналі "Нові Дні", що виходить в Канаді.

- - - - - - - - -

Проф. Січинський Володимир мав доклад в американському Відділі НТШ в Нью-Йорку про "Роксолянію".

- - - - - - - - -

Проф. др. Архимович Александер подав до друку три праці в еспанські мові.

- - - - - - - - -

РЕДАКЦІЯ ПРОСИТЬ ВШ. КОЛЕҐ ІНФОРМУВАТИ НАС ПРО СВОЇ НАУКОВІ ВИСТУПИ І НАУКОВІ ПУБЛІКАЦІЇ ТА ОСЯГИ НА ФАХОВОМУ І НАУКОВОМУ ПОЛІ, ЩОБ МОЖНА БУЛО РЕЄСТРУВАТИ ЦЕ В НАШОМУ ВІДДІЛІ "НАУКОВИХ НОТАТОК!"

Н О В О Р І Ч Н А   З У С Т Р І Ч

Новорічна зустріч відбулася за традицією 1.січня 1952 р. в Мюнхені (осідку Ректорату) в готелі Леопольд.

Коло години п'ятої пополудні зійшлися приявні в Мюнхені члени УТГІ з родинами, голова Т-ва Інженерів інж. Сулима Ярослав з дружиною, представник абсольвентів УТГІ інж. Галів Микола. Приїхали проф. Шпіка Володимир та проф. Орелецький Василь.

За скромною вечерею Їх Маґніфіценція Пан Ректор проф. др. Борис Іваницький, в свойому тості відкрив цю новорічну зустріч, нав'язуючи її до інтимних традицій цього свята, що рік-річно родина УТГІ святкує його в різних умовинах. Пан Ректор згадав за те основне, що єднає нас."Це те велике, чим ми живемо внутрішньо, що носимо з собою і в собі, як великий скарб. Утрата його обездолила б нас на чужині, зробила б нас спротами, людьми без традицій. Цей великий скарб - наша Батьківщина. Це не тільки часове, формально й зовнішньо окреслене поняття: Земля й Народ. Це, разом з тим, також уже життя - загально-національне й наше індивідуальне; сучасне, минуле й майбутне; розумове, а ще більше чуттєве; шукання правди серед людей і Бога в своїй душі; це є і глибина любови, і завзяття та готовість до жертви юнака; любов батьків у родині й побратимство серед друзів-товаришів; біда руїни та слава перемог у минулій історії народу й сучасна боротьба та велика надія на наше повне Визволення в близькому майбутньому. Це те, чим ми живемо і що завжди пам'ятаємо на чужині. Це - наші духові скарби, що їх носимо в собі, це - Україна, що в'яже нас усіх. Хто народився й виріс на батьківщині, у того все життя, почипаючи з дитячих років, в душі й серці зв'язане з Нею. Хто цього щастя-життя на своїй Землі не зазнав, хто народився на чужині, тому не легко відчути предківську Землю. А часто для народженого на еміграції приходить уже нова, його власна батьківщина, що дає йому життя й силу іншої любови й спільноти.

На чужині наша академічна родина УТГІ в цей день заступає нам нашу Батьківщину, єднаючи нас спільним чуттям загальної пов'язаности в минулому, сучасному й майбутньому - нашому й загально-національному.

Нехай же найшвидше прийде час, коли ми зможемо вітати наш Золотоверхий Київ! Підношу келих з вином на славу Українського Народу, славу нашої Високої Політехнічної Школи та на пошану для її працівників!"

Цим тостом впровадив Пан Ректор всіх в атмосферу щирого родинного свята.

Другий з черги тост вніс абсольвент УТГІ інж. Галів Микола. Він сказав, що вже впродовж кількох років він має щастя бувати на тім родиннім святі УТГІ-новорічній зустрічі і на сьогоднішнім святі почувається до милого обов'язку зложити подяку Вельми шановній і дорогій професурі за її труди й зусилля, що серед тяжких обставин видала стільки праці, щоб нам молодим дати високу освіту. Спеціяльно складає він особисту подяку Їх Маґніфіценції Пану Ректорові за батьківську опіку, що виявлялася до

студентів взагалі і до нього персонально. "При цій нагоді - продовжував інж. Галів - дозволю собі згадати ва тих наших борців, що на Батьківщині борються за Волю України; на їх славу підношу цей тост!".

Голова Т-ва Інженерів і Техніків в Німеччині, п. інж. Сулима Ярослав в свому тоасті заявляє, про велику честь бути нині на такому родинному святі, що його обходить традиційно Українська Політехнічна Школа. Він складає привіт від Т-ва і при тому зазначує про вагу й потребу студій техніки. Пригадує, коли, будучи ще молодим, сидів в польській тюрмі, чув розмови своїх спів'язнів про минулу визвольну війну, де все згадувалося, що наша невдача у великій мірі сталась через брак технічних українських сил. Тоді постановив собі віддатися наукам технічним і коли був уже на становищі інженера, все старався молодих працівників заправляти до більшого вишколу в технічнім ділі, маючи все на увазі ті жалі про брак нашого технічного доросту. Нав'язуючися до відновлення Т-ва Інженерів в Німеччині, що властне поставило собі, між іншим, за ціль стислу співпрацю з Українською Політехнікою на чужині і піддержувати її, - підносить тоаст на честь почесного голови Т-ва Їх Магніфіценції Пана Ректора проф. др. Бориса Іваницького.

Пан проф. Губарів Юрій в своїм виступі, відмітивши величезні енергетичні ресурси України та намітивши деякі шляхи, за якими б мусіло б розвиватись енергетичне господарство України, підкреслив, що для того, щоб довести стан життяукраїнського населення до того рівня добробуту, за яким зараз живе кожна культурна країна, потрібно значно підвищити вживання енергії і особливо електроенергії. А для цього потрібно не тільки матеріяльні засоби, а також і добре вишколені кадри українського технічного персоналу. На даний момент усіх кадрів на Україні дуже мало, бо вищі технічні школи на терені України не дуже охоче приймають до себе українців, а навіть якщо хтось з українців і закінчив технічну школу, то того з України відсилалось до праці кудись в інші республіки, або якісь краї. Тому, щоб Україна не осталась без технічного персоналу на час, коли вона почне своє життя як вільна, суверенна країна, та щоб вона не мусіла шукати десь чужоземного технічного персоналу, то Українська Висока Політехнічна Школа - УТГІ мусить взяти на себе тягар своєчасного підготовлення своїх українських техніків.

Проректор проф.др. Савицький Петро в черговім тості, нав'язуючи до слів інж. Галіва, підкреслив, що приємно професурі почути слова вдяки абсольвентів. Розуміючи свої обов'язки, професура докладає максімум сил, щоб нашому українському студентові подати ті знання, які в житті він міг би використати не тільки для себе, але й бути корисним для свойого Народу. Пригадуючи світлі часи Могилянської Академії, яка виховала стільки світочів української культури й науки, без зайвої скромности можемо відмітити, що наша "Альма Матер" УГА-УТГІ впродовж уже 30 літ намагається докладати свої зусилля, щоб високо тримати прапор української технічної науки і тим властне вдержати традиції згаданої вище першої високої української школи. Ми ставимо до себе великі вимоги і може не все можна їх виконати. Це вже вина не в нас. Приємно відмітити тут муравлину працю студентів, що з такою пильністю студіювали і студіюють. Це для нас подяка й запорука, що вихованці нашої Високої Школи принесуть користь для нашої Батьківщини. Вносить тост на славу нашої "Альма Матер".

Доц. інж. Шабельський Іван, складаючи привітання від Т-ва Інженерів-Абсольвентів УГА-УТГІ, підкреслив, що ця перша Українська Політехніка постала у висліді визвольних змагань, бо ж свою програмову й організаційну базу черпала з проекту випрацьованого в колах УНРади.

Студентські кадри доби УГАкадемії - переважно воєнство української армії - принесли з поля й таборів дружність, здисциплінованість та й тугу за вищою освітою. Старшина й козак української армії - студенти УГА - і в стінах Академії підтримують зв'язок за колишніми військовими частинами. Зброєю їх тут, одначе, є високошкільна фахова лектура й вперше з українським викладовим словом, словом плеканим професурою школи та удосконалюваним у термінологічних комісії.

У висліді: Галичина, Карпатська Україна, Пряшівщина, Буковина - це рідні терени, тоді доступні, де працювали молоді українські інженери, абсольвенти національної політехніки. Якість їхньої праці на рідних теренах, як і в інших чужих країнах, знайшла найкращу оцінку, про що свідчать їх провідні становища, яких ці інженери осягнули.

Абсольвенти доби УТГІ не мають наразі щастя працювати на рідних теренах, натомість розсіяні по різних частинах світу, мають широкі можливості збагачувати свої знання досвідом та пропагувати доброю працею й ім'я своєї школи. Не має сумніву, що так станеться. Але не менш важливим є, щоб абсольвенти УГА-УТГІ пам'ятали, що вони, й лише вони, своєю жертвенністю уможливлять дальше існування й працю УТГІ, для творення тривалих цінностей української науки.

Проф. Шпіка Володимир у своїй новорічній промові згадує про давньо-минулі часи свого студентського життя в Київському Політехнічному Інституті, де за передреволюційних часів (царату) виклади переводились виключно в російській мові; на поодиноких українців-патріотів, які користалися тоді рідною мовою студенство дивилось як на білих круків, оригіналів - фанатиків. "Про УГА-УТГІ, як суто Українську Високу Політехнічну Школу на еміграції - говорить далі проф. Шпіка - більш докладні відомості дійшли до нас, наддніпрянців, лише з початком 1942 року, коли до Києва на чолі з проф. Фроловим прибула група українських інженерів, абсольвентів Української Господарської Академії в Подєбрадах (на Чехословаччині).

Із привезеного цією групою інженерів на Велику Україну чудового видання "Історія української еміграції", як рівнож із безпосередніх розмов з ними, ми, абсольвенти позбавлені починаючи від 30-их років ц.ст. будьяких зв'язків із Заходом, довідались менш-більш докладно про розвиток культурного життя української еміграції взагалі й, зокрема, про розвиток та досягнення УГА, як високої політехнічної школи.

На прикінці 1945 року доля привела мене до Реґенсбурґу, де я оселився в ДП таборі. З приємністю скоро я тут довідався про присутність в Реґенсбурзі виемігрувавшої із Чехословаччини групи професорів колишньої Подєбрадської Академії.

Ініціятивність і висока національна свідомість, пов'язана з активною українською наполегливістю спричиняються до того, що згодом група професорів уже з м-ця жовтня 1945 року відновлює діяльність УГА на теренах зруйнованої війною Німеччини.

В нових, далеко не легких, умовах починається розбудова технічного навчання для української молоді, починає свою роботу УТГІ. Притягаються до праці науковці - нові еміґранти з України.

Я стаю активним співпрацівником інженерного факультету. В той час думалося, що це буде тривати один-два семестри, але ж сталося не так, як чекалось: прийшов час, коли довелось після закінчення студій 8 семест. керувати дипломними працями й проектами майбутніх інженерів. Початковий скептицизм, пов'язаний з труднощами щодо організації високошкільних студій технічних фахів поступово зникав як наслідок з одного боку запалу студентів в їх прагненні осягнути поставлену мету та - з другого - жертвенної праці, майже без матеріяльної винагороди професорського складу.

Закінчуючи своє новорічне вітання не можу не висловити найглибшої моєї пошани до нашого Високодостойного п. Ректора, проф. д-ра г. к. Бориса Іваницького, фундатора й організатора УГА-УТГІ, невтомного й досвідченого керманича , який в найтрудніші часи вів і веде корабель Української Політехніки."

Подякувавши п.Ректорові за його невтомну й велику працю та побажавши йому надалі здоров"я й сил, проф. Шпіка закінчив свій тост такими словами: "Моїм найбільшим побажанням було б дожити до тієї радісної хвилини, коли в Києві на Політехнічному Інституті буде вирізьблено золотими літерами "УТГІ"."

Серед приємної товариської гутірки пройшов час ген в пізню ніч. На пам'ятку цеї новорічної зустрічі всі присутні зложили підписи на святочній карточці, а їх було 19

Привіти що наспіли відчитав доц. Пеленський Дамян. Їх поміщуємо на іншому місці цього числа "Вістей УТГІ".

====== 0 ======

"Нації проходять і по них нема й сліду, та історія дає нам таку причину цього, просту і єдину розгадку у всіх випадках: впали народи тому, що не б у л и п р и г о т о в а н і."

"Ніщо на світі, - ні багацтво, ні слава, ні таланти - не заступлять одного, того, що є законом понад усі закони: б у д ь п р и г о т о в а н и й!"

Редіярд Кіплінґ.

Працюй ліпше задармо, ніж би нічого не робив.

Хто хоче керувати світом, хай навчиться керувати сам собою.

Великі нагоди зустрічаються тим, що вміють використовувати малі.

РІЗДВЯНІ ТА НОВОРІЧНІ ПОБАЖАННЯ

До Його Екселенції
Високодостойного Пана Ректора
Українського Технічно-Господарського Інституту
Професора Д-ра Бориса І в а н и ц ь к о г о.

Ласкаво прошу Вас прийняти від мене теплу подяку за ті поздоровлення і щирі побажання, які Ви зволили мені надіслати з нагоди Різдвяних Свят та Нового Року.

Зі свого боку сердечно вітаю Вас з Новонаступившим Роком та бажаю, щоб Український Технічно-Господарський Інститут, який до тепер чинно діяв під Вашою досвідченою рукою та під Вашим патріотичним керівництвом, - продовжував свою корисну працю для нашого народу і далі, переборюючи всі несприятливі обставини нашої сучасности. А Вам особисто бажаю насамперед здоров"я - як необхідної передумови тієї активности, якою позначилось усе Ваше дотеперішне, многоплідне життя. Бажаю також дальших успіхів у Вашій праці на ниві рідної культури.

Господь Милосердний нехай поможе Вам і укріпить Вас на путях Вашого життя.

З любов'ю до Вас

П о л і к а р п
Митрополит УАПЦ на еміграції.

Апостольський Візитатор для українців у Західній Европі з нагоди Світлого Празника Христового Рождества й Нового Року благословить усім добром!

Рим, 1952. Єп. І в а н

До
Українського Технічно-
-Господарського Інституту
в М ю н х е н і.

Високодостойний Пане Ректоре!

Шлю Вам і всьому Достойному Зборові Професорів свій сердечний привіт та найкращі побажання з нагоди Різдва Христового та Нового 1952-го Року.

Молю Милосердного Господа, щоб післав Вам усім кріпкого здоров'я та довгого віку, а також плідної праці на користь української науки.

З глибокою до Вас усіх пошаною
та Христовою любов'ю

І л а р і о н
Ваш постійний богомолець.

München, 2.I.1952.

Sehr geehrter Herr Rektor!

Mit verbindlichstem Dank für Ihr freundliches Gedenken entbiete ich Ihnen und Ihrem Institut beste Wünsche für das neue Jahr.

Ihr sehr ergebener

M. S a y l e r

Ministerialrat a. D.

З нагоди Світлого Христового Народження і Нового Року 1952. найщиріші побажання пересилає

Центральне Представництво
Української Еміграції
в Німеччині.

Мюнхен, 1952.

До ВШ Пана
Проф. Др. Бориса Іваницького
Ректора УТГІ, Мюнхен.

Високоповажаний Пане Ректоре!

З Празником Різдва Христового шлемо Вам і Вашій Високій Школі щирі та сердечні поздоровлення та бажаємо Вам всього найкращого, зокрема кріпкого здоров'я і добрих успіхів у Вашій відповідальній праці.

З глибокою до Вас пошаною
за
Комісію Допомоги Українському Студенству

П. Волошин /Секретар/

Др. З. Кузеля / Голова /

Товариство Прихильників УТГІ, Філія в Детройті бажає Його Маґніфіценції Пану Ректорові та Ректоратові УТГІ в Европі щасливого Нового Року та Веселих Свят.

Христос Раждається!

За Управу Товариства

Борис Б. І в а н и ц ь к и й

Веселих Свят Різдва Христового та щасливого Нового Року бажає

Мюнхен, 1952.

Управа Товариства
Української Студіючої
Молоді ім. М.Міхновського.

Вп. Пан
Проф. Др. Борис Іваницький
Ректор УТГІ, Мюнхен.

В день традиційних новорічних сходин Персоналові УТГІ засилаю найщиріші побажання консолідації і взаємного порозуміння для удержання нашого УТГІ на тій висоті, як і до тепер.

Сподіваюся, що на порозі ювілейного 1952 року, принаймі, більшість з нас приложить зусиль, щоб і в цей переходовий час зберегти славну традицію нашої Високої Школи.

З правдивою пошаною

М. З а й ц е в з Дружиною.

Їх Маґніфіценції
Панові Ректорові УТГІ
Проф. Др. Борисові Іваницькому.

З великою радістю надсилаю Вам, Пане Ректоре, свої Святріздвяні і Новорічні привітання, поздоровлення і найкращі побажання.

Бажаю Вам скоро видужати і з новими силами приступити до виконання громадських і академічних обов'язків. Щасти Боже!

З глибокою пошаною до Вас

Др. Іван Р о з г і н.

До Хвального Ректорату
Українського Технічно-Господарського Інституту
в М ю н х е н і.

З нагоди Різдва Христового і Нового Року, висловлюю найкращі побажання всім Членам Ректорату і Сенату УТГІ, а також всім пп. Професорам, Співробітникам і Студентам в Европі і по всьому світі розсіяних.

Щасти Боже в Новому Році!

Др. Іван Р о з г і н.

До Їх Ексцеленції
Пана Ректора УТГІ
Проф. Др. Бориса Іваницького

В день Великого Свята Різдва Христового та Нового Року бажаю Вам і всьому Колективові УТГІ щастя, здоров'я та всього найліпшого у Вашому житті.

Бажаю, щоб якнайскорше ми всі повернулись на нашу Вільну Україну.

З далекої Австралії зі щирою пошаною до Вас

П. Шуленко.

Сидней, 1952.

Щироповажаний Пане Ректоре!

Бажаю Вам від всього серця в здоровлі вустріти та провести Свята, а в Новому Році здоров'я, сил і щастя!

Також прошу вітати усіх утгівців і побажати їм Веселих Свят та щастя, здоров'я в Новому Році.

Хай Бог у всьому Вам помагає!

З глибокою до Вас пошаною

І. Драбатий.

Високоповажаний Пане Ректоре!

Щиро бажаю Вам з усіма нашими утгівцями приємних Різдвяних Свят і щасливого Нового Року. Хай цей Новий Рік буде для нас щасливішим від останніх переходових років.

З глибокою пошаною

20.XII.1951 р.
Міннесота.

Ю. Гончаренко.

Високоповажаний Пане Ректоре!

Дозвольте мені щиро й сердечно привітати Вас з Різдвяними Святами та Новим 1952. Роком. Бажаю Вам щастя, здоров'я, многих літ та сил для праці в ділянці науковій та національно-політичній. Дай Боже, щоб цей рік приніс всім нам здійснення наших особистих і загальних мрій.
Прошу також вітати від мене ввесь професорський склад УТГІ.

З правдивою пошаною
Іван Романенко.

Високоповажаний і Дорогий
Пане Ректоре та
Панове Професори!

Прошу приняти від мене щире вітання з Новим Роком, що його надсилаю Вам, Високоповажаний Пане Ректоре, та всім Панам Професорам і їх родинам, що зійшлись з нагоди Нового Року на традиційну зустріч.

Бажаю всім Вам багато сил, здоров'я і творчих успіхів в науковій праці та в приватному житті.

З правдивою до Вас пошаною

С. Довгаль.

Високоповажаному Панові Ректорові і всім членам УТГІ щасливих Свят і Нового Року бажає

К. Ніщименко.

Веселих Свят і щасливого Нового Року Сенатові, Ректоратові і всім Професорам та Студентам в Німеччині бажає

М. Каплистий.

Веселих Свят і щасливого Нового Року бажає

О. Кононенко.

Вітаю Вас з Новим Роком і бажаю всього найкращого, а особливо повороту в цім році до Рідного Краю.

Е. Ситенко.

До ВШ Пана
Проректора доц. Д. Пеленського.

Високоповажаний Дамяне Андрійовичу!

Прошу Вас і всіх співробітників УТГІ прийняти мої найкращі побажання в Новому Році!

О. Козловський.

До
Хвального Ректорату УТГІ
в Мюнхені.

Сердечно поздоровляю Високоповажаного Пана Ректора, всіх Шановних пп. Професорів і Дорогих Колеґ Інженерів УГА-УТГІ з Новим Роком та українськими святами Різдва Христового.

Від душі бажаю всім міцного здоров'я та всякого, всякого щастя і сил для успішної праці в УТГІ на славу й честь України.

Христос Раждається!

А. Кущинський.

Веселих Свят та щасливого Нового Року бажаємо Високоповажаному Пану Ректорові, всім Панам Професорам та службовцям УТГІ.

Володимир і Мирослава Васлядинські.

Веселих Свят та щасливого Нового Року для "Альма Матер" бажає

М. Барицький.

В день Різдва Христового бажаю Професурі і всім співпрацівникам УТГІ щасливих та Веселих Свят на чужині.

Д. Білий.

З НАШИХ ЛИСТУВАНЬ

Ректорат одержав першого листа від Їх Маґніфіценції п.Ректора проф. др. Бориса Іваницького з Нью-Йорку, США з дня 23.ІІ., частини якого з приємністю подаємо до відома нашим пп. колеґам:

"... Не гнівайтесь, що тільки сьогодні пишу Вам. Приїхав до Америки 18.лютого 1952 р.

... Моя подорож мала такий перебіг: Мюнхен - 14.лютого, год. 4. пополудні, Лісабон - 1.год.ночі; тут перша зупинка і вечера; добре годували нас і в літаку (бутерброди). З Лісабону відлетіли коло 3.год.ночі до Азорських островів (Санта Марія), прибули коло 8.год.рано. Сніданок і відлет коло 9-10 год. в напрямі Нью Фаундлянд (Канада), куди й прибули коло 4.год.вечором. Отже, Нью-Йорк оминули, подавшись на північ. В Нью Фаундлянді просиділи в добрім готелі 2 1/2 доби! Відлетіли тільки 18.ІІ. о 4.год. рано, а в Нью-Йорк прибули коло 9.год. (18.ІІ.). Причина затримки: в суботу й неділю (16. і 17.ІІ.) в Нью-Йорку, мовляв, не працюють. Годували аж занадто добре.

... Через Европу й океани перелетіли дуже добре, спокійно, спокійніше ніж потягом. Але в останній день попали в глибокі повітряні ями, стали швидко падати вниз. Серед жінок счинився великий переляк, а я, хоч і був внутрішньо спокійний, але саме почуття падання організм приняв дуже не прихильно. Таких ям було аж дві, але, врештою, все знову вирівнялось. Мабуть, ми були дуже високо. Загальне моє враження від перелету: людина вже опанувала повітря і океанів уже нема - легко, непомітно й надзвичайно швидко може перебороти їх. Людина - наземна істота і не може обійтися тільки без землі, а океани - додатки..- Сердечно вітаю всіх колех - Б.І."

Проф. Шулежко Павло із Австралії прислав листа, з якого поодинокі частини поміщуємо тому, що вони віддзеркалюють, як улаштовуються, які мають турботи наші колеґи на новому місці поселення. Це є причинки історичні на майбутнє, як українські науковці на новому поселенні влаштовувалися. При тому зазначимо, що цей лист прийшов дуже пошкоджений, зчіплений бюровими клямрами, але вложений австралійський фунт ми одержали, навіть без провірки митного уряду. Одначе перша картка листа в дорозі затратилась.

"... Пляц, який я купив для своєї хати, є дуже зелений, біля річки, тихий, як місце відпочинку. Я будую великий будинок, де було б місце і для Сергія Даниловича (проф. Комарецький - примітка Ред.). Мій дім буде мати: чотири спальні, кабінет для праці, велику кухню, їдальню, кімнату для гостей і спеціяльну кімнату для прання білизни, оборудувану електричними машинами. Я цей дім сам запроектував і більшу частину роботи виконуємо вдвох з сином. Я не знаю, чи довго в ньому житиму. Але будую, бо це є доброю справою зберегти гріш, який тепер з кожним днем падає в ціні, а ціни на доми ростуть. Тепер я працюю над цим домом лише в суботу і в неділю, а решту п"ять днів на моїй праці в дослідчому відділі гідро-технічних споруд. Австралія дуже багато тепер складає грошей на своє гідротехнічне будівництво. Вода одної річки спрямовується за допомогою величезних тунелів (підземних каналів) в другу річку і цим досягають великої різниці в рівнях води до 1500 футів. Цю різницю використовують для будування гідростанцій. Величезні вкладання грошей в ці державні роботи ведуть до інфляції австралійського фунта. Наслідки з цього зрозумілі для кожного, що він має робити зі своїми грішми, щоб опісля не вийшло так, що за працю одного місяця купить лише одну коробку сірників. Мені чомусь не хочеться вірити, щоб Сергій Данилович захорів від старости. Разом з цим листом вкладаю для С. Д. одного австрал. фунта. Пробачте, що так нелогічно написав я цього листа і так трудно - дуже обтяжений працею. Я маю всього дві маленькі кімнатки для чотирьох осіб і п"ятий брат дружини. Так, що ввесь пляц занятий ліжками. В Реґенсбурзі я мав ліпше помешкання від IPO-а ніж тут. Прошу передати поздоровлення зі святами Дорогому Сергієві Даниловичу Комарецькому та всьому Колективові УТГІ. З глибокою та щирою пошаною - Ваш П. Шулежко."

Доц. Дамян Пеленський відвідав в часі свят проф. С. Комарецького, якому передав вище згадані привітання, чим він був дуже врадуваний.

======= 0 =======

Пан Ректор передав до Редакції листа від п. лект. інж. Карташевського Анатолія з Австралії, якого частинно використовуємо:

"... Так сталося, що давно до Вас не писав. Ваш лист застав мене в ліжку, тяжко хорував три тижні в сильнім бронхіті, майже запалення легенів. Але все якось обійшлось. В моїй родині зайшли великі зміни - моя Оля вийшла заміж. Її чоловік в фаху дентист, але тут мусить, очевидно, починати з початку, бо австралійські школи "найліпші" в світі і тому не визнають ніяких европейських високих шкіл ... Друга поважна зміна - ми відважилися без грошей купити стару хату - тут питання приміщення є найбільшою проблемою, бо чиншових домів не маємо. Тепер ми живемо на передмістю Аделаїди, 5 хв. від найліпшої в полудневій Австралії морській пляжі, так само 5 кімнат з кухнею, а що саме головне - ми самі тут гос-

подарі. Подвір'я було заросле бурянами вище людського росту - сьогодні маємо дуже гарний город, так, що майже ніякої городовини не купуємо. Правда, на перший рік залізли у великі борги, але маємо надію до кінця цього року вплатити те, що позичили на завдаток, а за саму хату будемо сплачувати біля 12 років, порівнюючи невеликі рати.

Славко вже скінчив перший рік на відділі цивільної інженерії в університеті, половину іспитів вже склав з добрим вислідом, а тепер більше опанував мову і йому піде легше з новим шкільним роком.

За намовою і з "протекції" знайомого австралійця я відбув розмову з директором лісового департаменту полудневої Австралії. Очевидно з ніяким вислідом. Після перегляду всіх моїх документів і довшої розмови, в якій він, очевидно, ствердив, що австралійські лісові школи є найліпші в світі, хоч "ми не все беремо так детально в нашій практиці, як це ви оповідали" (Я вияснював йому поступовання при працях при урядженні лісів). Він спитав мене, чи я вмію міряти дерева і обрахувати масу!!! А потім запропонував мені місце лісового робітника з найменшою оплатою! Отже всі старання й зусилля дістати працю по фаху закінчилися негативно. Думаю, що прийдеться при токарному станку стати на працю, поки син почне заробляти на життя. Зрештою платня, що її дістану, є рівна платні лектора університету!!! і дає можливість скромно існувати. Дружина доробляє масажами і в цей спосіб живемо скромно, але достатньо.

Громадське життя тут, як і всюди на еміграції, терпить на "партійну нетерпимість і релігійну ворожнечість".

Приступили ми до видавання своєї газети "Наш Голос" - універсальний часопис , при церковному брацтві православної парохії.

Вже маємо дві недільні школи для дітей, одну в центрі міста, другу на одному з передміст, в яких вчаться майже 55 дітей.

З правдивою пошаною - А. Карташевський."

====== 0 ======

Доц. Буката Тарас з Арґентини пише до Ректорату УТГІ:

"Дуже дякую за переслання обіжників Ректорату з 22.липня та 28.вересня 1951 року. На перші не міг я відповісти, тому, що був деякий час відсутній, а після повороту вже було неактуальне через задавнення.

На мою думку - цілковите перенесення УТГІ до США повинно наступити щойно після правного оформлення школи в США. Про правне оформлення в США належить старатися по змозі якнайскорше і то як Сектор Позаочного Навчання так і Сектор Авдиторного Навчання. Самозрозуміло, що початково мусів би розпочати працю тільки Сектор Позаочного Навчання. В міжчасі мусить йти активна підготовка навчального матеріялу, достосованого до вимог в США, до вимог техніки та господарства цеї країни, підготовка лябораторії - та, що найважніше, бо ж звідси все бере початок - зорганізовання матеріяльної бази. Придвиджую, що стан організації може тривати мінімум два-три роки.

Після осягнення правного оформлення, належить перенести осідок УТГІ до США і в Німеччині залишити лише ліквідаційну комісію УТГІ. До часу правного оформлення мала б діяти організаційна комісія УТГІ, якої завданням було би перевести зовнішньо-правне і внутрішньо-організаційне оформлення в США. Мої думки мають харак-

тер дискусійний.

Прошу висилати мені "Науковий Бюлетень УТГІ". Рівнож прошу переслати якийсь матеріял, щоби могти тут в Арґентині відзначити 30-ліття УГА-УТГІ.

З моїм виїздом з Европи в Арґентину 1948 року, я перестав брати активну участь в житті та праці УТГІ. Прикро мені це ствердити. Але час зараз на початку мойого побуту в Арґентині був рядом прикрих несподіванок, недуга, брак приміщення, брак відповідної праці та заробітку - це все не давало спромоги бути активним. Арґентина країна молода, природно багата і ті багацтва мало використані. Внутрішня частина дуже рідко заселена - звичайно говориться, що Арґентина це Буенос Айрис і Буенос Айрис це Арґентина, бо ця столиця і її провінція зосередила одну третю всього населення цілої Республики. Промисл зростає з кожним днем, але далеко ще не є самовистарчальним. Бракує машин. Хемічний промисл мало розвинений. Його заступають з десяток більших фірм, котрі часто є експозитурами чужих великих кампаній та ряд місцевих більших чи менших, вони, одначе, з першими не можуть конкурувати. Імпорт є дуже дорогий. Хто має капітал - має великі спроможності. Заробіткова праця дає можливість достатнього, але скромного прожитку. Я працюю хеміком у фабриці органічних розчинників синтези та дистиляції. За характером полудневих країн ніхто до праці не спішиться і все залишають "на завтра". Тому й вся прогресивна організація є утруднена.

Вітаю всіх співробітників УТГІ, зокрема прошу передати привіт Їх Маґніфіценції п. Ректорові проф. др. Борисові Іваницькому.

Остаюсь з пошаною і щирим привітом - Т. Буката."

Щиро дякуємо за Вашого цінного листа. Дуже просимо і в майбутньому не забувати про нашу "Альма Матер".

====== 0 ======

Українська Студентська Громада в Лондоні переслала письмо слідуючого змісту:

"Високоповажані Панове!

З доручення Загальних Зборів Студентської Громади у Великій Британії, які відбулися дня 23. грудня 1951 року, засилаємо Вам щирі привітання від українських студентів на цьому терені та бажаємо найкращих успіхів у Вашій так корисній праці у вихованні нових кадрів українських інтелектуалістів.

Остаємось з правдивою пошаною!

За Управу УСГ

Василь Олеськів / Голова /

С. Левицький / Секретар /

====== 0 ======

Проф. др. Боженко Борис написав до п. Ректора першого листа з нового місця поселення - Бразилії, якого п. Ректор передав до Редакції для використання:

"... Вибачте, що так довго не писав, але коли приїхав до Бразилії, то попав в досить скрутне положення, аж поки Святослав (син - приміт. Ред.) не влаштувався на працю. Правда і тепер він єдиний заробляє, а я чекаю дозволу з Міністерства Федерального Уряду на право зайняття посади..

... Нас дуже гарно прийняли українці і одразу запрягли в суспільну роботу, але суспільна робота більш гонорова, ніж оплатна. На надзвичайних зборах обрано мене головою Сільськогосподарської Секції, ведемо активну роботу, популяризуємо початки рільництва-культурного, робимо досліди використання штучних добрив в місцевих умовах. Але зараз Хліборобський Союз має мало грошей, бо будує свій будинок п'яти-поверховий. Вся увага скупчена на ньому. На засідання Союзу 5.січня 1952 року постановлено за моїм внеском відкрити представництво Позаочного Сектора УТГІ (уповноваженого) при сільсько-господарськім департаменті. Приміщення, друкарську машину та допоміжну силу Хліборобський Союз бере на себе. Уповноважений є голова Сільсько-Господарського Департаменту.

Я попередньо записав (але не мав ані анкет, ані підручників) 8 осіб на українознавство - усі три курси, 2 особи політична економія, 2 особи повний курс журналістики і 1 особа правничі науки. Філії Хл. Освітнього Союзу обіцяють широко популяризувати фахові курси. Зараз попит на виробництво води, гарбарство, миловарство та ін.

... Популяризую нашу школу - УТГІ. Написав декілька статей-дописів. Поміщену одну в Альманасі надсилаю. У Святий Вечір було переведено збірку в членів на УНР та перепаде трохи і на УТГІ.

... Хоч ми влаштувалися не добре, але жити якнебудь можна. Син отримує 1200 кройсерів в місяць, як радіомеханік. Приміщення коштує 500 кр. На решту живемо. Тут соціяльні умови бразилійські.Поки ви не маєте паспорта, то вам платять господарі що хотять. Коли отримаєте документи, тоді стаєте членом Союзу та реєструєтесь відділом суспільної опіки держави і тоді вже є ставка за категорією праці. Я трохи тут доробляю, бо за роботу в Союзі Хл. Освітньому та в часописі одержую приблизно 300 кр. в місяць і то коли є гроші. Трохи різьблю і це дає до 200 кр. в місяць.

... Я часто броджу тут по тз. лісі. Як би мені хотілось це зробити з Вами. Дивна природа, неподібна до нашої, але вона також заспокоює, як і ліси Нового Ульму.

Тут, в повному значенні слова, ліса не має. Рубають в варварський спосіб. Де-не-де залишають мінери (пікери) - королеви ліса Бразилії. Видів дерев та рослин і сам дідько не розбере. Всі підручники та визначники охоплюють лише найцінніші промислові види дерев. Як не дивно, а ще й досі не загріли душі. Днем тут до 42°С а в-ночі зимно, спимо під вовняними ковдрами і мерзнемо. Саме зараз у нас жнива. В кінці квітня початок травня починається засів сільсько-господарських культур.

Нарід тут "демократичний" - цебто йому ні про що не йде, аби тільки заробляти більше грошей. Оплата робітників досить низька. Урядовці - це синекура окремих родин. Бюрократизм надзвичайний, але коли вас ограбують і бандит сховається у своє приміщення, поліція не має права зайти і арештувати його. Вони оточують приміщення і чекають постанови кантонального уряду.

Право власности забезпечене як нігде. Коли ви без дозволу господаря переходите через його землю, він має право стріляти, навіть убити і за це не відповідає.

Теж саме, якщо ви приходите по справі, або в гості (на кольоніях та окраїнах міста), ви мусите плескати в долоні і коли господар вийде і впустить в подвіря, то тоді тільки можна не наразитись на великі неприємності.

Бразилійці, як і еміґранти старі, а вже частинно й нові, живуть спекуляцією, торгівлею і менш сталою роботою.

Місцеве населення спивається горілкою, вона тут найдешевша. Кілограм хліба 4 кр., літра горілки 5 кр.

Покищо всього найкращого - вітайте всіх колеґ!

Моє прохання - посилайте якнайскорше всі анкети і документи Позаочного Сектора. Я думаю, що понад 200 чоловік студентів-позаочників тут буде.

З правдивою пошаною - Борис Боженко."

Ваш лист надзвичайно цікавий. Бажаємо Вам багато успіхів у Вашій суспільній праці та в розвою Представництва УТГІ.

===== 0 =====

Проф. Архімович Олександер із Еспанії пише: "...Щиро дякую за надсилку "Вістей" ч.3(12) та за вміщення в цьому числі інформації про мої наукові праці. Прошу Вас і далі інформувати мене про роботу УТГІ та пляни на майбутнє. Велика шкода, що трапилося таке розбиття сил між американською групою та основним европейським ядром УТГІ. ... Мої пляни зараз змінилися, незабаром я збираюся переїхати до США, ... Як стоїть справа з виборами кореспонденційним шляхом? Невважаючи на повідомлення від УТГІ в США про здержання від голосовання - я надіслав свій голос до секретаря комісії. З правдивою та щирою пошаною - О.Архімович."

Щиро дякуємо за листа та пам"ять про нас. Поділяємо Вашу думку про розбиття. Надіємось, що при добрій волі і охоті до співпраці наших колеґ з Нью-Йорку вийдимо на чисті води. Відносно виборів кореспонденційним шляхом ми поміщуємо повістку на іншому місці цього числа "Вістей УТГІ".

===== 0 =====

Лект. Інж. Антін Кущинський з Параґваю пише до Ректорату:

"... Дуже дякую за ласкаве прислання мені "Вістей УТГІ" ч.2. Перечитав їх з щирим зацікавлення і неначе побував в стінах дорогої "Альма Матер". Прошу, коли є можливість, то й далі не забувати моєї адреси. Мені дуже прикро, що мій матеріяльний стан зовсім безвиглядний, щоб чимсь допомогти у Ваших стремліннях. Моя єдина тут праця, яка забирає ввесь час і сили на культурно-освітньому полі життя наших абсольвентів в Параґваю, не дає мені жадного забезпечення. Кліматичні та здоровельні та інші місцеві обставини не приносять результатів у шуканнях заробітку. Тому стараюся про виїзд звідси, але на то в ближчому часі не маю надії. Тут в нічому нема "тепла". Наші чумацькі воли певно були хутчіші, ніж всяка тут справа. То ж і далі буду піонірствувати з досить скромними завданнями відповідно до дуже обмежених потреб і скрутних обставин культурно-організаційної праці серед нашої, тут вже не численної, молоді. Вона втікає масово шукати щастя в інших країнах, - робить це на чорно, змушена обставинами.

Втішаюся тільки почуттям виконання свого ідейно-національного обов'язку перед майбутньою Україною, як то ми робили колись з прапором УГА-УТГІ в Карпатській Україні!
Ще раз Вас всіх щиро вітаю та бажаю всього найкращого!
Антін Кущинський."

Врадувані вісткою від Вас та потвердженням одержання наших "Вістей". Ми висилаємо Вам всі наші видання. Просимо держати з нами зв'язок. Може знайдуться в Парагваю охочі до позаочних студій? Бажаємо успіхів у Вашій праці та замірах!

====== O ======

Проф. Др. Драбатий Іван із Вашінгтону написав листа до Доц. Д.Пеленського з нагоди свят, в якому так щиро подає свій настрій з приводу свят на американській землі, що Доц. Д.Пеленський дозволив собі подати до Редакції:

"... Хоч як тяжко в змученій руці тримати перо, але наступають наші свята та Новий Рік, то ж хочеться, хоч з тієї нагоди, пригадати про своє існування, чи краще б сказати животіння та не так себе пригадати, як від всього серця побажати іншим кращого життя ніж сам маю. Знаю, що й Вам там не легко, але Ви хоч можете про щось думати, над чимось міркувати.... і тим більше хочеться від всього серця побажати Вам і Вашій Пані Дружині в здоровлю зустрічати та провести свята та Новий Рік! Дай Боже, щоб Новий Рік обдарував Вас здоров"ям, якого в цю пору так потрібно нам, щастям та успіхом. А головне, щоб цей рік був останнім нашої скитальщини! Так хотілось би особисто завітати до Вас та привітати Вас нашим "Пане Господарю радуйся..!", але простори великі та щоденна праця не легка дозволяють хиба лиш мріяти про це. Най же тоді цей лист буде тим радісним святочним привітом "Пане Господарю радуйся..!".
Прошу також вітати від мене усіх Колеґ, та побажати їм Радісних Свят та щасливого Нового Року!
З правдивою до Вас пошаною - Ваш Іван Драбатий."

====== O ======

Проф. Др. Розгін Іван із Детройту пише:

"... Позатим повідомляю Вас, що нас всіх тут і далі Бог милує. Живемо і втішаємось американською волею. Це дійсно найбільший скарб людини. Передбачувана на листопад 1951 р. вечірка УТГІ - не відбулася, а перенесли її на 26. січня 1952 року. Не знаю, як то вона нам вдасться, сподіємось, що добре. На ньюйоркські події ніяк не реагуємо і не знаємо, що там робиться.
Прошу здоровити всіх Колеґ. З правдивою пошаною - Іван Розгін."

====== O ======

Доц. Др. Кононенко Олег з Бунтону (США) пише:

"... Ваш лист і "Вісті УТГІ" ч.2 дійшли до мене з деяким запізненням. Справа в тому, що я перемінив мешкання, щоб бути ближче до місця праці.
Щодо "Наукового Бюлетеня УТГІ", то я був би Вам надзвичайно вдячний, як би Ви могли його й надальше присилати. Ви просите

про дописування до нього. Я наразі тут зробив лише одну маленьку працю технологічного характеру. Не знаю, чи вона Вам підійде, а врешті я спробую звести одержані мною дані до купи та вислати Вам.

З щирою пошаною - Олег Кононенко."

Щиро дякуємо за Вашого листа та очікуємо на заповіджену Вами працю.

====== 0 ======

Науковий Сектор УТГІ одержав із Японії від "Geological Survey of Japan" листа-подяку за переслання їм нашого "Наукового Бюлетеня УТГІ" такого змісту:

"Маю за честь повідомити Вас, що ми одержали "Науковий Бюлетень" і висловлюємо Вам нашу подяку за цей цінний дар. Будемо дуже раді і в майбутньому мати з Вами контакт.

22. жовтня 1951 року. Н.Огара - бібліотекар."

При цьому слід завважити цікаву судьбу цього письма. Здається, що через недогляд секретаря цього ж інституту було заадресовано до нас ось як: "Ukrainisches Tech.-Wirtschaft. Institut,
Augsburg 6, Postschliessfach 22,
U k r a i n i e n."

Письмо це прийшло до нас з такою зміною: "Ukrainisches" і "Ukrainien" перекреслено, натомість типовим характером письма, а особливо барвою чорнила (із хемічного олівця) було написано "Deutschland" із відбитком додатково положеної печатки такого змісту: "МЕЖДУНАРОДНОЕ". І всетаки, по 4-ох місяцях мандрівки, ми його одержали.

====== 0 ======

Найбільшим щастям для чоловіка - мати від народження непереможений нахил до якогось заняття, що заповнило б ціле його життя, принесло б радість, - без огляду на те, яке це буде заняття: виріб кошиків чи зброї, копання каналів чи скульптура або поезія.

Е м е р с о н.

Хто очікує, що хтось призначить йому якусь працю на світі, - умре, поки щось зробить.

Л о в е л ь.

Бечелер оф Арт
Зеновій Лев МЕЛЬНИК

ДЕЯКІ МОЖЛИВОСТІ ЗБІЛЬШЕННЯ ЗИСКУ ПІДПРИЄМСТВА.

Дуже часто поступовання американців є для нас незрозуміле. І самі теоретичні студії ніяк не можуть дати нам повного задоволення у збагненні американської душі. Маю на думці "душу" не поодинокої людини, а групи людей об'єднаних певними інтересами, скажімо, хоча би економічними.

Америка - країна несподіванок і куріозів: аж до дивовижних і цікавих фінансових обрахунків, які доводять до того, що держава силою своїх власних законів "сплачує" майже половину довгу фірми-підприємства.

Проте не всі речі тут належать до цілковитих новин; більшість з них загально відомі у фінансових колах. Для приступности хочу почати від загально знаного факту, що одною з особливостей американської економіки є продаж підприємствами свого майна й пізнішого його вирентовування. Та хоча як абсурдним виглядав би цей процес - по докладніших розслідженнях виказуються наукові підстави його доцільности. (Для докладности студій відсилаю читачів до книжки проф. Давіса Айтемана:"The Lease as a Selling and Financial Device").

Вже давно минув той час, коли господарські дібра стояли вільними і експлоатація їх, при релятивно малому зусиллі, приносила сміливцям великі зиски. Вже навіть і в Америці проблема розподілу дібр і зисків стає справою повседневною і економічна система далеко відбилася від лібералізму. Державна влада починає втрявати в господарську активність як одиниць так і інституцій. У висліді реґульовання маємо загально низьке відношення зисків до оборотів (торгу) - часами до 3-5%. Змінлива господарка, роздута т. зв. фінансовими "суперструктурами"(financial superstruct)особливо чутлива на циклічні рухи. При такому стані річей слабий подув економічної негоди змиває зиски маловисковиx підприємств. Великі ж підприємства знаходяться в подібних обставинах їх монопольного становища. І коли рівень зисків падає не через неефективність продуктивного процесу, а через зниження поступу й скорочення ринку, - навіть і психологічний вплив "супер-удосконаленої" американської реклями нездібний зарадити. В особливій пригоді стають тоді фірмам їх постійні працівники-фінансісти, на оплачування яких можуть собі позволити тільки більші підприємства.

Вся робота економіста, якого роля й значення зростає з загостренням економічних криз, полягає в "заощадженні" для підприємства великих грошей, на покриття чистих страт чи на збільшення зиску для акціонера. Мусимо усвідомити собі, що фінансовий "заробіток" чи "заощадження" - це тільки один із численних засобів самозбереження в конкуренції. А приймаючи до відома, що при здобутті капіталу висотою кількадесять мілїонів грошевих одиниць, незначна помилка в фінансових калькуляціях може нанести незреалі-

зовану або й зреалізовану страту грубих соток тисяч грошових одиниць, зрозуміємо чому фінанси - це безжалісна й холоднокровна калькуляція боротьби за існування підприємства!

Вислідом подібних калькуляцій і є згаданий процес продажі власного майна підприємства асекураційним фірмам з метою їх пізнішого рентування. Для прикладу візьмемо білянс одної американської фірми на Алясці й для полегші заокругляємо цифри та скоротимо їх.

Активи білянсу виказують:

каса	дол.	600.-	
сирівці		7.900.-	
готові вироби		8.100.-	
рахунки до одержання		11.400.-	28.000.-
грунт підприємства			5.000.-
фабричний будинок		10.000.-	
амортиз. фонд		1.000.-	9.000.-
машини		60.000.-	
аморт. фонд		6.000.-	54.000.-
будинок магазину		35.000.-	
амортиз. фонд		3.500.-	31.500.-
Разом активи			127.500.-

Амортизаційна рата: фабр. продукту 1.000.-, машин 6.000.-, будинка магазину 3.500.-, чисті зиски за той рік - 3.850.-дол. Фірма передбачує потребу збільшення продукції, яка (як обраховано) дасть грубого зиску (operating profit) 35.000 дол. Для збільшення продукції випинає конечність збільшення постійного оборотового капіталу, як виказало докладне бюджетування на кожний місяць наступного року: на 32.000 дол. Капітал цей, з огляду на капіталову структуру пасивної сторони білянсу, як також багато інших причин, не можна було одержати ні з фінансового ринку, ні від комерційних банків. Оцінка продажу майна виказала, що подібну кількість капіталу може дати тільки продаж машин, поскільки гіпотечний довг стояв на фабричному будинку ще 26.000 дол., на магазиновому будинку 20.000 дол., та довг на машинах 18.000 дол.

Припустім, що асекураційна фірма X після оцінки машин запропонувала заплатити нам за них 35.000 дол. місячно. Здавалося б, що рентова оплата 18.000 дол. річно абсолютно відкидає пропозицію. Але розгляньмо ситуацію ближче!

Вийдім з фінансового заложення, що тільки оборотовий капітал приносить зиск, при чому скорочуємо поняття оборотового капіталу до його фінансового розуміння. Уважаючи біжучі кошти амортизації різного сталого майна частиною оборотового капіталу, яка була раніше передплачена, додамо до повищого оборотового капіталу -

	дол.	28.000
ще й аморт. фабр. будинку		1.000
аморт. маг. будинку		3.500
аморт. машин		6.000
Разом обор.кап.минулого р ку	дол.	38.500

(який принесе нам 10% зиску).

Враховуючи продаж і їх рентування образ зміниться:

минулорічний оборотовий капітал	дол.	38.500
з продажі машин	+	35.000
з амортизації машин	-	6.000
новий оборотовий капітал	дол.	67.500

Модифікуючи дальше наш запроєктований рахунок страт і зисків, приймемо під увагу:

передбачений зиск	дол.	35.000
за рентування машин	-	18.000 (річно)
з амортизації машин	+	6.000
		23.000
40% доходового продукту		9.200
Чистий зиск	дол.	13.800

Зіставимо обидві можливості:

	Оборотовий капітал	Чистий зиск	%% зиск до оборотового капіт.
А. неприняття пропозиції	38.500	3.850	10 %
Б. приняття пропозиції	67.500	13.800	20,44 %
р і з н и ц я	29.000	9.950	34,31 %

Таблиця підповідає: чи краще держатися давньої продукції й брати 10 % зиску на капітал, чи (через продаж машин) збільшити продукцію й одержати 20,44 %? А щодо самого продажу машин: чи можна з огляду на економічну доцільність злегковажити капітал, що, при всіх інших рівних умовах, приноситиме нам кожнорічно 34,31 % зиску на себе?

Приймаючи до уваги постійну мінливість форм і потреб економіки й підприємства, при доброму "часуванні" різних способів одержання й форм капіталу, цей спосіб виправдується у певних умовах.

Відгадування і відчуття можливостей фінансового ринку, а в зв'язку з тим й еластичність фінансового плянування, є найважливішими передумовами успіху підприємства і фінансіста. І коли з різних причин та-чи-інша форма капіталу стає невигідною для фірми, фінансісти удаються до інших засобів "заробления" грошей своїми обрахунками. Про деякі з тих дещо більш цікавих засобів - іншим разом.

Від Редакції. Редакція радо помістила працю п. мґр. Зеновія Льва Мельника, б. нашого студента Економічного Факультету.
З поміщенням цеї праці висловлюємо надію, що молодий адепт науки буде стало з нами співпрацювати, поміщуючи свої праці в наших виданнях.

Рівнож надіємось, що почин п. мґр. Мельника буде поштовхом і для других наших молодих науковців.

Інж. М. Галів

ЧИ СПРАВДІ ТАК?

ВІД РЕДАКЦІЇ. Пан інж. Галів Микола, абсольвент нашої "Альма Матер", надіслав нам статтю-відповідь, яку післав до Редакції "Українського Самостійника", відповідаючи п.М.М. на його статтю в "Українській Думці", і рівночасно прислав її до Редакції "Вістей УТГІ" для інформації. Редакція з приемністю стверджує, що самі абсольвенти відчули, яке зло заподіяв п. М.М. нашій високій школі своїми злобними висновками в згаданій статті, і відповідно до того зареаґували.

У часописі "Українська Думка" ч.4/254, рік VIII, з дня 24. січня 1952 р., що виходить в Льондоні (Англія), появилася стаття під заголовком "Чи не найважніша справа?", автором якої є М.М.

Вже сам заголовок вказує на обговорення дуже важливої справи. І так автор згаданої статті порушив важливу й під сучасну пору актуальну проблему, а саме: долю української науки та науковців. Немає де правди діти, але ця проблема в нас сьогодні на еміграції подекуди є навіть дуже занедбаною. Вірно підкреслено в статті М.М., що українська наука тільки на еміграції має можливість незалежно, свобідно та правдиво говорити, бо на Рідних Землях учора, сьогодні та ще може завтра всі наші національні святощі: наука, культура і т. п. - спотворені. Сама проблема цієї справи є дуже широка і потребує довшого часу студій, знання життя цієї дійсности, щоби могти вірно й об'єктивно проаналізувати, не керуючись суб'єктивними подобаннями даних речей, та надати певним справам дійсної ваги.

Нажаль автор до цієї проблеми в той спосіб не підійшов, бо подекуди кинув своє об'єктивне світло на дані справи, не залишаючи собі хоч маленької щілини, якою міг би вийти. При тому головну, провідну думку в статті автор поставив на другому місці, залишаючи її не висвітленою.

Не думаю в цій нотатці порушувати таку важливу проблему, бо це вимагає довгого часу студіювання дотичних до цього матеріялів, але тільки хочу висвітлити певні справи, до яких автор підійшов і насвітлив суб'єктивно, мовляв це все є до нічого і нічого не варте.

Вже від довшого часу тут на еміграції втерлися певні фрази : студіювати тільки українознавство, філософію, політику, суспільно-економічні науки і т. д., а всі інші технічні та природознавчі науки, як будівництво, гірництво, хемію, фізику, медицину, ботаніку і т. д. відкидається як зайвий баляст, бо уважається, що у визвольному змагу України цього не буде потрібно. На мою думку-такі і подібні їм твердження зовсім не є вірні. Ось візьмемо для прикладу таку країну, як Мексико. Прошу поглянути чиї там є техніки?-американські. І тому господарство Мексика належить Америці. Персія має техніків англійських. Отже, що буде, коли заберуться англійці, перси мусять закликати інших "приятелів", які ніколи краще не поступлять від останніх. Але є в нас така поговірка: "краще своє латане, як чуже без дір". Це слова глибокі і відповідають на все. У великій мірі до такого поділу спричинився КоДУС, де були більш упривілійовані і менш упривілісвані, більш потребуючі і менш потребуючі. КоДУС в першу чергу забезпечував степендіями студентів українознавчих та суспільно-економічних наук. Це подекуди було мачушине трактування. Цим не хочу докоряти КоДУС-ові, але для ясности ці речі треба згадати. При тому ми забуваємо одне, що не можна вимагати, щоби всі

студенти студіювали ці "найбільш конечні студії", бо не кожний має однакове заінтересування. Також не можемо забувати, що на Україні не має так багато цих техніків, яких іноді ми собі уявляємо. Прийдеться використовувати своїх "поганеньких", бо чужих так скоро не знайдеш. Всі ці справи мусять стояти перед нами ясними.

Як в природі існує певна гармонія, так і в суспільстві силою обставин мусить бути також ця гармонія і спрямовані проти цього зовнішні сили не змінили і не змінять цеї закономірности.

Автор статті "Чи не найважніша справа" наводить такі яскраві моменти про українські високі школи на чужині: "... З цього погляду започатковані еміграцією між першою і другою війнами заходи в науці і школі в напрямі технічному нічого корисного, крім злого, не принесли (маю на увазі подєбрадську Академію, Український Технічно-Господарський Інститут і інші того рода почини, які продовжують і до нині та на які без користи витрачається національна енергія й засоби)." І в дальшому автор пише, "... для цілей вишкільних ці заходи абсорбували багато молодих сил, студентів, які в масі своїй безвислідно змарнували час..." А тепер подивимося, з якого заложення вийшов автор та до якого прийшов, цитую "... Роля української еміграції має позитивне значення лише до того часу і до тієї міри, поки кожна українська людина, незалежно від того, громадянином якої держави є, уроджена в Україні чи Канаді, або в ЗДА, Бразилії чи Арґентині, почуває себе духово українцем і особисто та збірно щось для визволення своєї прадідної батьківщини - України - зробила.

В статті автор сам собі суперечить. Як виходить з повищих цитат, автор пише, що треба бути духово українцем і щось трохи зробити для визволення України, тоді еміграція себе справдає. А чи УГА-УТГІ не є українською високою школою? Чи УГА-УТГІ не творила українські наукові сили? Чи УГА-УТГІ нічого не зробили для визволення України? Чи УГА-УТГІ не стояла на сторожі і не була носієм української культури і науки на чужині?

Автор зовсім спокійно, за одним помахом руки перекреслив всю тридцятирічну працю УГА-УТГІ, називаючи її злочинною. Гадаю, що можна все робити, але не топтати національних цінностей, яких в нас так дуже мало, бо все понищив ворог, а тут автор так спокійно поставив крапку над "і". Можна не любити окремих осіб, чи їх політичних поглядів, але не перекреслювати і не знецінювати української кузні - УГА-УТГІ на чужині, з якої вийшло і дальше виходить так багато молодого наукового нарибку та борців за Україну. Автор може забув, що УГА-УТГІ заснована тими ж учасниками визвольних змагань сімнадцятих років, що, замінивши зброю на книжку, дальше продовжували боротьбу за національне і соціяльне визволення України. Автор мабуть не знає, що в УГА-УТГІ були заочними студійниками українські політичні в'язні польських тюрем: Дрогобича, Вронок, Свєнтохиської і інших. Майже всі сільсько-господарські гуртки, що були за Польщі на Західних Українських Землях, були працею тої ж подєбрадської Академії. Яку ролю відограли ці гуртки в той час - не доводиться говорити. Про це найкраще скаже історія. Мабуть авторові також не відомо, що за період існування Академії в Подєбрадах закінчило 560 осіб студії з титулом інженерів ріжних фахів. Це ці інженери, що, за

словами автора, "змарнували час". Це вони вложили багато праці на Закарпатті і Західних Українських Землях, приміняючи там те знання, що його здобули в УГА-УТГІ. Багато з цих невтомних працівників на національному полі було й сьогодні є на керівних становищах українського громадського життя.

Ці "злочинці" (члени УГА-УТГІ), що "нічого доброго, крім злого не зробили", видали сотні публікацій, студійних матеріялів в своїй та чужих мовах, якими сьогодні користуються не тільки студенти УТГІ, але й студенти УВУ, як також українські студенти німецьких високих шкіл. За цілий час тридцятирічної праці УГА-УТГІ закінчило студії 860 студентів з титулами інженерів, докторів і маґістрів. З них уже багато на місцях нового поселення працює по фаху і тим самим несуть добре ім'я української високої школи і української спільноти на еміграції. Хіба ж це не є великий вклад до загальної визвольної української національної скарбниці?

Автор згаданої статті уважає, що УТГІ це тільки школа техніків. На жаль і в цьому випадку помиляється, бо не знає тих найпростіших відомостей про УТГІ, а саме: які існують факультети при ньому. УТГІ має слідуючі факультети: агрономічно-лісовий, економічний, інженерно-будівельний, хемічний, ветеренарний, фармацевтичний і Сектор Позаочного Навчання (на якому студіює 1635 студентів-позаочників). А чи справді агрономічно-лісовий і економічний факультети можна зачислити до виключно технічних наук? А чи вивчення ґрунтів та природних багацтв України не буде належати до україністики?

З повищого видно, що не має того "злого", що зробили УГА-УТГІ. Автор М.М. (кинув) таке счорнення, не подаючи для цього жодних фактів. Може автор мав на увазі окремих людей, а не УТГІ як високу школу?

Мені здається, що автор найменше завдав собі труду, щоб висвітлити ті основні питання, які собі поставив в згаданій статті, бо йому йшло про те, щоби одним помахом пера перекреслити всю довголітну важку працю УГА-УТГІ і зовсім її вилучити з українського життя. Бо, якщо-б справді авторові М.М. йшло про критичний підхід до діяльности УГА-УТГІ, то він повинен був хоч поверхово простудіювати історію цієї високої школи і тоді напевно був би не писав таких абсурдів. Коли автор М.М. у своїй статті до певної міри клясифікує науковців, то таки треба було подбати, щоб ці всі твердження підкріпити фактами і більш солідно опрацювати саму статтю.

Ось так автор М.М. шанує невтомну працю засновників і працівників УГА-УТГІ, яких багато вже не має серед живих, обкидуючи їх болотом та називаючи їх "злочинцями". Але воно так є, що людина вміє цінити і шанувати щось тоді, коли його втратить, коли вже дана річ не існує. Чи воно не так?

Чи автор М.М. не вважає осягом української еміграції те, що ми тут маємо високу школу і студіюча молодь одержує невихнену, правдиву науку, яка навіть подекуди далеко вище стоїть, як американські коледжі. Гадаю, що не варто і зовсі не корисно недооцінювати свойого, а тимчасом вихвалювати та переоцінювати чуже. Трохи критичного підходу до цих справ, тоді все знайде належне місце. Якщоб інші національности мали на еміґра-

ції свою високу школу, то напевно вони зовсім інакше використали б її існування під кожним оглядом і ніхто не відважився б поставити питання про її ліквідацію. А в нашому суспільстві на еміграції замість того, щоби скапіталізувати ці велитенські надбання, виноситься особисті і суб'єктивні осуди та поміщується їх в українських часописах.

Треба радіти, що українська суспільність не поділяє осудних думок автора М.М.- за винятком часопису "Українська Думка".

Вірю, що такі безвідповідальні осуди на українські високі школи будуть засуджені громадською думкою, а українське суспільство на еміграції вірно відмітить мурашину тридцятирічну працю, яку започаткували і ведуть її невтомні працівники української науки.

Н А Д І С Л А Н О   Н А М:

1. "Наша Культура", Науково-популярний місячник української культури. Ч. 4, 1952, Вінніпеґ, Канада.
2. Комунікат Президії XVI-го Звичайного З"їзду Центрального Союзу Українського Студенства.
3. "Hilgardia" A Journal of Agricultural Science Published by the California Agricultural Experiment Station. 1951, Volume 21, Number 1 - 7.
4. "California Agriculture" Progress Reports of Agricultural Research, Published by the University of California College of Agriculture, Agricultural Experiment Station. 1951, Volume 5. Number 9 - 12.
5. "Ukrainian Observer" Published by the Ukrainian Information Service (U.I.S.), 28, Minster Road, London, N.W.2, Great Britain. Vol.I(IV), January/February 1952, No. 1/2.
6. "Export-Club" Mitteilungsblatt des Export-Clubs München e.V. Verlagsort München, Januar/Februar 1952.
7. "Agricultural Publications" California Agricultural Experiment Station and Extension Service. The University of California College of Agriculture. January 1952.

Часто можна облегчити життя, лише поклавши на нього новий тягар.

Добре ім'я можна придбати багатьма ділами, а втратити одним.

О Г О Л О Ш Е Н Н Я

Сектор Позаочного Навчання УТГІ

Найстарша Українська Висока Школа Позаочного Навчання при Українській Політехніці - УТГІ приймає записи на:

1. Економічний Факультет,
2. Агрономічно-Лісовий Факультет,
3. Високу Школу Державних Наук,
4. Курси:
   Журналістики (2 семестри),
   Українознавства (2 семестри),
   Мов,
   Ботаніки,
   Дендрології,
   Городництва,
   Садівництва,
   Рибництва,
   Обробки шкіри,
   Миловарства і інші,
5. На курси окремих предметів (по Реєстру).

Використовуйте доцільно час! Учіться! Набувайте фах! Жадайте проспектів (Реєстр) і цінників (висилаються безплатно). Книжки можите дістати в нас по низьких цінах. Можете студіювати самі або з нашим керівництвом. По закінченню студій (після письмових іспитів) видаються свідоцтва. Пишіть до нас по докладні інформації. Наша адреса: Ukrainisches
Technisch-Wirtschaftliches Institut
Zw. Postamt München 21,
Ramersdorf - Postfach,
Deutschland, Europa.

Керівництво Позаочного Навчання
У Т Г І.

====== O ======

Управа Товариства Українських Інженерів і Техніків у Німеччині.

Управа Т-ва Українських Інженерів і Техніків у Німеччині звертається із закликом до всіх інженерів-українців на терені Німеччини, які до тепер не відгукнулись - зголошуватися в члени Т-ва. Писати треба на адресу:

Verein der Ukrainischen Ingenieure in Deutschland, e.V.
M ü n c h e n,
Dachauer Strasse 9/II.

У власному інтересі повинні голоситись негайно пп. інженери, що сидять в цю пору без праці.

Управа ТУІТ.

ВІД ВИДАВНИЦТВА УТГІ

Перші числа "Наукового Бюлетеня УТГІ" появлялись дуже обмеженим тиражем - 100 примірників. Останнім часом, в міру наших матеріяльних спроможностей, тираж збільшився і так уже останнє число "Наукового Бюлетеня" появилося тиражем 350 примірників.

Однак в міру заінтересування науковим світом нашим "Н.Б." і повної обслуги колеґ педагогічного персоналу, абсольвентів та студентів, і це останнє число тиражу є далеко невистарчальним.

Таке саме явище і з "Вістями УТГІ".

Зі збільшенням тиражу - очевидний зріст коштів, тому звертаємось з проханням про можливу матеріяльну підтримку. З тою ціллю відкриваємо підпис пожертв на

"Видавничий фонд УТГІ".

ЛИСТА ЖЕРТВОДАВЦІВ Ч. 3.

На "Видавничий Фонд УТГІ" зложили пп.:

46. Проф. Др. Іваницький Борис, Ректор УТГІ .... 50,00 НМ
47. Проф. Зайців Микола 1 ам. дол. .... 4,10 НМ
48. Доц. Каплистий Макар 2 ам. дол. .... 8,20 НМ
49. Козловський Олекса 2 ам. дол. .... 8,20 НМ
50. Др. Няньчур Григорій .... 5,00 НМ
51. Масло Віталій .... 5,00 НМ
52. Інж. Галів Микола .... 5,00 НМ
53. Масло Віталій .... 5,00 НМ
54. Інж. Гадзяцкий Микола 1 ам. дол. .... 4,10 НМ
55. Інж. Покровський Г. 1 ам. дол. .... 4,10 НМ
56. Доц. Боровський Михайло 4 ам. дол. .... 16,40 НМ
57. Мельник Богдан 2 ам. дол. .... 8,20 НМ
58. Проф. Зайців Микола 1 ам. дол. .... 4,10 НМ
59. Інж. Комаринський Григорій .... 5,00 НМ

Всім жертводавцям щиро дякуємо.

ЛАНЦЮГОВА СИСТЕМА ПОЖЕРТВ НА ВИДАВНИЧИЙ ФОНД УТГІ.

До нас загостив п. Інж. Галів Микола, абсольвент УТГІ і просив поінформувати його про стан нашої школи та рівень зацікавлення його друзів по-школі, абсольвентів та студентів своєю "Альма Матер". Вислухавши коротко, загального характеру, інформації і зокрема про фінансові можливости щодо видавничої діяльности УТГІ надалі, він заявив, що своєю скромною лептою хоче причинитися до загального поліпшення матеріяльного стану школи і цією пожертвою започатковує ЛАНЦЮГОВУ СИСТЕМУ ПОЖЕРТВ НА ВИДАВНИЧИЙ ФОНД УТГІ.

Пан Інж. М. Галів вніс 5,00 НМ і кличе своїх друзів пп.:

1. Інж. ВЕЛИКОГО Йосафата, США,
2. Інж. ВИТВИЦЬКОГО Теодора, США,
3. Інж. ҐОЛЯША Степана, США,
4. Інж. КОМАРИНСЬКОГО Гр., Нім,

включитися в ланцюг пожертв на Видавничий Фонд УТГІ і внести в тій же висоті місцевої валюти свої пожертви.

Пан Інж. Гр. Комаринський, відзиваючись на виклик п. Інж. Галіва М., пожертвував 5,00 НМ і кличе своїх друзів пп.:

5. Інж. КУЗЕМСЬКОГО Івана, США,
6. Інж. ФУРА Івана, США,
7. Інж. ДЗЯДИГУ Ярослава, США

включитися в ланцюг пожертв на Видавничий Фонд УТГІ і внести в тій же висоті місцевої валюти свої пожертви.

ХТО ЧЕРГОВИЙ?

П Е Р Е Ї Х А Л И

За останній час переїхали на стале мешкання до місця скупчення педагогічно-адміністративного персоналу УТГІ в Німеччині - - Мюнхен-Моозах слідуючі пп.:

1. Проф. др. Савицький Петро
2. Доц. інж. Пеленський Дамян
3. Проф. др. Орелецький Василь
4. Доц. інж. Шабельський Іван
5. Лект. інж.Зінченко Яків
6. Лект. інж. Лисенко Лука
7. Бідяк Богдан - Серетар УТГІ.

До м.Мюнхен переїхав на стале мешкання п. лектор інж. Хронові Михайло.

В И Ї Х А Л И

До США пп.: Проф. Лукіянченко Гліб з дружиною,
Проф. др. Губарів Юрій з дружиною (літаком ч.88819),
Лект. др. Ничка Григорій з дружиною (літаком),
Інж. Шматко Іван.

До Австралії п. проф. Гіммельрайх Павло з дружиною.

На новому місці поселення бажаємо їм успіхів. Щасти Боже!

П О П Р А В К А

В числі 3(12). "Вістей УТГІ" у звідомленні із Загальних Зборів Професорської Ради УТГІ на стор. 7. через друкарську помилку пропущено рубрику: "ТПУГА 90 % із своїх прибутків - 1646.- ДМ, то є 0,63 % до всіх прибутків".

- - - - -

Просимо про живу співпрацю всіх ВШ. Колеґ Педагогічного Персоналу, Абсольвентів та Студентів в "Науковому Бюлетені", надсилаючи свої оригінальні праці, рецензії та критики на фахові журнали в країни Вашого поселення. Дуже побажані короткі вістки про свої особисті переживання та життєві й фахові осяги, придатні до надрукування у "Вістях УТГІ".

- - - - -

Просимо Шановних Колеґ Абсольвентів та Студентів заохочувати тих колеґ, які ще не одержують наших видань до подання своїх адрес. Просимо держати з нами зв'язок і при зміні своєї адреси повідомляти нас:

Ukrainisches
Technisch-Wirtschaftliches Institut
Zw. Postamt München 21,
Ramersdorf - Postfach,
Europa, Deutschland.

ДРУКУЄТЬСЯ НА ПРАВАХ РУКОПИСУ 400 ПРИМІРНИКІВ.
Виходить один раз на два місяці.

УКРАЇНСЬКА ВИСОКА ПОЛІТЕХНІЧНА ШКОЛ.

- Український Технічно - Господарський Інститут -

ВІСТІ

УТГІ

XXX

1922 1952

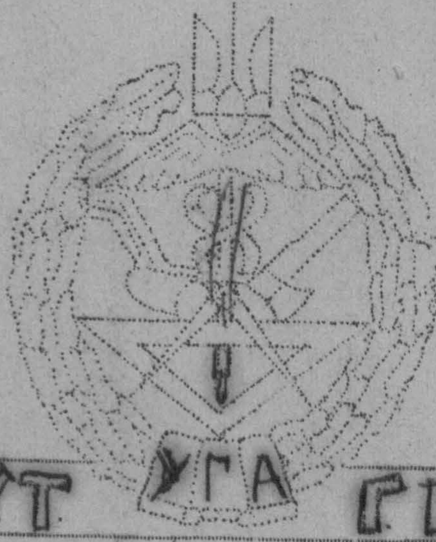

Ч. 2 /15/ (Ювілейне) МЮНХЕН Травень 1952 р.

Рік УІ. Травень 1952 р. Ч. 2(15).

16.V. 16.V.

ВІСТІ УТГІ

1922 XXX 1952

ОРГАН ВНУТРІШНЬОЇ ІНФОРМАЦІЇ ПРОФЕСУРИ, АБСОЛЬВЕНТІВ І СТУДЕНТІВ УТГІ.

Зміст:

- - - - -

Адреса Видавництва: Ukrainisches Tech-Wirtschaftliches Institut,
Zw. Postamt München 21, Ramersdorf-Postfach,
Deutschland, Europa.

Ректор УТГІ. Детройт, 9.травня 1952 р.

ДО ВСІХ ВШ. ПАНІВ ЧЛЕНІВ ПРОФЕСОРСЬКОЇ РАДИ, СПІВРОБІТНИКІВ, АБСОЛЬВЕНТІВ І СТУДЕНТІВ УГА-УТГІ.

Дорогі Товариші!

Сьогодні ми фіксуємо дати, обходимо та переглядаємо роки. Пригадуємо собі 22. квітня і 16. травня 1922 р. у Празі, як початкові дати: зборів першої Професорської Ради УГА і затвердження статуту Української Господарської Академії в ЧСР. У нашій пам"яті встають також образи Тарнова й Праги. Знов населюються людьми і оживають життям і чином ці місця. А з Каліша та інших таборів інтернованих вояків Армії УНР наше славне воєцтво-студійна молодь самотужки-вимандровує тільки з зеленими паспортами в ЧСР, щоб встигнути вписатися на якийсь факультет своєї школи.

Дати й місця витичують формальні моменти історії УГА. І вони потрібні. Але вони не можуть затримати, обмежити чи зупинити час. Це деталі, що входять до загальної революційної доби й акції і що в своїх виявах становлять наслідки всієї динаміки української революції. Ці деталі до неї належать і виходять з неї як з цілости. Тільки в такім аспекті вони й зрозумілі. Вони стоять в яскравім освітленні загальних подій української революції, що дала основу і для УГА.

УГА належить до загального ланцюга нашої революційної активности, становлячи її окремий здобуток. Це - здобуток спільних, конструктивних зусиль, і грубу помилку зробив би той, хто ще й сьогодні не хотів би бачити далі свойого подвір"я.

УГА-УТГІ входять до комплексу української революції, вони продовжують українську визвольну боротьбу. Ідея визволення лягла в основу розбудови УГА і протягом 30 років тримає нашу школу. Одухований нею УГА-УТГІ прилучає й свої скромні зусилля до нашої визвольної справи.

Святкуючи нині наше 30-ліття, в імені УГА-УТГІ шлемо наш привіт Українському Народові, з пошаною схиляємо наші голови перед пам"яттю тих героїв і мучеників, що за ідею Визволення України віддали своє життя. Вшановуємо пам"ять багатьох і багатьох старших і молодших товаришів наших, що вже залишили цей світ. Надсилаємо привіт всім тим, що провадять визвольну боротьбу на Україні та працюють для Неї на еміграції.

Слава нашому УГА-УТГІ та пошана його працівникам!

З нагоди ювілею кличу всіх Товаришів до підтримки УТГІ-моральної й матеріяльної.

З правдивою пошаною і товариським привітом

Проф. Д-р г.к. Борис Іваницький
Ректор УТГІ.

Ректор УТГІ   Детройт, 9.травня 1952 р.

ДО ВІДОМА ВСІХ ВШ. ПАНІВ ЧЛЕНІВ УТГІ.

С П Р О С Т О В А Н Н Я .

В нью-йорськім виданні під титулом "Вісті УТГІ в ЗДА", квітень 1952, ч.2 на стор. 4-5 надруковано "Нарада та їх наслідки" в справі "нормалізації відносин УТГІ". Тут йде про мої й п. проф. М.Зайцева розмови з нью-йорськими колегами. На прохання останніх я дав у свій час згоду на ці наради і вони відбувалися в Нью-Йорку 15, 16, 18 і 27 березня 1952 р. Спільного протоколу не провадилося, а передумовою своєї участи в нарадах я поставив закритий характер нарад; опублікування їх могло статися тільки за спільною згодою. Постанови нарад мали бути по закінченні їх підписані обома сторонами.

Між тим згадана група опублікувала (гл.вище) свої власні пропозиції чи погляди - як спільно ухвалені рішення - між іншим також свою власну пропозицію від 27.березня 1952 р. Я признав цю пропозицію за основу дальших розмов, заявив, що свою редакцію чи контрпропозицію пришлю поштою. При цьому я запитав на чиє ім"я маю надіслати свій проект. Було вказано на п. проф. Я.Моралевича. Таку пропозицію я й надіслав ще 30.березня 1952 на ім"я п. проф. Я.Моралевича, уточнивши в ній усі основні пункти порозуміння. Досі жадної відповіді не маю.

А тепер читаю, що "ніякого поділу в УТГІ вже немає" і що спільна нарада прийшла вже до вказаних там висновків.

Це - неправда. Точок порозуміння остаточно не встановлено (зокрема я заперечував і включення студійників з Англії до США) і жадного спільного акту (як умовлялися) не підписано.

Що ж ці публікації, крім некорисности, означають? Методу, на яку я ніяк не розраховував, погоджуючись на конкретні спільні наради.

Для чого знов і знов викликати заколот в УТГІ, подаючи явно неправдиві відомості, для чого знову уводити людей в блуд? І де поділася моя контрпропозиція? Чи може попросту її знищено? Бо як інакше можна пояснити місячну мовчанку п. проф. Я.Моралевича і публікування своїх групових тез чи внесень за спільно прийняті? Адже я відмовився підписати скомпоновану опінію з нарад за 15 і 16 березня 1952 р., як невідповідну спільному поглядові, а тепер вона фігурує у "Вістях" у всій своїй повноті.

Протестую проти некоректности, неправди й проти зловживання моїм іменем.

Проф. Д-р Борис Іваницький
Ректор УТГІ.

Зі святочного засідання Сенату 16 травня 1952 року.

"Ваша Маґніфіценціє, Пане Ректоре!

Сенат вітає Вас в ювілейним святом - 30-тиліття УГА-УТГІ і щиро радіє, що Ви, як один із основників нашої української Високої Політехнічної Школи УГА-УТГІ на чужині, кермуете нею і тепер. Ці великі досягнення нашої школи, що впродовж 30 літ вкладаються в скарбницю української культури і науки, ці сотки абсольвентів - Ваших вихованців, що зараз на чільних становищах приносять славу нашій школі - це ж Ваша гордість. Ви були і є душею нашого УГА-УТГІ від початку і до нині.

Нашим гарячим бажанням є діждатися тієї, всіма нами очікуваної хвилини, коли наш дорогий УТГІ зможе провадити свою працю під Вашою кермою на нашій вільній Батьківщині.

(-) Проф. д-р, д-р П.Савицький
Проректор

(-) Доц.інж. Д.Пеленський
Проректор

(-) Проф. д-р В.Орелецький
Декан Екон.Ф-ту

(-) Проф.інж. В.Шпіка
Декан Техн.Ф-ту

(-) Доц. Я.Вакуленко
Продекан

(-) Доц.інж. С.Довгаль
Продекан."

- - - - -

До Високоповажаного Пана
Проф. д-ра Бориса Б о ж е н к а
Бразилія.

19.III.1952 р.

Високодостойний Ювіляте!

Ректорат і Сенат Української Високої Політехнічної Школи - УТГІ має пану вітати Вас в нагоди ювілею 40-ліття Вашої науково-дослідної та суспільної праці.

Жаль нам, що Ваше свято не можемо спільно з Вами відсвяткувати. Радіємо, однак, що на новому місці поселення українська родина-спільнота Бразилії улаштовує це свято, відмічує Вашу діяльність, що останніми роками так тісно зв"язана з Українською Політехнікою на чужині - УТГІ, де Ви віддали стільки посвяти для української науки та нашої студіюючої молоді.

Нехай Всевишній Господь дарить Вас кріпким здоров"ям, дасть сил для дальшої творчої праці на полі української науки та у вихованню нашої молоді. Ми віримо, що Ваші зусилля у провадженні заочного навчання УТГІ в Бразилії увінчаються вповні успіхом і причиняться до зацікавлення нашої молоді своєю Батьківщиною.

В день Вашого Ювілею бажаємо Вам здоров"я, щастя та скорого повороту до нашого Золотоверхого Київа.

(-) Проф.д-р,д-р П.Савицький
Проректор

(-) Доц.інж. Д.Пеленський
Проректор

(-) Проф. д-р В.Орелецький
Декан

(-) Доц. Я.Вакуленко
Продекан.

- - - - -

До Високоповажаного Пана
Олексія К о з л о в с ь к о г о,
Секретаря УТГІ.

Мюнхен, 16.травня 1952р.

Вельмишановний Олексій Олександровичу!

Ректорат вітає Вас з Вашим святом 60-тиліття народження, як довголітнього секретаря УГА-УТГІ. Невсипуща праця, яку Ви віддали і віддаєте далі нашій Високій Політехнічній Школі УГА-УТГІ, у великій мірі причинилася до її світлих успіхів.Радіємо, що,якраз у ювілейний рік нашої школи, можемо відзначити й Вашу особисту ювілейну дату.

Нехай Всевишній Господь пішле Вам кріпке здоров"я і силу для дальших років Вашого плодотворного життя й дозволить продовжувати Вам працю у нашому УТГІ ще й на звільненій Батьківщині.

(-) Проф.д-р,д-р П.Савицький
Проректор

(-) Доц.інж. Д.Пеленський
Проректор.

- - - - -

К О М У Н І К А Т ч. 3. 20.У.1952р.

Ділового Комітету для святкування 30-літнього ювілею УГА-УТГІ.

Ювілейний Діловий Комітет для святкування 30-тиліття УГА-УТГІ повідомляє, що діє в свойому складі на протязі цілого ювілейного року. Просить всіх членів педагогічного складу, абсольвентів та студентів приготовляти та відсвяткувати ці ювілейні урочистості в своїх місцях поселення. Про відгуки преси в справі плянування та відсвяткування ювілею проситься інформувати Діловий Комітет. Потрібні матеріяли для святкування, як реферати, тощо, Діловий Комітет, на бажання, вишле. Рівночасно пригадується всім пп. членам професорського складу, абсольвентам та студентам, що приготовляється видання Ювілейного Альманаху. Альманах редагує, з доручення Ректорату, Секретар УТГІ - п.О.Козловський. Просимо надсилати матеріяли, спомини, документи, світлини з життя УГА-УТГІ, як рівнож особисті світлини на адресу редакції: Mr. Aleksij KOZLOWSKYJ
76 Perkins Str.,
New Haven 13, Conn., U.S.A.

При ювілейних святкуваннях проситься зберати ЮВІЛЕЙНИЙ ДАР для піддержки нашої Високої Політехнічної Школи УТГІ на чужині і висилати на:UTHI,München 21,Ramersdorf,Postfach,Deutschland.

(-) Проф.д-р В.Орелецький
голова

Лект. інж. М.Хроновят
секретар.

В І Д   Р Е Д А К Ц І Ї

Випускаючи чергове число "Вістей УТГІ", присвячене у значній мірі ювілею 30-тиліття нашої "Альма Матер", редакція з особливим почуттям вдячності фіксує увагу на думках пп. професорів Доманицького В. і Розгона Ів., висловлених ними в листах до редакції (див. стор.42). Ставлячи перед собою категоричний імператив - за всяку ціну зберегти надбання 30-тилітнього існування нашої політехнічної школи, маючи непохитне бажання продовжувати працю, скеровану на повне збереження традицій УГА-УТГІ, знаходимо в їх думках величезну моральну підтримку.

Однак, виконання поставлених нами завдань буде можливим лише при умові спільного зусилля всієї нашої родини - професорів, доцентів, лекторів, асистентів, абсольвентів та студентів. Тому просимо писати і подавати докладнішу хроніку про себе, як також про громадське і наукове життя в країнах Вашого перебування.

В цьому числі подаємо допис п. проф. Архімовича А. про його наукові осяги та зусилля нав"язати контакт з різними науковими установами, а поруч з тим пов"язати і нас з ними, бо не сміє наша праця, вложена в чужій країні,пропадати. Ми мусимо й повинні зафіксовувати такі випадки з метою збереження їх для майбутньої історії нашої національної культури. Не сміємо допустити до того, щоб стати погноєм для чужих, як це практикувалося століттями. Мусимо надалі питання ставити так, що ми, хоч і розпорошені по всьому світі і перебуваємо в тяжких життєвих умовах, все ж таки працюємо далі на полі науковому чи суспільному. Ця хроніка може стати в майбутньому x) для оцінки наших зусиль, скерованих на визволення Батьківщини. "Вісті УТГІ" є одним із засобів духового зв"язку нашої УТГІ-всьої родини. Ми не маємо змоги зійтися на наукову чи товариську гутірку, а тому в нас залишається єдина форма пов"язання між собою - листування у формі дописів чи звідомлень. Ми мусимо це робити, щоб не переривати уже нав"язаного взаємного контакту.

Численні побажання, щоб "Вісті" дальше виходили,лише стверджують факт, що наші колеґи відчувають потребу появи "В", але не завжди і не всі приходять до льогічних висновків - сторінки матеріяльної, без якої, очевидно, дальше видання нашого органу буде не можливим. На іншому місці подаємо спис пожертв і ланцюговий виклик. Провірте,- чи Ви там є і чи Ви вже викликали своїх друзів.

При цьому дозволяємо собі пригадати, що Ваші товариші в Німеччині мають підмогу лише з Арбайтзамту чи Вольферсамту, яка виносить 16,00 - 25,00 НМ, або 4 - 7 ам. дол. на тиждень! І це вся матеріяльна підстава життя тих, що віддаються праці,

---

x) добрим матеріялом

щоб вдержати нашу Альма Матер і занести з гідністю піднесений в Подебрадах прапор до Золотоверхого Києва!

Висловлюємо надію, що вся УТГІ-вська родина замислиться над дальшою долею школи і міцно подумає над питанням, як поставити її на твердий матеріяльний грунт. Ваші пляни будуть прийняті нами з подякою.

Належить також згадати і про цю вітку нашої великої УГА-УТГІ родини, це - Сектор Позаочного Навчання, який рівнож в цьому році відмічує своє 20-тиліття існування. Наша молодь, жадна науки, чисельно записується на позаочні студії в українській Високій Політехнічній Школі, де, в українському технічному огнищі науки, має змогу набирати та доповняти своє знання. В цій великій родині згадуємо і тих наших політичних в"язнів польських тюрем, як Дрогобича, Вронок та інших, що, студіюючи позаочною системою в нашій школі, використовували час неволі на поглиблення та доповнення своїх знань. Цей спомин пройденого шляху, ці успіхи,є для нас запорукою, що вложена праця не йшла на-марно і це, власне, додає нам кріпкої віри та заохоти до дальшої невтомної праці, щоб разом з тою десятитисячною когортою студентів-позаочників святкувати наше велике свято у вільній Батьківщині. З нагоди 20-тиліття ювілею Сектора Позаочного Навчання,кличемо всіх наших студентів-позаочників ставати в активні ряди піддержки своєї школи. Віримо, що це зробите і цим засвідчите зрозуміння до своєї Альма Матер!

Отож, цей подвійно ювілейний рік накладає на нас обов"язок не лише зробити підсумки минулого, а й розробити плян на майбутнє, подбавши,рівночасно,й про матеріяльне забезпечення "Вістей УТГІ" та інших наших видань.

Долучаємо підписний листок і чекаємо на Вашу відповідь.

- - - - -

Кожний думай, що на тобі
Мільйонів стан стоїть,
Що за долю мільйонів
Мусиш дати ти одвіт!

Іван Франко.

- - - - -

Надармо живе людина, що живе тільки для себе.

Метастазій.

Жмут спогадів.

СВЯТЕ БЕЗУМСТВО

(В 30-ту річницю створення нашої Національної Політехніки - Української Господарської Академії в Чехословацькій Республіці).

В червні місяці 1922 р. одержав я телеграфічну пропозицію Ректорату Української Господарської Академії в Подебрадах - обняти становище асистента при катедрі Технічної Фізики в цій новоствореній на теренах гостинної Чехословаччини українській високій школі. По кількох годинах роздумування відповів я своєю згодою, а за яких п"ять тижнів по цьому залишив славнозвісне в історії нашої еміграції місто Тарнів та вирушив з Польщі до Чехословацької Республіки. Прибувши наступного дня до затишного курортного місточка Подебради, пірнув я зразу в ту атмосферу організаційної системи і радісного творчого чину, що панувала в невеличкій ще у тій порі українській колонії, яка проте швидко зростала за рахунок нових осіб, що невпинним потоком - почасти легально, а почасти і нелегально - прибували з усіх країн Середньої Европи, а найбільше з Польщі, втікаючи з таборів інтернування нашого воїнства і подорожуючи "по зеленій візі".

В тім часі Українська Господарська Академія диспонувала вже достатнім приміщенням, займаючи два горішні поверхи величезної масивної будови готелю "У короля Юрія", в безпосередньому сусідстві з курортним парком. Турботами декана інженерного факультету, покійного професора Л.Флорова, який знав мене ще по спільній службі в Міністерстві Фінансів /де він займав становище директора Департаменту Посередніх Податків/, звільнився я від потреби шукати собі помешкання в незнайомому місті, бо мені було уступлено маленьку кімнатку в тім таки ж готелі. Це в неабиякій мірі упрощувало моє персональне життя та улекшувало мені участь в кожденній напруженій праці, що під фаховим керівництвом першого ректора УГА, нині вже покійного проф. Ів. Шовгенова, який був душею цілої справи і талановитим керманичем її, - поступала наперед швидким темпом і охоплювала все нові і нові організаційні завдання.

В умовах цього приспішеного життевого темпа кожний день приносив якісь більші чи менші новини, що про них довідатись було найлекше в академічній канцелярії, до приміщення якої я з цієї причини частенько забігав. І ось одного ранку довелось мені бути свідком такої сцени: пан ректор Шовгенів, розпечатавши якогось листа і бігло перечитавши його, нервово хитнув пару разів головою і голосно промовив: "Ну, панове, так окажеться, що ми з вами - злочинці!" Така репліка змусила всіх приявних насторожитись і загострити увагу. І ми з нетерпінням стали чекати на дальші пояснення. Але, замість них, п. Ректор

зачав читати нам листа, що мав ось такий зміст:

Б е з у м ц і   з у п и н і т ь с я !

В сучасні тяжкі дні, що їх переживає наш український нарід по невдалій спробі створити власну Незалежну Державу, в ті дні, коли наша Нація несе розплату за свідомі і несвідомі помилки керманичів нашої боротьби за Волю, коли серце спливає кров'ю при думці про нашу недавню поразку і нашу національну дискредитацію перед широким чужинецьким світом, - ви, беззідповідальні амбітники і легковажні авантурники,розпочинаєте аферу, що принесе нам нову дошкульну поразку і нову національну дискредитацію, цього разу - на культурному полі. Ви б цього напевно не зробили, коли б виразно собі уявляли, що то є за справа, за яку ви з такою нерозвагою і самовпевністю нині беретесь. Але, як видно, серед усіх вас не знайшлося і однієї людини, яка б виразно собі представляла, що то таке вища технічна школа та якими методами і засобами її назагал організується. Так дозвольте ж вам, легковажні українські культуртреґери, ту поважну річ у кількох словах роз"яснити.

Сучасне людство не знає прикладу, щоб таку складну з організаційного і технічного боку річ, як високошкільний заклад можна було організувати перебуваючи на еміграції. Навіть за сприятливих умов нормального життя у себе вдома, на власній рідній землі, організація високошкільного закладу вимагає величезних і довготривалих зусиль, а тому справу заснування університету чи політехніки попереджує завжди довготривалий організаційний період. І коли якесь міністерство, що диспонує величезними засобами і має для того спеціяльний апарат своїх досвідчених службовців, потребує для організації нової школи двох-трьох літ, то як це думаєте ви, еміграційні фокусники, організувати високошкільну установу за кілька коротких місяців, не маючи при цьому ні належного апарату, ні потрібних грошевих засобів? Ви про це чомусь не подумали, або подумати не захотіли. Але за вас мусить подумати українське громадянство, широкий наш загал. Той загал, іменем якого ви виступаєте і який понесе увесь сором вашої недалекої поразки. І ось іменем цього загалу звертаюся до вас з закликом-пересторогою і кажу ще раз вам:

б е з у м ц і   з у п и н і т ь с я !

Зупиніться, доки ще не пізно, доки ваша легковажна авантура не набрала форм всенародного скандалу. Не готуйте нам нової національної поразки, бо їх і без того маємо вже досить ...

Знервованим голосом закінчив п. Ректор читати цього, своєрід го змістом і формою "послання" одного з українських всепередбачливих інтелігентів. А, закінчивши, звернувся до

нас з запитанням: "Ну що ж, панове, скажете на це?" Якусь коротку хвилину ми помовчали, мимоволі депримовані прикрим змістом отого листа; але потім хтось із нас здвигнув плечима і сказав: "Що саме ми думаємо? Думати можна лише одно: з найбільшою силою братись за працю і вести її далі витривало та завзято, не зважаючи ні на що, а зосібна на поради ось таких мудреців". "Мабуть ви не помилилисъ", сказав п. Ректор і вийшов з кімнати.

- - - - - -

Від цієї події проминуло лише пів року і провід УГА вирішив поділитися своїми організаційними осягами з чеським суспільством, виславши для цієї мети свої - на той час іще скромні і нечисленні - експонати на празьку господарську виставку. Виразний успіх цеї першої спроби підбадьорив усіх нас і заохотив до дальшої творчої праці. А коли за пару років Академія знову взяла участь у такій же виставці, то своїми експонатами вона вже заняла величезну площу. Український виставовий стояк притягнув до себе увагу публіки, пояснення якій у дуже образній і цікавій формі подавав спеціяльний уповноважений Ректорату, нині покійний доцент В.Королів. Наша справа мала на цей раз успіх, якого ми й самі не чекали. Формальним виявом того успіху була урядова нагорода - велика бронзова медаль Міністерства Земельних Справ. А фактичним його наслідком було зміцнення довір'я до нашої школи з боку чеського загалу, зосібна ж його урядових і культурно-наукових кругів. Факт цей відповідно відбився на моральних, а тому теж і на матеріяльних позиціях нашої Національної Політехніки, яка від того часу стала на шлях свого далекосяглого розвою і великого життевого успіху.

Між іншим мені довелося бути свідком того, як наш виставовий стояк відвідав тогочасний президент ЧСР проф. Т.Масарик. Над розглядом наших експонатів п.президент таки довгенько затримавсь. А найбільше витратив часу на розгляд видань "Українського Видавничого Товариства при УГА". Тут, як видно, заговорило вже серце ученого, що любить і цінить кожну книжку.

А наступного дня затримався біля тих наших видань інший цікавий відвідувач, а саме проф. Мілюков, видатний представник російської історичної науки і знаний політичний діяч та міністр пореволюційного "тимчасового правительства". Як мені пізніше оповідали свідки, пан професор, узявши до рук перший том мого "Курсу лекцій з фізики", переглянув цю книжку і, кладучи її на місце, сказав: "Ну, знаете, еслі уже по украінскі можно фізіку ізлагать, то украінскій язик такі действітельно сушествует".

Ці незабутні дні нашого першого вселюдного іспиту поклали цінний фундамент того правдивого тріюмфу, що безперебійно уже супроводжував далі творчу працю зібраного довкола Укра-

їнської Господарської Академії гуртка незломних ентузіястів. Тих правдивих безумців, які в убогих умовах емігрантщини відважились піднести ідею створення Національної Політехніки, пішли за ту ідею в нерівний бій з суворим життям і цей сміливий бій ... повністю виграли.

Проф. Б.Лисянський.

- - - - -

...Учітеся, брати мої!
Думайте, читайте,
І чужому научайтесь, -
Свого не цурайтесь:
Бо хто матір забуває,
Того Бог карає,
Чужі люде цураються,
В хату не пускають,
Свої діти, - як чужії,
І немає злому
На всій землі безконечній
Веселого дому...

Тарас Шевченко.

- - - - -

Любиш життя? - то не марнуй часу, бо з нього, власне, й зіткане життя.

Франклін.

- - - - -

Я знищив час, а тепер час нищить мене.

Шекспір.

- - - - -

Чоловік, молодий літами, може бути старий годинами, коли він не змарнував свого часу.

Бекон.

- - - - -

Дай хлопцеві добре виховання й освіту, - то даш йому палати й щастя, де тільки він не повернеться. Не буде він ані турбуватись, ані старатись про те. Палати самі прийдуть до нього й будуть просити, щоб увійшов до них.

Емерсон.

СВЯТКУВАННЯ ЮВІЛЕЮ УГА-УТГІ

Ювілейні святкування 30-тиріччя існування УГА-УТГІ в місці осідку Ректорату УТГІ в Мюнхені почались вже 11.травня 1952 р.

В неділю відслужено Богослужби в церквах обох віровизнань. В Українській Католицькій церкві при вул. Капуцінерштр. о. ген. Вікарій Петро Голинський відслужив панахиду за померлих професорів, абсольвентів та студентів УГА-УТГІ і при тому сказав коротке слово; співав хор під орудою п. дир. Яримовича; відпоручником від Ректорату і Сенату був проф. декан д-р В.Орелецький. В Українській Автокефальній Православній Церкві при вул. Дахауер 9/I о. протоієрей Палладій Дубицький відслужив молебен і сказав коротку промову про святкування ювілею УГА-УТГІ та побажав успіхів нашій школі. Відпоручником від Ректорату й Сенату був проректор інж. Д.Пеленський. Співав хор під орудою о.Заяця.

У зв"язку з ювілеем УГА-УТГІ українські часописи помістили довші артикули. "Християнський Голос" з дня 11.05.52, ч. 19 помістив статтю - "В 30-тиріччя існування Української Політехнічної Школи на чужині".

"Українські Вісті", Новий Ульм, з дня 15.05.52 надрукували - "До 30-тиріччя УГА-УТГІ".

"Український Самостійник", ч. 21 умістив статтю - "30 літ служби визвольній справі"(з приводу 30-тиліття УГА-УТГІ).

"Сучасна Україна" ч. 11 про 30-тиріччя існування УГА-УТГІ помістила статтю - "Народ Собі". В статті подано три світлини:першого ректора сл.п. проф. Шовгеніва Івана, теперішнього ректора проф. д-ра Іваницького Бориса та світлину професорського складу УГА з 1932 р.

"Ukrainian Observer", No.5, Vol.I(IV), May 1952, помістив ширшу статтю із чотирма світлинами під заголовком - "Thirtieth Anniversary of the Ukrainian Technical University"

- - - - -

За нашою академічною традицією рік-річно 16. травня УТГІ святкує АКАДЕМІЧНИЙ ДЕНЬ.

В цьому році відбулась святочна академія присвячена 30-тиліттю існування нашої Української Високої Політехнічної Школи на чужині, в Мюнхені в залі німецької Політехніки при вул. Терезії о год. 19,00.

Залю прибрано ефектовно, а саме, на дошках, що були 4,20 м. довгі, розвішано по-боках українські національні прапори шириною по 1,5 м., в середині приміщено розмальовані артистом-малярем Бурачком емблему школи, а побіч виписано "1922-1952", прикрашено ґірляндами та під стіною поставлено 6 дере-

вин олеандрів; стіл був вкритий темно-зеленим сукном, на якому були два вазони квітів.

Вже перед 19-ою год. почали приходити гості. При вході на столі лежала пропам"ятна, гарно розмальована мистцем-графіком д-ром Ґоціем, книга, в якій вписувалися гості. Гостей прийшло понад 200. В год. 19-ій на залю увійшли члени Сенату і засіли за стіл в такому порядку: продекан доц. Вакуленко Яким, декан проф. д-р. Орелецький Василь, проректор проф. д-р Савицький Петро, проректор доц. інж. Пеленський Дамян, декан проф. інж. Шіка Володимир і продекан доц. інж. Довгаль Спірідон. Проф. д-р Орелецький В., як найст арший віком проф.- член Сенату, відкрив Святочну Академію і привітав присутніх гостей: представника УВУ - Їх Маґніфіценцію . Ректора проф. д-ра Мірчука Івана, Голову Т-ва ім. Шевченка, що прибув з Парижа, проф. д-ра Кубійовича Володимира, Канцлера Ґенерального Вікаріяту Апостольської Візитатури о. Леськовича Івана, Голову Виконного Органу УНРади д-ра Барана Степана, представника Баварського Міністерства Освіти проф.д-ра Райнфельдера Ганса, представника ЦПУЕН проф. Бойка, представника Міністерства Внітрішніх Справ амтсґеріхтсрата д-ра Пепе, представника від комісаріяту Фліхтлінґсвезен реґірунґсрата Менцля, секретаря Експортового Клюбу д-ра Редера, представника Грузинської Громади, представників української та німецької преси. В дальшому проф. В.Орелецький звернувся до присутніх з такою промовою:

"Високодостойні Пані і Панове, Дорогі Гості!

30 літ тому - дня 16. травня 1922 р. у місті Подебрадах коло чеської Праги - сталася подія, яку історія української еміграції повинна записати золотими буквами. За дозволом та матеріяльною підтримкою чехословацького уряду цього дня засновано першу вільну українську високу технічну школу на еміграції, Українську Господарську Академію (УГА), на якій українська молодь могла студіювати у своїй рідній мові, щоби згодом стати повновартісними членами української спільноти, яка в наслідок визвольної боротьби втратила не лише велике число своїх визначних одиниць, але й Батьківщину. Найбільшої руїни зазнало було українське шкільництво, передовсім наші високі школи, що були яскравою запорукою нашої духової єдности.

Чужина не може ніяк зрозуміти, як може людський колектив на еміграції, поза межами своєї Батьківщини, плекати своє рідне шкільництво. Якраз цей факт свідчить про життєздатність та невмиручість українського народу, що пережив величезні катастрофи, пов"язані з останніми двома світовими війнами та українською визвольною боротьбою. Цю велику визвольну боротьбу ми вели чотири роки зі зброєю в руках, а пізніше ми озброїлись духово - наукою. Немає жодного сумніву, що наші високі школи за кордоном, наша вільна наука, це запорука кращої будучности нашої зруйнованої Батьківщини. З цього місця пересилаємо нашій Батьківщині палкий привіт та висловлюємо своє велике признання

і подив за те геройство та витривалість, яку Вона виявила за так довгий час жорстокої та невблаганної боротьби проти московського окупанта. Ми дали міліони жертв. Багато членів УГА, а згодом УТГІ віддали своє життя на українських стійках боротьби. Віддаймо ж Їхній світлій пам"яти пошану вставанням та одно-хвилевою мовчанкою.

Як червоний ворог оцінює вартість українських шкіл за кордоном,свідчить хоч би той факт, що червоні москалі, на шляху свого наступу, насамперед нищили українські школи, архіви, документи і все те, що було свідком українських дій закордоном. Також і члени УГА-УТГІ, які не встигли виїхати, були виарештовані і вивезені большевиками.

Але при всіх зазнаних ударах українська політехнічна школа - УТГІ залишилась діючою від 1945 р. в Баварії, завдяки небувалій відданости професури та абсольвентів своїй школі. Своєю єдністю українські Подебради нагадують нам англійські університети - Кембрідж та Оксфорд, академічне життя котрих дещо відмінне від академічного життя інших університетів в Англії. Усі ті листи професорів та студентів, які одержує редакція двомісячника "Вісті УТГІ" у Мюнхені з різних континентів лише скріплюють це наше твердження.

Ми зійшлися тут, щоб відзначити 30-тиліття існування нашої української політехніки - УГА-УТГІ, зробити підсумки дотеперішної праці та виконати останню точку програми, а саме: не дати загинути нашій політехніці у цей час скрути для нашого високого шкільництва і витримати до того моменту, коли зможемо перенести нашу високу технічну школу до звільненоно Рідного Краю..."

Далі лект. дипл. інж. Хроновят Михайло відчитав слово Їх Маґніфіценції Ректора проф. д-ра Бориса Іваницького та понад 50 наділаних привітів (подано окремо).

По відчитані привітів проректор проф. д-р Петро Савицький відчитав доповідь: "Характер тематики наукових публікацій УГА-УТГІ". В 20-ти хв. доповіді було подано про наукові надбання за 30 років існування нашої школи. З цієї доповіді зроблено коротке зіставлення в німецькій мові і роздано гостям. Доповідь буде друкована в "Науковому Бюлетені УТГІ". На цім було закінчено першу офіційну частину Академії. Оголошено далі 5 хв. перерву, після якої почався концерт.

В другій частині академії співала п-ні Перей Ганна 4 пісні. Своїм гарним голосом відповідала настроєві святочно ювілею, за що була нагороджена рясними оплесками. Проф. Ґундлях В. відіграв на фортепіяні дві композиції Ф.Ліста. Камерний співак Орест Руснак відспівав три пісні. Дві останні пісні були композиції нашого лектора інж. Бобикевича Осипа. Своїм чудовим співом захопив публику, а ця остання викликала ще й самого композитора на сцену. Настрій був величний.

О год. 21,45 Свято закінчилося.

В і д г у к и п р е с и

на святкування 30-тилітнього ювілею УГА-УТГІ в Мюнхені.

"Die Neue Zeitung", Frankfurt a/M, Nummer 117, 19.Mai 1952, подає замітку про святкування 30-тиліття УГА-УТГІ та працю Позаочного Сектора.

"Münchner Merkur", München, Nummer 120, 19.Mai 1952, подає подібну замітку, як і "N.Z.".

"Український Самостійник", Мюнхен, в ч. 22 від 25.05.1952р. подає коротку замітку про перебіг академії-ювілею УГА-УТГІ.

"Християнський Голос", Мюнхен, ч. 22 від 1.06.1952 року умістив більший артикул про перебіг святочної академії УГА-УТГІ.

"Українські Вісті", Новий Ульм в ч. 44 згадали коротко про святкування ювілею.

"Українська Думка", Лондон, в ч.22 коротко згадали про Ювілей.

- - - - - -

З а п л я н о в а н і с в я т к у в а н н я в інш. країнах.

Австралія. В Аделяйді відбувається святкування 30-тиліття УГА-УТГІ, з рефератом на святі виступає лект. інж. К а р т а ш е в с ь к и й Анатолій в дні 1. червня 1952 р. Цим започатковується святкування ювілею в осередках Австралії.

Франція. З доручення Ректорату проф. Б. Л и с я н с ь к и й підготовляє ювілейні святкування у Франції в м. Парижі. З цього приводу проф. Б.Лисянський видав до українського громадянства такий заклик:

До Українського Громадянства у Франції.

Дня 16-го травня ц.р. сповняється 30 літ з часу заснування нашої Національної Політехніки - "Української Господарської Академії в Чехословацькій Республіці. Цю видатну подію в культурному житті нашої національної спільноти буде відзначено відповідними урочистими актами по різних країнах оселення нашої еміграції. У Парижі такий акт у вигляді Святочної Академії відбудеться в неділю 18. травня 1952 р. о год. 13,30 (точно), в приміщенні "Громади" rue Gasnier Guy , Париж 20; метро: Мартен Надо). За годину перед цим у Свято-Симонівській православній церкві (адреса-попередня) буде відслужена панахида по спочилих фундаторах, членах професорської колегії й адміністративного персоналу та студентах Української Господарської Академії і її пізнішого спадкоємця - Українського Технічно-Господарського Інституту.

По закінченні Академії приявні вможуть оглянути В и с т а в к у академічних видань та пам"ятних предметів.

Подаючи це до загального відома, ласкаво прошу українське громадянство, а зосібна представників наших організацій і преси вшанувати своєю приявністю свято рідної культури на чужині.

З доручення Ректорату УТГІ

Париж, 8 травня 1952 р.

(-) Проф. Б. Лисяновський.

- - - - -

Тверда постанова є найвищою мудрістю.

Наполеон.

- - - - -

Людині не бракує сили, але бракує волі.

Віктор Гюго.

- - - - -

Кожен сам собі визначає ціну; ми стаємо великими чи малими в залежності від нашої волі.

С. Смілес.

- - - - -

Живи й гори. Не для того, щоб згоріти, а щоб світити й гріти.

- - - - -

Роби, щоб зробити, а не для того, щоб робити.

- - - - -

Вчімся задля себе, а не школи.

Сенека.

- - - - -

Невпинна праця творить дива!

- - - - -

Наука провадить - геній ділає.

Поп.

- - - - -

Хоч тіло й зотліло, зате живе славне ім"я. Шіллер

П Р О Г Р А М А

Святочної Ювілейної Академії-Концерту
з приводу 30-ліття заснування
УКРАЇНСЬКОЇ ВИСОКОЇ ПОЛІТЕХНІЧНОЇ ШКОЛИ УГА-УТГІ
в Мюнхені дня 16 травня 1952 р.
в залі ч.508 німецької Високої Технічної Школи, Терезієнштр.12.

I.

1. Відкриття Академії .... проф. д-р В.Орелецький.
2. Зачитання надісланих привітань............. лект.інж.М.Хроновят
3. Тематика наукових публікацій УГА-УТГІ .... проф. д-р П.Савицький.

II.

1. а) "Мандрівник" - муз. Ф.Шуберта,
   б) "Етюд" - -"- Ф.Шопена,
   в) "Айстри" - -"- М.Лисенка,
   г) "Із сліз моїх" - -"- Д.Січинського,
   Виконає концертова співачка Ганна Шерей.
2. а) "Любов сина" - муз. Ф.Ліста,
   б) "Шумить гай" - -"- Ф.Ліста,
   Виконає піяніст Руперт Ґундлах.
3. а) "Спи дитино моя"- муз. С.Людкевича,
   б) "Так часто сниться рідний сад"-
   - муз. О.Бобикевича,
   в) "Дума" - муз. О.Бобикевича,
   Виконає камерний співак Орест Руснак.

Фортепіяновий супровід: проф. Р.Ґундлах.

НАДІСЛАНІ ЮВІЛЕЙНІ ПРИВІТАННЯ

Президент
Української Народньої
Республіки.

12.травня 1952 р.

Комітетові для святкування
30-літнього ювілею Української
Високої Політехнічної Школи УГА-УТГІ.

Уважаю Ваше Свято не тільки "Вашим", а й загально-національним, бо заслуги Вашої традиційної школи мають велике значення для нашої визвольної боротьби.

Вірю, що Ваша Школа буде в скорому часі першим політехнікумом у столиці Незалежної Соборної Української Держави.

З високою пошаною

А. Лівицький.

- - - - -

Митрополит
Української Автокефальної
Православної Церкви.
Канцелярія.

Травень 5.дня 1952р.

До Ректорату й Сенату Української
Високої Політехнічної Школи.

Владика Митрополит вітає Вас з близьким ювілеєм Вашої Школи, що за тридцять літ свого існування вписала неодну блискучу сторінку в історії української культури. Владика Митрополит засилає Вам щирі побажання дальшого життевого успіху на шляху творення духових цінностей народу та уділяє всім працівникам Вашої Школи своє Архипастирське благословення. -

Директор Митрополичої Канцелярії
/-/ Проф. Б. Лисянський.

- - - - -

Апостольський Візитатор
Українців Католиків у Зах. Европі
Генеральний Вікаріят у Німеччині.

Мюнхен, 14.У.1952 р.

До Світлого Комітету
для святкування 30-літнього ювілею
Української Високої Політехнічної Школи
до рук
Вп. Пана
Професора Д-ра В.Орелецького
Голови Ділового Комітету
в Мюнхені.

Високоповажаний Пане Професоре!

З нагоди 30-ліття існування Української Високої Політехнічної Школи на скитальщині шлемо на Ваші руки щире привітання для всієї Світлої Академічної Спільноти УТГІ.

Бажаемо, щоб Милосердний Господь благословив також і намайбутне працю Вашої Високої Школи та прискорив блаженну хвилю повороту її на вільну рідну Батьківщину.

(-) о. Ів. Левкович
Канцлер.

(-) о. П. Голинський
Ген. Вікарій.

- - - - -

Українська Національна Рада
Виконний Орган.

Мюнхен, 15.У.1952р.

До Хвального Комітету святкування
30-літнього ювілею Української Високої
Політехнічної Школи УГА-УТГІ
в Мюнхені.

Виконний Орган Української Національної Ради вітає оцим щиро Українську Високу Політехнічну Школу УГА-УТГІ з тридцятьлітнім ювілеем її існування та бажає їй успіхів у дальшій праці в науковій і технічно-організаційній ділянці української техніки і виховання нових, українських високо-кваліфікованих технічних сил, потрібних у майбутньому для відродження, організації й розбудови технічних і економічних установ та до наукових дослідів в Українській Незалежній Державі.

Виконний Орган Української Національної Ради, признаючи дотеперішні визначні заслуги цієї Високої Школи для української техніки і економіки й бажаючи її дальших успіхів у її праці, має повну надію, що ця Висока Школа відограє в Українській

Незалежній Державі свою велику творчу ролю не лише як висока фахова школа, але й при розбудові та закріпленні українського державного життя.

(-) Д-р Степан Баран
голова Виконного Органу УНРади.

- - - - -

DER REKTOR
DER
TECHNISCHEN HOCHSCHULE

München, 15. Mai 1952.

An das
Ukrainische Technisch-Wirtschaftliche Institut
in München.

Bitte ich Sie meine herzlichsten guten Wünsche zu Ihrem 30-jährigen Jubiläum entgegennehmen zu wollen! Haben Sie weiterhin viel Glück und Erfolg!

Mit vorzüglicher Hochachtung
Ihr sehr ergebener

(-) Rektor.

- - - - -

Ministerialrat
a. D. M.Sayler
München 27, Rauchstr. 2.

München, 14. Mai 1952.

An das
Ukrainische Technisch-Wirtschaftliche Institut
in München.

Für die freundliche Einladung zur Jubiläumsfeier beehre ich mich, verbindlichst zu danken. Zu meinem grossen Bedauern bin ich durch eine gesundheitliche Störung verhindert, an der Veranstaltung teilzunehmen.

Mit dem Ausdruck
vorzüglicher Hochachtung

(-) M. Sayler.

Центральне Представництво
Української Еміграції в Німеччині

Мюнхен, 17.У.1952 р.

До Хвального Ректорату УГА-УТГІ
в М ю н х е н і.

Високоповажані Панове!

Центральне Представництво Української Еміграції в Німеччині гаряче вітає Вашу установу із днем 30-тирічного її існування.

Величезна культурна робота, що її проробили УГА-УТГІ, увійде в історію української науки, як блискуча сторінка.

Віримо, що Ваша установа знайде моральні і фізичні спроможності підняти на себе дальші актуальні завдання в підготовці кадрів, які потрібні нам будуть при поверненні на Україну.

Складаючи нашу найглибшу пошану перед жертвенністю Вашого колективу, ми Вам бажаємо й далі працювати з такою енерґією, з якою Ви розпочинали свою діяльність 30 років тому.

(-) Проф.Д-р В.Плюц
Голова ЦПУЕН

(-) Проф. Ю.Бойко
Референт Культури й Освіти.

- - - - -

Товариство Українських
Інженерів і Техніків
в Німеччині.

Мюнхен, 15.У.1952 р.

До Хвального Комітету
по впануванні 30-тиліття існування УГА-УТГІ
в М ю н х е н і.

Товариство Українських Інженерів і Техніків у Німеччині сердечно вітає Українську Високу Політехнічну Школу на еміграції з її 30-тилітним існуванням.

Ми, українські інженери, зокрема радіємо в дні цього ювілею нашої "Альма Матер", з великим признанням клонимо голови перед її заввятими ініціяторами та від серця бажаємо, щоб ця наша дорогоцінна установа в невдовзі перенеслась на звільнену Батьківщину та виховала там ще багато фахівців для добра українського народу. -

(-) Інж. А.Гарасовський
Секретар

(-) Інж. Я.Сулима
Голова.

Президія Українського
Національно-Демократичного Об"єднання. Мюнхен, 14.У.1952 р.

До Хвального Комітету
святкування 30-літнього ювілею УГА-УТГІ.
в М ю н х е н і.

З приводу 30-тиліття існування Української Високої Політехнічної Школи УГА-УТГІ, Президія Українського Національно-Демократичного Об"єднання має за шану щиро вітати Хвальний Комітет з днем ювілею цієї Високої Школи, з якої вийшли сотки українських технічних сил з високою фаховою освітою і кваліфікацією, що своїм фаховим знанням помітно причинилися до організації й розбудови української техніки та економіки.

Бажаючи цій нашій Високій Школі й на будуче дальшого розвою і у тяжких обставинах нашої скитальщини, бажаємо рівночасно, щоб ця наша Висока Школа, перетривавши сучасне лихо, змогла працювати на рідній землі в Українській Незалежній Державі для розвою українських технічних і економічних наук і виховання фахових, творчих сил у службі Української Держави й Українського Народу.

Президія Українського Національно-Демократичного Об"єднання

(-) Д-р Степан Баран
в.о. голови УНДО

(-) Д-р Микола Хробак
член Президії УНДО.

- - - - -

Організація Українських Націоналістів
Провід Закордонних Частин. 15.05.52

До Української Високої Політехнічної Школи
на руки Їх Маґніфіценції Ректора
проф. д-ра г. к. Бориса Іваницького
М ю н х е н.

Ваша Маґніфіценціє,

з нагоди Ювілею Української Високої Політехнічної Школи і 30-літньої праці над розбудовою української науки та виховання фахових кадрів державного будівництва, Провід Закордонних Частин Організації Українських Націоналістів просить Вашу Маґніфіценцію прийняти вислови наших найкращих побажань.

За Провід Закордонних Частин
Організації Українських Націоналістів

(-) М. Олександер.

Спілка Українських Журналістів
Мюнхен 25, Денкгельштр. 4.

Мюнхен, 14.У.1952 р.

До Президії Свята 30-тиліття
існування УГА-УТГІ
Мюнхен.

З нагоди 30-ти річчя існування Української Господарської Академії - Українського Технічно-Господарського Інституту, цього справжнього огнища української науки і культури на чужині, Головна Управа нашого Т-ва почувається до милого обов"язку висловити своє глибоке признання і побажання найкращих успіхів у майбутньому.

Українські журналісти висловлюють це признання з тим більшою приємністю, бо саме УГА-УТГІ перші на еміграції ввели в програму своїх научних викладів навчання про журналістику, а видані ними научні посібники про пресу, зокрема українську, є дуже поважним вкладом в українську науку про суть і завдання журналістики.

Головна Управа СУЖ вірить, що УГА-УТГІ, піддержане всім українським громадянством, сповнятиме дальше свої важні і відповідальні завдання для добра українського народу, а української науки зокрема.

За Головну Управу СУЖ:

(-) Мирон Коновалець
Голова

(-) Антін Мельник
Генеральний Секретар.

- - - - -

Товариство Інженерів-Абсольвентів УГА-УТГІ.

Мюнхен, 16.У.1952 року.

Ваша Маґніфіценціє!

З нагоди 30-тиліття існування нашої української політехніки складаємо нашу щиру подяку за покладену Вами жертвенну й корисну працю від початків заснування школи й до її теперішніх днів.

Ректорати: проф. інж. Івана ШОВГЕНОВА, проф. Бориса Д. ІВАНИЦЬКОГО, проф. Сергія ТИМОШЕНКА, проф. Віктора ДОМАНИЦЬКОГО - це не лише згадка про наші студентські роки, або абсольвування школи, - це пам"ятна зупинка на шляху визвольних змагань нашого народу, - на якій ми, теперішні (а віримо, що й прийдешні) абсольвенти спинилися, щоб під керуванням відданих ідеї визволення, українських професорів, здобувати нову зброю, зброю-знання, необхідну для осягнення вищих мет.

Праця тих, які нас вчили у важких умовах еміграційного життя, не була легкою. Вимагала самопожертви й тому мала б бути ціннішою для нас. Може ми, студенти, тоді цього не помічали, не відчували. Аж роки життєвого досвіду навчили нас, мусіли навчити, бачити світ таким, яким він є.

I ми нині дякуємо іменем наших колеґ,розкиданих по цілому світі, всім нашим пп. професорам за їх чесно виконаний обов"язок, національний обов"язок; клонимо голови перед світлою пам"яттю тих з них, які відійшли від нас у вічність і обіцяємо продовжувати їх діло у світлих традиціях минулих років.

Але так, як ідея без чинів є мертва, так і наші слова без діл були б порожніми.

Тому ще раз дякуючи Вам, Ваша Маґніфіценціє, і всьому професорському складові, - кличемо наших колеґ-абсольвентів УГА-УТГІ прийти зі всіх закутин світу з всебічною підтримкою своїй Альма Матер, від якої очікуємо дальших кадрів наших колеґ-абсольвентів, - нашу зміну!

(-) Дипл. інж. М. Галів
секретар
абсольвент УТГІ, 1950 р.

(-) Дипл. інж. Ів. Пабельський
голова
абсольвент УГА, 1929 р.

- - - - -

Товариство Української Студіючої Молоді ім. М. Міхновського (ТУСМ). Мюнхен, 15.У.1952 р.

До Українського Технічно-Господарського Інституту
на руки Їх Маґніфіценції Ректора
проф. д-ра г. к. Бориса Іваницького,
М ю н х е н.

Ваша Маґніфіценціє!

День світлого ювілею 30-тиріччя Української Господарської Академії - Українського Технічно-Господарського Інституту, наукового середовища на чужині, Товариство Української Студіючої Молоді ім. М.Міхнокського з великою пошано ставиться до цих значних Ваших досягнень на науковому відтинку і рівночасно бажає ще більших успіхів у майбутній важкій праці.

УГА-УТГІ був цею кузнею української вільної науки на чужині, звідкіля виходили молоді когорти наукових і фахових сил, які гідно й чесно віддавали своє здобуте знання в цій же високій школі для добра української нації і її визволення.УГА-УТГІ була не тільки огнищем української науки на чужині, а й сторожем української визвольної боротьби та виразником неоплямленого українського обличчя на еміграції, зберігаючи нашу молодь від денаціоналізаційних впливів широкої чужини.

Товариство Української Стужіючої Молоді ім. М.Міхновського просить приняти запевнення, що доложить всіх своїх зусиль у піддержці УТГІ, щоб ці надбання 30-тирічної праці принести на нашу вільну Батьківщину і там дальше продовжувати почату серед злиднів на чужині працю.

Прийміть Ваша Маґніфіценціє наші палкі молодечі вислови найкращих побажань.

За Управу:

(-) Д-р Г. Васькович
голова

(-) Інж. М. Галів
секретар.

Управа Української ІМКА/ІВКА
на Південну Німеччину. Мюнхен, 13. травня 1952 р.

З нагоди 30-ої річниці існування УГА-УТГІ на чужині, Управа Української ІМКА/ІВКА на південну Німеччину пересилає Пановним Панам Ректорові, професорам і студентам свої найщиріші поздоровлення та бажає всім здоров"я, сил і успіхів у дальшій праці на користь української християнської науки і культури, як також культури християнського світу.

При цій нагоді з радістю відмічаємо, що Українська ІМКА/ІВКА є тісно зв"язані з УТГІ - велика кількість чільних професорів та студентів є членами Української ІМКА/ІВКА та своєю працею в них спричинились до росту нашої організації: проф. д-р г.к. Борис Іваницький - Ректор УТГІ, проф. д-р П. Савицький - Проректор УТГІ, проф. Губарів Юрій, проф. Єфремів Микола, доц. Шабельський Іван та багато інших професорів та студентів. Ми є раді з того.

Прийміть наші найщиріші побажання.

За Управу

(-)Григорій Семененко
Генеральний Секретар.

- - - - -

Об"єднання Українських Жінок
на еміграції в Німеччині. Мюнхен, 16.У.1952 року.

В 30-тиліття Вашої цінної діяльности на полі української культури і науки щиро вітаємо Вас та бажаємо й дальше якнайкращих успіхів у Вашому корисному ділі для нашої Батьківщини.

За Головну Управу ОУЖ:

(-) О.Павловська
голова

(-) С.Годованець
секретар.

- - - - -

Українська Соціялістична Партія
Секретаріят. Авгсбург, 14.У.1952 року.

З нагоди 30-тих роковин існування Української Високої Політехнічної Школи УГА-УТГІ, Центральний Комітет Української Соціялістичної Партії іменем своїх членів і прихильників, розсіяних по континентах світу, вітає творців української технічної науки - професорів і студентів, які також розсіяні по всіх континентах світу, але не покладаючи рук провадять наукову працю і високо тримають прапор української науки.

Українські соціялісти в особі своїх провідних членів св. пам. Микити Шаповала, Никифора Григоріева та ін. були ініціяторами Української Господарської Академії, чимало членів Української Соціялістичної Партії, а в тім св. пам. Ісаак Мазепа, провадили науково-педагогічну працю УГА-УТГІ й тепер її провадять на терені Европи, США та іншим місцях свого перебування.

Для членів і прихильників Української Соціялістичної Партії УГА-УТГІ була і є рідною національною школою, в якій росли наші наукові сили, в якій плекались технічні знання.

Бажаємо Українському Технічно-Господарському Інститутові, його Ректоратові, професорам і студентам єдности і дальшої успішної праці для розвитку української науки.

Бажаємо повороту на звільнену від ворожої окупації Україну.

(-) Доц. інж. С. Довгаль
голова ЦК УСП.

(-) Дипл. інж. І.Попович.
член ЦК УСП.

- - - -

Головне Козаче Представництво
Президія.

Мюнхен, 16.травня 1952 р.

Верховне Козаче Представництво та Козачий Національний Комітет в Німеччині висловлює з нагоди 30-тилітнього ювілею УГА-УТГІ свої найліпші побажання і в дальшому часі продовжувати свою висококористну працю по підготовці висококваліфікованих культурних та наукових кадрів братського українського народу.

Ця праця на далекій чужині дала великі результати не тільки для самого українського народу, але також і для Вашого щирого сусіда - козацького народу, давши можливість Вашим побратимам козакам кубанцям та донцям дістати високу освіту в УГА.

Від щирого серця бажаємо, щоб і надалі праця УГА-УТГІ провадилась з неменшими успіхами та продовжувалась не в чужій стороні, але на широких просторах Вашої прекрасної Батьківщини - вільної ні від кого незалежної У к р а ї н и.

Голова Верховного Коз. Представництва:
(-) інж. В.Г.Глазков.
Заступник голови Верх. Коз. Представництва:
(-) І. І. Безуглов.
Голова Козацького Національного Комітету в Німеччині:
(-) інж. Володимир Донецький,
(абсольвент УГА в Подєбрадах, ЧСР).

- - - -

Спілка Українських Науковців,
Літераторів і Мистців в Австрії.

Зальцбурґ, 14.У.1952 р.

Спілка Українських Науковців, Літераторів і Мистців в Австрії вітає першу Українську Високу Технічну Школу з її 30 літнім ювілеєм. Проіснувати на еміграції 30 років - це велика заслуга, заслуга в першу чергу тих, хто творив цю школу, а далі тих, хто її розбудовував і продовжував вести через складні, тяжкі, а іноді безвиглядні, здавалося, умови еміграційного лихоліття. Це означає, що перші підвалини цієї школи були добрі

і міцні, що велику позитивну працю вона перевела на протязі тих трьох десятків років, готуючи кадри нової української інтелеґенції та збогачуючи українську науку й культуру. Це ж дає певність і підставу твердити, що за цим еміграційним періодом незадовго прийдуть часи розвитку й розквіту цієї заслуженої інституції на рідних землях, в Самостійній і Незалежній Українській Державі.

Правління Спілки УНЛМ в Австрії:

(-) Доц. інж. Є.Гловінський
голова

(-) Д-р інж. І.Ковальський
секретар.

- - - - -

Союз Українських Военних Інвалідів на еміграції, Головна Управа.

Авґсбурґ, 16.У.1952 р.

Головна Управа СУВІ в день 30-тилітнього ювілею Української Високої Політехнічної Школи УГА-УТГІ на чужині цим складає на руки Хвальної Президії Ювілейного Комітету наше щире вояцьке привітання.

Ми, українські военні інваліди, з лав яких вийшло багато наукових сил, що в несприятливих на чужині умовах працюють для добра нашої Батьківщини й науки, цілим серцем і своїми думками лучимось з Вами, сповнені глибокою вірою, що у вільній Батьківщині наша славна школа,УГА-УТГІ, знайде найкращі умови для її дальшого розвитку.

Прийміть ласкаво ці наші прості побажання, як вислів відданости та вдячности за Вашу наукову працю і труд для Батьківщини.

З вояцьким привітом

Головна Управа СУВІ:

(-) Інж. сотн. І.Попович
член Президії

(-) Сотн. Н.Зіневич
ур. голова.

- - - - -

Пресова Кватира У.С.С.

Постій, 12.травня 1952 року.

Щиро вітаю з моїми співробітниками всіх Пан. непохитних пп. професорів, абсольвентів та студентів з нагоди 30-тилітнього ювілею славної і багатозаслуженої Високої Школи нашої, яка виховала непереможні сотні культурних бійців за кращу долю страдальної, але непереможеної України.

Недалекий час перемоги Української Правди!

Від стрілецького серця бажаю всім Пан. учасникам Святочної Академії милої і радісної зустрічі у вільнім Києві.

Заступником Пресової Кватири УСС на Святочній Академії буде наш співробітник, славний тов. доц. Дамян Пеленський.

Слава християнські Україні!

За Президію Пресової Кватири УСС:

(-) Микола Угрин-Безгрішний
Керівник.

Крім того наспіли привітання від -

Rektor der Universität München und der Dekan der Naturwissensohaftlichen Fakultät,

Краєвого Проводу Українського Пласту в Німеччині,

Institut für Elektronen- u.Ionenforschung, Prof.Dr.A. Nikuradse, та від пп.:

Лект. інж. К а р т а ш е в с ь к о г о А., Австралія,

Проф. інж. Ш у л е ж к а Павла, Австралія,

Доц. інж. Ґ л о в і н с ь к о г о Евгена, Австрії,

Доц. інж. П а р а м о н о в а Олександра, Англія,

Доц. інж. С и т е н к а Евгена, Голяндія,

Проф. д-р В е р т и п о р о х Евген, Канада,

Доц. інж. А р х и п е н к а Евгена, Німеччина,

Доц. Б а к а л о Івана, Німеччина,

Лект. В о л к а н о в и ч а Всеволода, Німеччина,

Лект. Д о л е н к а Володимира, Німеччина,

Проф. К о в а л і ва Василя, Німеччина,

Абсольв. К о з л о в а Кузьми, Німеччина,

о. К у л ь ч и ц ь к о г о Івана, Німеччина,

Лект. інж. М е л і н с ь к о ї Софії, Німеччина,

Інж. П е к а р ч у к а Івана, Німеччина,

Проф. Ш м р а Миколи, Німеччина,

Проф. інж. Ш п і к и Володимира, Німеччина,

Інж. В е р е г у л ь к и Антона, США,

Інж. Б е р е г у л ь к и С., США,

Інж. Б і л і н с ь к о ї - Б а л ь б а й, США,

Доц. д-ра Б і л і н с ь к о г о Віталія, США,

Інж. Г у р и н а Д., США,

Інж. Д о б ч а н с ь к о г о В., США,

Доц. д-ра Ж а р с ь к о г о Е., США,

Проф. інж. З а й ц е в а Миколи, США,

Інж. З а к о в о р о т н о г о І., США,

Інж. К о м а р и н с ь к о г о Ярослава, США,

Секрет. УТГІ К о з л о в с ь к о г о Олексія, США,

Інж. Лукомського Є., США,
Інж. Нестеренка П., США,
Інж. Омельченка В., США,
Інж. Петровоі Т., США,
Лект. д-ра Плітас Зоі, США,
Лект. д-ра Плітаса Олександра, США,
Проф. д-ра Розгона Івана, США,
Стенька Г., США,
Інж. Шматка Івана, США,

- - - -

Подяка

Ювілейний Комітет по святкуванні 30-тиліття УГА-УТГІ цією дорогою висловлює подяку всім тим, які своєю особистою участю, або надісланням привітань звеличили Академічний День УТГІ - 16. травня 1952 року - день 30-тилітнього ювілею УГА-УТГІ в місті осідку Ректорату в Мюнхені, Баварія.

Проф. д-р В.Орелецький
Голова.

Лект. інж. М.Хроновят
Секретар.

- - - -

... І виріс я на чужині,
І сивів в чужому краї,
Та одинокому мені
Здається - кращого немає
Нічого в Бога, як Дніпро
Та наша славна Україна.

... У чужому краю
Не шукайте, не питайте
Того, що немає -
І на небі, а не тільки
На чужому полі ...
В своїй хаті - своя правда
І сила і воля!

Т. Шевченко.

- - - -

З найчорнішої землі виростають найкращі квіти, а найвищі, найміцніші дерева пнуться до неба зпосеред скель.

І. Голянд.

- - - -

Найбільшим скарбом, що чоловік може принести з собою на світ, є нестримна охота до якогось діла; ця охота заповнює життя й дає щастя.

Емерсон.

В Е Л И К О Д Н І   П О Б А Ж А Н Н Я
н а д і с л а л и :

1. Його Преосвященство Митрополит Полікарп, Голова УАПЦ.
2. Українська Вільна Академія Наук, Представництво в Німеччині.
3. Від Сенату Українського Вільного Університету, Ректор
4. Товариство Української Студіюючої Молоді ім. Міхновського, Управа Т-ва.
5. П-н проф. П у л е ж к о Павло, Австралія,
6. П-н проф. Л и с я н с ь к и й Борис, Франція.
7. П-н доц. С и т е н к о Евген, Голяндія.
8. П-н доц. Р о м а н е н к о Антін, США.
9. П-н доц. К о н о н е н к о Олег, США.
10. П-н інж. Б е р е г у л ь к а Антін, США.
11. П-н о. Ф а л ь к о Павло, США.
12. П-н інж. Б а с л я д и н с ь к и й Мирослав, США.
13. П-н Ч о р н и й Григорій, Німеччина.

Ректорат і Сенат щиро дякують усім тим, хто надіслав святочні привітання нашій Політехніці.

В о ї с т и н у   В о с к р е с !

СЕКТОР ПОЗАОЧНОГО НАВЧАННЯ

20 РОКІВ ПОЗАОЧНОГО НАВЧАННЯ

Разом з 30-тилітнім ювілеєм УГА-УТГІ припадає також 20-тилітній ювілей нашого позаочного навчання.

Довгий шлях практики позаочного навчання, яке, вимагаючи стало методичного удосконалення, дало, на наші обставини, поважні висліди. Найголовнішим питанням, яке треба було розв"язати, то питання підручників. На протязі кількох років було видано кількасот підручників, переважно з економіки і державних наук. Таким чином перші потреби для студій були запезпечені. Розгорнулася широка робота і студійники з різних тодішних українських земель заповнювали факультети, школи та курси Сектора Позаочного Навчання (1932-45).

В часах военних, щоправда, праця дещо була підупала, щоби після другої світової війни знову розгорнутися. На цей раз вже школа діяла не на теренах Чехії, але емігрувала далі на захід, до Німеччини - зразу в Регенсбург, а тепер є в Мюнхені.

На цій новій еміграції повстала потреба перевидати більшість підручників, бо майже все майно УТГІ пропало в Чехії. Розгорнена праця видавництва по базах,в українських таборах Німеччини, забезпечила, до певної міри, потребу в українських підручниках-скриптах. Видавництво продовжує свою працю й тепер.

Українська молодь має змогу й зараз студіювати в своїй школі, та доповнювати те, чого чужа школа не може дати - а то знання про Україну, крім фахового вишколу.

А що українська молодь горниться до своєї школи, показують самі числа студійників.

Від початку існування позаочного навчання при нашій Політехніці - від 1932 до Академічного Дня УТГІ - 16. травня в році 1952, вписано на Позаочний Сектор 10 107 студійників.

З нагоди 30-тилітнього ювілею УТГІ та 20-тилітнього ювілею позаочного навчання,студійники вписані під чч. 10000, 10 001 та 10 100 за постановою Сенату УТГІ з дня 16.травня 1952 дістануть премії книжками.

Сектор Позаочного Навчання в дальших плянах своєї праці ставить: розгорнення навчання по факультетах, школах та поширення курсів практичного значення.

Для українців - студійників і абсольвентів чужих шкіл вводиться вищий курс україно-технознавства, щоби підготовити інженерів і взагалі технічних робітників до продуктивнішої праці в умовах вільної України.

Наприкінці, Сектор Позаочного Навчання УТГІ складає щиру подяку всім працівникам Позаочного Сектора за їх жертвенну працю та просить про співпрацю надалі.

Керівництво
Сектора Позаочного Навчання УТГІ.

ВІД СЕКРЕТАРІЯТУ СЕКТОРА ПОЗАОЧНОГО НАВЧАННЯ.

Правила

проходження студій на секторі позаочного навчання УТГІ.

1. Студенти й курсанти сектору позаочного навчання УТГІ мають студіювати предмети навчання, виконувати студійні завдання та переводити практичні вправи порядком і в послідовності, що встановлені дотичними факультетами УТГІ.
2. Порядок і послідовність студіювання встановляється окремо, як для семестрів та студійних циклів, так і окремих предметів.
3. Нормальне тривання семестра визначається в 6 місяців, але цією нормою час студіювання не обмежується і цілком залежить від самих студійників. Студійний цикл дорівнюється одному семестру.
4. Студіювання предметів полягає у теоретичному їх вивченні та в самостійних розв"язаннях завдань, які має виконати студійник на підставі загальних запитань, а також на основі додаткових спеціяльних запитань з боку лектора-керівника відповідного предмета.
5. Зазначені завдання студійники розв"язують у тій послідовності, в якій вони подаються в лекціях чи підручниках, або в окремих інструкціях та квестіонарах, долучених до підручників. Але лектор, пристосовуючись до індивідуальности студійника, може зміняти як самі завдання, що їх подається в лекціях чи підручниках, так і порядок тих завдань.
6. Важливим засобом навчання і контролем студіювання на позаочнім секторі УТГІ є індивідуальне листування студійників зі школою.
   Це листування полягає в наступнім:
   а) В регулярнім надсиланні студентом чи курсантом виконаних ним писемних завдань, згідно з загальним пляном проходження дотичного предмета; перевірці цих завдань керівником предмета і в повернені їх з його завваженнями та вказівками студентові чи курсантові.
   б) В окремих запитах з боку студійників (в межах предметів навчання), на які керівник предмета подає відповідь або індивідуально - окремим листом кожному студійникові, або колективно - в шкільному журналі "Вісті УТГІ".
   в) У визначенні спеціяльних завдань, які лектор дає для розв"язання студійникові.

7. До іспиту з кожного предмета студійник допускається тільки після того, як він у належній послідовності виконає всі студійні завдання чи практичні вправи та надішле відповіді на всі запитання, поставлені йому керівником дотичного предмета.

8. До кінцевого іспиту на факультетах та школах і курсах студійник допускається тільки після того, як він склав іспити з усіх предметів, що входять в програму студій, та виконав встановленим порядком студійні завдання та практичні вправи.

9. Коли студійник факультету чи школи або курсів не поновить своєчасно вписку на дальший семестр або цикль, то висилка йому студійного матеріялу і листування з ним припиняється, а через пів року після цього він вважатиметься вибувшим з УТГІ і знову вступити на студії може тільки в загальному порядку - на підставі правил прийому.

\- - - - - -

До Секретаріяту Позаочного Сектора надходять стало запитання студійників. На цьому місці даємо їм відповіді.

1. Питання: Чи можна вписатися на відділ УТГІ в СПА, замість в Німеччині?
   Відповідь: Ані УТГІ, ані відділів УТГІ в СПА нема. Вписи і студії на факультетах, школах і курсах УТГІ провадяться тільки в Німеччині.
2. Питання: Чи мушу здавати іспити в Німеччині, чи можу також і в Америці?
   Відповідь: Іспити предметові і дипломові можна здавати тільки в УТГІ, або у професорів, які уповноважені від УТГІ з Німеччини на перепровадження іспитів. В СПА не має уповноважених професорів на провадження іспитів в імени УТГІ. Попереджується студійників вдержуватись від випадків неоправдених іспитів, щоби не попасти в конфлікти з відповідними приписами країни поселення. Всі папери (посвідки, свідоцтва і т.п.) в імени УТГІ має право видавати л и ш е сам УТГІ, що має осідок в Німеччині, в Мюнхені.
3. Питання: Чи можна і кому вносити студійну оплату в СПА?
   Відповідь: Студійники УТГІ з теренів СПА повинні вносити оплати за студії і студійні матеріяли поштовим переказом, або через банк тільки на адресу УТГІ в Німеччині (див. адресу на останній сторінці "Вістей УТГІ" на ім"я доц. інж. Д. Пеленського).

НАУКОВО-ДОСЛІДНИЙ СЕКТОР

Науково-Дослідний Сектор відбув свої публичні засідання з доповідями:

Березень - 7. Лект. інж. Хроновят Михайло: "Кооперативне молочарство Західної України".

- 21. Доц. Вакуленко Яким: "Етеро-олійні рослини України".

Квітень - 4. Лект. інж. Лисенко Лука: "Дикорослі кормові рослини східних областей України".

Травень - 2. Лект. інж. Яровенко Вадим: "Проблематика виробу паперу" (з увглядненням України).

- 16. Ювілей УГА-УТГІ.

- - - - -

В наступних місяцях буде слідуючий порядок доповідей на публичних засіданнях Науково-Дослідного Сектора:

Червень - 6. Асист. інж. Галів Микола: "Значення лісу в народнім господарстві".

- 20. Лект. інж. Сулима Ярослав: "Електрівні на Дніпрі".

Липень - 4. Доц. інж. Шабельський Іван: "Український порт Одеса".

- 18. Асист. інж. Комаринський Григорій: "Оцінка колгоспної системи господарювання".

- - - - -

Ювілейне число "Наукового Бюлетеня УТГІ" (XXУII-XXX) містить в собі такі праці:

Проф. д-р, д-р П.Савицький, проректор УТГІ: "Характер тематики наукових видань УГА-УТГІ",
Проф. д-р Губерів Юрій : "Енерґетика України",
Доц. інж. О. Парамонів : "Літак у боротьбі зі шкідниками лісу на Україні",
Доц. Ситенко Евген : "Водопостачання Донбасу",
Доц. інж. Лисенко Лука : "Дикорослі кормові рослини України"

- - - - -

До слідуючого числа "Н.Б." зголошені автори:
проф. д-р Іван Розгін, доц. Яким Вакуленко, лект. інж. Михайло Хроновят, лект. інж. Вадим Яровенко, асист. інж. Микола Галів.

Х Р О Н І К А

Дня 12. березня 1952 року відбулася пресова конференція, зорганізована Товариством Українських Інженерів, Техніків і Економістів в Німеччині, для української о год. 16,00, а о год. 18,00 для німецької преси. На цій конференції виголосив для німецької преси декан проф. д-р В.Орелецький 10 хвилиновий доклад про нашу високу школу на чужині. Цей реферат було видрукувано і роздано німецьким учасникам конференції. Німецьких журналістів було 20. Перебіг конференції був дуже живий.

- - - - -

Дня 22. березня 1952 року в м.Курітибі (Бразилія) Українська Громада, за почином Центрального Хліборобського Освітнього Союзу, влаштувала ювілей 40-літньої суспільної та науково-дослідної праці проф. д-ра Боженка Бориса.

- - - - -

В похоронах сл. п. проф. д-ра І.Мазепи в Авґсбурзі взяв участь представник Ректорату - проректор доц. дипл. інж. Дамян Пеленський, дня 21.3.52

- - - - -

Дня 12. травня 1952 року проректор доц. інж. Демян Пеленський і декан проф. д-р Василь Орелецький відвідали в Баварськім Міністерстві Освіти проф. д-ра Ганса Райнфельдера.і, між іншим, запросили його на святочну академію УТГІ. Проф.д-р Г.Райнфельдер висловив своє задоволення і признання для УТГІ, що навіть в цей тяжкий час школа тримається своїх традицій і побажав, щоб в якнайскорший час наша школа могла розгорнути свою продуктивну працю на звільненій Батьківщині. В дальшій розмові представники УТГІ інформували проф. д-ра Г.Райнфельдера про нинішний стан та працю нашої школи. Наприкінці, було передано проф. д-рові Г.Райнфельдерові - шефові високого шкільництва Баварії, найновіше число "Наукового Бюлетеня УТГІ".

- - - - -

Дня 16. травня 1952 року о год. 14,00 відбулося святочне засідання Сенату. Після цього, о год. 16,00, відбуто ділове засідання.

Н А У К О В І   Н О Т А Т К И

Декан проф. д-р Василь О р е л е ц ь к и й приготовляє до друку:

I. Міжнародне публичне право.
2. Міжнародне приватне право.
3. Модерна дипломатія (наукова розвідка).

- - - - -

Лект. інж. Вадим Я р о в е н к о готовить до друку: "Технологія обробки шкіри".

- - - - -

Проф. д-р Евген В е р т и п о р о х прочитав доповідь на сходинах Братства кол. вояків I. Української Дивізії в Торонто, Канада п. т. "Хемія в модерній военній техніці".

- - - - -

Проф. д-р Олександер А р х и м о в и ч з Еспанії пише:

"... Згідно Вашого бажання подаю Вам адреси установ, з якими доцільно було б вступити до обміну виданнями. Писати до цих установ можна в англійській чи французькій мові, але краще в еспанській. Покищо я тут, радо перекладу Ваші звернення, але не дуже довгі, на еспанську мову. Я думаю, що виїду з відси (до Америки - прим. ред.) при кінці місяця березня. Тут подаю вищезгадані установи та їх адреси:

1) Consejo Superior de Investigacionas Cientificas, Madrid.

(Верховна Рада Наукових Досліджень, Мадрид).

Consejo має багато інститутів і між ними ближчими до нас по напрямку робіт є -

Instituto de Edafologia y Fisiologia Vegetal.

Цей інститут видає - Anales.

В свій час я надіслав до бібліотеки УТГІ том УІІІ, цього видання. Моя рецензія на це число надрукована в "Науковому Бюлетені УТГІ" числа XX - XXI за липень 1951 р.

2) Instituto Nacional de Investigacionas Agronomicas, Madrid.

Цей інститут видає -

Boletin del Instituto Nacional de Investigaciones Agronomicas.

Число 22. цього бюлетеню я надіслав в свій час до бібліотеки УТГІ. Моя рецензія на це число надрукована в "Науковому Бюлетені" чч. XX - XXI.

В числі 24. "Boletin del Instituto Nacional de Investigaciones Agronomicas" надрукована моя праця "El Cultivo de remolacha azucarera para obtención de semillas" ("Культура цукро-буракових висадків") стор. 79 - 133.

3/ "Escuela Especial de Ingenieros Agronomos Cindad Universitaria", Madrid.

Це вища агрономічна школа - тип нашого політехнічного інституту.

4/ "Estation Experimental de Aula Dei Zaragoza".

Це найкраща в Еспанії досі дослідчо-селекційна установа. Вона видає - "Anales de la Estacion Experimental de Aula Dei".

- - -

Далі подаю Вам список моїх наукових праць, які я здав до друку в 1952 році:

1/ "Fauna de insectas en Espana, que acuden a los portagranos de remolacha".

(Фавна комах в Еспанії, які відвідують цукрово-бурякові висадки.)

Ця праця здана до друку до -

"Boletin de la Real Sociedad Espanola de Historia Natural".

("Бюлетень Королівського Товариства в Еспанії для вивчення природи"). Про цю роботу варто сказати декілька слів. Я не ентомолог, а селекціонер, але мене вже давно цікавило питання про ролю комах в процесі переносу пилку у цукрового буряка. У свій час я вивчав це питання для умов України і надрукував з цього приводу дві наукові праці у 1923 та 1929 рр. Крім України в цьому відношенні добре була вивчена лише Чехословаччина. Потрапивши до Еспанії, я знов почав вивчати це питання, але крім біологічної ролі комах треба було точне визначення їх видів. Всього я зібрав 270 видів. Для їх визначення довелось нав"язати зв"язок з кращими німецькими ентомологами, які радо і безкоштовно взялися за цю працю. По деяких групах комах мені також допомогли еспанські колеги. Я запросив до співпраці таких фахівців:

Aphididae	- Prof. Dr. Gromez Menor, Madrid,
Heteroptera	- Max Hüther, München, E.Wagner, Hamburg,
Hemoptera	- W.Wagner, Hamburg,
Coleoptera	- H.Freude, München; F.Stöcklein, München, Dr. E.Franz, Frankfurt a/Main,
Hymenoptera	- Prof. Dr. H.Bischoff, Berlin,
Diptera	- Dr. Lindner, Stuttgart, Dr. Peris, Zaragoza (Espana).

Велику допомогу в систематизації матеріялу та вирішені складних питань щодо синонімики видів мені вказав київанин проф. Лев Шелюжко,(Мюнхен). Він працює в "Zoologische Sammlung der Bayerischen Staatesentomologische Abteilung", Menzingerstr. Вивчення біологічної ролі цих видів та розділення їх на біологічно-екологічні групи належить мені. Цікаво відмітити, що підчас тих досліджень знайдено та описано два нові види (Dr. Lindner і W.Wagner).

2/ "Cuatro anos de ensaqos sobre la obtencion de patata de siembra en regadios de Castilla".
("Чотири роки досліджень про можливости одержання посадкової картоплі в умовах Кастилії").

Праця друкується в -
"Boletin del Instituto Nacional de Investigaciones Agronomicas". Зміст праці полягає в слідуючому. Завдяки несприятливим кліматичним умовам в Еспанії, картопля дуже скоро вироджується. Тому весь час доводиться купувати здорову посадкову картоплю закордоном, головно в Голяндії, нащо витрачається значна квота. Я довів, що застосовуючи пізню літню посадку, можна три роки підряд репродукувати здорову насінну картоплю. Застосування цього способу значно скорочує витрати на придбання посадкової картоплі.

3/ Крім еспанських наукових часописів, я, недодавно, одержав запрошення співпрацювати в німецькому "Anzeiger für Schädlingskunde", для якого виготовив для друку працю "Insekten als mögliche Überträger der Virus-Krankheiten der Kartoffel in Spanien". Отже, виїхавши з Німеччини, я продовжував держати тісний зв"язок з німецькими науковими колами. Між іншим, це підчас мого перебування в Баварії, я був обраний звичайним членом Баварського Ботанічного Товариства ("Ordentliche Mitglied der Bayerischen Botanischen Gesellscht", з яким я до цього часу підтримую тісний зв"язок.

Щиро вітаю пановних колеґ в УТГІ

О.Архімович."

Приємно нам відмітити Ваші наукові досяги, як рівнож занотувати Ваше членство в Баварському Ботанічному Товаристві. Бажаємо Вам успіхів у праці, як рівнож просимо не забувати про наше видання і присилати Ваші праці до нашого "Наукового Бюлетеня".

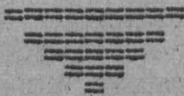

ПРЕСОВА КОНФЕРЕНЦІЯ

Т-ва Українських Інженерів, Техніків і Економістів (ТУІТЕ) в Німеччині.

На четвертому місяці свого існування назване, урядово зареєстроване, т-во з місцем осідку в Мюнхені, відбуло дня 12. березня 1952 р. в одній із заль каварні Людвіґ, на Одеонспляці, пресову конференцію для української преси та представників українських установ і організацій, що була двома годинами пізніше продовжена з участю німецьких журналістів.

Українська частина пресової конференції була репрезентована часописами: "Українські Вісті" - Новий Ульм, "Українське Слово" - Париж, "Український Самостійник" - Мюнхен. Не були заступлені запрошені часописи: "Християнський Голос" і "Сучасна Україна" в Мюнхені. З установ і організацій листа виказує заступників: Апостольської Візитатури, УВУ, УТГІ, УВАН, ЦПУЕН, Т-ва Інженерів-Абсольвентів УГА-УТГІ, Союзу Коструктивно-Творчих Сил України і Видавництва "Молоде Життя".

Конференцію відкрив о год. 16,25 ред. Роман Ільницький, пресовий референт ТУІТЕ та дав слово для доповіди заступникові голови т-ва дипл. інж. Михайлові Хроновятові, який насвітлив у доповіді "Товариство Інженерів, Техніків і Економістів в Німеччині", - пляни, завдання т-ва та способи для їх здійснення. Зокрема доповідач підкреслив, що Т-во Українських Інженерів, у тісній співпраці з УТГІ, в першу чергу зверне увагу на те, щоб залишенці, головно молоді поміж нас, набули фаху і відповідного знання, яке буде так дуже потрібне в зруйнованій Батьківщині. Звертаючись на закінчення до представників української преси, сказав: "Як шановні панове бачать, намітили ми собі велику, може і за смілу програму, та ми віримо, що вона здійснима. Однак до того потребуємо в першу чергу вашої цінної помочі та зрозуміння. Ми певні, що намічену програму виконаємо, якщо нам, панове, тої помочі не відмовите та станете нашими першими членами-прихильниками".

В живій дискусії взяли участь майже всі присутні. Особливо підкреслювалась потреба міжнародного зв"язку, ширення освіти серед молоді та збудження зацікавлення у молоді організацією викладів; творення варстатів праці, вміщення технічно-господарських оглядів в нашій пресі тощо. Представник Апостольської Візитатури о. Роман Левицький зголосив підтримку для Т-ва. Проф. Д-р Петро Савицький від УТГІ запропонував до послуг Т-ва: бібліотеку, лябораторію та виклади Науково-Дослідного Сектора УТГІ.

Точно о год. 18,00 з"явилися перші представники німецької преси, які власне перешкодили закінчити цікавий виступ представника УВАН-у проф. Петра Курінного, відносно потреби звертати увагу і на українські культурно-мистецькі надбання, а не лиш на технічно-економічну ділянку в нашій пропаганді перед світом. Прибулі перші німецькі журналісти зголосили деяке запізнення дальших своїх колег з огляду на пресову конференцію в Баварському Державному Банку та другу конференцію у прем"єра Баварії д-ра Егардта, що відбувалися між 16 - 20 год. Все ж о год. 18,40 заля виповнилась на стільки, що ред. Роман Ільницький відкрив конференцію, вітаючи німецьких гостей та уділив слово для доповіди голові Т-ва дипл.інж. Ярославові Сулимі. У доповіді на тему: "Нові перспективи українсько-німецьких взаємин", доповідач підкреслив, що живемо з німцями можна сказати "двері-у-двері", а віддаль між нами є тисячі кілометрів. Перспектива майбутніх зв"язків подиктовує необхідність ближчої співпраці державного німецького народу зі сучасною українською політичною еміграцією, бо ж імперіялізм Москви, білий чи червоний, має бути врешті знищений. Зокрема звернув увагу, що багацтва України у світовому відношенні та в межах СССР не можна недооцінювати. Бачить потребу зближення і співпраці для майбутнього через заснування німецько-українського технічно-господарського товариства. Після доповіді ред. Р.Ільницький уділив слово проф. Д-р В. Орелецькому, деканові Економічного Ф-ту УТГІ, який подав коротку інформативну доповідь про нашу Високу Політехнічну Школу на чужині - УТГІ.

Німецька преса й технічно-господарські установи були заступлені 20 особами, з яких деякі репрезентували кілька фахових органів та агенцій. З визначніших слід відмітити: "Frankfurter Allgemeine Zeitung", "Der Mittag" - Düsseldorf, "Handelsblatt"тижневик, "Die Neue Zeitung"(американський часопис німецькою мовою), "Stars and Stripes"(американський військовий часопис., NBRD, Bayerischer Rundfung, DPA (Deutsche Presse Agentur), Export Klub, Deutsche Union, Europa Union ; між ними одна журналістка репрезентувала кілька фахових часописів. Наймаркантнішими особами конференції були: Prinz Ferdinand Carolath zu Schöneich (Bonn), Hugo Thurn von Taxis (кореспондент кількох часописів), Schulze-Wilde колишній редактор "Echo der Woche",нині кореспондент швайцарських часописів.Цей останній власне проломив по доповідях "початковий лед" своєю обізнаністю та ерудицією, а особливо темпераментом викликав живу дискусію, жертвою якої несподівано впав заступник балтийсько-німецької преси. Виступаючи в полеміці він порівняв українські стремління до баварського сепаратизму, а Україну до Пенсельванії, опираючись на відомий вислів Джона Кенана. Над несподівання дістав відповідь школи не лиш від п.Шуль-

це-Вільде, але і інших німецьких заступників та наших учасників конференції. В запалі полеміки, назагал для нас корисної, якось лишилась на боці справа українсько-німецького товариства, а в основу дискусії була поставлена політична проблема, причому п. Шульце-Вільде, радив представникові балтийсько-німецької преси це повчитись, рівнож не відкидав цієї поради і для інших своїх колеґ.

Після закриття конференції більше як півгодини залишились це деякі наші і німецькі учасники в дружній розмові.

Всім учасникам були доручені циклостелеві відбитки доповідей.

Назагал конференція була добре зорганізована, що є заслугою в першій мірі діяльного голови т-ва Інженерів та вміло і тактовно проваджена пресовим референтом ред. Р.Ільницьким.

КІШ.

- - - - -

Відкладати - значить ухилятися від роботи, а збиратися щось робити в майбутньому, значить нічого не робити.

- - - - -

Кожна праця подібна до сівби: коли її не зробиш в пору, то вона не видасть ніякого плоду.

- - - - -

Краще пізнати одну власну хибу, як десять хиб сусіда.

- - - - -

Серед усіх добрих прикмет нашої вдачі - веселість є найкориснішою.

- - - - -

Хто не має твердої, незмінної мети перед собою і незломної віри в свої сили, ніколи не дійде до наміченої мети.

- - - - -

Не обіцюй нічого, що не можливе до зроблення.

- - - - -

Не все золото, що блистить.

- - - - -

Дурнота й гордість ідуть разом.

З Н А Ш И Х   Л И С Т У В А Н Ь

Проф. Ш у л е ж к о Павло з Австралії пише:

"Щиро, щиро дякую Вам за Вашого листа від 18. березня 1952 р. Ви пишете, що мій лист дійшов "без першого листка, але один фунт дійшов". Мені дивно, де ж міг подітися перший листок, хіба може цензура відірвала, напишіть мені про це, це цікаво.

Я одержую від УТГІ видання, але як довго вони йдуть, не можу Вам сказати, бо не маю по чім перевірити - обгортки понищені. "Вісті УТГІ" я охоче читаю, бо вони зв"язують мене з усією великою родиною УТГІ-вців. "Вісті УТГІ" видавати доцільно і я буду за них платити. "Науковий Бюлетень"інформує нас про наукові досягнення наших членів і є цікавий. Він інформує нас всіх і чужинців про наукові досягнення нашої школи і це дуже добре, бо без наукових праць наша школа багато втрачала б на своїй вартости. Я згідний піддержувати матеріяльно це наше видання; хоч як мені є тяжко тепер з грішми, бо всі мої гроші забирає хата, одначе разом з цим листом висилаю 5 фунтів, як допомогу на Видавничий Фонд.

В минулому році я переслав 5 фунтів на ім"я проф. Драбатого, і з яких 2 ф. 12 ш. 6 п. вніс студент Теодор Проців, але в "Вістях", непригадую яка черга, було згадано лише моє прізвище, а прізвище студента Проціва промовчано, хоч я писав, як розподіляються надіслані мною 5 фунтів. Отже треба цю помилку виправити, бо мені не зручно знову звертатися за внесками на ТПУГА до п. Проціва. П. доц. Мельників обіцяв сам переслати свій внесок. Останньої неділі біля церкви вніс свою вкладку студент Юрій Турчанівський, - це вкладка на 1952 р. в сумі 2 ф. 12,ш. 6 п. Ці гроші я перешлю в наступному листі.

Що торкається Позаочного Сектора, то надіслані мені матеріяли і оголошення, я післав до місцевої газети.

Мені дуже прикро, що я спізнився зі святочними привітаннями, через що і УТГІ і дорогий Сергій Данилович не одержать цього привітання своєчасно. Сергій Данилович мене називає вірно - Павло Григорович. Як би він міг приїхати до мене, я з охотою його прийму, дам йому кімнату в моїм домі і оплачу йому дорогу. Щира подяка "Т-ву Мати і Дитина" у Філядельфії, що вони допомогли Сергію Даниловичу. В Німеччині я мав енергію і охоту до праці. Тут же я так перетомився, що згубив і енергію і бажання ... Я пояснюю це моїми умовами, в

яких я знаходжуся. Тут це майже загальне явище для нових емігрантів, що ще не привикли до чужих країв.

Вітаю і здоровлю зі Святами всіх УТГІ-вців,

15.IV.1952 р. Павло Шулежко."

Пробачте за похибку. У виказі пожертв на "Видавничий Фонд" вносимо прізвище п. Процїва.

- - - - -

Лект. інж. Карташевський з Австралії пише до проф. Зайцева, який листа переслав нам. Лист вміщуємо тут тому, що в ньому порушені і актуальні справи УТГІ.

"... Хотів би, п. Професоре, поділитись з Вам своїми думками відносно праці УТГІ на цьому терені. Вважаю, що тільки українїстика може мати тут поводження. Кореспонденційні школи різного типу до високих включно тут є поширені і шановані. Студії в них вважаються рівновартними, практично кажучи, зі школами авдиторного типу. Однак, австралійці не визнають ніяких шкіл з терену цілого світу, крім англійських та й до цих останніх ставляться з певним застереженням, бо, на їх думку, найліпші школи в світі, безперечно, є тільки австралійські. Далі, веґітаційні умови тут є такі відмінні від наших европейських, що курси лісо-вироцення, городництва і взагалі продукції сільського господарства, мусіли б бути достосовані тут до місцевих умов. Я зараз, приміром, проходжу курс городництва і вивчаю тутешні плодозміни, що позволяють з однієї грядки мати кілька врожаїв за один веґетаційний сезон. Ярина росте круглий рік, а такі річі, як капуста, калафіори, вироцувані в зимовому періоді є ліпші, як в літньому. Отже, на мою думку, треба ширити тут пропаганду відносно охочих студій українознавства, журналістики, економіки тощо.

Зараз я приготовляю артикул до газети на 30-ліття академії. При цій нагоді і хочу заохотити бажаючих до студій цих відділів позаочних курсів УТГІ.

З пошаною

2.III.1952 р. Карташевський"

- - - - -

Проф. Д-р Боженко Борис пише з Бразилії:

"... Схарактеризую коротко Парану (одна із провінцій Бразилії). Парана є одною із провінцій, де найбільше осели-

лось чужинців-емігрантів: перше місце займають поляки, далі йдуть японці, італійці, німці і, нарешті, українці. Парана - район агрикультурний, промисловість розвинена слабо. Сільське господарство досить примітивне. Найкраці господарки мають японці (городництво), поляки та німці - молочарство, але яке то молочарство, коли корова дає 5-6 літрів молока, то вже найцінніша корова. Незадовільний стан молочарського господарства пояснюється кепськими пасовиськами. Зі заходом сонця худоба тікає від комарів. Столицею Парани є місто Курітіба, населення якого сягає 350-400 тис. Характерним є,що в цій столиці, поруч з хмародерами стоять дерев'яні хатки, де вікна не засклені, а в середині такої хатини обов"язково є місце для багаття, над ним висить пів кабана або вівці, - і так вудять. Біднота непрохідна, а з другого боку-багацтво. Культурне життя "курітібан" - кіно з дурними пригодницькими фільмами та безконечні каварні та бари. Жінкам ні в каварні ні в бари заходити не вільно. Ні театрів ні концертів не має. Лише час-від-часу німецький клюб дає для своїх членів концерти та раз на два місяці українці або поляки роблять вистави..

5.III.1952 р"

- - - - -

Доц. С и т е н к о Евген з Голяндії пише:

"Листа одержав, дякую дуже, що не забуваєте мене.Також одержав "Вісті УТГІ" і "Бюлетень", за що щиро дякую.Посилаю разом з цим матеріял для статті. Буду радий, якщо підійде. В Голяндії є об"єднання українців і серед нього є молоді люди, що цікавляться нашим Інститутом. Деяким із них я передав проспекти Сектору Позаочного Навчання, і вони збираються звернутися до Інституту. Об"єднання не дуже чисельне, тиразом нараховує до 70 чоловік, але живуть дружно і міцно тримаються в купі.

Оце ми з моїм співмешканцем їздили до Утрехту на Свято Державности, що урочисто святкувалося 22. січня. Прибувши на свято, познайомилися з усіма українцями в Голяндії і приємно провели день. Була доповідь на відповідну тему, а потім улаштовано цікавий концерт. Є тут п. Антонович, людина музикальна і енергійна. Він набрав чоловічий хор майже із самих голяндців. (в складі хору є лише двох українців). Дивно було слухати, коли хор співав українські колядки і пісні чистою українською мовою; цей хор співає в українських церквах, а також дає духовні концерти в католицьких церквах. Треба було великої енергії і упертости, щоб вивчити голяндців співати чисто по-українськи з правильними наголосами і відповідними до змісту пісні інтонаціями і ньюансами. Ще недавно ні один з хористів-голяндців не знав ні слова по-українськи, а зараз 90% виконува-

них хором речей є чисто українськими. Голяндці часто передають ці концерти по радіо.

З приводу видання "Вістей УТГІ", то по-моєму, це річ необхідна. Це єдиний шлях зв"язку для членів родини УТГІ, розкиданих по всьому світі. З них ми довідуємося, що робиться в осередку УТГІ, почуваємо, що УТГІ живе і не перестає діяти та не забуває і про нас. Щодо "Наукового Бюлетеня", то було би бажаним, щоби і ветеринарі та інженери прикладних предметів подавали свої праці. Вони чомусь не квапляться писати, хоч дуже потрібно висвітлювати деякі питання для майбутньої звільненої України, бо, гадаю, що "Н.Б." в майбутньому повинен стати одним з джерел, з якого будуть черпати матеріяли молоді фахівці для провадження тих або інших досліджень.

Живемо ми непогано, харчування і приміщення добрі, тільки голяндські страви мало задовольняють наш смак... Голяндці - люди привітливі, чемні і ставляться до нас добре, але все ж таки жити без праці дуже тяжко...

Щиро вітаємо Вас всіх

21.III.1952 р. Е. Ситенко.

- - - - -

Проф. Олександер А р х і м о в и ч в Еспанії пише:

"Тількищо одержав "Вісті УТГІ" ч. 1(13), за що висловлюю мою щиру подяку. 31. березня 1952 р. виїжджаємо з Барцельони пароплавом "Гомлєнд" і 11. квітня сподіємось висісти в Нью Йорку. Перед виїздом я відвідав Escuela Especiel de Ingenieros Agronomas. Це вища економічна школа в Мадриді, одинока на всю Еспанію. Я познайомився з директором школи, передав йому "Науковий Бюлетень УТГІ" ч. 20-21 і висловив побажання встановити обмін виданнями, на що з приємністю він погодився. Директор та педагогічний персонал прийняли мене дуже сердечно і я оглянув майже весь інститут зі всіма його науковими закладами. Отже, Ви можете сподіватись одержання видань інституту, але,в свою чергу,надсилайте їм свої видання.

З правдивою пошаною

20.III.1952 р. О. Архімович."

Дуже Вам дякуємо за поміч при нав"язані контакту УТГІ з науковими установами Еспанії. Бажаємо Вам щасливо устаткувати себе на новому місці та розвинути також свою інтенсивну наукову працю і там, в Америці. Ми певні, що висліди Ваших зусиль і творчости в науці, підчас тяжких еміграційних умов, будуть не тільки оцінені і використовувані тут,в далеких країнах від нашої Батьківщини, але прийде час, коли і українські ниви принесуть буйні плоди, вирощені під Вашим досвідченим керівництвом. Щасти Вам Боже!

Лект. Всеволод В о л к а н о в и ч (Діллінґен, Німеччина) пише:

"Науковий Бюлетень" і "Вісті УТГІ" отримав і трохи з опізненням відповідаю Вам, надсилаючи при цій нагоді і касовий звіт. Якраз останні тижні у вільних хвилинах від суто буденних справ і робіт, був навантажений громадською роботою. 16. березня 1952 р. ми влаштовували тут святочну академію в річницю Карпатської України, а потім Шевченківську. Мені прийшлося читати реферат та навчити СУМ-івців кілька пісень. Це належало було зробити, бо нас тут у таборі невеличка громада українців.

Щиро Вам вдячний за "Науковий Бюлетень" і "Вісті УТГІ". Вісті - це найкращий засіб пов"язувати між собою всіх колеґ. Цікаві листи УТГІ-вців з-за океану та інших країн. Навіть ті дотепні афоризми мають своє прикрашуюче значення.

З пошаною

1.IV.1952 р. В. Волканович."

- - - - -

Доц. Д-р Олег К о н о н е н к о з США пише:

"... Зараз я перейшов на більш цікаву роботу в центральній дослідчій лябораторії... Праця тут є спокійна і необмежена щодо наукової ініціятиви.

Буду дуже вдячний Вам, якщо Ви й надалі дасте мені можливість одержувати наш "Науковий Бюлетень УТГІ".

З щирою пошаною

IV.1952 р. О. Кононенко."

- - - - -

Д-р Теодор З а л у ц ь к и й з США пише:

"Сердечно дякую за переслані "Вісті УТГІ". Прошу й надалі їх висилати. До листа залучую одного ам. доляра на "Видавничий Фонд УТГІ".

З Воскресенням Христовим бажаю всього найкращого та успіхів в продовжуванні діяльности УТГІ.

З пошаною

3.III.1952 р. Т. Залуцький

Проф. Віктор Д о м а н и ц ь к и й із США пише:

"..."Вісті УТГІ" редагуєте дуже добре і виходять дуже цікавими, особливо відділ листування професури. Без сумніву їх потрібно видавати, але встановіть конкретно передплату, бо так на добровільних пожертвах мабуть не витримаєте фінансово...

З пошаною

15.IУ.1952 р. В.Доманицький."

- - - - -

Проф. д-р Іван Р о з г і н із США пише:

"... Дозволю собі висловити кілька думок, як побажання на майбутнє.

Перш за все, я вважаю, що за всяку ціну потрібно продовжувати видавати "Науковий Бюлетень УТГІ". Обіцяю до наступних чисел подати кілька своїх наукових праць і переказати всі зібрані суми на УТГІ.

Щодо "Вістей УТГІ" то, на мою думку, така форма зв"язку це більш потрібна, бо, справді, перечитавши чергове число- ніби поговориш зі всіма колеґами по цілому світі. Мене тільки страшить вся та кольосальна робота, яку приходиться виконувати в зв"язку виданням двох органів. Щодо змін змісту або форми, то, я вважаю, не доцільно робити будьякі, бо ми вже привикли до такої форми і ледви чи інша буде краща. Я тільки вважав би потрібним звернутися до всіх членів УТГІ з проханням подавати докладнішу хроніку про себе, громадське і наукове життя тої країни або місцевости, де тепер кожний перебуває.

Ми створимо у себе місцевий ювілейний комітет і зробимо все можливе для звеличування славної історії УГА-УТГІ і для змобілізування грошевих засобів.

Ви, очевидно, знаєте, що минулого року ми зробили були вечір УТГІ, але не знаєте наслідків? Отже, вечір не дав нам ніяких прибутків, а навіть малі втрати, що були покриті членами ділового комітету. Сталося так тому, що ми не все врахували, а зробили все як в Европі (по таборовому). Крім того, дехто з наших членів не дотягнув, а інші "перетягнули". Хоч сам вечір пройшов дуже вдало. Ми не дуже впали на дусі з того приводу, бо здобули для себе і нашої школи на цьому терені великий моральний капітал. Маємо надію, що це виправдається при святкуванні ювілею.

Бажаю всім колеґам всього найкращого.

З пошаною і привітом

10.У.52р. Ів.Розгін"

- - - - -

Секретар УТГІ Олексій К о з л о в с ь к и й із США пише:

"...Ваша думка про видання пропам"ятних значків з нагоди святкувань 30-тиліття УГА-УТГІ з портретами наших ректо-

рів дуже добра і я її цілком підтримую. Як мою пожертву на це видання висилаю при цьому 1 ам. дол. Коли не дійде до видання значків то цей доляр ужийте на Видавництво взагалі. Всі знимки, що здобудете для видання значків, заховайте, бо вони пізніше придадуться нам для вміщення в альманахові.

Сердечно вітаю з Великоднем всіх УТГІ-вців в Европі сущих. Бажаю їм (та й собі) дочикатися світлого моменту - праці в Національній Політехніці - УТГІ на рідних землях.

Христос Воскрес!

17.ІУ.1952 р. О.Козловський."

- - - - -

Інж. Пелип П р о д а н ч у к із США пише:

"Щиро дякую за надіслані мені "Вісті УТГІ" та "Науковий Бюлетень УТГІ". Прошу й надалі висилати їх. Пересилаю два ам. дол. та зобов"язуюсь і надалі висилати оплату, коли мені дозволить час та здоровля, щоб таким чином помогти, хоч в малій мірі, причинитися до поширення видання "Н.Б.".

Щодо мойого життя в Америці, то воно якось поволі укладається. Працюю на залізниці, праця не легка, але що ж діяти - не один я такий, а тисячі таких як я.

Всі працівникам УТГІ висилаю сердечний привіт і бажаю всього найкращого.

З правдивою пошаною

5.ІУ.1952 р. П.Проданчук."

- - - - -

Інж. Зеновій С т е л ь м а х із США пише:

"Щире спасибі Вам за надіслані мені останні числа "Наукового Бюлетеня" і "Вістей УТГІ".

Я вчера вислав поштовим переказом 10 ам. дол. на рахунок передплати "Наукового Бюлетеня" за 1952 р. та за одержані числа 1951 р.

Бажаю Вам найкращих успіхів у Вашій важкій та жертвенній праці.

Остаюсь з пошаною до Вас

10.ІУ.1952 р. З.Стельмах."

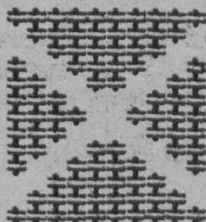

РЕКТОРАТ І СЕНАТ УКРАЇНСЬКОЇ ВИСОКОЇ ПОЛІТЕХНІЧНОЇ ШКОЛИ - УТГІ ПОДАЄ СУМНУ ВІСТКУ, ЩО 18. березня 1952 року УПОКОЇВСЯ В БОЗІ в місті АВҐСБУРЗІ ПРОФЕСОР УКРАЇНСЬКОЇ ВИСОКОЇ ПОЛІТЕХНІЧНОЇ ШКОЛИ, ВИДАТНИЙ ВЧЕНИЙ, КОЛИШНІЙ ПРЕМ'ЄР-МІНІСТР УКРАЇНСЬКОЇ НАРОДНЬОЇ РЕСПУБЛІКИ, КОЛИШНІЙ ГОЛОВА ВИКОННОГО ОРГАНУ УНРади

СЛ. П. ПРОФ. Д-Р ІСААК ПРОХОРОВИЧ М А З Е П А.

НЕВМОЛИМА СМЕРТЬ НАНЕСЛА НЕВІДЖАЛОВАНУ ВТРАТУ УКРАЇНСЬКІЙ ВИСОКІЙ ПОЛІТЕХНІЧНІЙ ШКОЛІ НА ЧУЖИНІ - УТГІ.

НЕХАЙ ЧУЖА ЗЕМЛЯ БУДЕ ЙОМУ ЛЕГКОЮ!

РЕКТОРАТ І СЕНАТ УТГІ.

+ ПРОФ. Д-Р ІСААК ПРОХОРОВИЧ МАЗЕПА
(некролог)

18. березня ц. р. помер в Авгсбурзі професор УТГІ Д-р Ісаак Мазепа. Його передчасна смерть викликала велике враження в українських політичних колах, бо з іменем Небіжчика тісно в"яжеться доба нашого національного відродження і впертої боротьби за українську державність в рр. 1917-1920. Всі українські часописи присвячують ширші чи коротші статті про діяльність Небіжчика, як українського патріота й громадського діяча. Висловлюючи глибоку пошану Небіжчикові за Його жертвенно-віддану працю для визволення з під московської окупації України, ми хочемо вшанувати пам"ять Небіжчика згадкою про Його працю, як науковця й професора ботаніки нашої школи.

Всі члени професорського персоналу УТГІ, після відновлення чинности Інституту на еміграції у Баварії, подали до Ректорату анкети з своїми персоналіями. Ісаак Прохорович, у відповідь на питання анкети про Його пляни на майбутнє, відповів дослівно: "Хочу працювати над проблемою українського відродження". Ця відповідь дуже характерна для Ісаака Прохоровича, бо, дійсно, проблеми відродження й державних змагань українського народу відогравали домінуючу ролю в діяльності Його. Ширший український загал добре знає Ісаака Прохоровича, як політика - лідера УСДРП, члена Українського Трудового Конгресу, міністра Внутрішних Справ і прем"єра УНР, найактивнішого учасника у творенні Української Національної Ради в 1948 р. і першого голови її Виконного Органу, рівнож знає Його, як публіциста, що видав книжки - "Большевизм і окупація України" (вийшла також німецькою мовою), книжку про голод в Україні в 1921-22 рр. (англійською і німецькою мовами), "Україна в огні і бурі революції" (Історія Української Революції 1917-18 рр. в 3-ох томах) і нарешті після II. світової війни, як автора двотомових - "Підстави нашого відродження", що подають погляд на минуле України і перспективи демократичного розвитку нашого народу. Але Ісаака Прохоровича, як науковця, знає лише небагато людей. А між тим і в цій царині Він виявив свою невтомну енергію і відданість праці.

Професор Ісаак Мазепа народився 16. серпня 1884 року в с. Костобобер, Новгород-Сіверського повіту на Чернігівщині і вчився, спочатку в Духовній Школі в Новгороді-Сів., а потім у Духовній Семінарії в Чернігові. В 1904 р. Він складає іспит зрілости при Новгород-Сів. гімназії і ступає на природничий факультет петербурзького університету, який і закінчує з дипломом 1-го ступеня в 1910 році. В рр. 1911-17 Він працює як спеціяліст по культурі лук і болот при петроградському Міністерстві Хліборобства. В 1924 р. Українська Господарська Академія в Подєбрадах запрошує Його на лектора луківництва. В травні 1927 року Ісаак Прохорович за свою працю "Природний травостан полонин Закарпаття" габілітується на доцента Академії при катедрі Спеціяльного Хліборобства, а в 1930 р. Професорська Рада Академії доручає Йому виклади систематики й морфології рослин. Ці самі дисципліни Він викладає пізніше і в УТГІ.

В 1931 р. Ісаак Прохорович одержує докторат на факультеті Права і Суспільних Наук УВУ в Празі. В 1946 р. Професорська Рада УТГІ обирає Його професором ботаніки.

Вже в 1924 р., крім педагогічних обов"язків, Ісаак Прохорович перебирає на себе працю керівника бібліотеки Української Господарської Академії в Подебрадах. Під Його веденням бібліотека школи широко розгортається і в час ліквідації Академії в 1935 р. нараховує 30.000 томів фахової технічно-господарської літератури (щодо збірки української фахової літератури - це була найбільша бібліотека в Чехії). При бібліотеці існувала також читальня, для якої передплачувалось понад 150 фахових часописів в різних мовах.

Наукові праці Ісаака Прохоровича такі:

1/ Луки й болота Нижегородської губернії, Нижній Новгород 1913 р.,

2/ Перші спроби культури лук і болот у Нижгородській губернії, Нижній Новгород, 1914 р.,

3/ Типи полонин Закарпатської України, Подебради, 1927 р.,

4/ Флора полонин Закарпатської України, Подебради, 1928 р., (Автор вживає чеську назву - Підкарпатська Русь - в своїх працях - приміт. Ред.),

5/ Закарпатські полонини в світлі агроботанічних дослідів, Агрон.Вістник, Львів, 1934 р.,

6/ Методи дослідження лукових травостанів, Агрон. Вістник, Львів, 1934 р.,

7/ Характеристика лукових типів на полонинах Закарпаття, Агрономічний Вістник, Львів, 1935 р.,

8/ Морфологія рослин (курс лекцій), Подебради, 1934 р.,

9/ Карпатські полонини, Подебради, 1944 р.,

З огляду на те, що науково-дослідній праці полонинного господарства Закарпаття Ісаак Прохорович присвятив багато часу і являється піонером у цій галузі, ми спинимось на ній докладніше.

В першій своїй публікації - "Типи полонин Закарпатської України" (1927 р.) І.П. подає висліди своїх агро-ботанічних дослідів на полонинах в 1925 році.

В дальших публікаціях ("Флора полонин", і в ряді статей про полонини у львівському "Агрономічному Вістнику"), крім попередніх даних, використовує новий матеріял, здобутий Ним підчас дослідів на закарпатських полонинах в рр. 1926-27.

x) Остання праця Ісаака Прохоровича - "Карпатські полонини"x), Подебради, 1944 р., має характер монографії. В цій праці автор використовує і остаточно опрацьовує ввесь матеріял, вібраний протягом трьохлітніх мандрівок по закарпатській верховині. Ця праця складається з таких головних розділів:

В першій загальній частині Автор спиняється на природних умовах карпатських полонин, зокрема дає характеристику ґрунтів і підсоння на карпатській верховині. Далі в цій частині описує сучасні методи аґро-ботанічного дослідження лук і пасовиськ вокрема спиняється на так званій ваговій методі Штеґлера-Штретера і на методі "на око" - Вебера. Наприкінці цієї частини говорить про вплив на луковий травостан угноєння, сінокошення і випасання. До того додає обширний опис різних лукових рослин за даними Баунгардта та інших авторів про те, як ці рослини реагують на угноєння.

В другій частині подає, на підставі власних дослідів, а також даних з праць чеських ботаніків, проф. К.Доміна і д-ра І.Кляштерського, список рослин, що ростуть на закарпатських полонинах.

В третій частині подає вислідки своїх аґро-ботанічних дослідів на головних полонинах Закарпаття (полонина Рівна, Боржавська, Красна, Свидовецька і Чорногорська) і на підставі цих даних та загальних спостережень дає характеристику цих полонин з погляду флористичного і господарського. Разом на цих полонинах Автор взяв понад 200 проб ботанічної аналізи в різних типах травостанів. При цих дослідах Він користався методою Вебера, бо вона показала себе найбільш практичною в умовах дослідної праці на закарпатських полонинах. Проби для ботанічної аналізи Автор брав переважно розміром в 1 кв. метр.

В четвертій частині дає характеристику найбільш поширених типів травостану на полонинах. На підставі даних ботанічної аналізи Ним встановлено біля 12 різних лукових типів, що творять основну масу трав"яного рослинного покрову на полонинах. Головніші з цих типів: Nardus stricta, Deschapsia caespitosa, Festuca rubra var. fallax, Festuca supina, Meum muttelina, Poa violacea, Carex sempervirens, Carex curvula, Rumex alpinum і ін.

---

x) На великий жаль, ця цінна праця проф. І.Мазепи майже не побачила світа, бо, закінчена друком в УТГІ напередодні наступу большевицької армії, була залишена в Подебрадах і цілий наклад спалений місцевими чехами на прикаэ "ретивого" московського політрука.

В п"ятій частині спиняється на питанні про кормову вартість найбільш поширених на полонинах рослин. В нижній зоні полонин на висоті приблизно до 1450 м. переважно панує Nardus stricta (біловус, мичка). У верхній зоні, починаючи від 1450 м. і вище, панує Festuca supina (вівсяниця низька). Обидві ці рослини за даними Штеґлера, Штрекера і інших авторів визначаються дуже низькою кормовою вартістю.

В шостій частині Автор описує різні типи полонинного господарства (бойківський й гуцульський) на верховині закарпатській, галицькій і буковинській. Цей опис полонинного господарства Він подає на підставі власних спостережень (на Закарпатті), а також за даними в працях проф. В.Кубійовича про верховину закарпатську, галицьку і буковинську.

В сьомій і останній частині торкається проблеми поліпшення полонин і зв"язаного з цим піднесення молочарського господарства на верховині. Крім власних висновків на підставі даних ботанічної аналізи полонинного травостану, Він спиняється також над новішими спробами поліпшення травостанів з пануванням Nardus stricta шляхом фрезування та угноєння рідким гноєм (гноївкою). Наприкінці подає зразки насіньових мішанок при штучному поліпшенні полонинного травостану.

Всі праці Ісаака Прохоровича про полонини - це перша спроба агро-ботанічного дослідження карпатських полонин. Крім того це є спроба на конкретному прикладі показати, як за допомогою агро-ботанічної аналізи лукових травостанів можна реальніше і правильніше підійти до намічення тих чи інших способів для поліпшення різних лук і пасовиськ з метою піднесення їх господарської вартости.

Взагалі методика дослідження лук і пасовиськ - галузь ще молода і мало розроблена в рослинній соціології. Тому ця праця Ісаака Прохоровича, що основана на докладному студіюванні предмету, може допомогти дальшим дослідам занедбаних лукових просторів на українських землях.

Поза цим всім треба мати на увазі, що природні умови карпатської верховини, зокрема флора полонин, дуже мало досліджені. Тимчасом умови для дослідної праці на верховині неймовірно тяжкі й непривабливі. Наприклад тодішний асист. Ісаака Прохоровича, О.Помазанів, що був з Ним на полонинах в 1925 р., категорично заявив, що відмовляється брати участь в дальших екскурсіях на полонинах. А чеський ботанік, проф.Домін, оповідає, що він через неприятливі кліматичні і інші умови ні разу не міг дістатися в глибші райони полонин на Закарпатті. Тому матеріял, який подано в публікаціях Ісаака Прохоровича про полонини і на здобуття якого ним затрачено багато сил і енергії, може без перебільшення вважатися за цінний вклад в полониновнавство.

Громадсько-політична праця на еміграції в Німеччині забирала всі сили Ісаака Прохоровича. Все ж таки Він не перестає приймати участь у шкільно-навчальній чинности УТГІ. Він редагує друге видання свого підручника - Морфологія рослин - - для УТГІ і керує навчанням свого курсу на Секторі Позаочного Навчання УТГІ.

Українські громадсько-політичні кола відчувають смерть Ісаака Прохоровича як велику втрату для української справи в її критичній добі, а наша школа в своїх вужчих рамцях вважає Його передчасний відхід за болючу для себе втрату.

Висловлюємо родині Небіжчика глибоке співчуття й заховуємо у своїх серцях вдячну пам"ять про Нього.

О.Козловський, Секр. УТГІ.

- - - - -

В неділю 6. квітня 1952 р. в Українській Православній Церкві в Нью Гейвені відбулася панахида за спокій душі світл. пам"яти професора УТГІ д-ра Ісаака Прохоровича Мазепу, кол. голови Виконного Органу УНРади і героя Зимового Походу. Настоятель Парафії о. М.Чернявський в прочуленому слові підніс великі заслуги Небіжчика, Його вірне й безкорисне служення ідеї державности нашої Батьківщини. Всі присутні відчули болючу втрату видатного державного мужа в добу, коли українська справа так потребує Його досвідченого керівництва.

- - - - -

Пан О.Козловський, Секретар УТГІ, надіслав нам прислану на його руки заяву п. доц. Е.Жарського, ось такого змісту:

"Вельмишановний Пане Інженере!

Дуже жалію, що Ваше повідомлення про Панахиду за спокій душі бл. п. професора УТГІ д-ра І.Мазепи доручено мені тільки що сьогодні в понеділок.

Хай мені буде вільно зложити на Ваші руки моє найглибше співчуття з приводу такої важкої для нас втрати.

Остаю з глибокою пошаною

Е. Жарський."

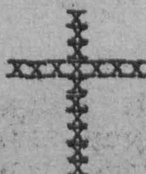

З ГЛИБОКИМ ЖАЛЕМ ПОВІДОМЛЯЄМО, ЩО 24 ТРАВНЯ 1952 РОКУ У ВІЛЬЖЮІФ б. ПАРИЖУ, ПІСЛЯ ВАЖКОЇ НЕДУГИ, СПОЧИВ У БОЗІ НА 70 РОЦІ ЖИТТЯ, ОДИН ІЗ НАЙВИДАТНІШИХ УКРАЇНСЬКИХ ВЧЕНИХ, ДОВГОЛІТНІЙ ОПІКУН СТУДЕНТСЬКОЇ МОЛОДІ, ВИЗНАЧНИЙ ГРОМАДСЬКИЙ І КУЛЬТУРНИЙ ДІЯЧ, ПОЧЕСНИЙ ДОКТОР ЕКОНОМІЧНИХ НАУК УТГІ, ПРОФ. Д-Р, Д-Р Г. К.

З Е Н О Н К У З Е Л Я.

ПОХОРОН ВІДБУВСЯ В ДНІ 27 ТРАВНЯ 1952 РОКУ. ТЛІННІ ОСТАНКИ ПОХОВАНО НА КЛАДОВИЩІ СЕНТ-УАН.

НЕХАЙ ЧУЖА ЗЕМЛЯ БУДЕ ЙОМУ ЛЕГКОЮ!

Ректорат і Сенат УТГІ.

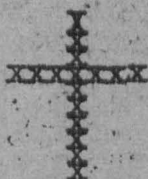

РЕКТОРАТ І СЕНАТ УКРАЇНСЬКОГО ТЕХНІЧНО-ГОСПОДАРСЬКОГО ІНСТИТУТУ В НІМЕЧЧИНІ СПОВІЩАЄ, ЩО ДНЯ 29 ТРАВНЯ 1952 РОКУ ВІДІЙШОВ НА ВІЧНИЙ СПОЧИНОК СПІВРОБІТНИК ФУНДАМЕНТАЛЬНОЇ БІБЛІОТЕКИ УКРАЇНСЬКОЇ ГОСПОДАРСЬКОЇ АКАДЕМІЇ, ГОЛОВА ВИЩОЇ ВІЙСЬКОВОЇ РАДИ ГЕНЕРАЛ-ПОЛКОВНИК

М И Х А Й Л О О М Е Л Я Н О В И Ч - П А В Л Е Н К О

КОЛ. НАЧАЛЬНИЙ ВОЖД УКРАЇНСЬКОЇ ГАЛИЦЬКОЇ АРМІЇ, КОМАНДАРМ АРМІЇ УКРАЇНСЬКОЇ НАРОДНЬОЇ РЕСПУБЛІКИ, ВІЙСЬКОВИЙ МІНІСТР УНР, ПРОВІДНИК НЕЗАБУТНЬОГО ЗИМОВОГО ПОХОДУ.

ВІЧНА ЙОМУ ПАМ"ЯТЬ !

Ректорат і Сенат УТГІ.

С П И С О К

померлих в часі від 1922 до 1952 рр. членів Професорської Колеґії, Адміністративного Персоналу та Абсольвентів Української Високої Політехнічної Школи УГА-УТГІ, за спокій душ яких відправлено Богослужби в Мюнхені в неділю, дня 11. травня 1952 р. в обох українських церквах. Служили: в Укр. Католицькій церкві о. ген. Вікарій Петро Голинський, в Укр. Автокеф. Православній Церкві о. протоієрей Палладій Дубицький.

1. Ректор проф. Іван Шовгенів,
2. Ректор проф. Сергій Тимошенко,
3. Проректор проф. Олександер Вілінський,
4. Проректор проф. Лука Бич,
5. Проректор проф. Роман Димінський,
6. Секр. Проф. Ради Іродіон Шереметинський,
7. Секр. Проф. Ради доц. Ольгерт Бучковський,
8. Декан Інж. Ф-ту проф. Леонід Флоров,
9. Декан Інж. Ф-ту проф. Микола Вікул,
10. Декан Агр. Ф-ту проф. Кость Маціевич,
11. Декан Екон.-Коопер. Ф-ту проф. Олександер Мицюк,
12. Проф. Борис Матюшенко,
13. Проф. Максим Славінський,
14. Проф. Леонід Грабина,
15. Проф. Отто Ейхельман,
16. Проф. Валентин Садовський,
17. Проф. Володимир Старосольський,
18. Проф. Евген Храпливий,
19. Проф. Ісаак Мазепа,
20. Проф. Сергій Бородаевський,
21. Проф. Микола Косюра,
22. Проф. Федір Щирбина,
23. Проф. Василь Біднов,
24. Проф. Іван Горбачевський,
25. Проф. Ростислав Лащенко,
26. Проф. Ян Граський,(чех),
27. Проф. Юлій Стокляса,(чех),
28. Проф. Юліян Павликовський,
29. Проф. Дмитро Дорошенко,
30. Микита Шаповал, перший з фундаторів Академії,
31. Евген Чикаленко, голова Термінологічної Комісії,
32. В. Конор-Вілінська, член Термінологічної Комісії,
33. Доц. Евген Голіцинський,
34. Доц. Олександер Михайловський,
35. Доц. Евген Сокович,
36. Доц. Михайло Сочинський,
37. Доц. Сергій Чернявський,
38. Доц. Карло Коберський,

39. Доц. Юрій Гюбнер,
40. Доц. Юрій Юрченко,
41. Доц. Максим Журко,
42. Лект. Софія Русова,
43. Лект. Володимир Туркало,
44. Лект. Йосиф Мельник,
45. Доц. Василь Королів,
46. Лект. Кузьма Безкровний,
47. Лект. Іван Івасюк,
48. Лект. Віктор Сапіцький,
49. Лект. Микола Саєвич,
50. Лект. Іван Труба,
51. Лект. Григорій Сидоренко,
52. Лект. Д-р Микола Равич,
53. Лект. Михайло Романченко,
54. Лект. Михайло Дзядик,
55. Лект. Аркадій Животко,
56. Лект. Володимир Лукашевський,
57. Асист. Олександер Питель,
58. Асист. Микола Храпко,
59. Григорій Пилнів, Секр. Сенату і управ. канцелярії УГА,
60. Модест Левицький, лікар Академії,
61. Іполіт Гайдовський-Потапович, книговод Академії.

о. мітрат Тит Войнаровський, Д-р г. к. Агрономії та Економ.
Проф. Дмитро Антонович,
Доц. Святослав Романовський.

А б с о л ь в е н т и

інженери - агрономи:

1. Залевський Болеслав,
2. Каленський Панько,
3. Катеринчак Олександер,
4. Костюченко Олекса,
5. Кринський Пилип,
6. Ниций Микита,
7. Овчаренко Сергій,
8. Оснач Дмитро,
9. Прудько Пантелеймон,
10. Сочинський Михайло,
11. Сухоставський Володимир,

інженери - лісівники:

1. Гарячий Павло,
2. Довбня Методій,
3. Дунічевський Олександер,

4. Закоштуй Михайло,
5. Куриленко Василь,
6. Лавринович Борис,
7. Ломацький Максим,
8. Мірошніченко Володимир,
9. Стельмашенко Іван,
10. Теліга Михайло,
11. Шкеда Йосип,
12. Чекарів Петро,
13. Яценко Володимир,

Інженери - технологи:

1. Вільчик Микола,
2. Івахненко Петро,
3. Колумбет Тихон,
4. Кучерявий Атаназій,
5. Макошко Іван,
6. Мартіянів Олекса,
7. Марченко Іван,
8. Мосендз Леонід,
9. Ониценко Федір,
10. Пономаренко Андрій,

Інженери - гідротехніки:

1. Алмазов Олекса,
2. Зозуля Левко,
3. Косар Сергій,
4. Мельник Юрій,
5. Оникієнко Євсей,
6. Островський Віктор,
7. Пархоменко Григорій,
8. Поляків Андрій,
9. Романченко Михайло,
10. Савенко Данило,
11. Туник Борис,

Інженери - економісти:

1. Галушкова Марія,
2. Козловська Марія,
3. Кононенко Харитя,
4. Куцевич Петро,
5. Літвицький Микола,
6. Марченкова Анна,
7. Ніцкевич Микола,
8. Орун Петро,
9. Питель Олександер,
10. Ряднина Іван,
11. Сакало Андрій,
12. Сікора Петро,
13. Сіпкова Наталія,
14. Спіборський Микола,
15. Храпко Микола,
16. Чубенко Олександер,
17. Шувалова-Липовецька Олена.

О Г О Л О Ш Е Н Н Я

Сектор Позаочного Навчання УТГІ

Найстарша Українська Висока Школа Позаочного Навчання при Українській Політехніці - УТГІ приймає записи на:

1. Економічний Факультет,
2. Агрономічно-Лісовий Факультет,
3. Високу Школу Державних Наук,
4. Курси: журналістики (2 семестри),
   - українознавства (2 семестри),
   - мов,
   - ботаніки,
   - дендрології,
   - городництва,
   - садівництва,
   - рибництва,
   - обробки шкіри,
   - миловарства і інші,
5. На курси окремих предметів (по Реєстру).

Використовуйте доцільно час! Учіться! Набувайте фах! Жадайте проспектів (Реєстр) і цінників - висилаються безплатно. Книжки можна дістати в нас по низьких цінах. Можете студіювати самі або під нашим керівництвом. По закінченню студій, після письмових іспитів, видається свідоцтва. Пишіть до нас по докладні інформації. Наша адреса:

Ukrainisches
Technisch-Wirtschaftliches Institut
Zw. Postamt München 21
Ramersdorf - Postfach,
Deutschland, Europa.

- - - -

До Українських Інженерів, Техніків і Економістів у Німеччині.

1. Товариство Українських Інженерів, Техніків і Економістів доводить до відома своїх членів і всіх заінтересованих, що Управа Т-ва увійшла в блищі зв"язки з німецькими промисловими й торговельними кругами з метою створити для членів Т-ва можливості фахової праці. Безробітних інженерів, техніків і економістів проситься подати Управі Т-ва свої заяви про бажання стати до праці, разом з життєписом та докладними даними про дотеперішню фахову практику, знання мов, тощо.

2. Члени нашого Т-ва будуть мати можливість стати також членами Т-ва німецьких інженерів і в цей спосіб включитися в життя німецьких фахівців. Ближчі дані про це будуть подані членству окремо.

3. Проситься також всіх тих членів Т-ва, які згубили свої дипльоми, або які бажали б їх леґалізувати в німецьких властей, звертатися з відповідними проханнями до нас. Управа Т-ва має можливість допомогти в цьому відношені через свої зв"язки з дотичними міністерствами.

4. Управа Т-ва проводить постійні дальші намагання в напрямі тривалого співробітництва українських і німецьких фахівців, а проведена пресова конференція в Мюнхені дала в цьому відношенні позитивні наслідки.

5. Кожньої першої і третьої п"ятниці кожного місяця, о год. 18.00 в домівці ЦПУЕН при Дахауерштр. 9/II, відбуваються реферати, на які запрошуємо всіх своїх членів і прихильників.

6. Прохаємо всіх українських інженерів, техніків і економістів, які ще не подали своїх заяв вступлення в члени Т-ва, щоб зробили це негайно в своюму власному інтересі.

За Управу Т-ва:

(-) Інж. Я. Сулима
Голова

(-) Інж. А. Гарасовський
Секретар.

- - - - -

П о в і д о м л е н н я

Секретаріят УТГІ повідомляє, що ґенеральне представництво продажі ювілейних значків (Ювілей 25-ліття УТГІ) має п. Любомир Р е х т и ц ь к и й.

Зацікавлених філятелістів просимо звертатися по адресі:

L. RYCHTYCKYJ
M ü n c h e n 26,
Schliessfach 32,
Deutschland,

Вже залишився малий запас до розпродажі.

ВІД ВИДАВНИЦТВА УТГІ

ЛИСТА ЖЕРТВОДАВЦІВ ч. 4.

На "Видавничий Фонд УТГІ" вложили пп.:

60. Кузьма Юстин, канада .... 4,00 НМ
61. Проф. Григоренко Ілля, США .... 20,50 НМ
62. Д-р Залуцький Теодор, США .... 4,10 НМ
63. Інж. Панчак Іван, США .... 20,50 НМ
64. Проф. Вертипорох Евген, Канада .... 8,00 НМ
65. Інж. Кузьма Юстин, Канада .... 4,00 НМ
66. ЦПУЕН (з коляди) .... 75,00 НМ
67. Мґр. Гарасимович Богдан, Німеччина .... 1,00 НМ
68. Інж. Витвицький Теодор, США .... 15,00 НМ
69. Інж. Проданчук П., США .... 8,20 НМ
70. Лект. мґр. Папара Леонід, США .... 20,85 НМ
71. Інж. Наливайко Евген, США .... 12,30 НМ
72. Проф. Панасенко Василь, США .... 8,20 НМ
73. Проф. Вертипорох Евген, Канада .... 4,10 НМ
74. Чорний Григорій, Німеччина .... 5,00 НМ
75. Інж. Панчак Іван, США .... 20,50 НМ
76. Інж. Стельмах Зенон, США .... 41,70 НМ
77. Орихівський В, США .... 8,20 НМ
78. Проф. Вертипорох Евген, Канада .... 8,00 НМ
79. Інж. Фур Іван, США .... 20,50 НМ
80. Укр. Кредитова Спілка, Торонто, Канада .... 206,85 НМ
81. Д-р Івануса Володимир, США .... 12,30 НМ
82. Інж. Берегулька Антін, США .... 12,30 НМ
83. Доц. д-р Кононенко Олег, США .... 12,30 НМ
84. Ковловський Олексій, США .... 4,10 НМ
85. Проф. Шулежко Павло, Австралія .... 38,75 НМ
86. Проф. Григоренко Ілля, США .... 20,50 НМ
87. Інж. Витвицький Теодор, США .... 20,50 НМ
88. Корчак Олександер, США .... 4,10 НМ
89. Проф. Зайців Микола, США .... 4,10 НМ
90. Інж. Кравчук Іван, Німеччина .... 8,00 НМ
91. Інж. Комаринський Ярослав, США .... 20,50 НМ
92. Інж. Стельмах Зеновій, США .... 20,85 НМ
93. Інж. Шматко Іван, США .... 4,10 НМ
94. Інж. Нестеренко П., США .... 8,20 НМ
95. Інж. Берегулька Антін, США .... 8,20 НМ
96. Інж. Гурин Дмитро, США .... 8,20 НМ
97. Інж. Цетріва Тамара, США .... 8,20 НМ
98. Інж. Білінська Н., США .... 8,20 НМ
99. Інж. Берегулька С., США .... 8,20 НМ
100. Козловський Олексій, США .... 20,50 НМ
101. Інж. Омельченко Віктор, США .... 12,30 НМ
102. Петрончак І., США .... 8,20 НМ

103. Доц. Жарський Едвард, США .... 8,20 НМ
104. Інж. Лукомський Е., США .... 8,20 НМ
105. Інж. Заковоротний І. .... 4,10 НМ
106. Доц. Білінський Віталій, США .... 20,50 НМ
107. Білинський Петро, Франція .... 15,00 НМ
108. Інж. Меренюк Василь, Канада .... 20,50 НМ
109. Проців Теодор, Австралія .... 19,50 НМ

Всім жертводавцям щиро дякуємо.

Почуваємось до милого обов"язку цим шляхом зложити Головній Управі Української ІМКА/ІВКА в Німеччині належну подяку за цінний дар для нашої школи.

ЛАНЦЮГОВА СИСТЕМА ПОЖЕРТВ НА ВИДАВНИЧИЙ ФОНД УТГІ

В попередньому числі "Вістей УТГІ" ми занотували шляхетну ініціятиву нашого абсольвента п.інж. М.Галіва - він пожертвував на "Видавничий Фонд УТГІ" 5,00 НМ з рівночасним викликом пожертв на цей же Фонд 4-ох своїх шкільних товаришів.

Сьогодні ми з приємністю поміщуємо нижче вже цілий ряд наших пп. абсольвентів, які зразу включилися в цей ЛАНЦЮГ ПОЖЕРТВ і тим самим виявили належне зрозуміння до своєї Альма Матер.

Нотуючи черговий ряд викликів, дозволяємо собі висловити надію, що звена ланцюга не будуть перервані, а викликані пп., до дня появи слідуючого числа "Вістей УТГІ", десятикратно включаться в нього та розмножать ці звена.

3. Пан інж. Ф у р Іван пожертвував 5 ам. дол. і кличе пп.:
а) інж. РУЩИЦЬКОГО Тараса, США, г) МАЗУРОК Осипа, Канада,
б) інж. СТЕЛЬМАХА Зеновія, США, д) РУПКО Степана, Канада,
в) УТРИСКО Евгена, США, е) інж. МЕРЕНЮКА Евгена, Канада,
г) інж. САЛАМАХУ Богдана, США,

4. Пан інж. Г о л я ш Степан пожертвував 5ам.дол.і кличе пп.
а) БОДНАРА Лева, США, б) інж. ВЕЛИКОГО Осипа, США,

5. Пан інж. В и т в и ц ь к и й Теодор пожертвував 5 ам. дол. і кличе п. інж. ПЕТРИШИНА Михайла, США,

6. Пан інж. С т е л ь м а х Зеновій пожертвував 5 ам. дол. і кличе пп.:
а) інж. ЯЦЮКА Анатолія, США, в) інж. САЛАМАХУ Богдана, США,
б) інж. КАРПІК Івана, США, г) інж. РУЩИЦЬКОГО Тараса, США,

7. Пан інж. М е р е н ю к Василь пожертвував 5 ам. дол. і кличе пп.: а) ДМИТРІВА Володимира, Канада,
б) інж. РУЩИЦЬКОГО Тараса, США, г) інж. ДЕНИСЮКА Миколу, США,
в) інж. ПАНЧАКА Івана, США, г) інж. СТЕЛЬМАХА Зеновія, США,

8. Пан інж. К р а в ч у к Іван пожертвував 5,00 НМ і кличе пп.:
а) інж. СКРИПКУ Івана, Англія, в) ОЛІШКЕВИЧА Юрія, США,
б) інж. КОВАЛЯ Мирослава, США, г) інж. ПОКОТИЛА Осипа, США,

включитися в ланцю пожертв на Видавничий Фонд УТГІ і внести в тій же висоті місцевої валюти свої пожертви.

Х Т О   Ч Е Р Г О В И Й ?

НАДІСЛАНІ ВИДАННЯ

1. "Наша Культура" ч. 5, березень, ч. 6, квітень 1952 р. Науково-популярний місячник української культури, Вінніпеґ, Канада.
2. "Овид" чч.1-2, 3, березень 1952 р., Український ілюстрований часопис, Буенос Айрес, Арґентина.
3. "Гомін України" чч. 1-20, 1952р., Український суспільно-політичний часопис, Торонто, Канада,
4. Звіт Української Кредитової Спілки в Торонті, Канада.
5. Звіт Союзу Українців в Англії.
6. "Вісті" Европейського Відділу Наукового Товариства ім.Шевченка, ч. 1, березень 1952 р., Сарсель, Франція.
7. "Фенікс" Журнал молодих, видає ТУСМ ім. Міхновського, Мюнхен-Париж, ч. 3, 1952 р.
8. "Вісті" Товариства Українських Інженерів, Нью-Йорк, США, чч. 1, 2, 1952 р.
9. "Ukrainian Observer" No. 4, April, No. 5, May 1952, Published by the Ukrainian Information Service (U.I.S.), 28, Minster Road, London, N.W. 2, Great Britain.
10. "Ukraine in Vergangenheit und Gegenwart" No. 1, Januar, No. 2, April-Juni 1952, Verlag Ukraine, München, Rumfordstr. 41.
11. "Revue Trimestrielle Canadienne" No. 148, Montreal, Hiver 1951-52, Ecole Polytechnique, 1430, Rue St-Denes, Montreal 18.
12. Revista de la Real Academia de Ciencias Exactas, Fisicas y Naturales de Madrid, Tomo XLV, Domicilio de la Academia Valverde, 22. - Madrid, Espana.
13. KUNGL. SVENSKA VETENSKAPSAKADEMIENS HANDLINGAR, Fjärde Serien. Band 1. No. 1 - 6, 1949. Band 1. No. 7 - 10, 1950. Band 2. No. 2, 1950. Band 2. No. 1, 3, 4, 5, 1951, Stockholm, Almqvist & Wiksells Boktryckeri - A.-B.
14. L'EPREUVE DE PUTREFACTION DE WALKIEWICH, Myroslav-Michel Nebeluk, Docteur Veterinaire. Sa valeur, comparativement à la mesure du pH. Paris, 1951.
15. Bulletin de l'Institut Agronomique et des Stations de Recherches de Gembloux - Tome XVIII, Nos 3-4, Gembloux,Belgique.
16. Українські Народні Приповідки, упор. О.Воропай, Вид. СУБ, Лондон 1952 р.,

Р І З Н Е

Товариство Інженерів-
Абсольвентів УГА-УТГІ,
М ю н х е н.

Мюнхен, 20.У.1952 р.

До Високоповажаного Пана
Олексія КОЗЛОВСЬКОГО, Секретаря УГА-УТГІ
Нью Гейвен, США.

Дорогий і Вельмишановний Олексію Олександровичу!

Просимо Вас прийняти від нашої абсольвентської родини найкращі побажання з нагоди 60-тиліття Вашого народження.

Добру половину сповненого працею життя Ви віддали нашій школі у її світлих і похмурих роках. За це - складаємо Вам велику подяку й прохаємо Всевишнього, щоб поміг нам, равом з Вами, витревати до світлих днів відродження нашої Батьківщини.

(-) Інж. М.Галів
секретар

(-) Доц. інж. І.Шабельський
голова.

- - - - -

В и п р а в л е н н я п о м и л к и

У числі 1 (13) "Вісті УТГІ",ва січень-лютий 1952 р., стаття "Новорічна Зустріч", сторінка 17, п"ятий рядок згори надруковано: "... в колах УНРади", а треба: "... в колах УНР". Отож, ціле речення ввучить так: "Доц. інж. Шабельський Іван, складаючи привітання від Т-ва Інженерів-Абсольвентів УГА-УТГІ, підкреслив, що ця перша Українська Політехніка постала у висліді визвольних змагань, бо ж свою програмову й організаційну базу черпала з проекту випрацьованого в колах УНР."

Редакція.

- - - - -

П е р е ї х а л и т а в и ї х а л и

З Австрії до Німеччини переїхав на постійне життя доц. Ґловінський Евген та оселився в м. Авґсбурзі.

- - - - -

З Еспанії до США виїхав проф. д-р Архімович Олександер з дружиною.

З Німеччини до Англії виїхав проф. д-р Олійниченко Панас.

З Німеччини до США виїхав лект. інж. Зваричук Іван.

На новому місці поселення бажаемо їм успіхів. Щасти Боже!

- - - - -

До цього ювілейного числа "Вістей УТГІ" долучаемо відбитку статті з журналу "Ukrainian Observer", No. 5, May 1952, присвячену 30-тиліттю нашої школи.

- - - - -

Просимо про живу співпрацю всіх ВШ. Колеґ Педагогічного Персоналу, Абсольвентів та Студентів в "Науковому Бюлетені УТГІ", надсилаючи свої оригінальні праці, рецензії та критики на фахові журнали з країни Вашого поселення. Дуже побажані короткі вістки про свої особисті переживання та життеві й фахові осяги, придатні до надрукування у "Вістях УТГІ".

- - - - -

Просимо Шановних Колеґ Абсольвентів та Студентів заохочувати тих колеґ, які це не одержують наших видань, до подання своїх адрес.

Просимо держати з нами зв"язок і при зміні своєї адреси повідомляти нас:

UKRAINISCHES
TECHNISCH-WIRTSCHAFTLICHES INSTITUT
ZW. POSTAMT MÜNCHEN 21,
RAMERSDORF - POSTFACH,
DEUTSCHLAND, E U R O P A.

ДРУКУЄТЬСЯ НА ПРАВАХ РУКОПИСУ 500 ПРИМІРНИКІВ.
Виходить один раз на два місяці.

УКРАЇНСЬКА ВИСОКА ПОЛІТЕХНІЧНА ШКОЛА

- Український Технічно - Господарський Інститут -

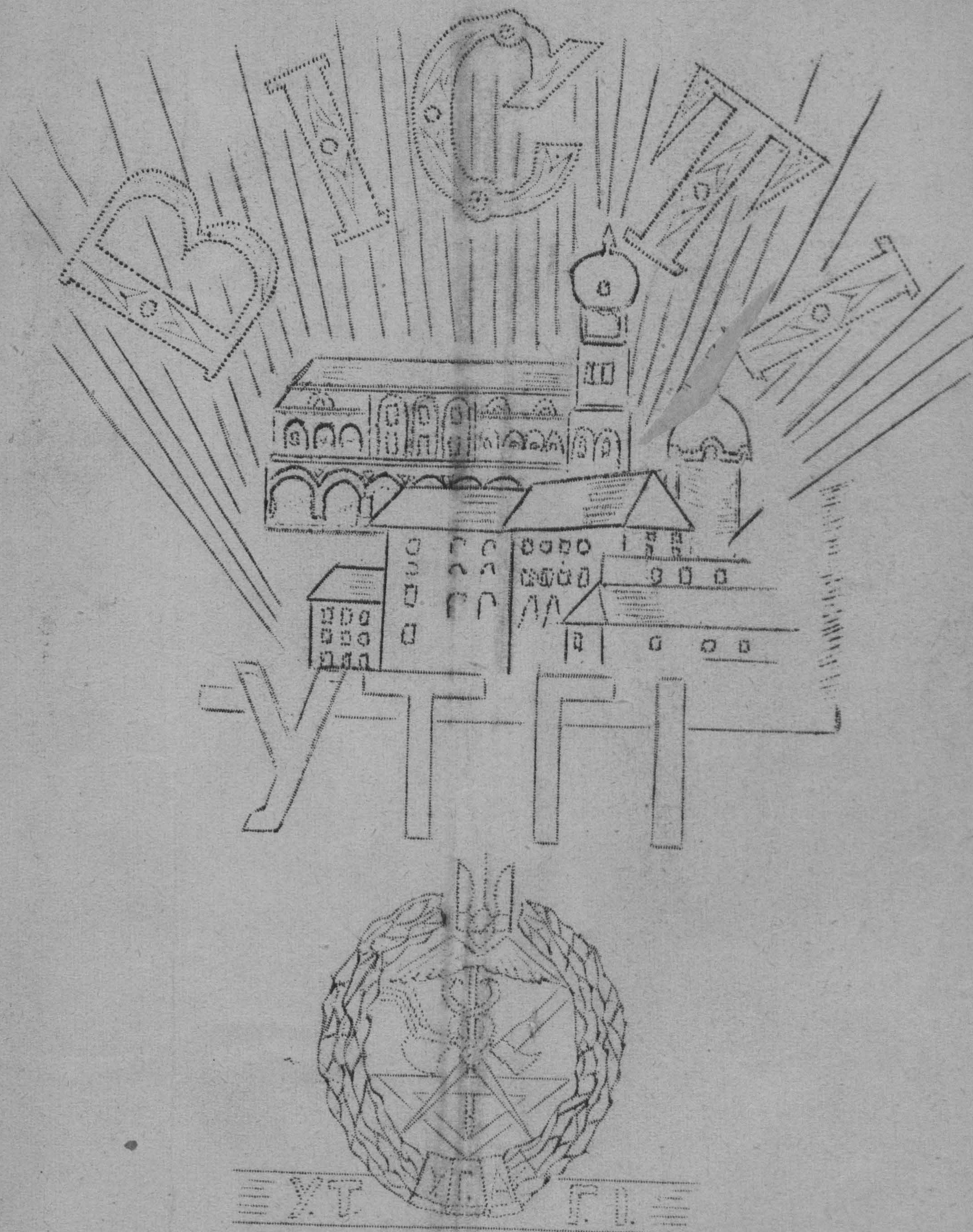

Ч. 16-18. МЮНХЕН (Німеччина). Квітень 1953 р.

1300
8.509 рая
9-10

Рік УІІ. Квітень 1953 р. Ч. 16

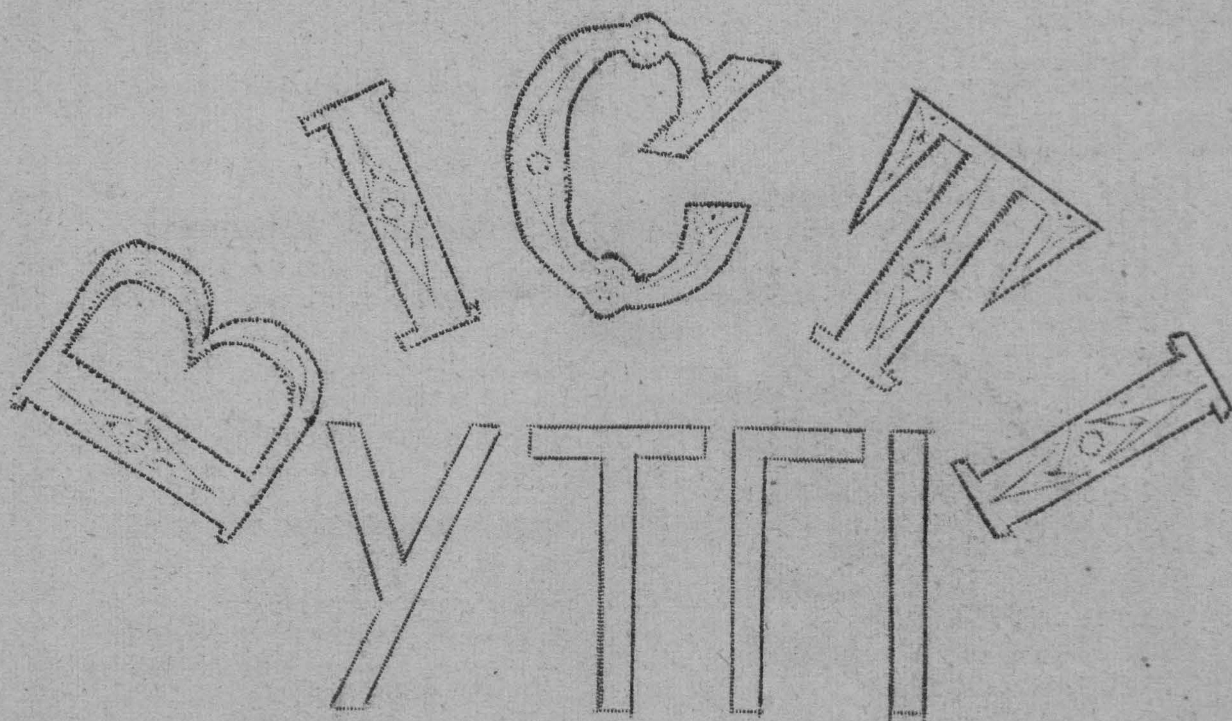

ОРГАН ВНУТРІШНЬОЇ ІНФОРМАЦІЇ ПРОФЕСУРИ, АБСОЛЬВЕНТІВ ТА СТУДЕНТІВ УТГІ.

Зміст:

- - - - - - -

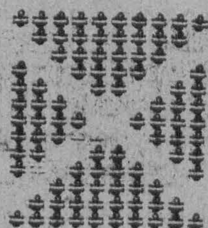

Ректорат і Сенат Української Високої Політехнічної Школи /УТГІ/ подає сумну вістку, що дня 4. квітня 1953 року, в місті Детройт, США, упокоївся в Бозі один з основоположників Української Господарської Академії /УГА/ - Українського Технічно-Господарського Інституту /УТГІ/, довголітний Ректор і почесний Ректор

Проф. Д-р г. к. БОРИС ЮРІЄВИЧ І В А Н И Ц Ь К И Й

Голова Української Національної Ради, почесний Голова Товариства Українських Інженерів і Техніків в Німеччині, дійсний член Наукового Товариства ім. Т.Шевченка, дійсний член Української Вільної Академії Наук, колишній лектор Кам'янець-Подільського Університету, колишній Директор Лісового Департаменту України, член багатьох товариств.

Невмолима смерть перервала на 75 році життя нашому незабутньому Почесному Ректорові, другові й керівникові молоді, та нанесла нашій Політехніці невіджаловану втрату.

Хай чужа земля буде Йому легкою!

РЕКТОРАТ і СЕНАТ УТГІ

З В І Д О М Л Е Н Н Я

із чергового 12-го засідання Професорської Ради Української Високої Політехнічної Школи -УТГІ, що відбулося дня 10.І.1953 р. в приміщенні Фюріхшуле, Рамерсдорф, Мюнхен (Німеччина).

Приявних: 17 членів Професорської Ради на 22 запрошених.

В год. 11,30 Проректор проф. д-р д-р Петро Савицький відкрив 12-те засідання Професорської Ради, стверджуючи правосильність зборів, скликаних за повідомленням і згодою Іх Магніфіценції Пана Ректора проф. д-ра Бориса Іваницького, висловленою в свойому листі з дня 7. грудня 1952 року.

Тому, що в згаданому листі п. Ректор проф. д-р Борис Іваницький заявив, що з огляду на стан свойого здоров'я не є в силі бути у проводі Школи, і що зрікається вибору його на Ректора в наступній каденції, - Проректор проф. Савицький ставить внесок: вибрати проф. д-ра Бориса Іваницького Почесним Ректором нашої Школи. Внесок цей принято спонтанними оплесками всіх членів Професорської Ради.

Проф. Савицький подав рівнож внесок: іменувати довголітнього секретаря УГА-УТГІ п. Олексія Козловського, за його визначні заслуги для нашої Школи, лектором при катедрі Приватного Господарства на виклади предмету "Організація та ведення канцелярії". Внесок був прийнятий також оплесками членів Професорської Ради.

Проректор доц. Д.Пеленський відчитав протокол з попереднього засідання Професорської Ради. Протокол прийнято без змін.

Далі Декани поодиноких Факультетів подали на затвердження постанови Професорських Факультетських Рад:

Агро-Лісовий Ф-т: Декан проф. д-р д-р П.Савицький подав на затвердження внески, прийняті дня 5.1.1953 р. на Професорській Раді Агро-Лісового Ф-ту в справі підвищень кваліфікацій та запрошень на

на професора при катедрі Ботаніки доц. ВАКУЛЕНКА Якима. Предложені праці: "Про стероолійні рослини України"та "Перспективний вихідний матеріял до селекції важливіших зернових культур";

на доцента при катедрі Агрометеорології і Фізики - лектора дипл. інж. ЗІНЧЕНКА Якова, предложена габілітаційна праця "Гідрометеорологічні умови лісостепу України цукро-бурякового пасма";

на доцента при катедрі Загального Хліборобства лектора дипл. інж. ЛИСЕНКА Луку, габілітаційна праця "Аграрне питання України";

на доцента при катедрі Геології лектора д-ра КОРДЮКА Богдана, габілітаційна праця - "Стратегічні копалини чорноморського басейну" (має 5 друкованих праць);

на доцента при катедрі Сільсько-господарського та лісового машино-знавства й електротехніки лектора д-ра інж. СУЛИМУ Ярослава, габілітаційна праця - "Електрофікація України та її вплив на сільське господарство;

на доцента при катедрі спеціяльного тваринництва-молочарства лектора дипл. інж. ХРОНОВЯТА Михайла, габілітаційна праця - "Кооперативне молочарство на західно-українських землях";

на лектора лісового відділу при катедрі Лісовпорядкування дипл. інж. ШУСТА Володимира;

на лектора при катедрі урядження лісів дипл. інж. БІЛОГО Дмитра.

Економічний Ф-т: Декан проф. д-р Василь Орелецький подав на затвердження внесок Професорської Ради Економічного Ф-ту, принятий на засіданні Ради дня 5.1.1953 року в справі підвищення кваліфікацій -

на професора при катедрі фінансової науки і керівника її доцента дипл.інж. ГЛОВІНСЬКОГО Евгена, предложена праця - "Природа імперіялізму", а крім того 14 інших друкованих праць.

Фармацевтичний Ф-т: Продекан проф. Я.Вакуленко подав на затвердження вибір Факультетською Проф. Радою з дня 10.1.1953р. на професора, б. проф. львівського університету, д-ра ГІНИЛЕВИЧА Ярослава при катедрі Соціяльної Гігієни та Гістології; на лектора - д-р ОЧАБРУК Неонілю при катедрі Фармакології.

Всі внески Деканатів Факультетських Професорських Рад прийнято.

Проректор доц. інж. Дем'ян Пеленський відчитав звіт з діяльности Ректорату за 1951/1952 акад. рік. На вступі відмічає, що наша Школа в цьому звітному році переходила, як зрештою всі наші установи, важкі моменти в наслідок еміграційних виїздів. Таким чином і структура нашого УТГІ мусіла ще більше скоротитися. До цього долучилося ще розпорошення і тих сил, які залишилися в Німеччині, а це шляхом розселення цих людей по різних містах і таборах. Через ліквідацію табору в Авгсбурзі, Ректорат переніс свій осідок до Мюнхену, Рамерсдорф, Фюріхштрассе, де був вже приміщений Фармацевтичний Ф-т. Туди також перевезено частину майна УТГІ, що була здепонована в магазинах ІРО на Функу. Одночасно пороблено заходи з метою примістити членів Педагогічного Збору УТГІ в оселі Мюнхен-Моозах.

В Мюнхені почалися заходи стабілізації нашої Школи та вможливлення розгорнути та поглибити її діяльність. Очевидно, що через відомі оголошення, зокрема в українській заокеанській та европейській пресі про "чинність УТГІ в США" намагалося впевнити українську суспільність, що УТГІ в Европі вже не існує. Нашим завданням було в першу чергу привернути в українській суспільності поняття про справжній стан УТГІ та переконати її, що УТГІ існує й надалі в Европі та веде свою науково-дослідну та педагогічну діяльність, хоч може в скороченому обсязі.

З допомогою в цьому напрямі приходить нам відновлене Товариство Українських Інженерів і Техніків в Німеччині, що в одному із своїх статутових завдань ставить: допомогу Українській Високій Політех-

нічній Школі в Мюнхені. І так в м-ці березні м.р. Товариство Українських Інженерів і Техніків скликало пресову конференцію, де УТГІ мало можливість представити себе чужинецькому світові. Декан проф.д-р В.Орелецький прочитав реферат про завдання УТГІ. Цей реферат був розмножений в німецькій і українській мовах, розданий учасникам конференції. Це був перший крок, що зв'язував нашу Школу з громадянством українським і чужинецьким.

В тому ж часі вирішено на засіданні Сенату врочисто відсвяткувати 30 річний ювілей нашої Школи. До вибраного святочного Ділового Комітету, що його очолював проф. д-р В.Орелецький, входили це: голова Т-ва Інженерів і Техніків інж. Я.Сулима та доц. інж. Шабельський від Т-ва Абсольвентів УГА.

Наше 30 річчя відсвяткували ми дуже врочисто в приміщенні німецької Високої Техінчної Школи дня 16-го травня 1952 року. В цьому ж дні українська і німецька преса в обширних статтях змалювала пройдений шлях УГА/УТГІ та підкреслила значення діяльности нашої єдиної на чужині Високої Політехнічної Школи.

Так проломили ми леди в нашій суспільності.

Видано рівнож заклик, щоб цей Ювілей був відсвяткований в усіх країнах нового поселення українського громадянства. І так відсвятковано цей Ювілей нашої Школи: в Торонто (Канада), де проф. д-р Вертипорох Евген на третій конференції НТШ спільно з Т-вом Українських Інженерів в дні 31.8.1952 р. улаштував це свято; дня 9.11.1952 р. заходами доц. інж. Борковського відсвятковано Ювілей при співучасти УВАН у Вінніпегу (Канада); в Англії заходом абсольвента УГА, інж. П.Петренка та при співучасті СУБ-у відсвятковано наш Ювілей дня 21.12.1952 р.; в Австралії лектор Карташевський виступив з рефератом з нагоди 30-річчя нашої Школи; проф. д-р Розгін І. зголосив приготування до святкування Ювілею в США в м. Детройті; у Франції підготовляв таке свято пок. проф. Б.Лисянський, але через його недугу та передчасну смерть святкування відложено на пізніше.

Цими святкуваннями ми пригадалися українському громадянству, що може вже поволи починало нас забувати. З нагоди Ювілею ми видаємо бльочки ювілейних значків з портретами 4-ох Ректорів та видами наших домівок в Регенсбурзі та Мюнхені. Мистецьке оформлення взяв на себе відомий наш графік та мистець д-р Михайло Гоцій.

Справа приміщення.

При кінці квітня 1952 р. одержав Ректорат письмо від шкільного реферату мійського уряду, в якому подано виповідження приміщення і до кінця м-ця липня м.р. ми мали звільнити приміщення. Це виповідження прийшло в зв'язку з тим, що в тій же школі приміщувався колись гуртожиток Політичних В'язнів, який перенесено до нової оселі при Белградштрассе.

Щоб цю справу вияснити і просити про інше приміщення, доц.інж. Д.Поленський та проф. д-р В.Орелецький відбули усну конференцію в мійському шкільному уряді. На цій конференції не осягнено зобов'язуючого запевнення про відсунення реченця залишення дотеперішнього приміщення, ані обіцянки якогось нового приміщення, тому, що ця справа не належить до міста, тільки до Баварського Уряду. Тому пізніше доц. Д. Поленський відвідав референта Міністерства Освіти, проф. д-ра Райнфельдера, представляючи йому наші потреби в зв'язку з станом приміщення.

Проф. Райнфельдер заявив, що він зі свого боку дасть моральну піддержку, бо справа приміщення не лежить в компетенції Міністерства Освіти. Тоді Ректорат звернувся до Міністерства Внутрішних Справ Баварії, представляючи наше тяжке положення з підшукуванням якогось іншого приміщення. Голова Т-ва Інженерів, Техніків і Економістів, інж. Я.Сулима, що приймав участь в адміністрації УТГІ, виявив охоту помогти в інтервенціях до німецької влади в справі нового приміщення. Ректорат відбув ряд конференцій та вислав багато письм в цій справі. В Міністерстві Внутрішних Справ Баварії стали енергічно підшукувати нам приміщення, висуваючи різні концепції розв"язки цього питання, одначе у кінцевому висліді справу віддано до вирішення Союзного Міністерства в Бонні з гарячим поручуючим письмом держ. секретаря для втікачів, проф. д-ра Оберлендера. Цей оборот справи приневолив Ректорат вислати своїх Представників, в особах Проректора доц. Д.Пеленського та інж. Я.Сулими до Міністерства в Бонн. Така поїздка відбулася в днях 26-31.8.1952 р. В ході конференцій з референтами обидвох Міністерств, представлено наші проблеми, підкреслюючи найважнішу з них, а саме нашого приміщення. В цих конференціях устійнено, що наша Школа має всі права на одержання приміщення. Така сугестія Союзного Міністерства відійшла до Баварського Міністерства, однак останнє стало на становищі, що наша Школа вийшла з табору ще перед ліквідацією його.

В зв"язку з конечністю нового приміщення для нашої Школи у м-ці червні м.р. на спільному засіданні Ректорату УТГІ, Т-ва Українських Інженерів, Техніків і Економістів, Т-ва Абсольвентів УГА та відновленої Управи ТПУГА - вирішено поробити заходи для придбання грошевих засобів на вибудову, чи купно власного дому - Дому Українського Техніка, що в ньому містилася б Українська Висока Політехнічна Школа. На засіданні вибрано спільний Комітет і видано відозву до українських інженерів у цілому світі. Цю відозву принято на Конгресі Українських Інженерів Канади й США в днях 31.8. - 1.9.1952 р. і ухвалено резолюцію про активне включення в цю акцію. Проф. д-р Е.Вертипорох в порозумінні з інженерами УТГІ-вцями в США підготовили Комітет Будови Дому для нашої Школи.

Інж. Я.Сулима, голова Т-ва Інженерів, відвідав в часі побуту Епископа Бучка в Мюнхені і звітував з діяльности Т-ва, де підкреслив потребу власного приміщення для Української Високої Політехнічної Школи. Його Ексцеленція Єпископ Бучко приобіцяв матеріяльну допомогу і благословив задуману ціль.

При згадці про Т-во Прихильників нашої Школи - ТПУГА, треба згадати про відновлену діяльність цього Т-ва. З причини виїзду декількох членів Управи Т-ва, а саме: в.о. голови Т-ва - проф. д-ра І.Драбатого, члена Управи - доц. Денисенка та секретаря - О.Козловського, залишилися - доц. інж. Д.Пеленський, ІІ-ий секретар Т-ва п-ні інж. С.Мелінська та член Контрольної Комісії доц. інж. І.Шабельський. За статутом осідок Т-ва є завжди там, де є осідок Ректорату УТГІ. Пан О.Козловський в міжчасі зрезигнував зі свойого становища. На засіданні перебуваючих в Мюнхені членів Управи Т-ва рішено докооптувати дальших членів і відновити діяльність - перевибрати Управу та підготовити скликання загальних зборів Т-ва. До Управи кооптовано: в.о. голови - інж. Я.Сулиму (від Т-ва Інженерів), секретаря - ред. С.Конрада, скарбника - М.Семененка (від Укр. ІМКА) та вет. лік. М.Заяця.

УЧБОВА Й НАУКОВА ДІЯЛЬНІСТЬ.

Нарешті, серд змінливих умов життя почало стабілізуватися. Праця в нашій Високій Школі відбувалася по всіх трьох Секторах з відбуванням вправ та веденням іспитів. Правильні виклади відбуваються і далі в Школі Техніків Українського Промислу.

Стан Педагогічного Персоналу був в академічному році 1951/52 - 36 осіб.

Студійників було 63 (на Авдиторному Секторі), в тому числі 5 дипломантів і 3 докторанти, які свої студії вже закінчують. У звітному році зложено - 1 дипломний і 2 докторські іспити (по Економічному та Фармацевтичному Факультетах).

В Секторі Позаочного Навчання було вписаних 119 студійників, з них 61 студентів і 58 курсантів.

За країнами поселення студійників було: Англія 36, Німеччина 30, Франція 7, Бельгія 3, Австрія 1, Еспанія 1, Голяндія 1, США 22, Канада 8, Аргентина 5, Венецуеля 1, Австралія 4.

В цьому році Сектор Позаочного Навчання святкував 20тиріччя свого існування. В зв"язку з цим, було відмічено запис 10.000-го, 10.001-го та 10.100-нього студійника. Сенат на святочному своєму засіданні 16.5.1952 р. приділив студентам цих чисел відповідні нагороди. 10.000-ий студент - Віталій Масло, Агрономічно-Лісового Ф-ту; 10.001-ий студ. - Пук Ярослав, Економ. Ф-ту та 10.100-ий студ. Смерека Григорій, Економ. Ф-ту одержали нагороду книжками.

Сектор Позаочного Навчання при своїх зусиллях і деякій пропаганді має всі дані на широкий розвиток, бо лише методом позаочного навчання наші переселенці мають змогу продовжувати, поширювати й доповнювати свої знання.

Науковий Сектор (Науково-Дослідний Інститут при УТГІ) провадив пожвавлену діяльність, працював рухливо та інтенсивно, впантовуючи прилюдні наукові засідання спільно з Т-вом Українських Інженерів. Відбулося 18 засідань НДІ. На прилюдних засіданнях було виголошено 13 наукових доповідів (див. в цьому числі "Вістей" - Відділ Науково-Дослідний Інститут - б. Науковий Сектор). Крім цього відбулося спільне прилюдне засідання, присвячене пам"яті проф. д-ра Григорія Махова, на якому проф. д-р д-р П.Савицький виголосив доповідь, ілюструючи наукову діяльність Покійного.

Науково-Дослідний Інститут є тепер в контакті з 70 науковими установами світу, обмінюючись з ними науковою літературою та входить в ближчі зв"язки з дослідними інститутами Німеччини.

"Науковий Бюлетень УТГІ", раніше видаваний циклостилевим способом, від числа 27-30-го починає виходити друком. Тепер готовиться до друку ч. 34-35.

"Вісті УТГІ" видано чч.: 13, 14,і 15.

Пан Ректор проф. д-р Борис Іваницький, від'їжджаючи до США, на засіданні Сенату дня 10.лютого 1952 р., розмежував чинности Проректорів. Учбовий (Авдиторний і Позаочний) і Науковий Сектори перебрав проф. д-р д-р П.Савицький, справи адміністраційні і репрезентаційні перебрав доц. інж. Д.Пеленський. Всі справи велися за спільним їх порозумінням, при чому, інформовано про важніші рішення п. Ректора проф. д-ра Бориса Іваницького листовно.

В м-ці вересні 1952 року привезено з м.Ульму решту майна до Мюнхену (Фюріхпулле). Так,що зараз все майно УТГІ є в Мюнхені, чекаючи на повну інвентаризацію, якої не можна було зробити до тепер з браку просторнішого приміщення та технічних сил.

Матеріяльний стан та засоби УТГІ - це вперше чергу жертвенна праця педагогічного персоналу. Це той основний капітал, що давав і дає змогу продовжувати працю нашої Школи, бо такси за науку змаліли і продаж підручників також незадовільний.

З важливіших прибутків треба згадати дар Їх Ексцеленції Епископа Бучка, дотацію Кредитової Кооперативи в Торонто (50 дол.), КОДУГІ (25 анг.фунт.), УККА (50 дол.), Т-ва Прихильників УГА-УТГІ в Детройті (40 дол.), КоДУС стипендії (140 НМ місячно), Ліквідаційна Комісія Кооперативи "Праця" в Новому Ульмі (1000 НМ). Крім цього наш абсольвент інж. Галів Микола започаткував збірку пожертв грошей на "Видавничий Фонд УТГІ" ланцюговою системою, по якій зібрано до тепер 447 НМ.

Видатки були зроблені на: видання "Наукового Бюлетеня", "Вістей", поштові оплати, подорожі персоналу УТГІ, кошти привозу майна з Н.Ульму та на ведення канцелярії. Ми маємо ще заборгованість за друк "Наукового Бюлетеня" у висоті 400 НМ, та за чинш в Н.Ульмі 300 НМ, за журнал "Мінрва" 198 НМ.

Наш педагогічний персонал, не маючи від нас оплат, живе з допомоги нім. соціяльних установ: Арбайтсамту і Фольфартсамту, що виносить місячно біля 60 НМ на особу. Час-від-часу приходять з допомогою Апостольська Візитатура та ЗУАДК своїми мінімальними приділами сухих яєць, незгущеного молока і дещо сира, що, в зв"язку з координаційною акцією, і це припинено.

Секретаріят одержав у звітному році 687 писем, вислав 693.

Підсумовуючи вищесказане, приходиться ствердити, що у матеріяльній справі УТГІ мусить опертися на наш, розсіяний по всьому світу педагогічний персонал, абсольвентів і студентів. Ми повинні створити хоби й скромну, але сталу матеріяльну базу, бо лише в тому випадкові можна з більшою певністю працювати і праці вимагати. Таку базу створити є завданням Т-ва Прихильників УГА/УТГІ (ТПУГА), що зараз почало знову діяти. Другим джерелом забезпечення УТГІ - це фонд видавництва зложений з передплат "Наукового Бюлетеня" та "Вістей" та пожертв на ту ціль. Принагідні грошеві впливи не дають нам можливости виповнити плян праці.

При кінці м-ця грудня 1952 року видано було 4 серії ювілейних значків з приводу закінчення святкування нашого ювілейного року. На кожній серії відбиті світлини наших 4-ох Ректорів: проф. Шовгеніва І., проф. Тимошенка С., проф. Доманицького М. і проф. д-ра г.к. Іваницького Б. та зі знимками будинків, де приміщувалась наша Школа в м.Регенсбурзі та м. Мюнхені. Випущено 2.400 бльоків. Прихід з продажі цих значків творив би ювілейний дар Школі.

Ректорат був у сталому контакті з Баварським Міністерством Освіти, Міністерством Внутрішніх Справ, як також з Союзним Міністерством Втікачів, Внутрішніх Справ та Міністерством Закордонних Справ в Бонні. Ректорат брав участь в засіданнях Міжнародного Европейського Комітету Втікачів у Мюнхені.

Отак,у короткому звідомленні ми подали серед яких умов, дуже мало нам сприятливих, йшла наша праця. Хоча в обмеженому обсязі, пристосованому до сучасних обставин, але затримуючи в основному всю свою

структуру, ми старались провадити нашу Школу і надіємось, що далі зможемо розгорнути наукову та високошкільну чинність Української Політехніки. Збереження нашої української Високої Школи - УТГІ має бути нашою спільною метою до часу, коли можна буде вповні розгорнути працю у Вільній Україні.

Згадуємо тут ще про т.зв. справу "ньюйорської групи". Ця справа відома. Сенат заняв своє становище з дня 1.1.1952 р. за своєю постановою відмежував від себе цю"групу", забороняючи її уживати назви УТГІ та відмовляючи її права на дії в імені нашої Школи. Та"група",як відомо, скликала "Професорську Раду" самочинно, не маючи на це згоди Їх Магніфіценції п. Ректора проф. д-р Бориса Іваницького, як то передбачає статут Школи, та вибрала незаконні органи керівництва тої групи під назвою ректоратів, сенатів, деканатів і т.д. Віідїжджаючи до США, п. Ректор проф. Б.Іваницький взяв це раз на себе обов"язок спробувати цю справу наладнати, одначе, по довгих нарадах виявилося, що згоди з тою групою дійти не можна. І ще раз нав"язаний контак з тою групою через посередництво п. доц. Приходька Віктора також не привів до жадних позитивних вислідів. Справа проволікалася. Пан Ректор, не маючи вже сили до дальшого ведення тієї справи, звернувся з проханням до п.проф. М.Доманицького перебрати все на себе. Проф. Доманицький згодився. Сенат УТГІ затвердив це прохання п.Ректора. Закиди п. Ректорові, начебто він довго не відповідав на листи тої "групи", не відповідають правді, як це пізніше, в обороні хворого п. Ректора, ствердив п. проф. М.Доманицький. Дальші поступовання в тій справі будуть провадитися згідно з нинішними постановами Професорської Ради.

На прикінці нашого звіту, дозволяємо собі згадати наших Товаришів, що відійшли від нас у вічність. В м-ці березні 1952 року помер проф. д-р І.Мазепа в м.Авґсбурзі, в м-ці серпні - проф. С.Комарецький, в Гаарі (коло Мюнхену), та проф. д-р Г.Махів в Детройті, нарешті проф. Б.Лисянський в Парижі. Хай чужа земля Їм буде легкою! (Пам"ять по Них вшановано вставанням і хвилинною мовчанкою).

По звіті зроблено обідову перерву.

По перерві п. доц. І.Шабельський здав фінансовий звіт, в якому виявнив фінансові позиції. По цьому звіті член Контрольної Комісії п. проф. Е.Ґловінський прочитав акт Контрольної Комісії, в якому сконстатувала:"записи в журналі відповідають переглядженим документам. Сальдо каси по касовій книзі виказує згідність з сальдами журналу. Сальдо на 10.січня 1953 р. виносить 246.29 НМ, готівка в скарбника в п. проф. Я. Вакуленка згідна зі сальдом каси. Чекові книжки до поточних рахунків відповідають записам картотеки. С.Довгаль, заступник голови Контрольної Комісії. Є.Ґловінський, член Контрольної Комісії".

Контрольна Комісія просить уділити Ректоратові абсолюторіюм.

Вияснення до фінансового звіту подав п.доц. Д.Пеленський. В дискусії над звітами п.проф. д-р В.Орелецький заторкнув справи зносин з німцями, листувань, курсів Українського Промислу, приміщення та інвентаризації майна УТГІ. Пан доц. М.Хроновят порушив питання канцелярійних видатків, зниження цін на книжки, ліквідації заборгованости Школи та загальне скорочення видатків. Пан доц. І.Шабельський повідомляє, що біжучі борги виносять 1500 НМ.

Пан лект. д-р К.Годованець робить внесок приняти звіт до відома та повторює внесок Контрольної Комісії на уділення абсолюторіюм уступаючим владам УТГІ. Внесок прийнято одноголосно.

ВИБІР РЕКТОРА.

Пан доц. М.Хроновят ставить на кандидата Ректора п.проф. д-ра д-ра Петра Савицького. Другої кандидатури не було подано. До скрутаційної комісії належали: проф. Є.Гловінський і доц. І.Шабельський. Крім двох голосів, що здержались в таємному голо-суванні, рештою позитивних голосів було обрано Ректором п. проф. д-ра д-ра Петра Савицького, що працює в УТГІ від початку 1947 року.

Заряджено перерву 10 хвилин.

Після перерви Професорська Рада затвердила вибір деканатів.

Агрономічно-Лісовий Ф-т: проф. Яким Вакуленко - Декан (в УТГІ від 1946), доц. інж. М.Хроновят - Продекан (-"- " 1948)

Економічний Ф-т: проф. інж. Є.Ґловінський - Декан (вихованець УГА -перший професор в УТГІ)
доц. інж. С.Довгаль - Продекан (в УТГІ від 1946)

Інженерний Ф-т: проф. В.Шпіка - Декан (в УТГІ від 1947 р.)
доц. інж. Я.Сулима - Продекан (в УТГІ від 1951 р.)

Фармацевтичний Ф-т: проф. д-р Я.Гинилевич - Декан (в УТГІ від 1952р.)
доц. інж. Д.Пеленський- Продекан (в УТГІ від 1946)

Проф. інж. Є.Гловінському доручено керівництво (директор) ВШДН, а Школи Українського Промислу - доц. інж. Д.Пеленському.

Керівництво фаховими курсами доручено доц. інж. Л.Лисенкові.

Після затвердження постанов Факультетських Професорських Рад, приступлено до вибору Проректора і Секретаря Професорської Ради.

На Проректора обрано п. проф. Якима Вакуленка (при одному голосі, що здержався).

На Секретаря Професорської Ради обрано п. доц. інж. Дем"яна Пеленського.(оден голос здержаний).

Пан проф. Я.Вакуленко пропонує змінити висоту оплат для заочників, його піддержує п. доц.інж. І.Шабельський. Принято це питання передати Сенатові для простудіювання і рішення.

Для Наукового Сектора принято назву "Науково-Дослідний Інститут при Українській Високій Політех-нічній Школі - УТГІ" по системі поданого 29.серпня 1952 року проекту і принятого тоді референдумом та затверджено вибори керівних органів НДІ.

Після докладного реферату п. доц. Д.Пеленського про т.зв. "ньюйорську групу", в якому детально проаналізовано цю справу та відчитано багату переписку проф. Б.Іваницького з тою "групою", проф. М.Доманицького і інших, - Професорська Рада вислухала з цього приводу дискусію. Нарешті п. доц. І.Шабельський виясняє зміст листів "Спілки УТГІ", її урядове затвердження американською владою та ставить внесок категорично відобрати їй назву "УТГІ". Проф. Шпіка піддержує думку доц. Шабельського. Професорська Рада прийняла внесок доц. І.Шабельського і поручила Сенатові УТГІ остаточно сформулювати це рішення та вияснити, разом з тим, формальну сторону т.зв. "Технічно-Господарського Інституту в ЗДА" і вжити всіх можливих шляхів до припинення дискредитації Школи, в зв"язку з уживанням назви "УТГІ".

Збори Професорської Ради закінчено о год. 18.30.

ПОСТАНОВИ СЕНАТУ

(з дня 25.2.1953 р.)

На засіданні Сенату УТГІ дня 25.2.1953 року, у справах зв"язаних з УТГІ на теренах США, принято слідуючі постанови:

1. По вияснённю зі всіх сторін питання про перенесення УТГІ до США під цю пору, коли ані матеріяльно, ані морально, ані правно (в США нема азильних шкіл) не підготовлено грунту до перенесення, чи взагалі існування нашої Школи в США, питання це хвилево (до змін) не має жадних підстав на актуальність і стає безпредметовим. На основі доручення Професорської Ради від 10.1.1953 року Сенат УТГІ тимчасово це питання знимає з порядку дискусій і відкликає всі в тому напрямку до чинности дані коли-небудь і кому-небудь уповноваження.

2. Для орієнтації, можна допустити Анкету І., вироблену проф. Доманицьким у формі обміну думок між бувшими і теперішніми (що мають відпустки від УТГІ) членами УТГІ. Однак треба вважати за краще, щоби насамперед сам УТГІ розіслав запитники до тих членів: чи і хто надалі хоче включитися в працю УТГІ (з-активізуватися) по якомубудь відділові в Секторі Навчальному, або Науковому (НДІ), головно було б в останньому.

3. Школа УГА-УТГІ була заснована, існувала і існує далі, як школа еміграційна, подібно тому, як існують інші школи й наукові заклади (НТШ, УВАН, УВУ і т.п.). Тому ясна річ, що школа, яка буде заснована на інших підставах, себто не як еміграційна, втрачає первісний характер УГА/УТГІ і тому, в жадному разі, не може носити такої самої назви.

4. Щодо запропонованого проф. Доманицьким переведення Професорської Ради кореспонденційним способом, то Сенат уважає: 1) що такий референдум належить перевести серед тих членів Педагогічного Персоналу УТГІ, що проживають в США, які є і досі активними членами УТГІ, себто мають формальну відпустку, або зголошені до співпраці; 2) ці активні члени, згідно з Тимчасовим Правильником Представництва УТГІ, створили б організаційне тіло для УТГІ в США, яке мало б права Ради Представництва. Таким чином можна оминути того непорозуміння, яке повстало б тому, що жадної школи, члени якої творили б Професорську Раду УТГІ, в США сьогодні нема.

- - --

КОМУНІКАТ

Ректорат приготовляє для вшанування пам"яти одного з основоположників УГА/УТГІ, почесного Ректора УТГІ, сл. пам. проф. д-ра г.к. Бориса Юрієвича ІВАНИЦЬКОГО, спеціяльний випуск "Вісті УТГІ", в якому будуть поміщені спомини, доповіді, оцінки і т.п.

Просимо надсилати матеріяли, зв"язані з особою Бориса Юрієвича, з Його діяльністю на науковім, педагогічнім та політично-громадськім полі. В цей спосіб причинимося до вшанування пам"яти одного з найбільших синів України, що спочив у далекій чужій землі.

Матеріяли просимо надсилати до дня 30. липня 1953 року на адресу Ректорату УТГІ, подану на першій сторінці цього числа "Вістей".

Ректорат.

Ректор УТГІ

31.липня 1952 р.

До : ВСІХ ВП. ПАНІВ ЧЛЕНІВ УТГІ.

Справи : 1) УТГІ й "УТГІ в ЗДА",
2) УТГІ й УТГІ-Спілка.

Високоповажані Панове!

Перед УТГІ до розв'язання, і то в скорому часі, стоять деякі дуже важливі справи і я уважаю своїм обов'язком попередити і поінформувати Вас про це, коротко згадавши за них. Не маю наміру, ані подавати їх в усьому перебігу, ані шукати причин і наслідків. Хочу подати основні проблеми й деякі факти в двох справах.

1. УТГІ - "УТГІ в США". Справу перенесення УТГІ з Німеччини до США (ЗДА) із затриманням внутрішньої легальности цього акту було утруднено й пошкоджено 18. листопада 1951 року зборами членів УТГІ в Нью-Йорку (12 осіб з правом рішального голосу), що здеклярували себе самочинно як "Професорська Рада УТГІ". Це було зроблено не тільки без згоди, але й проти писемних, а в день зборів і усного - через п. проф. М.Зайцева - заперечень Ректорату УТГІ, що єдино уповноважений (сам, чи шляхом доручення Проректорові) скликати збори Проф. Ради УТГІ (Регулямін УТГІ п. 17.). Постанови 18.XI. 1951 року не були предложені й на контролю й затвердження Спілки Професорів УГА (СПУГА), що вимагає п. 18. Регуляміну. (Реальні обставини зовсім не вимагали ані спішних виборів "Ректорату" й "Сенату", ані, тим більше, раптових підвищень професорських кваліфікацій).

Отже, постанови 18. листопада 1951 року з погляду наших внутрішних законів і всіх традицій жадної сили для УТГІ не мають і Сенат УТГІ зареагував на це постановою від 1.І.1952 року, що не визнала ньюйорської організації ні за УТГІ, ні за його частину, не признаючи їй ні назви УТГІ, ні традицій, ні матеріяльних, ні духових осягів УГА-УТГІ.

По мойому приїзді до Нью-Йорку згадана група звернулася до мене з бажанням порозумітися. Наради відбулися 15, 16, 18 й 27.березня 1952р. Залишився найтяжчий пункт - легалізація проводу УТГІ в США та деяких постанов 18.XI.1951 року. Мої пропозиції щодо цього й інших загальних пунктів я надіслав п. проф. Я.Моралевичові 30. березня 1952 року. Але вони й досі залишилися без відповіді.

Щоправда, я одержав листа п. доц. Віктора Приходька від 14. травня 1952 року в цій справі, але лист написаний"від себе особисто і, так би мовити, напів офіційно, від Сенату УТГІ". Проте, я подав п. доц. В.Приходькові свої офіційні погляди. Витяги з моєї відповіді (від 10.липня 1952 року) долучаю тут. - Вважаю себе в праві тепер подати й мої неприйняті чи замовчані (без пояснень)останні пропозиції (від 30.березня 1952 року).

"УТГІ в ЗДА" продовжує діяти й далі без легальних внутрішніх основ і Сенат УТГІ розглядатиме остаточно справу вказаних взаємовідносин з кінцем серпня - початком вересня ц.р.

Подаючи цю важливу справу під розвагу, ласкаво прошу пп. членів УТГІ відгукнутися до мене з приводу неї своєю думкою - до розгляду її в Сенаті.

З приводу постанов 18.XI.1951 року дозволю собі подати тут ще декілька загальних міркувань, що виясняють мої позиції.

Дехто говорить: розходження в цій справі дуже незначні і дивно, що не прийшли до порозуміння. А інші: розходження нереальні і над ними треба просто перейти до порядку денного.

З такими міркуваннями не можна погодитися, бо не можна поділяти речі тільки по тому - чи вони великі, чи малі, або по тому чи вони реальні, чи мало реальні. Внутрішня оцінка та організаційна вартість речей і дій людських полягає в принципі, в ідейній основі, що забезпечує моральний стан та розвиток людства, - не тільки його духову культуру, але й практичні осяги.

І цю справу треба розглядати, насамперед, з погляду порушення ідеї, принципу, традиції, внутрішнього закону, дисципліни. Не можна погодитися на те, щоб УТГІ в США починався самозванно, як доконаний факт - з порушення принципу, порядку, дисципліни, внутрішнього закону й добрих традицій УГА-УТГІ. Для мене, як для Ректора, ці мої позиції обов'язкові - незалежно від того, чи нова організація, що називає себе "УТГІ в ЗДА" виконує реальні чи мало реальні, великі чи малі речі.

Нехай ці розходження видаються малими, мають незначне реальне значення, але вони рішальні, бо принципові. З цього погляду й треба виправити й вирівняти те, що сталося. У житті чи праці не раз бувають відступлення від порядку, але треба відрізняти відступлення в основних і другорядних речах.

УТГІ в США не може починати свого життя з одвертого порушення порядку вже при самім створенні свого організаційного осередку, заперечуючи ту установу, що її ім'я присвоює собі. Це ушкоджує авторитет всього УТГІ (в США й поза ним), зневажає матірну установу в самім її проводі.

2. <u>УТГІ й УТГІ-Спілка</u>. Другу важливу справу, зв'язану з першою, становить проблема передання УТГІ у повну власність товариству (вже зачартерованому 21.грудня 1951 року в Нью-Йорку) під скороченою назвою УТГІ-Спілка (повна українська назва: Спілка професорів і абсольвентів УГА та УТГІ, інк. в Нью-Йорку). Термін чинности чартера 30.березня 1953 р. (?). Справа власности на УТГІ тісно в'яжеться з проблемою УТГІ, як цілости, і тому вона залежна від затримання УТГІ як такої цілости. Отже другої справи не можна розв'язати раніше, ніж буде розв'язано першу.

Я не збираюся переглядати всю цю справу - докладний розгляд прийде пізніше. А тепер я тільки хочу звернути увагу на деякі важливі для нас моменти в ній.

Лист УТГІ-Спілки до Голови СПУГА від 23.лютого 1952 року написано з добрими інтенціями: всяка допомога, академічна автономія

УТГІ та інш. А до листа від 10.березня 1952 року додано й проект конкретних умов. Тут виявилося, що побоювання Проф. Ради УТГІ від 21. жовтня 1951 року про двовладу мали підстави.

Правильник Спілки спільний з УТГІ. Отже окремого адміністративно-технічного апарату для УТГІ не передбачено. В інших місцях зазначено таке: - Зовнішні зносини мають провадитися під фірмою Спілка ("аж до правного оформлення чинности УТГІ в ЗДА"). Регулямін УТГІ "стає частиною Правильника УТГІ-Спілки". "Єдність керівництва та відповідальність забезпечується в той спосіб, що всі члени Сенату УТГІ в ЗДА будуть входити до Ради Директорів, якщо ними ще не стали, а Ректорат займе становище першого заступника голови УТГІ-Спілки додатковим їх обранням." "СПУГА й ТПУГА уповноважують УТГІ-Спілку виконувати їх права й обов'язки відносно УТГІ, якщо цією умовою не буде встановлено інакше, а самі зливаються своїм членством до УТГІ-Спілки". - Чи мали б ці заслужені установи, нерозділЬно пов'язані з УТГІ, після того покінчити самогубством, чи, може, стати музейними експонатами? Чи можуть вони контролювати дотримання умов відносно УТГІ з боку Спілки, що має над ним повну владу, і реагувати на це, напр., на зміну його регуляміну, обмеження автономії УТГІ, тощо. Цю проблему в проектах не висвітлено.

В кожнім випадку, за цими проектами УТГІ формально попадає в значно більшу - "міцнішу" - залежність від Спілки, аніж колись УГА від Укр. Гром. Комітету в Празі. Крім того, тоді був арбітр, а, ліпше сказати, надвлада - Міністерство Закордонних Справ. УТГІ-Спілка становить громадську установу, що її провід і настрої загальних зборів можуть мінятися, але УТГІ не має можливости й права, на випадок потреби, на відклик до якоїсь зверхної установи чи арбітра. Треба взяти під увагу, що УГА-УТГІ становить інституцію з тридцятирічним стажом і стає, так би мовити, "безправною" власністю, бо залежною від можливих змін поглядів многочленного товариства, що тільки починає своє життя і що його склад не усталений, а праця майже не виявлена. - Стаючи власником , Спілка, очевидно, не становить з себе реального гаранта для УТГІ, бо не має власного капіталу.

Ці деякі мої застереження прошу прийняти як обережність людини, що належить і нераз очолювала УГА-УТГІ й СПУГА. Загалом же я скажу: оцінюючи велику підготовну працю Спілки для майбутнього УТГІ, її добру волю та добрі наміри, будьмо в тойже час розважними, не робім мало продуманих експерементів і не ламаймо легковажно всього старого, того - що себе цілком виправдало. Маю на думці нашу тридцятирічну, дійсно повну, творчу високошкільну академічну автономію, що від неї відступити не можемо, коли такою високою, гідною себе, школою хочемо залишитися й надалі. Маю на увазі також високозаслужені в історії УТГІ - СПУГА й ТПУГА, що їх треба зберегти не тільки з сантиментів, але й для дальшої праці в інтересах УТГІ - також в нових умовах життя його.

x x x

Проф. Борис Іваницький (в.р.)
Ректор УГА/УТГІ.

К О М У Н І К А Т

РЕКТОРАТУ УКРАЇНСЬКОЇ ВИСОКОЇ ПОЛІТЕХНІЧНОЇ ШКОЛИ – УТГІ

в справі її 30-ти річної діяльности та плянів на майбутнє, реферованій на нараді Представників українських політичних партій та громадських установ в дні 28.лютого 1953 року в Мюнхені (Німеччина).

Виходячи з важливости моменту та завдань, що лежать перед українською політичною еміграцією взагалі, а перед нашою Політехнікою в чужині зокрема, Ректорат і Сенат УТГІ вважав необхідним скликати нараду Представників українських політичних партій та громадських установ, щоб на цьому форумі, репрезентуючому цілість політичної української еміграції, подати інформативний громадський звіт з діяльности УТГІ та його пляни на майбутнє.

Після заслухання звіту та дискусій було принято резолюції, що їх ствердили 26 Представників: Апостольської Візитатури, Української Автокефальної Православної Церкви, Виконного Органу й П[резидії] Української Національної Ради, політичних партій, громадських установ і преси. Таким чином зорганізована українська суспільність в еміграції позитивно оцінила працю УГА-УТГІ та дала свою моральну піддержку для дальшої праці Української Високої Політехнічної Школи.

Висліди нарад, що відбулися в Мюнхені, в дні 28.лютого 1953 року, подані в залучених резолюціях.

Мюнхен, дня 2.березня 1953 року.

(-) Проф. Я.Вакуленко
/Проректор/

(-) Проф. Д-р Д-р П.Савицький
/Ректор/

Р Е З О Л Ю Ц І І

На спільній нараді в Мюнхені, в дні 28.лютого 1953 року, що її скликав Ректорат Української Високої Політехнічної Школи приявні Представники українських політичних і громадських устан[ов] заслухавши інформативний звіт п. Ректора, Проф. Д-р Д-р Петра Савицького про 30-тилітню діяльність УГА-УТГІ та про пляни на майбутнє, стверджують:

1. що в часі наших визвольних змагань, окупації нашої Батьківщини та довголітньої еміграції є відрадним явищем існування єдино[ї] незалежної Української Високої Політехнічної Школи – УТГІ;
2. що потрібно було великої жертвенности з боку професури, що[б] вартісне набуття на чужині не тільки вдержати на протязі 30 [ро]ків, але й втримати на належній висоті;
3. що Висока Політехнічна Школа (УТГІ) на чужині вив'язалася з [по]ложеного на неї завдання як слід, виховуючи численні кадри у[к]раїнської молоді на фахівців різних технічно-господарських [га]лузів та стоячи у проводі рухів, зв'язаних з визвольними змаганнями, підносила на світовий рівень українські політичні [...] через міжнародні науково-технічні зв'язки, через посилену н[ау]ково-технічну активність і основно обгрунтувала наші вимоги [на] самостійне існування, а видаючи велику кількість наукових п[раць] збагатила українські культурно-технічні надбання;

4. приявні Представники прийшли до однозгідного висновку, що, хоч як трудні обставини, серед яких опинилися наші залишенці, Українську Високу Політехнічну Школу, як надзвичайно цінний здобуток української еміграції, треба за всяку ціну зберегти, щоб у слушний мент перенести її на рідні, звільнені землі Батьківщини;
5. що під теперішню пору в західному світі, тільки в Німеччині, завдяки політичній ситуації й законним приписам, є одинока можливість існування Української Високої Політехнічної Школи-УТГІ, як азильної, автономної Української Школи, тоді, коли в інших країнах поселення нашої еміграції, через відсутність правних підстав, стратила б вона свій азильний, автономний український характер;
6. що зібрані на нараді Представники одностайно закликають всю українську еміграцію в усіх країнах її поселення піддержати одиноку нашу Політехніку морально й матеріяльно при всякій нагоді та дати їй тим можливість зберегти наше культурне надбання для майбутнього використання;

закликають Професуру Української Високої Політехнічної Школи видержати й далі на цьому тяжкому та відповідальному пості, використати всі можливості для збереження Школи, нав'язуючи сталий контакт зі західним науковим світом;

закликають виконати потреби воюючої нашої Батьківщини, гуртувати молоді сили і вводити їх в характер наших всеукраїнських цілей, щоб у відповідний мент наших визвольних змагань були готові державно-творчі кадри.

АПОСТОЛЬСЬКА ВІЗИТАТУРА	о. Канц. І.Леськович
У. А. П. Ц., Мюнхен	Прот. П.Дубицький
ВИКОННИЙ ОРГАН УНРади	Доц. Інж. С.Довгаль
ПРЕЗИДІЯ УНРади	Доц. Інж. М.Хроновят
ЗАКОРДОННІ ЧАСТИНИ ОУН	Ред. Дм. Штикало
ОУН	Інж. Дм. Андрієвський
СОЮЗ ГЕТЬМАНЦІВ ДЕРЖАВНИКІВ	Інж. А. Кмета
С-з КОНСТР. ТВОРЧИХ СИЛ УКРАЇНИ	Д-р І. Прокопчук
УНДО	Д-р М. Хробак
УНДС	Ред. М. Лівицький
УРДП	Ред. М. Воскобійник
УСП	Осип Крутій
ЦПУЕН	Д-р К. Годованець
УСХС	Проф. Д-р Я. Гинилевич
ОУЖ	Софія Годованець
ЛЕГІОН СИМОНА ПЕТЛЮРИ	Інж. В. Григоренко
ЛУПВ	Григорій Наняк
ТУПВ	Петро Святий
Т-во УКР.ІНЖ. і ТЕХНІКІВ в Нім.	Інж. В. Слимаковський
Т-во ІНЖЕНЕРІВ-АБСОЛЬВ.УГА-УТГІ	Доц. Інж. І. Шабельський
Т-во ПРИХИЛЬНИКІВ УГА-УТГІ	Доц. Інж. Я. Сулима
СОЮЗ УКР. СТУДЕНТІВ в НІМЕЧЧИНІ	Д-р Р.Богатюк
Час. "СУЧАСНА УКРАЇНА"	Ред. В. Демчук
" "УКРАЇНСЬКІ ВІСТІ"	Ред. М. Воскобійник
" "УКРАЇНСЬКИЙ САМОСТІЙНИК"	Ред. С. Єндик
Журнал "ФЕНІКС"	Інж. М. Галів.

x x x

СВЯТКУВАННЯ ЮВІЛЕЮ 30-тиріччя УГА/УТГІ

ТОРОНТО (Канада)

Ювілейні святкування 30-тиріччя УГА-УТГІ в Торонті (Канада) влаштував проф. д-р Евген Вертипорох, сполучаючи їх з III. Конференцією Канадійського Відділу Наукового Товариства ім.Т.Шевченка та Конгресом Т-ва Українських Інженерів і Техніків в Канаді в дні 30.8.1952 року.

На спільному святочному засіданні проф. д-р Е.Вертипорох виголосив доповідь п.н. "УТГІ на службі української вільної науки". В цій дуже змістовній доповіді прелегент з'ясував історичне підложжя повстання нашої Високої Політехнічної Школи на чужині - УГА-УТГІ, пригадуючи, що в 1920-му році за почином Українського Технічного Товариства у Львові зорганізовано вищі технічні курси з пляном розвинути їх опісля як основу майбутньої Української Техніки. Ці курси, не зважаючи на терор польського окупанта, протривали два роки, а студії ці були признані іншими Високими Технічними Школами. І так в 1922-му році відкривається в Чехії Українська Господарська Академія, що, за дозволом чеського уряду, розвиває продовж 30 років свою наукову працю та вкладає в скарбницю української вільної технічної науки неоцінені скарби.

"Цей мій короткий нарис історії УТГІ - закінчив свою доповідь прелегент - і її важливий вклад до української науки технічних фахів виказує наглядно, яку величезну працю виконав УТГІ за час свойого 30-тилітнього існування, а далі вказує на те, що праця та не є ще закінчена і триває далі для нашого загального добра. Не можемо бути проте байдужими до цієї справи, але мусимо помагати УТГІ в його дальшій праці."

На закінчення п-ні інж. Ірена Дейчаківська виголосила доповідь на тему: "Мої спомини з УТГІ" (її містимо на іншому місці цього числа), в якій накреслила умовини, серед яких доводилося працювати професорам і студентам УТГІ в Німеччині.

Присутніх гостей було понад 200 осіб.

ВІННІПЕГ (Канада)

У Вінніпегу (Канада) відсвятковано 30-тиріччя УГА-УТГІ в дні 8.листопада 1952 року. Свято влаштувала Українська Вільна Академія Наук при співучасті Товариства Прихильників УТГІ в приміщенні Народного Дому. Участь гостей була велика.

Голова, проф. д-р Ярослав Рудницький відкрив Святочну Академію, запрошуючи п. доц. УТГІ інж. Боровського виголосити святочну доповідь п.н. "30 років на службі Нації, її науки й культури". Прелегент подав історію розвитку нашої единої на чужині Високої Політехнічної Школи. При кінці доповіді п. доц. Боровський сказав: "Перед війною весь тягар удержання УТГІ несло Товариство Прихильників УГА-УТГІ, у проводі якого стояли сл. пам'яти проф. Юліян Павликовський та проф. Евген Храпливий. Тепер ролю пiемонту повинна перебрати Канада. Схиляючи чоло перед тими,

що підійшли, кличемо всіх, хто має зрозуміння ваги УТГІ: "Ставайте в члени Товариства Прихильників УТГІ і помагайте дальшевести важливу працю єдиної Української Високої Політехнічної Школи на чужині!"

Дальше пані К.Антонович поділилася з приявними цікавими безпосередніми споминами про життя і працю УТГІ в його подебрадському періоді і опісля перейшла до обговорення теми: "Роля жінки в праці УТГІ" (з часів подебрадського періоду). Згадала членів Професури пп. С.Русову, Славінську та Щуровську і пр гарними красками змалювала постаті Хариті Кононенко та О.Теліги (обі розстріляні німцями) та їх незвичайно видатну і живу громадську діяльність.

Д-р Росоха підкреслив у своїй доповіді-споминах велику ролю УТГІ-вців у національному освідомленні українського Закарпаття та в будові його державного життя.

Інж. Качор вказав у своїй кінцеві промові на незвичайну ролю УТГІ-вців, як на вишколених фахівців і провідників у розбудові української кооперації на теренах Західних Земель України.

БРАДФОРД (Англія)

Ювілейне святкування 30-тиліття УГА-УТГІ в Англії відбулося в місті Брадфорді, в дні 21.грудня 1952 року. Свято влаштував Уповноважений УТГІ, бувший абсольвент нашої Школи, інж. Петро Петренко, при співучасті Відділу СУБ-у

На мистецько удекорованому подіюмі (оформлення п.інж.Петренка) пишався герб України, а по обох його боках видніли портрети першого Ректора нашої Високої Школи, проф. Шовгеніва та теперішнього, Їх Магніфіценції проф. д-ра Бориса Іваницького. Під гербом - емблеми УТГІ, по боках два національні прапори.

Свято відкрив вступним словом голова Відділу СУБ-у в Брадфорді, п. Р.Писарчук, вітаючи приявних та запрошуючи до Почесної Президії: інж. Петренка, інж. Ярину, представника Ради СУБ-у п.В. Личмененка та представника українського громадянства п.проф.Пураса. Опісля передав слово п. інж. Петренкові, який прочитав своє уповноваження від Ректорату нашої Школи, привіти: від Ректорату УТГІ і від проф. Віктора Доманицького, б.Ректора УТГІ, якого вибрано почесним членом Президії, дальше п.Козловського О. - секретаря УТГІ, інж. Мальця В. і від Калуги О. - абсольвентів УТГІ та настоятелів місцевих українських Церков: греко-кат. о.Габака та УАПЦ - о.Кіцюка.

В дальшому інж. Петренко зачитав змістовну доповідь про УГА-УТГІ. В концертовій частині свята брали участь: хор Відділу СУБ-у під управою п.Гаврилюка та театральні гуртки Відділу СУБ-у в Брадфорді і Кліфаксі. В третій частині інсценізовано "Великі роковини". Свято закінчено відспіванням національного гимну.

Рівночасно була влаштована при вході на залю виставка фотознимок і рукописей та видань УТГІ, що збереглися в посіданні п.інж. Петренка. Особливою увагою та зацікавленням тішилися знимки з побуту Митрополита Графа Андрея Шептицького в Українській Господарській Академії в Подєбрадах, де Він загостив,повертаючись з лікування в Карлових Варах. Усі головні і цікавіші моменти з свята утривалив на фотографічній плівці п.Авдюк з Брадфорду. Приявних на залі було 450 гостей. З добровільних датків переслано 5 ф. на Видавничий Фонд УТГІ.

НОВІ ЮВІЛЕЙНІ ЗНАЧКИ УГА/УТГІ

Ректорат Української Високої Політехнічної Школи -УТГІ видав пропам"ятні неперфоровані бльочки ювілейних значків у честь 30-тиріччя Української Господарської Академії (УГА) - Української Високої Політехнічної Школи (УТГІ).

Проект і графічне виконання мистця д-ра М. ГОЦІЯ. Портрети взяті з фотознимок. Бльок складається з 6 значків з номін. вартістю 50 шагів на кожному.

Барва зеленосіра/синя - Ректор Іван Шовгенів (1922-1927),
Барва зеленосіра/синя - Ректор Сергій Тимошенко (1927-1928),
Барва зеленосіра/смарагдова- Ректор Борис Іваницький (1928-35 і 1947-52)
Барва зеленосіра/смарагдова- Ректор Віктор Доманицький (1945-1947),
Барва зеленосіра/кармінова - Реґенсбурґ, будинок осідку УТГІ,
Барва зеленосіра/кармінова - Мюнхен, будинок осідку УТГІ.

Бльок II кремова рамка, ґумований папір,
Бльок II кремова рамка, крейдовий папір,
Бльок III селединова рамка, ґумований папір,
Бльок III селединова рамка, крейдовий папір.

Бльочки видано накладом 2.400 примірників.
Бльочки у всіх 4-ох серіях і окремо можна придбати в Німеччині:
Ukrainisches Technisch-Wirtschaftliches Institut,
München 21, Ramersdorf, Postfach.
В США; О.КОЗЛОВСЬКИЙ, 74, Perkins St., New Haven, Conn., U.S.A.
В Канаді: проф. Е.Вертипорох, 237 Brunswik Ave, Toronto, Ont, Canada,
доц. М.БОРОВСЬКИЙ, 611 Dufferin Ave, Winnipeg, Man, Canada.
В Австралії, доц.Ф.МЕЛЬНИКІВ, 45 Moss St. West Ryde Sydney, Australia.
та в усіх Представників УТГІ в Европі і за океаном.

Віримо, українське Громадянство, Студенти та Абсольвенти УГА-УТГІ, придбають ці ювілейні значки на дорогу пам"ятку 30 річного ювілею единої Української Високої Політехнічної Школи на чужині.

ЮВІЛЕЙНИЙ АЛЬМАНАХ

Нижче містимо відпис загального листа, з яким звертається п.лект. О.КОЗЛОВСЬКИЙ, зараз окремо уповноважений Ректоратом УТГІ в нижче реферованій справі, до всіх Вп. Панів УТГІ-вців. -

"Як Вам відомо з публікацій УТГІ, мені доручено збірку матеріялів та світлин для ювілейного альманаху, що були би причинками до історії УГА/УТГІ. Частина цих матеріялів вже зібрана, а частина є в стадії виготовлення.

Цим маю за шану просити Вас про допомогу в цій справі - чи то надсилкою своїх власних спогадів та вражень, цікавих світлин з життя УГА/УТГІ, своєї власної світлини, подачею адрес абсольвентів, що перебувають у Ваших околицях і т.п. Якщо Ви маєте якісь друки про УГА та її чинність і можете їх визичити чи подарувати, то прошу про це мене повідомити.

З правдивою до Вас пошаною -

Нью Гейвен, 7.3.1953 р. О.Козловський, кол.Секретар УТГІ."

Зі своєї сторони просимо всіх Вп. Панів УТГІ- вців допомогти нам у цьому початому ділі і всю кореспонденцію в цій справі слати на адресу:

Mr. O.KOZLOWSKYJ,
74 Perkins St.,
New Haven, Conn., USA.

Інж. Ірена ДЕЙЧАКІВСЬКА

МОЇ СПОМИНИ ЗІ СТУДІЙ НА УТГІ

(Мюнхен, 1945/46 рр.). x)

З тяжким серцем покидали студенти третього року Дублянський Агрономічний Інститут, їдучи на зимові ферії 1943 року. Ми всі були доволі зжиті, зогляду на те, що жили в спільному гуртожитку, відносно далеко від Львова. Пригадую собі, як сьогодні, цей останній день в Дублянах. В нас усіх стискалися серця якимсь незбагнутим жалем. Ми цього не знали, але кожний і кожна з нас в своїй підсвідомості були певні, що в Дублянах більше нам не зійтися. Я належала до останньої групи, яка вибралась пішком до Львова, щоб при цьому мати можність полюбуватися красою добре знайомої околиці.

Після кількох місяців багато з нас помандрувало в довгих біженецьких валках в невідоме на захід, зупиняючись вбільшості на території Німеччини. Потяглися туди люди різними шляхами з різних середовищ і різні під інтелектуальним оглядом. Вдалося також виїхати деяким нашим науковцям, які намагалися вивезти з собою хоча деякі наукові речі.

Не довелося і нашому "Українському Технічно-Господарському Інститутові" дальше користуватися затишним кутком, що його знайшов був він собі в Подєбрадах. Мусів і цей останній покидати загріте місце і йти шукати нового осідку за кордонами. Не сповнилася мрія походу вперед на Україну, а довелося йти ще дальше на захід.

Свою працю розпочав УТГІ і Регенсбурзі. Залишилися тут з огляду на те, що в цьому місці, як на еміграційні умови, можна було сяк-так приміститися. Інститут, що правда, був розпорошений майже по цілому місті, але все ж таки при добрій волі професорів, можна було проводити працю. Треба подивляти велику любов наших професорів і глибоке зрозуміння потреби продовжувати свою працю дальше всюди там, де доля їх не кинула б. Завдяки тому бажанню і волі продовжається традиція нашої Високої Школи. Завдяки тому, багато нашої молоді мало змогу кінчити чи продовжувати свої студії в рідній мові.

На початку свого реферату згадую про Дубляни тому, що дивлюся на УТГІ з точки зору студентки Дублянського Інституту. Коли порівнюю умови навчання і співжиття студентів та професорів, мушу ствердити велику різницю між цими двома школами. І як дивно - Дубляни були на наших рідних землях, ми однак в деяких випадках почували себе там гірше, чим на чужій території в УТГІ. Там було багато професорів-поляків, які відносилися до українців-студентів байдужо, якщо не ворожо. Виклади відбувалися переважно в німецькій мові, що її не всі студенти ще належно розуміли. Німецька влада наказувала професорам, як і що вони мають викладати студентам. Одно і друге викликали несмак і незадоволення у професорів та студентів. На УТГІ це все відпало. Єдина хиба - це був брак приміщення, що, очевидно, відбивалося відємно на навчанні.

З прикрістю приходиться ствердити, що в багатьох наших громадян виявлялася недостача пошани до нашої Високої Школи. На мою

x) Ці спомини були виголошені на III. Конференції КВ НТШ, Торонто.

думку, тут пробивалося рабське почування, що вважає своє рідне гіршим від чужого. Нам треба навчити наше суспільство шанувати самих себе, бо народня мудрість каже: "Хто себе шанує, цього люди шанують". Мусимо поширювати і підтримувати наші школи, як і всі свої установи, які ширять українську культуру й українські ідеї, бо вони є основами нашого національного "Я".

Нас було на УТГІ 22-ох, які належали ще до Дублянських студентів. Усіх нас прийняли, на основі документів, на ІУ-ий рік агрономічно-лісового факультету агрономічного відділу. Ми творили переважаючу більшість на цьому році. Треба ствердити, що ми почувались більш чим задоволені. Ввічливе відношення професорів до нас, високий, та одночасно приступний рівень викладів впроваджував нас завжди в добрий настрій і заохочував до посиленої праці.

З огляду на те, що майже всі студенти нашого року жили в Мюнхені, Ректорат УТГІ пішов нам на зустріч і професори доїздили до Мюнхену і тут давали нам виклади. Було це в приміщенні українського студентського гуртожитку. Зносили студенти і професори холод не вповні відповідної викладової залі, але переносили це терпеливо, бо одні хотіли закінчити розпочате діло, інші бажали передати своє знання грядучому поколінню.

З більшою радістю згадую літний семестр, коли мої товаришки і товариші збиралися на широкому подвір'ю гуртожитку і тут, під тінистими деревами, підготовлялися до іспитів. Багато з нас любило вчитися гуртом, пояснюючи собі взаємно малозрозумілі речі. Почавши від весни, працювали ми на невеличких ділянках землі (на тому ж подвір'ю), називаючи їх жартівливо "агрономічними полями". Один раз їздили ми на досвідні поля німецької агрономічної школи, де можна було нам багато цікавого побачити і навчитися та за цей один раз, очевидно, дуже мало можна було скористати. Тут мешкали і працювали пп. проф. Панасенко і Черкасів. Цей останній плекав там, між іншими, гумодайну рослину. Він говорив нам, що спосіб плекання цеї рослини тримає в таємниці, щоб її зберегти для майбутньої української держави.

Так менш-більш працював ІУ-ий рік агрономії на УТГІ в 1945-1946 -му студійному році.

Дипломові іспити ми здавали в Регенсбурзі, в старій німецькій палаті, що її винаняли були для приміщення гуртожитку. Тут відбувалися деякі виклади, тут приміщувалися ляборaторії. Одна кімната цеї палати, влаштована якнайкраще, причинялася своїм урядженням і старox) елегантністю до збільшення святочности наших настроїв. Сюди прийшли ми рано в товаристві пп. професорів Григоренка, д-ра Драбатого і д-ра Храпливого. Всі вони були дуже привітні і до студентів відносились більш по-товариськи, чим звичайно професор до студента. Проф. Драбатий був нашим деканом і з ним ми зустрічалися найчастіше. Він завжди з привітливою усмішкою, та деколи з дотепами, радо служив студентам своїми порадами. Так теж і проф. Храпливий. До нього горнулися студенти, як до рідного батька. При його великій приступності мав він ще в собі щось маєстатичного, що збуджувало велику пошану до нього. Його ж я знала ще зі Львова. Він саме вплинув на мене, щоб я розпочала студії. І через це я з більшим пієтизмом ставилась до нього. Вістка про передчасну смерть Покійного Професора дуже заболіла мене, зрештою і не одну мене з його студентів і знайомих, не говорячи про найближчих. Хай земля буде Йому пером!

х) -світською

Проф. Драбатий обвів нас по коридорах вже вищезгаданого будинку, показав нам деякі залі та розказав нам про минуле цеї будівлі. І щойно тоді зайшли ми в залю, що в ній, за деякий час, розпочалися іспити. Знова в іншому будинку захищали ми дипломні праці. Тут відбувалися виклади агрономічного відділу. На ці іспити було призначено три дні. В склад комісії входили всі ті професори, в яких студенти брали теми своїх праць. Предсідником комісії був проф. Драбатий. Кажучи правду, всякого рода іспити є для мене неприємною річчю, а тут ще й перед таким великим професорським збором, та ще докола багато товаришів і товаришок з боку насторчують уші, щоб почути, що ця бідна жертва буде говорити. Та дарма! Не одне неприємне мусить людина перейти в свойому житті.

Хочу ще раз згадати про наших професорів. В часі студійного року ми інколи ходили складати іспити до приватних мешкань професорів і при цій нагоді мали можливість дещо ближче приглянутись до тих умовин, серед яких вони жили. Дуже часто виходили ми з їх приміщень з прикрим враженням, побачивши вбоге життя наших професорів. Ми часто думали, як їм допомогти, та малощо ми могли тому зарадити. З нас ніхто не міг похвалитися відповідним достатнім життям, чи якимись особливими впливами на відповідні суспільні чинники, які могли б, бодай в дечому, облегшити життя цих людей. А впрочім, це треба було робити так обережно, щоб не зневажити когось з них. Студенти платили відносно мало за навчання, тому й професори отримували тільки невеличку винагороду за свої труди. Знаю, що деякі професори вже x) на цей континент і в них напевно поліпшилося життя. Доля багатьох професорів мені не відома. Якщо вони ще дальше в Німеччині, то ледве чи їх судьба покращала. Над цим, ми, тут сьогодні зібрані, мусимо застановитися. Ми тепер, славити Бога, в кращому положенні. На нас тяжить обов'язок помогти тим, які ще досі не змогли вирватися з круговороту своїх злиденних буднів.

x) переїхали

=============
=========
=======
===
=

інституціях в чужині - на еміграції, які або вже відійшли в історію нашої національно-визвольної боротьби, або які ще активно діють по своїй традиції далі в українськім авангарді визвольної державно-національної боротьби. Хоч би згадати про недавній актив, що з еміграції вирушив до Києва і положив свої кости: д-ра Олега Кандибу, інж. Сціборського, Олєну Телігу, інж. Телігу та інших, і тих, які залишилися в живих і далі невтомно працюють на національній ниві.

Ось світло, яке падає на наше минуле, що було, є та буде таким, лише завдяки національній свідомості, державній зрілості українських державних і національних патріотів, що зорганізували, побудували і втримали та стараються втримати й надалі українські високі школи й наукові та культурно-освітні інституції на чужині-еміграції. Не приходиться більше говорити про їх велике значення та користь для української духової і національної культури та науки, як рівнож значення служби української еміграції для Українського Народу і Національної Держави.

Все це пережите на протязі 30-років еміграції дає мені моральне і національне право та можливість, бодай висловити своє скромне слово, в короткій згадці про минуле й сучасне значення для національної справи, 30-тилітнього ювілею УГА-УТГІ в еміграції на чужині, як рівнож привітати всіх наших українських патріотів: професорів, лекторів, доцентів, абсольвентів, студентів і всіх організаторів та адміністраторів-службовців УГА-УТГІ та згадати й бл. пам. спочилих. Рівнож побажати сил і здоров'я могіканам та керманичам і відданим працівникам УГА-УТГІ, що далі працюють та стійко стоять на традиційних позиціях захисту своєї дитини і нашої Альма Матер членів Високого Сенату та членів Професорського Збору УТГІ, а особливо найстарших її батьків: Його Магніфіценцію Пана Ректора Проф. Д-ра Б. Іваницького, б. Ректора УТГІ Проф. В.Доманицького, Проф.Інж. М.Заціва, секретаря УТГІ п. О.Козловського й інших.

З великим захопленням,перечитуючи сумні й світлі сторінки ювілейного числа "Вістей УТГІ", пробігають думки, як у калейдоскопі.Люди, живі й мертві, учасники цього великого культурного діла та їх пройдений шлях на цій тернистій ниві, встають перед очима, як величезний український національний мур української культури в чужині. І коли тепер переглядаєш різного-рода замітки на сторінках "Вістей УТГІ", як напр., "Святе безумство", Проф. Б.Лисянського в ювілейний день святкування 30-тиліття УТГІ і про той широкий і теплий національний відгук та прояв національно-патріотичної чуйности українського культурного світу в чужині на вигнанні до своєї Альма Матер, то ще найкраще бачиш ту велику сатисфакцію й неоцінимиу користь та заслуги всіх українських культурних, громадських, наукових і творчих національних сил, які прислужилися своєю жертвенною працею до розбудови та розвитку цього святого національного діла. Цим вони створили й творять собі й цілій Українській Нації нерукотворний духово-культурний п а м'я т н и к, а для Українського Народу та його культури добре благодатне діло, яке було, є й буде прикладом, що заслуговує на наслідування для всього українського культурного світу в чужині та найсвітлішою сторінкою в історії української національно-визвольної боротьби XX віку. Вже сьогодні, в день 30-тилітнього ювілею УТГІ, можна з повною відповідальністю відкинути всі невідповідні наставлення та грубі закиди, зроблені передовим і чільним провідникам цієї ідеї та захисникам і працівникам цього великого діла. "Безумнці зупиніться!"

"В сучасні важкі дні, що їх переживає наш український нарід по невдалій спробі створити власну незалежну державу, в ті дні, коли наша Нація несе розплату за свідомі і несвідомі помилки керманичів нашої боротьби за волю, коли серце спливає кров'ю на думку про нашу недавню поразку і нашу національну дискредитацію перед широким чужинецьким світом, ви, безвідповідальні амбітники і легковажні авантюрники, розпочинаєте аферу, що принесе нам нову дошкульну поразку і нову національну дискредитацію, цього разу на культурному полі. Ви б цього напевно не зробили, коли б виразно собі уявляли, що то є за справа, за яку ви з такою нерозвагою і самопевністю нині боретесь..." (Це був 1922 рік в ЧСР) "... звертаюсь до вас з закликом-пересторогою і кажу ще раз вам: безумні зупиніться!... Зупиніться доки ще не пізно, доки ваша легковажна авантура не набрала форм великого скандалу. Не готуйте нам нової національної поразки, бо їх і без того маємо вже досить..." – Такими словами зустрічали ідею створення Національної Політехніки – Української Господарської Академії в Чехословацькій Республиці в 1952 році і так кваліфікували деякі політиканські "мудрагелі" серед еміграції її творців і захистників.

Було багато таких, що Національну Техніку – УГА вважали за менш вартісну високу школу, чим чужинецька та не доцінювали, а навіть підцінювали... Але це була єдина в історії українській Висока Національна Техніка, яка творилася соборними національними силами всіх українських земель: Надніпрянщини, Галичини, Кубані, Буковини й Підкарпаття та всього українського світу в чужині, на еміграції.

Вона виховала в своїх стінах сотні рідних синів Соборної України, зі всіх земель українських, які боролися за вищі державно-національні ідеали зі зброєю в руках, і, втративши свою Батьківщину, не втратили національних ідеалів і духа національної визвольної боротьби.

Вони лише тимчасово змінили свою матеріяльну зброю на духову, що виковувалася в українській "Цітаделі" – в УГА-УТГІ, в нашій "Альма Матер". Цю зброю видавалося абсольвентам разом з дипломами українських інженерів агрономів, лісівників, технологів, гідротехніків, економістів та українським кадрам професорів, доцентів, лекторів, асистентів і т.п., які далі патріотично й віддано несли й несуть достойно та високо раз піднятий прапор національно-державної визвольної боротьби. Це ті незломні національні патріоти-борці, які на всі нерозумні і національно шкідливі закиди та "микитикування" своїх не-людців в той час відповіли свойому першому керівникові й Ректорові УГА бл. пам. Проф. І.Шовгеніву словами: "Що саме ми думаємо? Думати можна лише одно: з найбільшою силою братися за працю і вести її далі витривало та завзято, не зважаючи ні на що, а зокрема на поради від таких мудреців."

Сьогодні ж, по 30 роках існування та праці й результатів УГА-УТГІ в чужині на еміграції, потрібно лише з достойною повагою згадати слова тодішнього Ректора до них: "Ви всі, що так думали й робили, не помилилися і свойого добилися та прислужилися нашій національній справі, як вірні сини своєї обездоленої Нації й Батьківщини, тепер на вигнанні, на еміграції." І Ви тепер маєте моральне і національне право всім тим, які сьогодня відважуються ступати на неправильний шлях своїх попередників, "мудрагелів" з 1922 року, відповісти з повною відповідальністю словами їх попередників, звернених тоді до Вас – "Безумці зупиніться!" та продовжуйте свою національну корисну працю далі.

= = = = = =

СЕКТОР ПОЗАОЧНОГО НАВЧАННЯ УТГІ

ЗАКЛИК ДО УКРАЇНСЬКОЇ МОЛОДІ

Українська Молоде!

Юнаки і Юначки Українського Роду!

Ви часто чуєте: "Молодь - наша надія!", "Молодь - майбутнє нації!" Ці коротенькі словесні формули, навіть тоді, коли Ви не задумувались глибше над їх змістом, наповнюють Ваші серця почуттям самопошани, гордости, підносять Вашу енергію, викликають гін до чину, а поруч з тим і накладають на Вас велику відповідальність.

Чи готова наша молодь, перебуваючи в діяспорі по всіх країнах світу з його різноманітними умовами чужого оточення і впливів, виконати відповідальну місію перед своєю Батьківщиною, особливо в сучасних, надзвичайно багатих подіями і скомплікованих історичних обставинах?

Чи досить лише молодечого запалу і щирих бажань для виконання важливих завдань, що ставить перед нами, українцями, сучасна політична ситуація і життя взагалі?

Досвід доводить, що згаданих елементів є замало: і у власному житті і в житті цілого суспільства, нації, кінцевого успіху можна досягти лише шляхом впертої боротьби і праці, спрямованих до певної мети. Але й для боротьби і для праці треба бути добре підготованим. Це досягається наукою.

Отже кожний Юнак і Юначка з крицевою твердістю волі погинні спрямовувати свої зусилля до набуття, чи поширення своїх знань та вмінь через різні, доступні для них форми навчання.

Навчання піднесе процес національного пробудження з емоціональної сфери до сфери розуму і поглибить національну свідомість. Навчання дасть потрібний кожному комплекс знань про Україну, сучасне і історичне минуле українського народу, про його культурні скарби, про природні багатства українських теренів, як базу добробуту за умов незалежного існування українського народу. Досконале знання Батьківщини, зокрема і галузі її економіки, послужить прекрасним знаряддям в пропагуванні української самостійницької ідеї серед того оточення, в якому доля судила перебувати українцям. Навчання в умовах еміграційних категорично викликає потребу практичного володіння світових мов, що в значній мірі полегчить боротьбу та зміцнить персональні позиції, як і загально українські. Навчання дає науково-теоретичні знання, потрібні не тільки в громадській, чи іншій чинності, а й для самостійної підприємчої діяльности, організації та ведення промислових, торговельних,банкових підприємств та державних і самоврядувальних установ.

Навчання може підготовити до громадської та журналістичної діяльности в царині економічної. фінансової та соціяльної політики.

Навчанням здобудемо знання для раціональної постановки та ведення сільсько-господарства - рільництва, городництва, садівництва, лісівництва, тваринництва, тощо.

Навчання узброїть Вас належними знаннями в галузі низки практичних фахів: радіотехніки, електротехніки, миловарства, обробки шкіри, технологічної переробки сільсько-господарських сировин і т.д.

Навчання, нарешті, поширюючи загальний колозір людини, робить її більш повновартісним членом суспільства, даючи їй, за умов демократичного ладу, найширші можливості виявити свою активність в раціональній розбудові життя того ж суспільства.

Для узброєння себе тими чи іншими знаннями не все є можливим проходити через нормальні школи, де вимагається регулярне і систематичне їх відвідування. На це часто не дозволяють ні вік, ні умовини життя. Тому життя викликало заснування в різних країнах шкіл, де навчання організоване за методою позаочного навчання, або так званим кореспонденційним способом. За цієї методи, людина може вчитися, перебуваючи на великій віддалі від самої школи. Студійник-заочник не є пов'язаний певними рамцями - він вчиться тоді, коли має вільний час і береться за вивчення такої галузі, яка відповідає його бажанням і життєвим плянам.

Хтось хоче, примiром, поглибити свої знання в галузі Українознавства, тоді він вивчає: природні багацтва України (корисні копалини, рослинні й тваринні багацтва, клімат, водні басейни), історію України, українську мову й літературу, історію української культури.

Когось приваблює, скажім, агрономія та лісівництво. Він відповідно вписується на Агрономічно-Лісовий Факультет, чи студіює окремі його курси.

Чиїсь заінтересування йдуть по лінії економіки. Для цього існує Економічний Факультет.

Комусь захотілось би вивчати журналістику, або радіотехніку - існують відповідні курси і для цих галузей.

Позаочна метода навчання має ту особливість, що студійник може працювати (студіювати) в кожну пору року і в кожну хвилину дня, перебуваючи в найглухішій закутині світу.

Від самого заочника залежить прискорення темпа студій чи уповільнення їх в залежності від обставин. Коротко - досягнення успіху є в його руках.

Кореспонденційна метода, як ніяка інша, виховує волю людини, цей найважливіший чинник, що обумовлює успіх у житті. Кореспонденційна метода прищеплює вміння працювати регулярно й систематично без огляду на різні перешкоди, вона виховує майже фанатичну любов до науки, до набуття знань, вміння ясно й суттєво формулювати свої думки, як усно так і на письмі. Заочники, як показують спостереження, надзвичайно швидко духово ростуть і вдосконалюються.

Український Інститут Позаочного Навчання при Українській Високій Політехнічній Школі - УТГІ - являється найстаршою школою позаочного навчання. За час свого 20-тирічного існування він пропус-

тив через себе понад 10.000 заочників. Він продовжує свою працю й далі, намагаючись допомогти українській молоді.

Отож використовуйте доцільно час! Учіться! Набувайте фаху, інформуйте своїх близьких і знайомих про нашу українську школу та можливости через неї одержати потрібні для життя знання! Лише через навчання можна стати правдивими амбасадорами української справи в країнах Вашого поселення і, в слушний момент, віддатися до безпосередньої служби нашій Батьківщині.

Пишіть до нас про докладні інформації, згл. проспекти, прикладаючи для оплати порта відповіди міжнародні поштові купони.

УТГІ приймає записи на:

1. Економічний Факультет,
2. Агрономічно-Лісовий Факультет,
3. Високу школу державних Наук,
4. Школу Техніків Українського Промислу,
5. Курси: журналістики
   у країнознавства,
   мов,
   ботаніки,
   дендрології,
   городництва,
   садівництва,
   рибництва,
   обробки шкіри,
   миловарства,
   радіотехніки та інші,
6. Курси окремих предметів по реєстру окремих Факультетів.

Наша адреса:

Ukrainisches Tech. Wirtschaftliches Institut
Zw. Postamt München 21
Ramersdorf - Postfach,
Deutschland, E u r o p a.

- - - - -

"Дай хлопцові добре виховання й освіту, - то дасиш йому палати й щастя, де тільки він не повернеться. Не буде він ані турбуватись, ані старатись про це. Палати самі прийдуть до нього і будуть просити, щоб увійшов до них."

Емерсон

x x x

"Чоловік, молодий літами, може бути старий годинами, коли він не змарнував свого часу."

Бекон

x x x

"Відкладати - значить ухилятися від роботи, а збиратися щось робити в майбутньому, значить нічого не робити."

НАУКОВО-ДОСЛІДНИЙ ІНСТИТУТ при УТГІ

(Бувший НАУКОВО-ДОСЛІДНИЙ СЕКТОР УТГІ)

Науково-Дослідний Сектор УТГІ системою референдуму з дня 29.серпня 1952 року був переіменований і реорганізований в "Науково-Дослідний Інститут при УТГІ". Ця реорганізація була затверджена Професорською Радою УТГІ з дня 10.1.1953 р.

Науково-Дослідний Інститут працював в останньому році з найбільшою інтенсивністю. Відбулося надзвичайних конференційних засідань 5, звичайних 19. Виголошено доповідів 18, на теми:

1. Енергетика України .... проф. д-р Б.ГУБАРІВ,
2. Атомова енергія .... проф. д-р Б.ГУБАРІВ,
3. Кооперативне молочарство Зах. України доц. інж. М.ХРОНОВЯТ,
4. Олійні рослини України .... проф. Я. ВАКУЛЕНКО,
5. Дикорослі корм. росл.схід.обл.України доц. інж. Л.ЛИСЕНКО,
6. Клімат і культури людські .... проф.д-р д-р П.САВИЦЬКИЙ,
7. Гантінгтонова теорія .... проф.д-р д-р П.САВИЦЬКИЙ,
8. Значення лісів у народньому господарстві інж. лект. М.ГАЛІВ,
9. Проблема виробу паперу з узглядненням України .... лект. інж. Б.ЯРОВЕНКО,
10. Український порт Одеса .... доц. інж. І.ПАБЕЛЬСЬКИЙ,
11. Природа імперіялізму .... проф. інж. Є.ҐЛОВІНСЬКИЙ,
12. Стратегічні копалини Чорномор.Басейну доц. д-ра Б.КОРДЮК,
13. Українська ртуть .... лект. інж. А.БЛИЗНЮК,
14. Господарство Грузії .... проф. д-р СТУДИНСЬКИЙ,
15. Невільнича праця в СССР .... лект. інж. Г.КОМАРИНСЬКИЙ,
16. Спогади про проф.д-ра Б.Іваницького лект. інж. М.ГАЛІВ,
17. Значення приватного виробництва в госп.проф. інж. Є.ҐЛОВІНСЬКИЙ,
18. Український торф .... проф.д-р д-р П.САВИЦЬКИЙ.

Останні(6)доповіді відбулися вже в 1953 році.

\- - -

"Науковий Бюлетень", видаваний Науково-Дослідним Інститутом при УТГІ, виходить в м-ці травні 1953 р. - черговий № XXXIII-XXXV. В цьому числі вміщено такі праці:

Проф. д-р Іван і Василь РОЗГІН: "Мінливість бактерій під впливом бактеріологічних чинників",

Мгр. Зеновій МЕЛЬНИК: "Німецька грошова реформа й політика (1945/51)"

Наукові нотатки-рецензії:

Проф. д-р Володимир ГОРОДЕЦЬКИЙ: "Совітська цукрова індустрія і її повоєнна відновлення" - проф. Володимир Тимошенко,

Список видань УГА/УТГІ за 30 років. Частина перша.

\- -

До слідуючого числа "Наукового Бюлетеня УТГІ" увійдуть праці:

доц. д-ра Богдана КОРДЮКА,
доц. інж. Ярослава СУЛИМИ,
проф. Якима ВАКУЛЕНКА,
проф. д-ра д-ра Петра САВИЦЬКОГО,
доц. інж. Михайла ХРОНОВЯТА,
проф. інж. Євгена ҐЛОВІНСЬКОГО.

Х Р О Н І К А

При кінці червня 1952 року, за ініціятивою Т-ва Інженерів в Німеччині, створено Комітет Будови Дому Українських Техніків. В склад цього Комітету увійшли: представники УТГІ, Т-ва Інженерів, ТПУГА і Т-ва Абсольвентів УГА. Комітет видав заклик до Товариств Інженерів у різних країнах поселення в Европі та за океаном.

x x x

16.8.1952 р., з нагоди приїзду Їх Ексцеленції Преосвященного Епископа Бучка до Мюнхену, Проректор проф. д-р д-р Петро Савицький, Проректор доц. інж. Дем'ян Пеленський та Декан проф. д-р Василь Орелецький відвідали Їх Ексцеленцію, складаючи щиру подяку за підтримку нашої Школи та докладно поінформували про сучасний стан і пляни на майбутнє. В довшій розмові цікавився Преосвященний подробицями з життя й праці нашої Політехніки, яка має свої великі питомі завдання - поглибити й поширити українську технічну науку та приготовити майбутніх українських будівничих у всіх економічно-технічних ділянках нашого самостійницького національного життя. Преосвященний Владика признав важливе значення Української Політехніки та обіцяв і надальше допомагати нам у праці.

x x x

23.8.52 р. інж. електрик Ярослав Сулима захистив дипломний іспит на Економічному Факультеті Промислового Відділу, на основі якого одержав титул "дипломованого інженера економічних наук".

x x x

30.9.52 р. підчас врочистого засідання Українсько-Німецького Товариства вручено д-рові Павлові Рорбах (визначний нім. вчений, цінний приятель українців) почесну грамоту Т-ва, а від Ректорату нашої Школи зложено йому привітання.

x x x

28.8.52 р. з доручення Ректорату Проректор доц. інж. Д.Пеленський та інж. Я.Сулима відвідали Бонн (Німеччина) і зложили в міністерствах Німецького Союзного Уряду меморіяли та обговорили деякі важні для нашої школи проблеми.

x x x

З початком жовтня м.р. Проректор доц. інж. Д.Пеленський та інж. Я.Сулима відвідали проф. д-ра Г.Райнфельдера, референта високого шкільництва в Баварському Міністерстві Освіти, щоб попращати його з нагоди його відходу на інше становище та подякувати йому за розуміння потреб нашої Школи та його допомогу для неї у всіх важливих справах. Проф. Райнфельдер в пращальній розмові підкреслив своє розуміння нашого важного завдання на чужині й, тим більше, оцінює наші зусилля в напрямі розбудови нашого наукового життя на еміграції. Вкінці представив нашу делегацію свойому наступникові фон Ельменав.

2.10.1952 р. Представники Ректорату Проректор Доц. Д.Пеленський та Інж. Я.Сулима взяли участь в загальних зборах Европейського Дослідного Інституту для Втікачів, що відбулися в Мюнхені.

x x x

В половині м-ця жовтня 1952 року відбуто довшу конференцію з міністерським радником Й. фон Ельменау, предкладаючи усно й письмово наші побажання в дуже важливих проблемах нашої Високої Школи. Пан Й. фон Ельманау виявив незвичайну річевість і прихильність та зрозуміння наших потреб.

x x x

17.10.1952 року. Пані Мгр. Фарм. Неоніля ОЧАБРУК захистила свою докторську працю п, н. "Пеніціліна, її прикмети та методи виготовлення фармацевтичних препаратів".

x x x

15.11.1952 року. Відбулося пленарне засідання Сенату УТГІ. На ньому було зложено звіт з діяльности та матеріяльного стану нашої Школи. Також рішено просити Їх Магніфіценцію Пана Ректора дозволу скликати Професорську Раду УТГІ.

x x x

16.11.1952 року. З доручення Ректорату УТГІ виїхав вдруге Інж. Я.Сулима до Бонну, щоб перевести там розмови з окремими міністерствами Союзного Німецького Уряду в справах нашої Школи.

x x x

6.12.1952 року. Відбулося відкриття Школи Техніків Українського Промислу при УТГІ в присутності записаних студентів і педагогічного складу. Проректор Проф. Д-р Д-р П.Савицький в своїй інавгураційній промові привітав приявних та підкреслив важливість вивчення природніх багацтв України та їх раціональне зужиткування. Декан Економічного Факультету Проф. Д-р В.Орелецький подав плян навчання та начеркнув спосіб проходження курсів. До Школи записалося 26 студійників.

x x x

22.12.1952 року. Відвідали нащу Школу Представники Українського Конгресового Комітету в Америці - Д-р Галичин і Д-р Ярема. Гостей привітав короткою промовою Проректор Д.Пеленський, який, нав'язуючи до ювілейного святкування 30-ти річчя УГА-УТГІ, підкреслив значіння наукової праці нашої Високої Школи та з'ясував умови, в яких приходиться нам на чужині працювати. Д-р Д.Галичин відповідаючи, заявив, що він вповні розуміє значіння праці Української Високої Політехнічної Школи - УТГІ, як і розуміє його Конгресовий Комітет. При цій нагоді Делегація зложила дотацію нашій Школі в сумі 50 ам. дол. На майбутнє - говорив д-р Д.Галичин - Конгресовий Комітет не забуде про діяльність УТГІ та буде намагатися допомогти йому вести дальше працю для добра української спільноти. Опісля Гості оглянули на швидку руку зорганізовану виставку фотознимок з життя та діяльности УГА/УТГІ, наукові видання та,під кінець відвідин вписалися у пропам"ятну ювілейну книгу.

1.1.1953 р. відбулася новорічна традиційна зустріч професорів, абсольвентів та студентів УГА- УТГІ. Опис цієї зустрічі містимо на іншому місці цього числа "Вістей" (гляди розділ "Ріжне").

x x x

3.1.1953 р. дипл. інж. Ярослав Сулима захистив докторську працю -"Електрогосподарка, як галузь пляннового народнього господарства".

x x x

10.1.1953 р. відбулося 12-те Засідання Професорської Ради УТГІ. Звідомлення із цього засідання містимо на іншому місці (гл. стор. 4.).

x x x

28.2.1953 р. Ректорат улаштував зустріч з політичними та громадськими установами в Німеччині. Зустріч відбулася в Мюнхені, в "Хрістліхе Касіно", Дахауерштр. 9. Ціллю цієї зустрічі було здати перед українським громадянством звіт з дотеперішньої діяльности УТГІ та плянів на майбутнє.

По доповіді, що її зробив Іх Магніфіценція п. Ректор,проф.д-р д-р Петро Савицький, зив"язалась дискусія, виявом якої ухвалено було одноголосно резолюції, що містимо їх на іншому місці.цього числа "Вістей". Підчас зустрічі була влаштована виставка видань та світлин з життя та діяльности нашої Політехніки.

x x x

14.3.1953 року відбулися Загальні Річні Збори Товариства Українських Інженерів і Техніків в Німеччині, на яких було зложено звіт та вибрано нову Управу Т-ва, головою якої дальше став доц. д-р інж. Я. Сулима.

x x x

16.3.1953 року відкрито курси мов: німецької та англійської. Німецьку мову вчить лект. д-р Годованець Кирило, англійську - лект. Проць Михайло. Учасників курсів записалося 19.

x x x

10.4.1953 року відбулося жалібне засідання Ректорату й Сенату УТГІ та Педагогічного Персоналу з приводу смерти Іх Магніфіценції Почесного Ректора проф. д-ра г.к. Бориса Іваницького. Пан Ректор проф. д-р д-р Петро Савицький в своїй жалібній промові згадав про наукову діяльність та заслуги Бориса Юрієвича, як одного з основоположників нашої Національної Політехніки, що відійшов від нас назавжди. На цьому жалібному засіданні був присутній голова Центрального Союзу Українського Студенства (ЦЕСУС) п. д-р Василь Маркусь.

x x x

17.4.1953 року Товариство Інженерів, Техніків та Економістів в Німеччині відбуло жалібне засідання з приводу смерти Почесного Голови Т-ва, Почесного Ректора УТГІ, проф. д-ра г.к. Бориса Ю. Іваницького. Голова Т-ва доц. д-р інж. Я.Сулима, відкриваючи це жалібне засідання, попросив присутніх мовчанкою вшанувати пам"ять померлого Почесного Голови Т-ва, а після того віддав слово доц. інж. І.Шабельському, який в своїй доповіді начеркнув життепис та начеркнув історичну участь Покійного в творенні нашої Національної Політехніки, називаючи Його Батьком нашої "Альма Матер". Далі асист. дипл. інж. М.Галів, як учень Покіного, в своїм щирім спогаді представив велич Покійного, як науковця, виховника та громадсько-політичного діяча.

==========
======
=

НАУКОВІ НОТАТКИ

Доц. Д-р Петро ЗЕЛЕНИЙ прислав нам список своїх наукових праць, написаних в 1948-1952 рр., що з приємністю містимо його нижче:

1. "Від наукових відкрить до їх практичного приміненння" - реф. виголошений для УНОТ'а, Бруксел\есс 1948 р.,
2. De voeding van de dieren - druk. u Landb. en Veetelt 1950, Louvain.
3. Het eiwitproblem in de voeding van de dieren - ibid.1950,
4. Hormonen in de voeding - Liter. studia razom z wyslidamy wlasnych doslidiw; skoroczeno i w popularnij formi pojawylos w "De Boer", 1951,
5. Zuurgraad van de voedermiddelen - studia wykluczno dla wzytku fabr.,
6. APF factoren, vit. B12, antibiotica en onze proeven - druk. w "Onze Berichte", 1951, dla wzytku wnutriszngho,
7. Het mesten van de kuikens in de batterijen - obszyrna studia jak wyslid majze dworicznych doswidiw, maszynoruk. 60 st. 1952 (wykluczno dla fabryky, bo daje riad wyprobowanych recept skladannia kormiw dla toho roda kurjat).
8. Kanibalisme en verrenpikken - cykl. 1952,
9. Waarom enkele kuikens slecht inpluimen - idem 1952,
10. Zetmeelwaarde-berekenning zonder proefnemingen (tut podajetsia nowu cikawu metodu obczysluwannia skorbicnowoji wartosty kormiw bez potreby pereprowadzuwannia osoblywych doslidiw.Riadom prymiriw stwerdzeno prawylnist toji metody. Pracia wyhotowlena z doruczennia fabryky dla predlozennia Min. Riln.),
11. Verslagen van de proeven met: a) koeien,
    b) kalveren,
    c) mestkoeien,
    d) varkens,
    e) opfok-en mest-kuikens

    Antwerpen - Merksem 1948-1952 (ce cinnyj naukowo-praktycznyj material jak wyslid doswidiw na riznych rodach twaryn z vitaminamy, meneralnymy spolukamy, rizni bilky i t.d. Wyslidy tych doswidiw wyjawlaty ne mozna, bo ce tajna fabryky.

Крім цього появилися ряд популярних статей в тижневику "Де Боер" (т.з. "Хлібороб") в роках 1/49-1952.

x x x

Проф. д-р. Е.Вертипорох помістив в часописі "Гомін України" ч. 13, з 28.3.1953 р. статтю про "Досягнення медицини в 1952 році" і на закінченні сезону Академічних Вечорів Канадійського Відділу НТШ, 3.5.1953 р. виголосив доповідь на тему "Сульфоаміди і антибіотики у фармації і медицині".

x x x

На з"їзді американських фізиків, що відбувся в днях 28-29. листопада 1952 року в м. С.Люіс, проф. д-р Зеновій Храплпвий прочитав доповідь, у якій подав висліди своїх дослідів із теоретичної фізики.

x x x

Бувший секретар Наукового Сектора УТГІ та лектор нашої Школи, п. інж. В.Васюк, був допущений на третю асамблею "Міжнароднього Об"єднання для Охорони Природи", як член-кореспондент УТГІ. Асамблея відбулася 3-9. серпня 1952 р. в Каракасі, Венецуеля.

"На цьому Конгресі - пише інж. Васюк - не були заступлені своїми делегатами ані Совети, ані їх сателіти. Мені довелося багато доказувати, переконувати та пояснювати секретаріятові, що ВО УНРади і УТГІ є екзильними еміграцтськими українськими інституціями,які нічого спільного не мають з московськими, російськими чи "совітськими" та польськими.

Прийшлось показувати документи: уповноваження ВО УНРади і легітимацію УТГІ (бувш. асист.-лект. УТГІ). Фігурував також ювілейний листок УТГІ в англійській мові, який мені дуже допоміг успішно добитися своєї мети (шкода мав лише один примірник і була велика шкода, бо міг добре репрезентувати УТГІ серед потрібних нам сусп. кіл).

Не менше стали мені в допомозі також мої добрі знайомі, учені венецуельці, своїми додатковими поясненнями та доброю опінією,як про венецуельського українця, представника ВО УНРади і УТГІ у Венецуелі.

Таким чином мені пощастило прийняти участь в цілій сесії Третьої Асамблеї "Міжнароднього Об"єднання для Охорони Природи", прослухати всі доклади, реферати та дискусії над ними, з винесенням резолюцій та постанов Головної Асамблеї та її деклярацій у світовому маштабі. Як рівнож взяти участь у прийняттях, спільних екскурсіях та спеціяльних фільмах, які були гостинно улаштовані венецуельськими державними чинниками та науковими асоціяціями і суспільно-громадськими організаціями та установами. Також роздобув я для Ваших ближчих інформацій та вжитку листу тем і праць, які були представлені на Асамблеї.

В процесі сесії УІПН я старався нав"язати ближчі стосунки з науковцями різних держав та їх представниками, щоби згодом можна було їх використати в інтересах УТГІ і Наукового Сектора, як також для пропаганди нашої національної справи та щоби, при можливостях,УТГІ взяв участь в наступному Четвертому Конгресі, який має відбутися в Копенгазі в 1954 році.

Віцепрезедент наступного з"їзду "ІУ-ої Асамблеї УІПН" - п.В.Н. Фельс, мол. є венецуелець і перебуває в Каракасі, з яким можу завжди при потребі, легко скомунікуватись.

До складу нової управи обрано: член гнор. проф. д-р Гуг Бомокс, США; президент - проф. д-р Чарлес І. Бернард, Швайцарія; генеральний секретар - проф. д-р Джон-Павль Гаррой, віцепрезидент - Вілліям Фельс, Венецуеля; члени - проф. Енріке Бельтран, Мексико і Гарольд Коллідже, США.

З НАШИХ ЛИСТУВАНЬ

Ректор УТГІ,
Детройт 10, Міч. 7. вересня 1952р.

До Хвального Укр. Конгресового Комітету в Америці, Нью-Йорк,
на руки Вельмишановного Пана Юліяна Р е в а я,
Організаційного Референта.

Високоповажані Панове!

Відповідаючи на Ваш лист від 2. вересня 1952 року, прошу, насамперед, приняти подяку за Вашу увагу до нац.-культур. справ нашого УТГІ.

Щодо порушеної п.Проректором доц. Пеленським Дам'яном справи фінансування видання друком ювілейного числа "Наукового Бюлетеня", то я можу тільки підтримати це прохання УТГІ з огляду на неможливість для самого УТГІ, що перебуває взагалі нині в тяжкім матеріяльнім стані, тримаючися лише завдяки жертовності декількох відданих йому людей, покрити видатки на таке видання.

Дозволяю собі висловити надію, що УКК, який в своїх заінтересованнях обіймає комплекс всього українського національного життя, знайде можливість зацікавитися як справою видання ювілейного числа "Наукового Бюлетеня" УТГІ, так і іншими можливостями підтримки УТГІ в його стараннях продовжувати свою національно-культурну працю.

З глибокою пошаною

(-) Проф. д-р Б.Іваницький,
Ректор УТГІ.

x x x

Іх Магніфіценція Пан Ректор пише:

23.8.52р.

"...Починаю з сумної вістки: вчора, в 9 год. рана, раптом (серц.удар) помер на свойому мешканні, недалеко від Детройту, професор Григорій Григорович МАХОВ. Це - велика втрата для української науки. Люди наші все відходять з цього світу - стільки смертей за останній час ...

... Я дуже вдячний всім Вам за добрі побажання з нагоди Святого Бориса. Але не псуйте мене такою великою увагою, бо я не заслуговую: покинув Вас і все думаю - як мені відійти вже від справ УТГІ. Думаю про це спокійно, бо справа УТГІ тепер у добрих руках. Ви робите понад сили та можливості і я певен, що утримаєте якось нашу Політехніку.

Сердечно вітаю Всіх

Ваш Борис Іваницький".

Апостольський Візитатор Українців у Західній Европі.

До Світлого Ректорату
Української Високої Політехнічної Школи
в Мюнхені, Нім.

Рим, 17.XII.1952р.

"... Мило мені було довідатися з Вашого цінного звідомлення про Ваші дальші пляни, зокрема про отворення авдиторного навчання Україно-Технознавства. Бажаючи Вам найкращих досягнень помножую стократно мої побажання і благословення для Хвального Ректорату, для Вельмишановних Панів Професорів і Студентів Вашої, чи радше нашої Високої Політехнічної Школи зі Світлим Празником Христового Рождества й Нового Року в щастю й здоров'ю, у сповненні наших мрій про кращу долю й волю нашої любої Батьківщини-України на многі, многі літа

відданий у Христі Господі
брат і слуга
+ Іван
Еп. А.В.

x x x

Ректорат і Сенат УТГІ в Німеччині.

До: Хвального У. Конгресу Українців Америки
в Нью-Йорку.

27.6.1952 р.

Високоповажані Пані й Панове!

Дозвольте нам з далекої й, разом з тим, близької для Вас Европи, заслати наш сердечний, братній привіт Вашому У. Конгресові, що відбувається у вирішальних годинах історії людства.

Віримо, що Ваш голос, як і за попередніх конгресів, пробренить рішучим і обгрунтованим виявом перед світом в обороні святих прав України та її Народу!

Слова Голови Українського Конгресового Комітету, п. М.Мурашка, сказані при відкриттю І. Конгресу по першій світовій війні у Вашінгтоні:

"На нас спадає святий обов'язок вже тепер звернути увагу американського Народу й нашого Уряду на те, що в інтересі тривкого світового миру вони повинні в часі переговорів піддержувати справедливі домагання українського Народу мати свою незалежну народоправну державу"

і нині у всій їх повноті є актуальними.

Праця Конгресового Комітету на протязі літ провадилася у напрямі виконання взятого на себе І. Конгресом цього святого обов'язку. І нашим щирим побажанням є, щоб вона продовжувалася й далі також за підтримкою та внутрішній єдності всього українського громадянства в напрямі здобуття незалежности нашої Батьківщини - України.

Працям Конгресу - Щасти Боже!

(-) Проф.Д-р П.Савицький
Проректор

(-) Доц. Інж. Д.Пеленський
Проректор

(-) Проф. Д-р В. Орелецький
Член Сенату.

Український Конгресовий Комітет в Америці.

До Хвального Ректорату й Сенату
Українського Технічно-Господарського Інституту,
М ю н х е н, Німеччина.

Дня 12.липня 1952 р.

Високоповажані Панове!

За Ваше ласкаве й цінне привітання для П'ятого Конгресу Американських Українців, просимо прийняти нашу щиру подяку.

Ваш привіт Конрес прийняв з великим одушевленням та рясними оплесками.

При цім прикладаемо програмовий Альманах Конгресу, а після видання Збірника праць П'ятого Конгресу, дозволимо собі надіслати Вам пам'ятковий примірник.

За Конвенційний Комітет:

(-) Василь Мудрий,
Голова.

(-) Юліян Ревай,
Секретар.

x x x x

Президія Конференції УСГ Америки.

"Прохаемо прийняти найкращі вітання від учасників Конференції Українських Студентських Громад Америки, що відбулась 15-16. листопада 1952 року в Клівленд, Огайо.

За Президію
Конференції УСГ Америки

(-) З.Р.Винницький,
голова

(-) Надія Вовк,
секретар.

x x x x

Проф. О. АРХИМОВИЧ:
Нью-Йорк, С.Ш.А.

Нью-Йорк, 12.УІІ, 1952 р.

"... Щойно одержав Ювілейне число "Вістей УТГІ", за що приношу щиру подяку.

З великим зацікавленням прочитав звіт про святкування Ювілею УГА-УТГІ. Мені дуже прикро, що я не спромігся, в зв'язку з турботами, пов'язаними з переїздом до США, своечасно надіслати привітання. Отже, прошу Вас передати Ректоратові та Сенатові УТГІ мое, трохи запізнене, але щире побажання повного успіху в дальшій праці на славу нашій вільній високій школі.

Я цілком поділяю Ваш погляд, що для видання "Вістей УТГІ" треба створити матеріяльну базу. З великою охотою перекажу 4 ам. дол., коли взнаю, яким шляхом це треба зробити. Було б побажаним, щоб в слідуючому числі "Вістей УТГІ" була вміщена вказівка щодо технічного переказу грошей з США до Німеччини.

З великою охотою я співпрацюватиму в "Науковому Бюлетені УТГІ" і, якщо буде згода редакції, можу виготовити критичний огляд стану

генетики та селекції в Еспанії. Мені лише потрібно знати Ваші побажання щодо розміру такої розвідки, бо матеріялу я маю достатню кількість.

Щодо контакту з еспанськими науковими установами то, коли Вам треба буде перекласти листи до будьякої з них, будь ласка, надсилайте мені, а я їх перекладу на еспанську мову. В скорому часі сподіюсь надіслати Вам відбиток моєї праці: "Insekten als mögliche Überträger der Visus Krankheiten der Kartoffel in Spanien", яка друкується у "Anzeiger für Schädlingskunde". Недавно я виправив та повернув коректу цієї праці. В порядку персональної інформації, мені приємно повідомити Вас, що недавно мене обрано членом "Deutsche Gesellschaft für Angewandte Entomologie", про що я щойно одержав повідомлення. Це обрання є відзначенням за мою працю про комах, які запилюють цукрові буряки. До цієї праці я притягнув багатьох німецьких дослідників і, внаслідок цієї праці, винайдено та списано декілька нових видів комах.

З правдивою пошаною

О.Архимович."

\- - -

"...Дуже дякую за надіслані мені "Науковий Бюлетень" чч. ХХУІІ-ХХХ. Приємно вражає гарне зовнішнє оформлення та серіозний науковий зміст. Прошу прийняти один ам. дол. на дальше видання "Наукового Бюлетеня"..."

О.Архимович."

х х х

Проф. П.ШУЛЕЖКО,
Сидней, Австралія. 9.IX.1952 р.

"... Листа Вашого від 21.серпня 1952 року я одержав, за який щиро Вам дякую. В листі були також залучені коротенькі дані про Дорогого Сергія Даниловича (проф. Комарецький - Ред.), які я не використав, бо повідомлення про смерть С.Д. було вже надруковане. Відомості подав, напевно, п.інж. Карташевський. Ми, УТГІ-вці, що є тут в Сиднеї й околиці, збираємось відслужити Панахиду та збираємо гроші на пам"ятник.

Я посилаю на адресу Інституту 5 фунтів, із яких 2 ф.12ш. і 6 п. належать студентові Юрієві Турчанівському, що вплатив свій внесок на ТПУГІ за 1952 рік, а останні 2 ф. 7 п. і 6 п. я вношу як передплату на "Вісті УТГІ" на 1952 рік.

Я дістав листа з Америки і бачу, що до цього часу справа між Німеччиною і Америкою є неполагоджена. Це робить дуже прикре враження. Біда нам, українцям, з нашою вдачею. Коли ми вже станемо такими людьми, що державні інтереси будемо ставити вище за свої амбіції, або, якщо не хочемо поступитися своїми власними інтересами, то відійдемо набік і не будемо перешкаджати загально-національним справам. Бідні ми люди-українці. Історія ще нас не навчила.

Бажаю Всім єдности і корисної праці для нашого народу, а не витрачати сили на взаємне поборювання.

Щиро здоровлю всіх УТГІ-вців.

З глибокою пошаною до Вас

П.Шулежко."

Доц. Д-р М.ЗЕЛЕНИЙ,
Бельгія.

23.8.1952 р.

"... Прочитавши вчора звідомлення п.Ректора, проф. д-ра Бориса Іваницького, про висліди розмов з т.зв. "УТГІ-США" - бажаю висловити такі свої думки в тій справі:

1. Становище п.Ректора і Проф. Ради в Німеччині є зовсім правильне, бо вони боронять принципу і одности школи. Самозванчий ректорат в США - є нічим іншим, як тільки перенесенням живцем певних нездорових явищ в нашім громадськім житті на високошкільний терен, що в цілій нашій високошкільній історії на еміграції є без прецеденсу. Отаманію на шкільнім полі - мусимо всіма засобами поборювати, а всіх тих, що це нездорове явище створили, притягнути до дисциплінарної відповідальности.

2. Є недопускаємим, щоб професори УТГІ самі впливали деморалізуючо на молоде покоління, а головно на б. студентів та абсольвентів УТГІ, навчаючи їх непослуху своїм законним властям та знищуючи в них той пієтизм до своєї Альма-Матер, який вони придбали в час своїх студій. А джерелом цього пієтизму до нашої школи, це ціла її історія за останніх 30 років, це жертвенний патріотизм тих, що заложили цю школу і провадили її навіть в безвиглядному часі, це жертвенні намагання цілого колективу УТГІ вдержати її на високому рівні моральному й науковому, це, вкінці, національна чистота нашої школи на протязі цілого її існування. Дисципліна, послух, готовість жертвувати навіть свої особисті амбіції для добра школи - ось які високі громадські чесноти характеризували нашу школу. Тому не диво, що само ім'я "УГА-УТГІ" мало всюди і завжди свій питомий тягар.
Хто дав право кільком проф. в США - перейти до денного порядку над тим великим моральним капіталом нашої школи? Чи усвідомили вони собі, який національний злочин сповняють вони супроти своєї школи? Чи усвідомили вони собі, яку велику моральну шкоду наносять вони студентам і абсольвентам УГА-УТГІ? Тимчасові матеріяльні вигоди не стоять в ніякому відношенні до того великого морального спустошення, що грозить сотням прихильників УТГІ-вської ідеї. Мимоволі насуваються припущення, що вся та "затія" є інспірована якимись індивідуами неприхильними ні УТГІ ні українській культурі, а ціллю яких є компромітувати укр. високошкільництво. Того рода індивідуїв на амер. землі є досить, що, надіваючи маску "тоже украинца", підривають основи укр. правопорядку. Звичайно послуговуються такі типи нашими людьми, які, знайшовшись в нових обставинах в боротьбі за щоденний хліб, затрачують силу волі протиставитись підлесливому нашіптуванні.

3. Розсумуючи все вищесказане - пропоную:
а) Висловити п. Ректорові проф. д-р Борисові Іваницькому повне довіря і подяку за проведену працю і побажати, щоб і надалі стояв на сторожі добре заслуженої слави УТГІ.
б) Перенесення УТГІ до США - може відбутися тільки дорогою відповідного рішення Ректорату (законного!) і Проф. Ради та після передачі повновластей на керування відділомУТГІ в США точно вибраним представникам, а не дорогою бунту проти своїх законних властей, дорогою отаманії.

в) "Група проф. в США" та самозванчий "Ректорат" негайно припиняє свою шкідливу працю на терені США і вповні піддається під директиви законних властей УТГІ в Німеччині, згл. в США (це вирішить Ректорат сам, де має бути центр УТГІ - в Европі чи США).
д) Всі аванси, вчинені групою "УТГІ-США" - передається для контролі законним властям УТГІ. У виправданих випадках ці аванси можуть бути затверджені або відкинені. Лише тою дорогою можна врятувати надшарпаний авторитет УТГІ.
е) На випадок неприняття вищезгаданих умовин групою "УТГІ в США" - цілу ту групу осудити і відказати її права звати себе "УТГІ". Закони і докази (архів) є проти них.
є) Візвати всіх членів Професорської Ради УТГІ і абсольвентів УГА-УТГІ - стати в обороні нашої школи і, тим самим, дати нашому сучасному Ректоратові моральну піддержку в боротьбі зі шантажом і отаманією.

Інж. Д-р М.Зелений.

П.С. Ось моїх кілька думок в тій справі. Відносно Вашого останнього листа, я відпишу Вам в скорому часі.

Сердечно Вас здоровлю

З."

x x x

Доц. О.ПАРАМОНІВ,
А н г л і я.

19.9.52р.

"... Я дуже радий, що останнє число "Наукового Бюлетеня УТГІ", один примірник якого я вчора одержав, вийшов звичайним засобом друку. В тексті є багато друкарських помилок, може й з вини самих авторів, але в такому вигляді журнал має право ним називатись. Не знаю тільки, як далі буде з його виданням...

З правдивою пошаною

О.Парамонів."

x x x

Доц. Е.СИТЕНКО,
Г о л я н д і я.

12.9.52 р.

"... Кілька днів тому, я бачився з головою нашого Об'єднання Українців у Голяндії і розмовляв з ним з приводу влаштування у нас Ювілейного Свята 30-ої річниці УТГІ. Він до цієї справи поставився позитивно, але, як я й писав Вам, що це буде легше зробити дещо пізніше. В м-ці жовтні будуть скликані загальні збори українців в Утрехті і цю саме нагоду ми хочемо використати для більш ефективного відсвяткування. Пан Семирозум перебрав від мене Ваші листи і почав діяти, тобто - збирає комітет з наших голендрів, які дуже прихильно ставляться до української справи і мають вплив серед своїх. Крім цього, д-р Антонович, завдяки своїй популярності, багато нам допоможе. Так, що справа ця є на добрій дорозі, можна буде влаштувати це свято на належній висоті з відповідною святочною про-

грамою та участю гостей-чужинців та нашого громадянства.

Як буде вже все узгіднено з часом та програмою, то я Вас, своєчасно, повідомлю, а наразі жду від Вас матеріялів для доповіді.

Передаю привіт всім УТГІ-вцям!

Залишаюсь з пошаною до Вас

Е.Ситенко."

x x x

ТЕРМІНОЛОГІЧНА КОМІСІЯ
при Т-ві Українських Інженерів в Америці.

Нью-Йорк, 4.7.52р.

"... З доручення Термінологічної Комісії при Т-ві Українських Інженерів в Америці звертаюся до Вас з проханням у слідуючій справі.

Українська Академія Наук в Києві видала була в час своєї розмірно свобідної діяльности ряд вартісних українських слівників з ріжних ділянок техніки. Зі скфіпленням протиукраїнського курсу Москва вирішила, що ці словарі націоналістичні і шкідницькі та наказала стягнути їх з оббігу, - з книгарень, бібліотек-та заступити їх московськими, чи напів-московськими.

Комісія вважає, що деякі з тих словників все таки збереглися по цім боці залізної заслони. Комісія хоче відшукати те, що є, передрукувати і зберегти від затрати та зробити доступним для українського технічного загалу по цім боці залізної заслони.

Комісія щукає за тими слівниками по наших наукових установах і по чужих бібліотеках. Один словник вдалося нам найти в Конгресовій Бібліотеці у Вашінгтоні.

Для Комісії є потрібні такі відомості:

1. Чи в бібліотеці УТГІ находяться якісь українські словники УАН (термінологічні)?
2. Які саме: ділянка техніки, автор, по змозі і рік видання.
3. Чи можливо було б зробити (хоч би з деяких) фотокопії,чи мікрофільми?
4. Скільки,приблизно, коштує тепер у Німеччині зроблення світлокопій, або мікрофільму, прим. від сторінки.
5. Чи дехто з професорів УТГІ не мав приватних технічних слівників УАН і хто саме?

Маючи такі відомості, Комісія могла б вирішити, чи і котрі словники варто було б перевидати і післала б гроші на світлокопії і зв'язані з тим інші витрати.

В імені Комісії дякую згори за відповідь і остаюсь

з правдивою пошаною

Р.Білинський."

Примітка: Цією дорогою Редакція "Вістей УТГІ" зі своєї сторони звертається до всіх членів УТГІ-родини - піти на зустріч Термінологічній Комісії в її заініціованому доброму ділі: коли б хтось мав такі словники - просимо дати їх для згаданого використання.

Мгр. Зеновій МЕЛЬНИК,
С Ш А.

Детройт, 4. липня 1952 р.

"...Само кілька днів тому закінчили ми літній семестр і я знову приїхав до Детройту на роботу. Вправді, досі нічого не знайшов, бо все то так складалось, що не зміг. З початку думав відпочати декілька днів, потім щось з горлом не було в порядку - просидів дома більше тижня, вкінці зайнявся трохи писанням і не ходив поки не викінчив. А писав я по-українськи мою роботу з останнього семестру - Німецька грошева реформа й політика (1945-1951),- яку й висилав я на адресу УТГІ. Розвідка ця коротка - приблизно 35 сторін (з додатком, таблицями, літературою й т.д. - 44 стор.), але цікава тим, що вона базована на літературі американській та англійській. Досі взагалі мало писалося про останню реформу в Німеччині, не говорячи вже про українську літературу. Може мені здається тільки так, тому, що я живу дальше від українського середовища, але мені таки виглядає, що ніхто з українських учених не поцікавився цією справою. А шкода, бо це річ, по-моюму, дуже важна. Напевно наша країна опиниться в дуже подібних обставинах, а тому з німецького досвіду можна буде мати деякі вказівки на ведення нашої грошової політики. Цікавою є самокритика американців у цій справі. Якщо ця розвідка дійсно щось варта - прошу використати її, як уважаєте за відповідне.

Саме дістав я з Німеччини дві перші книжки Енциклопедії-Українознавства. Читав я зміст усіх томів.. Нажаль, мені здається зі змісту, за мало уваги присвячено там господарським справам. Оскільки пригадую собі, там є окремий розділ про господарство і окремий загально про укр. народне господарство. Знаємо, що хліборобство відограло в нашій історії поважну ролю, але не думаю, що ми повинні будувати нашу економіку на с.-господарстві і не думаю, що с.-г. буде так важливою ділянкою, щоби присвячувати тут окремий розділ, а нехтувати, напр., так важливою проблемою банківництва, грошей і кредиту. Крім того, напр., сама совєтська промислова статистика і її аналіза можуть незвичайно багато вказати щодо тенденцій розвитку господарства у майбутньому. Не знаю, може з одержаних дальших томів ці мої думки покажуться безпідставними; було б краще, коли б так.

Що ж, про нашу громаду з Анн Арбор нема чого писати. Дещо вже напевно могли Ви читати в пресі. З останніх цікавих річей хіба згадаю, що в травні, святкуючи день нашої самостійности та заразом С.Петлюри й Е.Коновальця, ми, завдяки ООЧУС-ові, СУМ-ові й Конгресовому Комітетові, вмурували пропам'ятну плиту в "міжнародньому осередку" в університеті. Після того жиди запротестували в університетській пресі проти згадування С.Петлюри, порівнюючи його з Гітлером. Бачу, що муситимемо їм декілька разів відповісти.

14.УІ. на університеті в Анн Арбор покінчили студії два українці пп.: Олекса М.Біланюк (фізика й матиматика) та Славон Білецький (торгівля): Між іншим, пригадую, в останньому числі "Наукового Бюлетеня" була якась стаття про атомову енергію. Пан Біланюк, який спеціялізується в атомовій фізиці, по прочитанні сказав мені, що факти, які автор там наводить, є сумнівними. Зрештою, я на тих справах не визнаюся. Він сказав мені, що напише в тій справі, або безпосередно до автора, або до видавництва.

Якщо дістану відповідні матеріяли, може простудію грошеву господарку України з визвольних змагань. Але то це річ майбутнього. Бажаю всього найкращого й засилаю мої щирі поздоровлення

З.Мельник."

Інж. В. МЕРЕНЮК
Монтреаль, К а н а д а.

Монтреаль 2.XI.1952 р.

"... Останнє число XXVII-XXX. за травень-липень "Наукового Бюлетеня УТГІ" я одержав, за котре Вам щиро дякую, як рівнож і за пам'ять, що не забули мене поминути з великого числа абсольвентів нашої школи.

Пересилаю Вам два канад. доляри, як передплату на "Науковий Бюлетень" і буду висилати дальше, щоб вирівняти висоту річної передплати.

Не знаю, чи Вам відомо, що я з родиною був від 1948 до 1951 р. в Тунезії, а звідти в червні 1951 р. переїхали на власний кошт до Канади. Для того я мусів затягнути довг у своїх колегів. Як жилося нам у Тунезі, думаю, що Ви дещо знаєте"Не зовсім добре, але й не зле". Тільки шкода страченого часу. Зараз я працюю у малім приватнім підприємстві як електро-механік, хоч перед тим я ніколи нічого спільного з електрикою не мав, а у вечір ходжу на курси анг. мови і на мех. креслення, тому в дома біля родини я є "гостем",але назагал з Канади ми є задоволені, хоч доводиться працювати не по-фаху.

Рівночасно хочу просити Вас, якщо це не спричинить Вам великих труднощів, вислати мені одну останню серію поштових значків УТГІ з портретами пп. ректорів і їх належність, яку вирівняю якнайскорше. Також прошу вислати мені "Вісті УТГІ" та подати умови їхньої передплати.

Остаюсь з пошаною

В.Меренюк."

x x x

Управа ТПУГА,
Відділ Дітройт, США.

Гамтремк, 19.7.1952 р.

"... З доручення Управи ТПУГА, Відділ Детройт, вислав я дня 7. липня 1952 року через тутешній поштовий уряд 40 $ (сорок) на фонд "Наукового Бюлетеня УТГІ".

Хочеться вірити, що й інші пп. прихильники УТГІ, котрим лежить на серці розвиток, а не упадок нашої Альма-Матер, підуть слідом за нашим скромним почином і піддержать матеріяльно й морально працю нашої школи, так сміливо розпочату й ведену серед не завжди сприятливих умов.

Бажаю Вам найкращих успіхів та витривалости в Вашій так жертвенній, а, нажаль, самими нами мало ціненій праці.

З правдивою пошаною

Зеновій Стельмах."

x x x

Інж. Петро Петренко,
Брадфорд, А н г л і я.

9.листопада 1952 р.

До Хвального Ректорату УТГІ,
М ю н х е н.

У відповідь на Вашого листа від 3-го ц.м. спішу повідомити Вас, що,після довгих переговорів та переписок, мені нарешті пощастило дійти до мети з влаштуванням Святочної Академії 30-тилітнього ювілею УТГІ, що має відбутися 21-го грудня б.р. в м. Брадфорді.

Свято я роблю із СУБ-ом, який дає мені повну матеріяльну підтримку і запевняє чисельну авдиторію. Програма Свята буде складатися з двох частин: офіційно-святочної і розвагово-концертової. Діловий Комітет працює. Велике зацікавлення викликало Ваше повідомлення про випуск бльоку значків, присвяченого 30-тиліттю УГА-УТГІ. Бажано є, щоб це появилось скорше і щоби ми могли їх завчасу одержати у відповідній кількості. В залежності від його вартости, додатково Вас повідомлю про необхідну кількість нашого замовлення.

Отже, Свято відбудеться 21-го грудня 1952 року, в залі "Mechanik Institut", Bradford. Відкриття зробить голова СУБ-у, д-р Фундак, привітання й реферат беру я на себе, а спомини з життя студентів зробить інж. Ярина. В другій частині виступить: хор і танцюристи Відділу СУБ у Брадфорді; хор під керівництвом п. Гаврилюка, а балет- п. Бурака. Про участь з околиць ще не встановлено остаточно...

Реферат на Свято я маю вже готовий. Список професорів УГА й абсольвентів я маю в книжці "Українська Еміграція", Наріжного, що була вийшла в Празі в 1942 році. Фотознимки з життя УГА я маю подостатком, більше як 500 штук. Документи маю усі. Так, що виставку маю з чого зробити.

Про решту повідомлю Вас своєчасно.

Залишаюся з правдивою до Вас пошаною

Ваш інж. П.Петренко.

x x x

Осип МАЗУРОК,
Мілкківер, К а н а д а.

29.5.1952 року.

...Ваше повідомлення з дня 17.4.52 р. в справі визову мене п. інж. Фур, я одержав - дякую.

На визов п.інж. Фур І., я пересилаю поштовим переказом 5 ам. дол. Гроші ці я можу вислати щойно коло 15.6.52 р., бо щойно в той час я буду в більшому місті і зможу їх там переказати. Як рівнож,я визиваю слідуючих пп.інж., абсольвентів УТГІ, зложити свою пожертву по 5 ам. дол. Адреси їх я засилаю на Вашому відтинку.

Прошу вибачити, що я скоріше не відписав, але,вповні, це не лише моя вина. Ваш лист майже місяць часу шукав мене по Канаді. А це тому, що я працюю зараз асистентом по мірництві та постійно їжджу з місця-на-місце. Вірю, що Ви мене оправдаєте.

Читаючи "Вісті УТГІ", в яких Ви закликуєте всіх УТГІ-вців до співпраці в них, тобто до подавання своїх статтей-спогадів, я дуже радо можу Вам дещо описати зі свойого поступу на канадійській землі, якщо Ви, безумовно, на це погодитесь...

Остаюсь з пошаною

Осип Мазурок.

7.УІІ.1952 р.

"... Гроші на оплату т.зв. "Ланцюгової Системи" я вислав сьогодні через Банк Монтреаль прямо на адресу УТГІ в Мюнхені...

Відносно заторкнених Вами питань у листі до мене в справі 30-тиліття УТГІ (відсвяткования ювілею), то я дам Вам таку відповідь.

Ювілей можна відсвяткувати в м. Едмонті, однак я це скорше, як в м-ці жовтні або листопаді, зробити не зможу. Це з тих причин, що я тепер постійно є поза Едмонтоном та туди приїжджаю раз на місяць або на два місяці. Як я Вам вже в попередньому листі писав, - я зараз працюю асистентом одного інженера по мірництві. Тому моя праця є постійно по цілій провінції Альберті, яка своєю тереторією є два рази більша, як була небіжка Польща.

Після моєї думки, то на наш канадійський терен, а головно сюди, на північ, де лежить м. Едмонтон, є найкраще придумати щось більш конкретне (як тут кажуть - бізнесове), цебто підприємчиве, як свято 30-тиліття УТГІ. Тут нарід на всякі такі свята не дуже то йде, а якщо вже й піде, то кине яких 5 або 10 центів. А це тому, що тут є такий закон, що в неділі й свята за всякі імпрези невільно нічого брати, а тільки ставиться тарілку на столику біля дверей і як чиясь ласка то щось вкине, а як не вкине нічого то ви не маєте права його випросити. Тому тут в неділю чи свята не висвітлюють жодних фільмів, ані жодних представлень, бо це не оплачується. Для прикладу наведу Вам такий випадок. В м-ці березні б.р. приїхав був до Едмонту театер дипістів з Торонта та оголосив на неділю представлення "Степовий Гість", а щоби кожний при вступі заплатив, то вони вирішили продавати т.зв. програмки по 50 центів від особи. Це тривало може якусь годину, опісля з'явилась тайна поліція, нібито гості, купили собі також програмки за 50 центів, та, замість іти на залю, вони почали шукати управителя цього театру та покарали його на 100 дол. і,зразу після того, люду так найшло багато, що заля "тріщала", і майже ніхто нічого не платив.

На мою думку, найкраще було б, щоб при улаштуванні таких імпрез були видрукувані якісь пропам'ятні карточки із історії УГА-УТГІ і щоби кожна така картка мала написано, що вона коштує одного доляра. Тоді такі карточки можна буде силою всадити багатьом людям по доляреві, а декому й з п'ять штук. В такий спосіб можна було б зібрати трохи грошей не тільки для покриття коштів імпрези, але й на Фонд УТГІ...

Остаюсь з пошаною до Вас

О.Мазурок."

x x x

Інж. М.Сірий,
Чікаго, США.

18.Х.1952 р.

"...Щиро дякую за надіслані мені "Вісті УТГІ" та, заразом, надсилаю гроші на передплату. Виклик моїх друзів до участи у Видавничому Фонді приймаю з радістю, а заразом зі свідомістю його великого значення. Це дійсно дуже добра думка такою ланцюговою системою вдержати дорібок нашої школи. А тепер дещо про себе.

Я живу в найбільшому промисловому центрі США - в м. Чікаго. Зараз працюю як кресляр при продукції величезних силових котлів.

Праця, розуміється, не по мойому фаху, але даю собі зовсім добре зі всіми справами раду. Можливості праці в лісівництві не великі, головно в північно-західних стейтах, далеко від українських скупчень, при цьому дуже низько платні. Скорше можна дістати працю при ляболаторіях перерібки дерева, баданні грунтів або в мірництві. Одначе перешкодою, до певної міри, є незнання мови (термінології) і це, що ми не є громадянами. Думаю вкороткому часі оглянутись за підходящою працею для мене. Бажаю всім найкращих успіхів.

Остаюсь з глибокою пошаною

Михайло Сірий."

x x x

Мгр. С.Масляник,
К а н а д а.

1.XI.1952 р.

Хвальна Редакціє!

Ваш цінний "Науковий Бюлетень" ч.27-30, як рівнож раніше "Вісті УТГІ" я одержав, за що щиро Вам дякую.

Прошу ласкаво й надалі дати мені можливість одержувати Ваш цінний "Науковий Бюлетень". Пересилаю,тимчасом, одного канад. дол. З огляду на хатні клопоти й операцію, яку щойно недавно перейшов, не міг я досі відгукнутися на пересилку мені "Наукового Бюлетеня" й "Вістей УТГІ".

З правдивою пошаною

О.Масляник.

x x x

Інж. Д.Кулинич,
Квінс, США,

23.XII.1952 р.

До Редакції "Наукового Бюлетеня УТГІ"
в М ю н х е н і, Німеччина.

"... Справа нашої Високої Школи була завжди для мене великої ваги - тому я ніколи не позволив би собі збувати Ваші звернення мовчанкою.

Правда, матеріяльне моє теперішне положення дуже погане, бо, купивши фарму з літниськовою віллею - я затягнув величезний довг, але такі видатки, як покриття коштів передплати Вашого цінного "Наукового Бюлетеня УТГІ" - не мають нічого спільного з тим - настільки то ще є в мене спроможностей...

Кінчаю цього листа і бажаю Вам успіхів у зачатому Вами Ділі.

З поважанням -

Д.Кулинич."

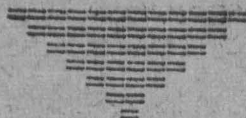

ВІДПОВІДІ РЕДАКЦІЇ на ЛИСТОВНІ ЗАПИТАННЯ:

1. Пан К.С.

УТГІ існує і працює в Німеччині на основі "Статутарні Засади чинности Українського Технічно-Господарського Інституту", вироблених комісією, затвердженних владами УТГІ (1945) і тодішними окупаційними владами. "Регулямін..." є тільки порядком для внутрішнього вжитку.

2. Пан Л.М.

Ви дивуєтеся:"Я перший раз чую, що є бувші і теперішні, активні і пасивні члени УТГІ". "... А як стоїть справа з перенесенням УТГІ до США?" - Кожний член педагогічного персоналу зголошував свій відїзд у своїм деканаті. Деканат подавав це на Сенат УТГІ, який давав відпустки зголошеним; відпустки ці на прозьбы продовжуються. Хто не діставав відпустки, ті були скреслені зі списка персоналу. В 1951 році тогочасний Ректор УТГІ оголосив реактивізацію членів УТГІ. Тоді не всі реактивувалися. Певна група осіб, згуртованих в Нью-Йорку, з огляду на їх поведінку (оцінену постановою Сенату УТГІ від 1.1.1952), відпали були автоматично.

Перенесення УТГІ до США не можна виконати. Думалось, не питаючись урядової дороги, що так як з Чехії можна буде їхати й далі. УТГІ є величезне підприемство, яке не можна перенести в кишені куди вгодно. Члени УТГІ почали навіть, ніби по-частинах, вивозити зі собою майно УТГІ в роздріб: машинки до писання, книжки, деякі прилади, навіть рукописи з видавництва УТГІ, документи і т.д... Більша частина всього майна була спакована і перевезена на "Функкасерне" (107 пак) і чекала перевозу до США. але не було позволення і ІРО не перевезло. Врешті ті паки (деякі і ушкоджені) треба було забрати назад до УТГІ. Вийшло наяв, що не вистарчало наших бажань та постанов про перенесення, але треба було мати позволення від держави, куди хотіли переноситися, бо часи мандрівки "перед фронтами" минули. Тепер виявляється, що справа перенесення Школи наразі відпадає. УТГІ залишається в Німеччині. Після цього стало необхідним вияснити активне співробітництво членів УТГІ в нових умовах праці. Для тої цілі Ректор УТГІ обіжниково звернувся до всіх членів УТГІ, що мають і не мають відпустки, зголоситися до співпраці в УТГІ. Це є прозьба до реактивізації пасивних чи бувших членів. Ті, які не зголосяться до співпраці, залишаться "бувшими".

3. Пан О.Н.Б.

Просимо не денервуватися передвчасно. УТГІ є "університет" а не "коледж". УТГІ видає своїм абсольвентам дипломи з титулами ІНЖЕНЕРІВ, а не "бакалярів". Ми також не погодимося, як і Ви, щоби під назвою УТГІ - Високої Школи, будувалось щось таке, що понижувало б нашу професуру, абсольвентів-інженерів та студентів. Різні школи при УТГІ (чи від нього) можуть бути й у Вас.

4. Пан І.Д. і П.О.

"Спілка УТГІ в ЗДА" не управнена провадити жодних шкільно-навчальних операцій, а тим більше високошкільних. Не можемо Вам нічого радити, аж поки справи урядово не вияснятся. Докладну відповідь дістанете листовно. Іспити зможете складати у професорів, список яких Вам надішлемо, коли кінчиться "зголошення до співпраці"членів педагогічного персоналу.

В І Д І Й Ш Л И У В І Ч Н І С Т Ь

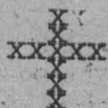

Управа Товариства Українських Інженерів і Техніків в Німеччині подає сумну вістку, що після довгої і тяжкої недуги, 4. квітня 1953 року в м. Детройті, в США, упокоївся в Бозі Почесний Голова нашого Т-ва

Проф. Д-р г. к. БОРИС ЮРІЄВИЧ І В А Н И Ц Ь К И Й

Голова Української Національної Ради, Основоположник Української Господарської Академії - Українського Технічно-Господарського Інституту і їх довголітній Ректор та Почесний Ректор, дійсний член Наукового Товариства ім. Т. Шевченка, дійсний член Української Вільної Академії Наук, колишній лектор Кам'янець-Подільського Університету, кол. Директор Лісового Департаменту України, член інших товариств.

Невблагана смерть забрала від нас нашого дорогого Почесного Голову на 75 році Його життя. З Його смертю Українське Громадянство понесло велику втрату.

Хай чужа земля Йому буде легкою!

УПРАВА ТУІТ

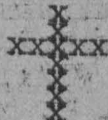

У глибокім смутку повідомляємо українське громадянство й своїх колег, що дня 4. квітня 1953 р., в м. Детройт, США, упокоївся в Бозі на 75 році життя наш дорогий і незабутній Ректор, один з основоположників Української Господарської Академії - Українського Технічно-Господарського Інституту в Подебрадах, ЧСР

Професор Лісівництва

Д-р г.к. БОРИС ЮРІЄВИЧ І В А Н И Ц Ь К И Й

учасник визвольних змагань, почесний Ректор УТГІ, дійсний член НТШ і УВАН, визначний науковець та громадсько-політичний діяч.

Покійний залишив по собі багато наукових праць з галузі лісівництва - неоціниму спадщину для української науки, в серцях своїх вихованців глибоку вдячність і в і ч н у ю п а м 'я т ь.

Товариство Інженерів - Абсольвентів
УГА - УТГІ, Німеччина.

Президія і Виконний Орган Української Національної Ради з глибоким жалем сповіщають про смерть

Проф. Д-ра БОРИСА ІВАНИЦЬКОГО

Голови Української Національної Ради, що настала після довгої і тяжкої хороби 4 квітня 1953 р. в м.Детройт, в США.

Великі, неоціненні заслуги Покійного в Українському Визвольному Русі, Визвольних Змаганнях 1917-1920 років і в організації українських політично-визвольних сил в останні роки, зокрема в справі створення Української Національної Ради, як також і в ділянках українського наукового і культурного життя висунули Його на чільне місце в українському Громадянстві.

Пам'ять про Нього вічно житиме в нашому народі.

БОРИС ІВАНИЦЬКИЙ

(4. квітня 1953р.)

4-го квітня 1953 р. в м. Детройт, США, перестало битись серце Проф. Д-ра г. к. Бориса ІВАНИЦЬКОГО. Нестало між нами нашого дорогого Бориса Юрієвича, основоположника нашої національної Високої Політехнічної Школи - УГА/УТГІ, довголітнього її Ректора та почесного Ректора.

Борис Юрієвич Іваницький народився 2. березня 1878 року в м. Суми, Харківщина. Реальну гімназію закінчив в м. Суми у 1896 р. і тоді поступив до Лісового Інституту в Петербурзі, який закінчив у 1902 р. з титулом "вченого лісівника". Вже за студентських часів брав активну участь у громадсько-політичному житті, за що підпадав під поліційний догляд та був нераз арештований.

По закінченні студій почав практику в українських лісах на посадах лісничого, а згодом надлісничого. У 1917 році, з настанням революції, Борис Юрієвич, повний запалу, починає відразу активно працювати в розбудові українського державного апарату, організує при Генеральнім Секретаріяті України Лісовий Департамент України і очолює його в році 1918.

Український Кам'янець-Подільський Університет запрошує Його у 1919 році на лектора лісівництва при Сільсько-Господарськім Факультеті. З того часу стає Борис Юрієвич на науково-педагогічний шлях. По відході за Збруч в м. Тарнові головує в Комісії для розроблення програми навчання для Київської Сільсько-Господарської Академії.

Як Голова "Спілки Техніків Сільського Господарства", опрацьовує пляни-програми для майбутньої Української Господарської Академії в Чехословаччині, які чеське Міністерство Хліборобства затверджує, а перша Професорська Рада в 1922 році надає Борисові Юрієвичу Іваницькому звання "професора лісівництва" і тоді ж вибирає Його першим проректором УГА. З того часу Б.Ю. і до останніх днів свого життя активно працює в нашій Школі. Проректором був у рр. 1922-24, Ректором 1925-1926, Деканом Агрономічно-Лісового Факультету в 1926-1927, Ректором в 1928-1935. В 1932 р. стає першим Директором повсталого Позаочного Інституту УТГІ, як рівнож першим Головою Спілки Професорів УГА. В тому часі розробляє пляни для створення Сільсько-ГосподарськогоЛіцею в Західній Україні в Черниці, біля Стрия.

Наукові праці присвячені українському лісові започатковуються виданням у 1907 році Т-вом "Просвіта" в Києві брошури п.н. "Як збутися ярів та пісків". Основна Його праця - це "Ліси і лісове господарство України", два томи, 320 стор., Вид. Українського Наукового Інституту у Варшаві. Ця праця є першою, що поставила проблему українського лісу у всій повноті та широчині. В ній є поданий історичний перегляд життя українського лісу і висвітлення його всебічного значення. Написав високошкільні підручники, як "Курс лісівництва", "Дендрологія". Переклав з німецької мови "Курс про лісові займища". У 1946/47 очолював Науковий Сектор УТГІ і зредагував "Наукові Записки УТГІ" І(ІУ) том, що вийшли друком у 1948 році. Співпрацював в "Українській Загальній Енциклопедії" та в "Енциклопедії Українознавства". Друкованих праць має 32. Деякі з Його праць були поміщені в чужомовних виданнях:

"Zeitschrift für Forst und Jagdwesen", "Ceskoslovensky Les", "Vestnik Ceskoslovenske Akademie Zemledelske".

В 1947 році в м-ці травні під час святкування 25 літніх роковин УГА/УТГІ, Професорська Рада, визнаючи величезні заслуги Б.Ю. в галузі лісових знань України та Його віддану працю для УГА/УТГІ, надала Йому гідність доктора "гоноріс кавза" лісових наук. Наукове Товариство ім. Т.Шевченка обрало Його дійсним членом Т-ва. Рівнож стає дійсним членом УВАН. В листопаді 1947 р. Професорська Рада УТГІ вибрала знову Б.Ю. Ректором УТГІ. У 1948 р. Українська Національна Рада вибрала Його своїм Головою, Об'єднання Українських Лісівників Інженерів і Техніків - почесним членом. У 1951 р. Товариство Українських Інженерів і Техніків в Німеччині - почесним Головою Т-ва, у 1952 р. Товариство Українських Інженерів в Америці-своїм почесним членом.

В 1952 році святкував наш дорогий Борис Юрієвич свій Золотий Ювілей 50-ліття фахової та громадської діяльности. Через тяжку хворобу Б.Ю. не було змоги відзначити цього великого свята так як бажалось, щоб зложити заслужену подяку Сеніорові української лісової науки за Його невсипущу жертвенну працю на науковім та політичнім полі. Йому пощастило створити свою школу українських лісівників, яку репрезентують 118 Його виховників інженерів-лісівників, розкиданих по всьому світу. Достоїнство Ректора мав до 10. січня 1953 р., де на черговій Професорській Раді зрікся цього посту з причин тяжкої хороби. Професорська Рада вибрала Бориса Юрієвича Почесним Ректором.

Світла постать Бориса Юрієвича Іваницького буде взірцем прийдешніх поколінь, пам'ять про Нього залишиться на довгі, довгі віки.

С П И С О К

наукових праць, наукових статтей та підручників, зіставлений самим Покійником на день 24.8.1951 рік.

(д – друк, ц – циклостиль)

I. <u>Наукові праці</u> (друковані)

1. Лісова господарка України, стор. 30, Економічний Збірник, т. I, Київ-Тарнів, 1922, (1/8).

2. Основні типи лісових займищ та лісових формацій на території заселеній українським народом, стор. 14, Записки УГА в ЧСР, т. I, Подебради, 1927, (1/8).

3. До питання про вплив смітистих трав на лісові культури, стор. 44, Записки УГА в ЧСР, т. II, Подебради, 1929, (1/8).

4. Глибинне садження сіянців сосни, ялини й дуба, стор. 32, Записки УГА в ЧСР, т. III Подебради, 1931, (1/8).

5. Вплив часу садження чи погоди на розвиток лісових культур, стор. 14, Український Аграрний Вістник, Львів, 1934, (1/8).

6. Ліси й лісове господарство на Україні, два томи, стор. 320, Видавництво Українського Наукового Інституту, Варшава, 1936, 1939, (1/8).

7. Колонізаційна і господарська роля лісу на Правобережжі і Подніпров'ю в 16 – 17 вв, стор. 11, Наукові Записки УТГІ, т. I (IУ), Регенсбург, 1948, (1/8).

II. <u>Підручники</u> (циклостиль)

8. Таблиці до визначення деревистих рослин по листях, стор. 40, Подебради 1922 р.,

9-11. Курс лісівництва: I. Вступ, стор. 60, Подебради, 1922.
II. Головніші лісові породи, стор. 75, Подебради, 1922.
III. Лісовирощення, стор. 385, 72 мал., Подебради, 1923.

12. Таблиці до визначення важніших дерев та чагарників у безлістному стані, стор. 15, Подебради 1922.

13. Дендрологія, ч. II. (спеціяльна), Випуск I. Голонасіньові, стор. 117, мал. 37, Подебради 1924.

14. Дендрологія I. Будова й життя дерева. 2. Листяні породи, стор. 5 + 134, з атласом малюнків, Регенсбург, 1947.

15. Лісова політика й статистика, стор. 140, курс викладів, Регенсбург, 1948.

III. Наукові статті (друки)

16. Lesy a lesni hospodarstvi v Ukrajine, ct. 16, Ceskoslovensky Lesy, IY roc. Praha.

17. Обезлісненння України, стор. 7, "Тризуб" чч. 20 і 21, Париж, 1926.

18. Руйнація лісової господарки на Україні, стор. 11, "Тризуб" чч. 46/47, Париж, 1927.

19. По лісах Чехословацької Республики, стор. 38, "Сільсько-Господарський Збірник", Подебради, 1927.

20. Die Entwaldung der Ukraine, 7, "Zeitschrift für Forst und Jagdwesen", Berlin 1928.

21. Основні завдання при обробленні лісового грунту, стор. 12, "Український Інженер", Подебради, 1931.

22. Zvlastnosti a dneani stav lesniho hospodarstvi na Ukraine, 4. St. "Vestnik Ceskoslovenske Akademie Zemedelske", Praha 1933.

23. П'ятирічка і ліси України, стор. 8, "Тризуб" ч. 7 (385), Париж, 1933.

24. Загальні і льокальні завдання сучасного лісовирощення,"Український Агрономічний Вісник", Львів, 1934.

25. головні стадії розвитку лісового господарства на Україні, стор. 12, "Український Агрономічний Вісник", Львів, 1934.

26. Українське лісівництво, стор. 15, "Науковий Бюлетень УТГІ", чч. III-IУ, травень 1949 р., Регенсбург (ц.).

27. Ліс - у житті й історії Українського Народу, стор. 12,"Науковий Бюлетень УТГІ" чч. XIII-XIУ, Ульм, 1950 (ц.),

28. Проблема законних лісів та захисного заліснення в Галичині до 1939 р., стор. 26, "Науковий Бюлетень УТГІ", чч. XУIII-XIX, Авгсбург, 1951 (ц.).

29. Лісове Господарство України, стор. 1068 - 1074, "Енциклопедія Українознавства".

Мюнхен, 24.8.1951 р.

/-/ Борис Іваницький.

ПОХОРОН ПРОФ. БОРИСА ІВАНИЦЬКОГО

("Свобода" з дня 16.4.1953 р. помістила нижчеподане звідомлення).

"... Тлінні останки Покійного були поставлені в каплиці погреб ного закладу п. Бугая при вул. 3103 Коммор, Гемтремк, для прощання в четвер і в п"ятницю, 9-го і 10-го квітня 1953 р., де і відправлено панахиди за православним обрядом щовечора в год. 7.30 у приявві сина Покійного інж. Бориса і невістки Покійного Ірини та великого числа представників нашого громадянства. Були виголошені проповіді.

В суботу, дня 11-го квітня 1953 р. рано в год. 9.30 знову відправлено над Покійним панахиду, а опісля перевезено Його тлінні останки до Церкви св. Покрови при 29-тій вулиці на заході, де відправлено соборну панахиду архиєпископом Мстиславом при участі численного місцевого духовенства. Треба заввважити, що архиєпископ Мстислав був хворий, а все-таки відправив всі мольби за Покійного і виголосив високопатріотичну проповідь. Співав ввесь час мішаний хор, скріплений солістами Дітройту, а зокрема солістами Української Капелі Бандуристів ім. Т.Шевченка.

При домовині Покійного ввесь час стояли почесною вартою члени ОДУМ, дальше випускники Українського Технічно-Господарського Інституту проф. Віктор Доманицький, вкінці панове генерали Української Армії: Олександер Вишнівський і Михайло Крат. Домовина потопала в квітах. Серед маси приявної жалобної громади видно було між іншими: представника УНРади на ЗДА і керманича ресорту Закордонних Справ УНРади д-ра Степана Витвицького, проф. Віктора Доманицького, генерала артилерії Бориса Палія-Нейла, адв. Івана Панчука, багато б. старшин УНР і УГА, членів 1-ої Дивізії УНА і інших.

О год. 12.30 рушив величезний автовий похід з домовиною Покійного на цвинтар Евергрін (коло вул. Вудвард).

Над гробом молитви відправив знову архиєпископ Мстислав у сослуженні духовенства, а прощальні промови виголосили: від УНРади - її представник в ЗДА, керманич ресорту Закордонних Справ УНРади, д-р Степан Витвицький (про заслуги Покійного і про те, що дух Покійного житиме вічно серед нас), дальше: проф. Віктор Доманицький (особливо про заслуги Покійного і працю в Українському Технічно-Господарському Інституті) і ген. Михайло Крат (між інш. і про те, що 1-ша Дивізія УНА, ще перебуваючи в Англії, була й першою, яка як стій підпомогла новостворену тоді якраз УНРаду).

З сумом прощалися масово приявні з Покійним на Його місці вічного с п о ч и н к у. Треба признати, що це місце - одно з найкращих на згаданому цвинтарі.

Дальший тяг прощальних промов відбувся на поминкових жалібних сходинах у приміщенні Українсько-Американського Осередку при вул. Карпентер.

Проводив тут президент федерації Ам. Українців стейту Мішіген, Василь Довгань. Промовляли: п.п. Іванчук (від УКК), пастор Боровський (від Українського Євангелицького Об"єднання), Катерина Хомякова (від Українських Злучених Жіночих Товариств Дітройту і Гемтремку), Є.Яворівський (від централі Української Вільної Громади в Америці), Василь Довгань (від Федерації АУ ст. Мішіген, що об"єднує 45 установ і організацій, від Товариства Сприяння УНРаді з Нью Йорку і від УРС зі Скрентону), Павло Маляр (від редакції "Українського Прометея" і ДОБРУС-у),

В.Чорненко (від Української Капелі Бандуристів ім. Т.Шевченка), Гр.Китастий (особисто), о. Олександер Биковець (від Української Православної Громади), ген. Олександер (від УНДС і від ОбВУ в Америці), Максим Бойчук (від Української Православної Церкви), д-р Іван Розгін (від УВАН і НТШ). Останні промовляли: син Покійного інж. Борис, який дякува Громаді за прислугу підчас похоронів сл. п. Батька і д-р Степан Витвицький, який виступав, як сказав, не тільки як гість на цьому сумному обряді, але і як господар від УНРади.

Година 6-та вечором. Поволі закінчуються поминки, люди розходяться зі сумом додому; оце розсталися вони знову з одним Великим Борцем за волю України, місце якого нема кому в нашому громадянстві заступити!

Є.Я."

- - -

ГРОМАДСЬКИЙ КОМІТЕТ

похорону проф. д-ра Бориса Ю.ІВАНИЦЬКОГО

складався з представників таких установ і організацій:

1. Федерації Американських Українців штату Мічіґан;
2. Філії УККА в Детройті;
3. Групи УВАН в Детройті;
4. Філії ОбВУА в Детройті;
5. Краєзнавчої Комісії НТШ в Детройті;
6. Об"єднання Державного Відродження України;
7. Товариства Сприяння УНРаді, Філія в Детройті;
8. Товариства Сприяння УТГІ, Філія в Детройті;
9. Спілка професорів УГА;
10. Філія ДОБРУС-у в Детройті;
11. Філія УНДС в Детройті;
12. Жіночих організацій Детройту;
13. Капелі Бандуристів ім. Т.Шевченка;
14. Української Вільної Громади в Детройті;
15. Українсько-Американського Осередку в Детройті;
16. Української Мічіґанської Ліґи;
17. Товариства Абсольвентів і Студентів УГА/УТГІ;
18. Товариства Українських Інженерів, Філія в Детройті.

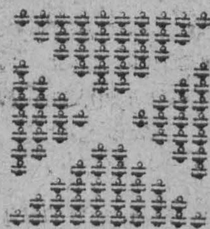

РЕКТОРАТ І СЕНАТ УКРАЇНСЬКОЇ ВИСОКОЇ ТЕХНІЧНОЇ ШКОЛИ - УТГІ ПОДАЄ СУМНУ ВІСТКУ, ЩО 1. серпня 1952 року ПІСЛЯ ДОВГОЇ НЕДУГИ УПОКОЇВСЯ В БОЗІ НА 71-му РОЦІ ЖИТТЯ В ЛІЧНИЦІ ГААР, БІЛЯ МЮНХЕНУ (Німеччина) -

визначний український вчений, професор Української Високої Технічної Школи - УГА-УТГІ, колишній Директор Українського Технічно-Господарського Інституту, колишній Декан Інженерного Факультету УТГІ, колишній Голова Філії КоДУС у Регенсбурзі, визначний громадський та культурний діяч -

ПРОФЕСОР СЕРГІЙ КОМАРЕЦЬКИЙ.

ПОХОРОНИ ВІДБУЛИСЯ 4. серпня 1952 року. ТЛІННІ ОСТАНКИ ПОХОВАНІ НА ЦВИНТАРІ ГААР, БІЛЯ МЮНХЕНУ.

НЕВМОЛИМА СМЕРТЬ НАНЕСЛА НЕВІДЖАЛОВАНУ ВТРАТУ УКРАЇНСЬКІЙ ВИСОКІЙ ТЕХНІЧНІЙ ШКОЛІ НА ЧУЖИНІ - УТГІ.

ХАЙ ЧУЖА ЗЕМЛЯ БУДЕ ЙОМУ ЛЕГКОЮ!

РЕКТОРАТ І СЕНАТ УТГІ

ПРОФЕСОР СЕРГІЙ ДАНИЛОВИЧ КОМАРЕЦЬКИЙ

(посмертна згадка)

Сергій Данилович Комарецький народився 25.березня 1881 р. в Ірклій на Полтавщині. По закінченні середньої освіти (Полтавська Духовна Семинарія) вступив на природничий факультет Харківського Університету, який закінчив в 1909 році і в тому ж році почав свою педагогічну чинність.

Покійний був вродженим педагогом. З своєї 40-літньої педагогічної чинности - перших одинадцять років він був професором хемії і природознавства на середній школі (востаннє - на Комерційній Школі в Катеринославі) - а останніх майже 30 років, з часу заснування Української Господарської Академії в Подебрадах, безперервно перебував в складі професорів нашої Школи, переживаючи з нею і часи розквіту і часи тривожні, навіть трагічні.

За короткий час Української Державности Покійний був один час Головою Головної Управи Українського Червоного Хреста, що дійсно відповідало Його виїмково м'ягкій та лагідній вдачі педагога.

В УГА Покійний був спочатку доцентом, а з року 1927 професором і керівником катедри аналітичної хемії. Крім того, був директором Матуральних Курсів при УГА в Подебрадах, а потім в "баварський період" - при УТГІ в Регенсбурзі.

В "баварському періоді" Сергій Данилович був незмінним (тобто - постійно переобраним) Деканом Інженерного Факультету УТГІ.

Доля судила Покійному Сергію Даниловичу бути на чолі УТГІ в час його найбільшого розквіту, як школи позаочного навчання і в тяжкі часи кінця 2-ої світової війни та мандрівки УТГІ до Баварії.

Це було за Його директорства, коли сотні тисяч української молоді, головно з Східніх Земель України, були відтранспортовані на працю до Німеччини. Перебравши незадовго перед тим провід УТГІ від також вже покійного тепер проф. Л.П.Фролова, що тоді від'їздив в Україну і що загинув там підчас останнього відступу перед большевицькою навалою з Київа - С.Д.Комарецький очолив УТГІ в році 1943 і перебував директором його до 1945 року. Цей час був періодом інтенсивної праці - тисячі української молоді вписувалося на позаочні студії УТГІ, прагнучи пізнати несфальшовану Москвою правду про Україну, - не дивлячись на строгу загрозу "остам" мати зв'язки з західніми братами і з еміграцією. Пильна опіка "Гестапо", що весь час інтенсифікувалася і супроводжувалася частими ревізіями в школі, особиста відповідальність директора за все, що могло би статися протизаконного, вимагали великої відваги, такту й вміння в керуванні школою для вдержання чинности УТГІ. Але "нагінки" йшли і на передодні вже очікуваної цілковитої ліквідації УТГІ - прийшов кінець війни, а з ним і мандрівка до Баварії. Трагічна подорож - бомбардування, пожар вагонів, коли згоріло все скромне майно УТГІ, що його вдалося взяти з собою.

Але вже в червні 1945 р. в Регенсбурзі Дирекції УТГІ, на чолі з сл. п. проф. Комарецьким, вдалося дістати декрет від Американського Губернатора Баварії, що дозволив поновити і поширити, як відомо, чинність УТГІ так в авдиторному, як і в позаочному навчанні.

Науково-дослідча чинність Покійного С.Д.Комарецького є присвячена, головно, аналітичній хемії. Крім того, дуже цінними є його книжки, що були в той же час одинокими українськими підручниками для студентів. Про це свідчить, між іншим, перевидання його двох підручників – з неорганічної хемії і з аналітичної хемії Державним Видавництвом Радянської України. Розуміється, без згоди і відома автора. Ці підручники були цінні, передусім, своєю чисто українською термінологією, що саме тоді творилася. Пізніше, в 1928 році, українські хеміки на еміграції створили номенклятурну хемічно-термінологічну комісію, яка на своїх засіданнях в Подебрадах поклала підвалини хемічної термінології. Ця комісія була під головуванням академіка проф. д-ра І.Горбачевського. Членами її були: С.Комарецький, М.Вікул, Л.Фролов, Е.Голіцинський, А.Чернявський, Є.Чикаленко (знавець мови), та автор цих рядків. Зі всіх тих осіб, крім автора цих рядків, усі вже покійники. Отже, наукову продукцію Покійного С.Д. можна розділити на три частини:

А. <u>Експеріментальні розвідки</u>:

1. "До оксидації" $Sn^{\cdot\cdot}$ в $Sn^{\cdot\cdot\cdot\cdot}$ - (Berichte, 1926)
2. Визначення Pb за допомогою натріум-карбонату (Berichte, 1932)
3. Визначення Ag в сумішку з Pb - (Berichte, 1932)
4. Одержання йоду з рослин Чорного Моря - ("Chem.Listy", 1933)

Б. <u>Книжки - підручники</u>:

5. Неорганічна хемія (УГА-УТГІ, 1926),
6. Органічна хемія (УТГІ, 1942),
7. Аналітична хемія (УГА-УТГІ, 1925).

В. <u>Публікації бібліографічного характеру</u>:

8. Десятилітня чинність хеміків УГА ("Наукові Записки", 1929)
9. Наукова чинність проф. д-ра І.Горбачевського.

Покійний С.Д. був членом-основником Спілки Професорів УГА і в 1948 році був обраний дійсним членом Наукового Товариства ім.Шевченка та був деякий час секретарем його математично-природничо-медичної секції.

Останні два роки свого життя Покійний С.Д. був тяжко хорий, перебував у лічниці біля Мюнхену. Це цілком підірвало Його душевні сили. Особливо тяжко переживав Покійний те, що не міг віддатися своїй улюбленій педагогічній чинності, а в останній час що й те, що не може мандрувати десь у світ - за своїми старими друзями. Тим більше, що Він відчував, що Його хороба є безнадійна.

З Покійним сл. п. Сергієм Даниловичем відійшов від нас один з нечисленних вже основників УГА, один з "кадрових" УГА-УТГІ-вців! Помер С.Д. дня 1. серпня 1952 року в лічниці в Гаар, біля Мюнхену і похований дня 4. серпня 1952 року на цвинтарі там же.

Спи спокійно в чужій землі, Дорогий Сергію Даниловичу, нехай вона Тобі буде легкою!

Проф. М.Зайцев.

НАДІСЛАНІ СПІВЧУТТЯ

Ректоратові УТГІ з приводу смерти бл.пам. проф. С.КОМАРЕЦЬКОГО.

Наукове Товариство ім. Шевченка
Сарсель, Франція.

29.серпня 1952 р.

До Високого Ректорату
Українського Технічно-Господарського Інституту,
Мюнхен, Німеччина.

Високоповажані Панове,

Головний Виділ Наукового Товариства ім. Шевченка висловлює цією дорогою свій глибокий жаль з приводу смерти бл. п. проф. Сергія Комарецького, кол. декана Інженерного Факультету Вашої Високої Школи і її довголітнього професора.

В особі Покійного втратив професорський склад УТГІ невіджалуваного товариша праці, а український науковий світ і українське громадянство обдарованого великим організаційним хистом науковця та визначного культурного й громадського діяча.

Ця невіджалувана втрата накладає на нас ще більший обов'язок дбати про науковий доріст, який би заповняв ті болячі прогалини, що задає невблагана смерть українській науці й культурі.

В пошані пам'яти Покійного і з висловами нашого глибокого співчуття, просимо приняти вияви

високого поважання.

За Головний Виділ НТШ:

(-) Проф. д-р В.Кубійович
Генеральний Секретар.

x x x

Комісія Допомоги
Українському Студенству (КоДУС),
Сарсель, Франція.

29.8.1952 р.

До Ректорату
Української Високої Політехнічної Школи - УТГІ,
Мюнхен, Німеччина.

Високоповажані Панове!

Комісія Допомоги Українському Студенству у Сарселі з невимовним смутком висловлює глибокий жаль з приводу смерти проф. УТГІ С.Комарецького.

Смерть проф. С.Комарецького - це велика втрата для українського громадянства і української науки на чужині.

З глибокою до Вас пошаною

За Комісію Допомоги Українському Студенству

(-) проф. Т.Волошин
секретар,

(-) Проф. д-р О.Кульчицький
уряд. голова.

x x x

Проф. П.ШУЛЕЖКО,
Сідней, Австралія.

14.УIII.1952 р.

"... Щиро дякую Вам за листа від 5.8.52 р., в якому Ви сповіщаєте про смерть нашого Дорогого Сергія Даниловича Комарецького. Сумна ця вістка... З налитими слізми очима затихли ми і нагадуємо собі, коли ми пращались з С.Д. з надією, що ще зустрінемось, але цього не сталось і це вже ніколи не здійсниться в цьому світі, хіба на тому світі, де життя вічне. Наука безсила побороти смерть і зробити життя людини довгим або вічним. Ця можливість належить Богові, а не людині.

Дуже й дуже шкода нам С.Д., всі ми на колінах стоїмо і молимося за душу С.Д. і просимо Милосердного Бога, щоб Він прийняв Його душу в лоно праведників, а чужа земля, в якій він спочив навіки, була Йому легкою.

Покійник 30 років мріяв, щоб він і всі ми разом ще повернулись на Вільну Україну і віддали останні свої сили для добра свого краю і свого народу. Одночасно, всі ми тут висловлюємо своє співчуття Хвальному Ректоратові УТГІ і всій Родині-УТГІ з приводу смерти проф. УТГІ С.Д.Комарецького.

Спи, наш Дорогий Сергій Даниловичу, спокійно! Нехай Господь Милосердний прийме Твою душу в лоно праведників, а ми, що ще живемо, будемо продовжувати виконувати перервану смертю Твою роботу і здійснювати Твої мрії.

Проф. П.Шулежко з родиною."

x x x

Проф. Б.Лисянський,
Париж, Франція.

17.серпня 1952 р.

З черги містимо відпис цінного листа проф. Б.Лисянського, який коротко перед своєю невблаганною смертю надіслав Ректоратові своє так щире співчуття в приводу смерти бл.п.С.Комарецького-Ред.

"До Хвального Ректорату
Українського Технічно-Господарського Інституту.

Довідавшись про смерть незабутнього свого Товариша по довголітній творчій праці на ниві рідного шкільництва, блаж. пам. Професора Сергія Даниловича Комарецького, поспішаю висловити своє глибоке співчуття Проводові нашої Школи і всім Високодостойним Колегам.

Нехай спогад про світлу постать Спочилого, який усе був добрим громадянином і добрим товаришем та теплом свого чулого серця грів своїх колег по-праці і нашу академічну молодь, - об'єднує всіх нас у дальших змаганнях за світлу нашу традицію, за нашу повноцінну і повносильну Національну Політехніку.

Вічна пам'ять Дорогому і Незабутньому професору Комарецькому!.

В глибокій пошані

(-) Проф. Борис Лисянський, в.р."

x x x

Доц. Ф.МЕЛЬНИКІВ,
Сидней, А в с т р а л і я.

20.серпня 1952 р.

Високоповажаний Пане Ректоре!

Я довідався від п.проф.П.Шулежка, що бл. пам. проф. С.Д.Комарецький відійшов у Царство Вічности.

Я і моя родина, разом зі всіми колегами, членами УТГІ, сумуємо так смертю такої моральної і любимої людини, якою був Покійний, як і зза обставин, в яких прожила останні роки ця дійсно людська постать. Його життя взагалі, Його положення підчас хвороби, обставини Його смерти і відхід у вічність - ще й ще раз заставляють нас подумати про причини і наслідки буття української нації як суспільства вцілому та її одиниць зокрема.

Хай чужа земля буде Покійному прахом, а обставини Його життя і смерти хай збільшать нашу рушійну силу до безкомпромісової боротьби за світле майбутнє нашої Нації і нашої Батьківщини - Соборної і Незалежної Української Держави!

Ваш Мельниківв.

x x x

Доц. Т.БУКАТА,
Буенос Айрес, А р г н т и н а.

3.жовтня 1952 року.

П.Т.
Ректоратові й Сенатові УТГІ
в Мюнхені, Німеччина.

З великим болем і смутком прийняв я сумну вістку про смерть нашого Дорогого сл. п. проф. Сергія Комарецького.

Мої найщиріші вислови співчуття складаю в урну великого смутку на чужині.

Хай пам'ять про Нього буде між нами вічна, а чужа земля Йому легкою!

Т.Буката.

x x x

Інж. Н.БІЛІНСЬКА,
Соус Орлеанс, США.

22.8.1952 р.

Високошановний Пане Проректоре!

З великим сумом довідалась я, що й проф. Сергій Данилович Комарецький розпращався з цим світом, що в останні роки був таким недобрим для Небіжчика.

Невимовно болюче робиться, що один за другим лишають нас наші Вчителі й Настарники.

Для мене особисто Покійний Сергій Данилович був співробітником і керівником ще в 20-их роках, та по-батьківськи добрим в часі моїх студій в УГА в Подебрадах.

Хай же легкою буде чужа земля для Незабутнього Покійника!

Наталія Білінська, ур.Балабай.

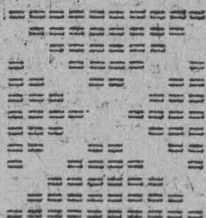

З глибоким сумом повідомляємо, що дня 22.серпня 1952 року в м.Бірмінген, США помер на удар серця на 66-му році життя член нашого Професорського Збору, керівник катедри Грунтознавства

сл. пам. проф. д-р ГРИГОРІЙ ГРИГОРОВИЧ М А Х І В,

дійсний член ВУАН, НТШ, УВАН, багатьох чужинних наукових установ, б. професор грунтознавства в Харкові, визначний український вчений і культурно-освітній діяч. В Його особі ми втратили визначного науковця, великого приятеля нашого студенства і патріота-громадянина.

Вічна Йому пам'ять!

РЕКТОРАТ і СЕНАТ УТГІ.

ГРИГОРІЙ МАХІВ

(+ 22. серпня 1952 року)

Народився 23.серпня 1886 р. в Рибинську на Київщині. У Києві закінчив гімназію та університет і там розпочав свою наукову працю в 1912 році. В часі Української Державности, коли почали розвиватися всі галузі української науки, Григорій Махів підніс на високий ступень українське грунтознавство. У 1924-му році переїхав він до Харкова, де працював в Сільсько-Господарському Науковому Комітеті при Наркомземі УРСР, а опісля в Українській Академії Сільсько-Господарчих Наук, де керував відділом грунтознавства.

Був це період, коли українські вчені щиро працювали над різними проблемами української науки. Та швидко вони розчарувалися, а головно Григорій Махів. Вже в 1927-році розв'язують Науковий Комітет, в 1929-му забороняють Йому викладати в усіх Високих Школах, а в в 1932-му користуватися Його науковими працями.

В часі другої світової війни він опиняється на чужині і тут стає професором і керівником катедри грунтознавства у Високій Політехнічній Школі - УТГІ, в Німеччині. Опісля виїжджає до США й оселюється в Бірмінгені, де й помер 22. серпня 1952 року.

З наукових досягнень проф. Г.Махова слід поставити на першому місці Його роботи в галузі вивчення походження грунтів, проблеми засолення грунтів та Його праці в ділянці клясифікації й детального обстеження грунтів України. Свою роботу в ділянці грунтознавства пов'язував проф. Г.Махів з проблемами агротехніки. Тут Він дуже багато зробив у вивченні запровадження нових культур згідно з особливостями грунтів і природи України. Він працював також над методами обробки грунтів (головно солонцюватих і попілнякових), що має велике значення в агротехнічній практиці на Україні. І саме тут треба відмітити, в першу чергу, незвичайно прецизійно опрацьовану мапу грунтів України, що в останній своїй редакції включає грунти всіх земель України. Ця остання редакція, що над нею працював проф. Г.Махов до останнього часу свого життя, є тепер в розпорядженні УВАН в США.

В автобіографії до Ректорату УТГІ в 1946 р. Покійний проф. Г.Махов пише про свою наукову діяльність так:

"... Маю наукове звання професора грунтознавства високої школи (1924р.) та науковий ступінь доктора сільсько-господарських наук (1937). Мій науковий фах - агрономічне грунтознавство. Працював як професор високих шкіл (університету, с-г інститутів). Заснував на Україні Науково-Дослідчий Інститут Грунтознавства, живлення рослин та агротехніки, якого й керівником був...

Мої головні наукові праці:

1. Карта грунтів України, видана 1927 р., тиражем 5.000, у фарбах та текст до неї українською, англійською та російською мовами.

2. Монографія "Грунти України", 17 друкованих аркушів українською та англійською мовами, з атлясом кольорових малюнків грунтів, 1930 рік.

3. Доповідь французькою мовою Світовому Агрономічному Конгресу в Римі 1924 року. Поширений текст цієї доповіді надруковано у "Віснику Сільсько-Господарської Науки України".

4. Проблема полезахисного заліснення степу, розмір 5 аркушів, надруковано українською мовою в 1929 році.

5. The fundamental moments of the genesis and geography of loes soils of the Ukraina and their relation to cartographical and x/ Доповідь, англійською мовою Світовому Конгресові у Вашінгтоні, 1927р., надрукована 4.000 примірників (ЗДПА). Ця ж сама робота надрукована українською мовою в науковому збірнику, що присвячений професору Г.І. Тамфильсу з нагоди його ювілею. Цей твір, виданий англійською мовою (5), як зразково художньо-оформлений, фігурував на поліграфичній виставці в Ляйпцігу в 1928 році.

6. Природне та сільсько-господарське районування України. Українською мовою, 5 аркушів, 1925 рік, з багатьома картами.

7. Четвертинні поклади України. Укр. мовою, 1924 рік. Робота цікава тим, що в ній викладено цінні наслідки й методу глибоко-грунтових досліджень, що є характерно лише для української школи грунтознавців-геологів. Ця метода знайшла признання на світових конгресах і зараз вживається в ЗДПА. З картою четв. покладів.

8. Грунти степу та Донбасу. Цій темі присвячено 3 монографії: 1) Англійською мовою наукова доповідь Світовому Конгресу Грунтознавців 1930 року, 2) Наукова стаття надрукована в міжнародному часописі "Почвоведение"(La Pedolagie). Москва, російською мовою, 3) Окреме видання, поширений текст українською мовою(1928р.).

9. Агровиробнича характеристика грунтів зони бавовносіяння України. Українською мовою, 1937 році, 5 аркушів.

10. Методика швидкісних грунтово-ботанічних досліджень. В цій роботі викладено найновішу, ніде, крім України, не вживану методику швидкісних досліджень x/(машина для взяття монолитів, тощо). Українською мовою, 1939 рік.

Всього маю коло 100 друкованих праць, з яких 72 надруковані українською мовою, а решта англійською, французською та російською.

Я ввесь час (1912-1946 рр.) працюю над науковими питаннями - над якими працюють і інші грунтознавці та агрономи. Проблеми нашої спільної праці такі:

I. Дослідження грунтів, так польове, як і лабораторне, з'окрема опрацювання новішої методики так званих швидкісних досліджень, які за короткий термін охоплюють величезні території. На першому місці в світі, в цьому відношенні, стоїть Україна (в розумінні українських земель від Карпат на заході до Кубані на сході). Українські землі мають нову карту грунтів маштабу 1 : 750.000, зроблену мною на підставі новіших досліджень. Жодна країна в світі не має зведеної карти грунтів такого маштабу.

II. Вивчення явищ орозії грунтів, що дуже шкодять сільському господарству, спричиняючи великі недобори врожаїв... Для українських земель я склав карту орозії в маштабі 1 : 750.000 і написав монографію, в якій навів наслідки своєї експеріментальної роботи в справі опрацювання певної системи господарчих заходів з метою цілковитого припинення процесів орозії. Пропонована мною система проти-

---

x/ за допомогою аеро-фото знимання та механізації техніки досліджень

x/ agricultur work.

ерозиних заходів переведена в господарствах і дала блискучі наслідки.

III. Опрацювання способів боротьби з посухою. В цій справі в наслідок десятирічної експеріментальної роботи я пропонував систему господарчих застосувань, які забезпечують високі врожаї культур навіть в тих районах південного степу, які багато авторів вважали за "напівпустельні" (Херсон- Мелітопіль-Сиваші). Вважаю, що справу боротьби з посухою ставиться в Америці не досить рішуче і український досвід вніс би багато нового в цю справу.

IУ. Меліорація солонців і солончаків. Цих грунтів около 4,5 мільйонів гектарів на Україні і ще більше в Америці. Мною опрацьована система корінного поліпшення цих грунтів, при чому це робиться шляхом раціонального застосування звичайних господарських заходів і поєднання певних агрономічних застосувань. Після введення цієї системи в багатьох господарствах Південної України - солонці зникли і врожай на їхній площі дорівнював врожаям на чорноземлях..."

З наукової спадщини проф. Г.Махова треба на цьому місці відмітити найважливіші Його праці, які були поміщені в наукових виданнях УТГІ:

1. "Природне та агрикультурне районування українських земель", ("Наукові Записки УТГІ", т.IУ, з 1948 р.),
2. "Наукова генетична клясифікація грунтів України", ("Науковий Бюлетень УТГІ", ч. 1-2, з січня 1949 р.),
3. "Проблема культури ліса для охорони українського степу", ("Науковий Бюлетень УТГІ", ч. 3-4, з травня 1949 року),
4. "Культура бавовни на Україні", ("Науковий Бюлетень УТГІ", ч. 5-6, з червня 1949 р.),
5. "Культура рижу на Україні", ("Науковий Бюлетень УТГІ", ч. 15-17, з жовтня-листопада 1950 року).

В США надрукував проф. Г.Махов велику статтю разом з картою грунтів України в Анналах УВАН ч. 1, з 1951 року, яку високо оцінили американські вчені. Він отримав від "Ресерч Програм" матеріяльну підтримку.

Покійний проф. Г.Махов був ініціятором створення Інституту для Вивчення Географічних Проблем України, США, а ще й на передодні своєї смерти написав Він обширного листа до Управи УВАН в США з цілою низкою ділових проектів.

Він, як ніхто інший, знав сільське господарство України, її природні дані, застосування дійсно високої агротехніки.

Не диво, що Він був дійсним членом НТШ, ВУАН і УВАН та деяких чужинецьких Наукових Академій.

x x x

В архіві Ректорату УТГІ зберігається дуже цінна оцінка Покійного Проф. Г.Махова написана видатним німецьким грунтознавцем, сьогоднішним Директором Інституту Грунтознавства в Штутгарт-Гогенгайм, Професором Д-ром г. к. Л.МЕЄР. В ній є обширно подана характеристика наукової праці Покійного, як українського грунтознавця, та значення українських дослідних праць в світовій літературі.

Тут містимо лише деякі місця із згаданої оцінки:

Prof. Dr. L. MEYER
Vorstand des Institutes
für Geologie u. Bodenkunde
Landw. Hochschule Hohenheim.

Stuttgart-Hohenheim, 1.12.48.

Beurteilung des Bodenkundlers Prof. Dr. G.Machow.

Prof. Dr. G. M a c h o w, bis zum Ende des Krieges Leiter des Zentralinstitutes für Ackerbau und Bodenkunde für die gesamte Ukraine, ist ein Bodenkundler und Wissenschaftler von sehr hoher Qualifikation und von internationalem in bodenkundlichen Fachkreisen allgemein anerkanntem Ruf.

G.Machow ist einer der Mitbegründer der klassischen vor 20 bis 30 Jahren in betontem Masse von russischer Seite entwickelten klimatischen Bodenkunde: Der Erforschung der Böden der Ukraine widmete er den grössten Teil seines Lebensarbeit. Er ist zweifellos der beste Kenner dieser Böden. Eine grosse Zahl ausgezeichneter Einzelarbeiten und zusammenfassender Darstellungen über die verschiedenen Bodenbildungsbedingungen und über ihre natürlichen Ausdrucksformen, die im Profilaufbau der Böden ihren Niederschlag finden, ein sorgfältiges in sehr vielen Fällen experimentell vertieftes Studium der Eigenschaften der sehr verschiedenartigen semi-humiden, semi-ariden bis ariden Steppenböden, bildeten eine der wesentlichsten und wegen der Grossräumigkeit dieses Arbeitsgebietes G.Machow's eine der grundlegenden Fundierungen für den heute in der ganzen Welt anerkannten Begriff der klimatisch bedingten Bodentypen. Dieser Begriff ist zu einer der tragenden Grund-lagen einer neuzeitlichen autonomen Bodenkunde geworden...

Zusammenfassend glaube ich sagen zu müssen, dass es ausserordentlich bedauerlich ist, dass ein bodenkundlicher Wissenschaftler von dem Range, der Erfahrung und der anerkannten Geltung von G.Machow durch die Umstände des Kriegsendes zur Zeit für die bodenkundliche Wissenschaft ausgeschaltet ist. Ich bin ferner davon überzeugt, dass die ganz grosse praktische Erfahrung G.Machow's auf dem Gebiete der angewandten Bodenkunde d. h. in diesem Falle auf die ackerbauliche und pflanzenbauliche Bodennutzung insbesondere in den Bereichen des halbtrockenen und trockenen Klimas von sehr grossem Nutzen sein könnte...

Prof. Dr. L.Meyer.

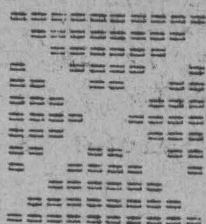

З глибоким жалем ділимось сумною вісткою, що дня 7-го вересня 1952 року відійшов від нас у вічність член нашого Професорського складу, Керівник Катедри Фізики -

св.пам. Професор Борис Миколович ЛИСЯНСЬКИЙ,

активний учасник Визвольних Змагань, член-секретар Митрополичої Ради й Директор канцелярії Митрополита УАПЦ, визначний науковець, громадський діяч, журналіст та письменник.

Несподівана смерть, що настала в Парижі (Франція) на 60-му році Його життя, спинила творчу працю, яку Покійник до останнього дня свого життя вкладав для української науки й молоді.

Хай чужа земля буде Йому легкою!

РЕКТОРАТ І СЕНАТ УТГІ.

БОРИС ЛИСЯНСЬКИЙ

(7. вересня 1952)

Ще так недавно, здається вчора, було рушно й радісно в нас: витали ми, УГА/УТГІ-вці, між нами нашого улюбленого Професора й колегу - Бориса Миколовича Лисянського - перед Його виїздом до Франції.

Вже з Парижу надіслав Б.М. свій спогад з часів УГА до "Вістей УТГІ", підтримував зв'язки з нами, цікавився справами УТГІ й живо реагував на події, що відбувалися в ньому й поза ним. Працюючи в Парижі, як Директор Митрополичої Канцелярії УАПЦ, Б.М. знайшов все ж трохи часу для підготовлювання Академії по відміченню в Парижі 30-літнього існування УГА/УТГІ. Та невблаганна смерть спинила

біг Його життя, життя повного посвяти для студіюючої української молоді, науки й Батьківщини.

Б.М. побачив світ 22.9.1892 р. в с. Мезіновка (Україна). У 1910 році покінчив гімназію в м. Новгород Сіверський, а р. 1916 Математичний Відділ Фізико-Математичного Факультету Університету св. Володимира у Києві.

До нашої Школи (УГА) приходить у першім році її існування (1922), як лектор технічної фізики та бігом року виконує доручене Йому організування катедри технічної фізики і потрібних кабінетів, при живій співучасти перших студентів цієї Школи, яким він вдихнув свій запал та розмах.

У 1923 році габілітується на доцента і обіймає керування катедро Технічної Фізики. Одним з перших пише й видає необхідні для студенства підручники:

1) солідно опрацьований і багато ілюстрований 5 томовий "Курс лекцій з Фізики", а в дальших роках
2) "Елементи термодинаміки" і
3) "Основи електротехніки" (два томи).

Одночасно працює науково: містить оригінальні розвідки з царини електротехніки й радіотехніки в "Наукових Записках УГАкадемії", бере участь в наукових з'їздах, де виступає з доповідями на наукові і науково-технічні теми.

Співпрацює у видаваній у Львові Українській Загальній Енциклопедії, в органі Союзу Українських Інженерів на еміграції - "Український Інженер" та в інших.

У 1936 році був обраний на звичайного професора нашої Школи. Після перетворення УГАкадемії на УТГІ, Б.М. продовжує активно працювати як професор та пише й видає:

1) Вступ до практикума з фізики,
2) Технічна Фізика, т. І. і
3) Основи радіотехніки.

Працює, рівночасно, по конструкції освітлюваних систем. Одну з Його конструкцій закуповує у 1939 р. одна фірма та лише війна перешкодила виробництву. Через воєнні події пропав і рукопис більшої праці Проф. Б.Лисянського - "Фізичні підвалини освітлювальної техніки".

Як політичний емігрант, Б.М. цікавився не лише своєю основною працею, а прикладав рук всюди, де від Нього вимагали цього обставини. І так стрічали ми Його: на різних адміністративних становищах нашої Школи, як Голову Управи Видавничого Т-ва при УГА, викладача на Матуральних Курсах при УГА, викладача математики й фіз. в Укр. Реал. Гімназії при Укр. Педагогічнім Інституті в Празі, тощо.

Був Б.М. чинним і як журналіст (належав до СУЖ). Його щире й палке серце, повне туги й любови до втраченої Батьківщини, знаходило відраду в поетичній творчості. Вірші Його вийшли окремою збіркою п.н. "Про Патрія" та часто друкувалися на сторінках нашої преси. - Все ж основою Його життя була наукова праця в галузі фізикоматематичних наук, спеціяльно - фізики. Люта смерть застала Його саме тоді, коли Він підготовлював вже до друку велику 5 томову працю "Основний курс загальної і технічної фізики".

У серцях всіх тих, які вчились у Нього і співпрацювали з Ним залишився глибокий жаль з Його передчасного відходу у вічність і велика вдяка за Його цінну працю для загального добра.

ВІЧНА ЙОМУ ПАМ'ЯТЬ!

І.Ш.

Р І З Н Е

Доц. О.ПАРАМОНІВ,
Англія.

ПРОТИ ВІВІСЕКЦІЇ В НАУЦІ

В "Українській Думці" з 24. січня 1952 р. надрукована стаття п. М.М. "Чи не найважніша справа?", яка потребує виправлення декількох безпідставних тверджень. Пан М.М. голослівно твердить, що УТГІ крім злого нічого не зробив і тому наполягає припинити не тільки допомогу цьому Інститутові, але й позбавити людей права друкувати щось у пресі на користь продовження його діяльности. Така характеристика УТГІ цілком неправдива, а метода затуляння рота у вільному світі взагалі не застосовується.

УТГІ повстав рівно 30 років тому дякуючи доброму ставленню чехів до українських обездолених вояків. Чехи не дивилися на українські м'язи, як дехто, і утворили такі умови життя, які ми не сміємо забути. УТГІ виправдав своє існування. В галузі розвитку науки він зробив не менше ніж окремі інститути на Україні. Його праці можна бачити в наукових закладах чужих держав. Автор цієї статті і довідався про існування УТГІ саме з книжок німецької наукової бібліотеки. Невипадкове й друге: він же (автор) зараз знає в Англії двох тільки інженерів-українців і обидва вони абсольвенти УТГІ. Обидва будуть вдячні УТГІ і чехам до смерти, бо їхнім добрим життям був тільки відтинок часу від закінчення навчання до війни. Працювали вони тоді як інженери.

Диплоии УТГІ обмінювались на німецькі, тобто нема сумніву в їхній повновартости. УТГІ був одинокою установою, яка вишколювала українських фахівців на чужині. Чехи його побудували, допомагали майже 20 років, а українці самі його зліквідують? Чи це не сором?! Та й потреби в цьому ніякої нема. УТГІ не їсть чужий хліб.

Щодо "переключення" студентів на інший фах, то це значить користуватися советською методою вишколювання аматора техніки на співака, поета, або "політрука". Людина не залізо й кувати з неї що захочеш не можна. Можна намагатись зробити це лиш там, де людина не має прав. Знаємо, що УТГІ зараз є в дуже поганому матеріяльному стані і якщо він не доживе до часу, коли й "на нашій вулиці буде свято", то буде шкода.

Далі п. М.М. пропонує фактично позбавити діяльности за фахом всіх тих, хто працює в галузі технічних і таких наук, які не мають ніби відношення до українознавства та непотрібні зараз на Україні. Як то взагалі можливо визначати науки непотрібні? Тільки учень іноді так робить, а потім чухає потилицю коли вже звичайно пізно. Мова може йти лише за їхню різну питому вагу сьогодні, але не завтра. Майбутнє розвитку нікому не відоме. Те, що здається зараз неможливим, може відразу стати конче потрібним. Дозвольте навести приклад тому, як в таких питаннях можна дуже легко помилитися та як науки стають для нас несподівано пов'язані.

Мабуть кожен чув приказку: "це так потрібно, як торічний сніг". Її вживають коли хочуть підкреслити цілковиту непотрібність чогось. Вживав цю приказку і автор цієї статті, але тільки до певного часу. Сталося опісля так, що він захищав дисертацію, стрижневою темою якої був саме торічний сніг. Справа в тому, що річний

приріст дерев залежить не тільки від дощів, а головним чином від опадів, які впали у твердому виді в минулу зиму, тобто від торічного снігу. Це, так би мовити, перша ланка в ланцузі, в якім пов'язані декілька наук. Друга ланка, більш несподівана, - це те, що вивчення розміру річних кілець на старих деревах (є дерева по 5-6 тисяч років) дає змогу мати уявлення про клімат певної місцевости так багато років тому, коли ніякої метеорології, як науки, не було. Винайдена нова метода важлива тим, що вона показує клімат давно минулого часу не взагалі, а порівнює окремі роки, чого ніяка наука не спроможна була дати. Отже, якщо зараз вивчається якийсь старовинний документ і в ньому згадується, у зв'язку з якоюсь подією, дуже посушливий або вологий рік, то нам вже зараз легше визначити який саме був це рік за календарем.

Клімат і рослинність регулюють розселення тварин, а всі вони разом, особливо у минулім, впливали на розселення та життя людини. Отже, тут вже є щось не так далеке і від українознавства, але це не все.

Ті самі річні кільця деревини, які видно на спиленому дереві, цей записаний природою на деревах літопис клімату, дозволяє іноді дуже точно визначити, коли була побудована якась старинна споруда, або корабель, що був під водою сотні років. Річні кільця, вжитої для їх побудови деревини, подібні до сторінки, видертої з книжки в невідомій мові. Зараз же ми, вивчивши клімат в кореляції з річним приростом дерев, маємо вже в головних рисах, ввесь літопис клімату у відомій мові. Зараз є з чим порівняти ту видерту сторінку і довідатися, якого саме року дерево зрубане, тобто коли його було вжито на побудову. Це вже зовсім близько до питання українознавства, а як здається далеко від цього був торічний сніг!

Отже, для українознавства потрібні всі науки, якщо вивчаємо його науково, а не гучним голосом. Погляд п. М.М. помилковий. Він розглядає українознавство яким воно є сьогодні і не хоче дивитися в його прогресивне майбутнє. Він перетинає шлях до його розвитку, хоче товкти воду в ступі. Такими товчіями можуть дійсно бути "нетитуловані" науковці. Можуть бути і взагалі ненауковці...

Ще одне завваження до цього ж. "Слово о полку Ігоревім" - найвидатніший твір з нашої давної історії, вивчалося 150 років, але найкраще зрозумів його не реєстрований історик або мовознавець і т.п., а ... зоолог. Зоолог знайшов те, що раніше сотні вчених не могли знайти, бо треба було знати зоологію. А її п. М.М. напевно вже рахує за непотрібну зараз науку для українознавства.

Згадайте ще найкращу книжку про Україну - "Енциклопедію Українознавства". В ній наведені матеріяли з таких наук (грунтознавство, ботаніка, клімат і т.п.), які знаходяться у компетенції УТГІ та УВАН. Вони (ці науки принаймні) на думку п. М.М. непотрібні. Він хоче бачите українознавство однобічним та мертвим. Він хоче одночасно штовхнути і УТГІ (а майже й УВАН) у могилу.

Знову таки невипадкове мабуть те, що з видань УТГІ автор цих рядків має зараз тільки один зошит (вид.1950), але в ньому вже є політичний нарис "Ліс у житті і історії українського народу". Науковці тих напрямків, яким п. М.М. хоче дати життя за рахунок інших, такого нарису не напищуть. Для цього треба мати своєрідну ос-

віту, яку дає УТГІ. Так що ж злого цей УТГІ зробив? Він був не тільки учбовою, але й науковою установою, яка додавала щось і до арсеналу низки наук, відомих під загальною назвою українознавства. Він вишколював інженерів для України і якщо їм не пощастило досі працювати на рідній землі, а десь в Аргентині і часто не за фахом, то це не його провина. "Fecit quod potuerat"-він зробив, що міг.

Пан М.М. вважає далі, що в галузі "українознавчих" наук нічого помітно корисного на еміграції не можна зробити і цим аргументує непотрібність витрати на них коштів і самих сил. Де тут логіка? Може щось навпаки?! Чому технічні і споріднені з ними питання не можна розроблювати начужині, де є чому навчитись, а дуже пов'язані з територією України? Саме на чужині фахівець з якоїсь галузі українського народного господарства може доповнити свої знання досвідом інших народів і, враховуючи умови України, написати щось корисне. Більш корисне, ніж те, що видається зараз на Україні. Ні, логіка п. М.М. побудована якось задом наперед!

Ще далі п. М.М. радить науковцям і студентам "непотрібних зараз фахів" включитися в працю відповідних наукових установ тих держав, де вони перебувають. А мова? Для цієї праці не досить вміти щось купити чи кудись поїхати. До того ж науковці вже не молоді люди і чужу мову досконало не вивчать. Є окремі випадки, коли вони вже працюють за фахом, але не для України. Вони роблять на когось і за це дістають гроші. Якщо вони роблять щось для України, то за власні кошти і поза межами їхніх службових обов'язків та тематики, тобто випадково. Але це не все. "Включитися"в працю наукової установи, наприклад в Англії, де вони належать державі, може лише принаймні такий натуралізований громадянин Англії, якого хтось з батьків помер в Англії і був тоді її громадянином. Чи багато з нас таких найдеться? Нікого! Чому п. М.М. не радить таке "включення" тим науковцям, які,на його думку, потрібні. В Англії є при університетах аж 4 катедри славістики. В Лідсі є навіть вільні місця керівника катедри та декількох науковців, а умови праці надзвичайно добрі ...

Пан М.М. забуває ще одне. Коли хтось став видатним науковцем, то змінити фах в межах наукової діяльности він вже не може. Для цього треба починати життя, а не його закінчувати.

Почавши з"ліквідації" УТГІ, п. М.М. закінчує центральну частину своєї статті вівісекцією УВАН - найвищій науковій установі, яка тільки буває в державі і мета якої є не навчати людей, а рухати науку вперед (не товкти воду в ступі).

Ми вже бачили, що всі обвинувачення, які висунув п. М.М. на адресу УТГІ були цілком голословні, безпідставні і якісь тенденційні. Нема тому довіря, коли п. М.М. ще когось лає. Він розглядає всі питання взагалі, не наводить конкретних фактів, не дає переконливих пояснень і навіть користується вже зовсім недоброю методою: посилатися на те, що "чув, але не смію сказати від кого". Його більше цікавить хто працює в УВАН, а не що робить УВАН. Він працю УВАН критикує, не дає порівнання питомої ваги окремих відділів УВАН, не показує рівнобіжно, які з них працездатні, а які ні.

Правом кожного, як і п. М.М., є критикувати працю УВАН,але не в такий спосіб як він це робить.

Нарешті ще одно завваження. Автор цієї статті не працював в УТГІ або в УВАН, ні в якому разі їх не репрезентує, нікого в цих установах особисто не знає і про їх діяльність не міг сказати більше, ніж йому було випадково відоме.

Я, довший час здержувався з цими моїми завВагами до згаданої статті п. М.М. і не подавав їх до редакції, бо була надія почути когось з абсольвентів УТГІ, більш обізнаних з його діяльністю і морально зобов'язаних виступити на захист того диплому, що висить на стіні, здається під вишитим рушником.

Ще не пізно. Вони можуть це зробити, якщо диплом належить їм не тільки формально і якщо крім нього є у них відповідні здібности людини з вищою освітою, як і почуття обов'язку вдячности своїй Альма Матер.

О. Парамонів.

- - -

Інж. Ю.ЛІСОВИЙ,
Англія.

ДИСКУСІЙНЕ

"Чи потрібний голосник у струнних інструментах?"

Порядком дискусії хотів би я дещо сказати до статейки п.доц. О.Парамоніва - "Чи потрібний голосник у струнних інструментах?", що була поміщена у "Науковому Бюлетені УТГІ" ч. 27-30.

Зачну від маловажних річей. В українському тексті вражає кілька, доволі невлучно підібраних, чужих слів, як "дека" (чому не покришка, чи просто дощинка?). Слово "порожня" нагадує "průžnia" Може краще було б заступити його словом "порожнеча", тому, що цей термін у значінні "vacuum" (абсолютного чи релятивного) у нас від давна вживається.

До самої теми. В селі, де я провів своє дитинство, був селянин, що вмів дуже гарно грати на скрипці. Він помер у 1941 році, маючи всього 50 літ. Цікаве у нього було це, що він був зовсім глухий, але з порушуванням губ вмів відгадати не лише кожне слово, але й музичний тон, чого, мабуть, ніхто більше не потрапить. Коли цей музикант втратив слух - я не знаю, здається що на 15-му році життя. Він не орієнтувався в нотах, але все потрапив заграти вірно кожну нову пісню, якщо хтось перед ним її переспівав. Я, будучи малим хлопцем, питав його, на-що зроблені дві дірки у скрипці, тобто голосник, як його зараз називає п. доц. О.Парамонів. Він дав мені відповідь, мабуть жартівливу, яка все ж до певної міри досить логічно обгрунтовує існування цих дір. Він казав, що музикантам доводиться часто грати для людей якусь окрему мелодію, якої собі забажають і за яку люди їм платять. Музикантам, старовинним звичаєм, не вільно брати грошей в руки . Замовляючому пісню вони низько кланяються, підставляючи елегантним рухом інструмент і у дірку кидається їм гроші. Мій знайомий згадував теж скільки грошей йому туди при різних нагодах навкидали, знав теж скільки зібрав батько й дід.

Я запримітив у ряді фільмів, що цей звичай панує серед різних народів і різних епох.

Пан доц. О.Парамонів згадує, що існування діри може бути оправдане тим, (що її треба) щоб усунути надвишки клеїв, а також задержувати рівномірне висихання матеріялу скрипки. Можливо, що наведене вияснення є третьою причиною.

Що ця дірка не може мати помітного впливу на голос струнних інструментів завважили, певно, і інші люди - і тому її всюди зігнорували. Розглядаючи нерегулярні і дуже різнородні форми дір у струнних інструментах, треба сказати, що вони за формою мало надаються до інтенсифікації голосу. Найкраще до того підходила б кругла діра.

Крім двох оправданих причин її існування, що їх подав п. доц. О.Парамонів і третьої, що я її навів за знайомим мені музикантом - є це одна. Резонатор (скрипка) без дір містила б у собі замкнено повітря, що має відмінний коефіцієнт розпрякности як матеріял скрипки. Дальше - струни, наприм., у скрипці натягнені зі силою, здається, 50 до 70 фунтів - сама скрипка є дуже делікатним інструментом. Коливання (вібрування) струн, передане за посередництвом містка резонаторови і замкненому в ній повітрю, дало б у висліді це, що повітря зробило б собі само "голосник" і то певно в тому місці, яке нікому не бажане.

Пан доц. О.Парамонів запевнює, що ця діра для голосу без значіння - йому можна повірити - все ж вона конечна для інструменту.

Є багато чинників, що від них залежить голос такої, наприм., скрипки. Не всі вони є усталені. Приміром ніхто не може сказати, що є таємницею деяких скрипок Страдіварія.

Юрій Лісовий.

- - -

(Продовження із стор. 75.)

18. "Soils Maps" - Forest Soils of Japan, December 1952. Forest Experiment Station, Tokyo, Japan,
19. "Proceedings of the Japan Academy", Vol. XXVI, No. 1, 2-5,1950; Vol. XXVIII, No. 4-10, 1952, Ueno Park, Tokyo, Japan,
20. "The Myth of Russian Invincibility" - The Importance of Psychological Warfare - Scottish League for European Freedom, June 1952, Edinburgh,
21. "Les Transformations Sociales en Pologne" par Zygmunt Zeremba, "Syndicalist Exile", No. 38, 1952,
22. "Kungl. Svenska Vetenskapsakademiens Handlinger", Band 2, No.6, Band 3, No. 3, 4 (Fjärde Serien) 1952, Stockholm,
23. "Ost-Probleme", 1953,
24. "ABN-Correspondence" - Monthly Bulletin of the Antibolshevik Block of Nations, 1953,
25. "Minerva"- Jahrbuch der Gelehrten Welt, Berlin, 1952.
26. "INFLUENCE OF CONSTITUENTS OF THE HOP CONE AND OF CERTAIN GASES ON THE STABILITY OF α-SOFT RESIN" by T.K.WALKER, D.Sc.,Ph. D., F.R.I.C., and M.ZAKOMORNY, Ph. D.. Reprinted from the Journal of the Institute of Brewing, Vol. LVIII., No. 6 (Vol. XLIX. New Series), November-December, 1952.

- - -

Н О В О Р І Ч Н А   З У С Т Р І Ч

За традиційним звичаєм відсвяткувала Українська Висока Політехнічна Школа - УТГІ прихід Нового Року 1953-го новорічною зустріччю, що відбулася в дні 1-го січня 1953 р. в год. 17-ій в приміщенні каварні "ГУТ" при вулиці Прільмаєр, в Мюнхені (Німеччина).

Приявних гостей, серед яких було чимало абсольвентів Української Господарської Академії ще в часі її існування в Подєбрадах, привітав Проректор п. проф. д-р д-р Петро Савицький, який в своїй промові подав короткий огляд праці нашої Школи і начеркнув плян на майбутнє, закликаючи всіх до співпраці, бо тільки спільними зусиллями можна виконати ті завдання, що їх поставила собі наша Школа, єдина Українська Політехніка на чужині. Закінчуючи перші слова, проф. Савицький підніс першу чарку вина з бажанням здоров'я Їх Магніфіценції п. Ректорові проф. д-р Борисові Іваницькому, який зараз перебуває у Злучених Державах Північної Америки та всій великій УТГІ-вській Родині, яка сьогодні розкинена по всьому світі.

Цими словами впровадив Проректор проф. Савицький приявних у прегарний святочний настрій новорічної зустрічі.

Бувший абсольвент УГА, доцент УТГІ. інж. Е.Гловінський згадав у свойому тості, що наша Висока Школа виховала науковців, фахівців, але зокрема людей, які в громадському й політичному житті української спільноти займають визначні пости: доц. інж. С.Довгаль, член Укр. Національної Ради, полк. інж. А.Кмета, лідер СГД в Німеччині, полк. інж. Сціборський, Мирон, колишній визначний член Проводу ОУН та багато інших в Европі й за океаном.

Після цього промовляв слідуючий з черги абсольвент УГА, доц. інж. І.Шабельський, який в свойому тості підкреслив значення Української Господарської Академії не лише як першої Української Високої Технічно-Господарської Школи, але як громадсько-політичного осередку, що творився попри неї. Це мало значний вплив на виробленість з рядів студенства визначніших індивідуальностей для громадської й політичної чинности.

Тому в Подєбрадах "будування" України з допомогою т.зв. змінове́хівства зазнало поразки через могутній спротив ядра студенства колишнього вояцтва УНР.

Між 560 абсольвентами були й братні нам білоруси, козаки-кубанці та донці. Це свідомі приятелі України. З ними стрічаємось і нині на політичному форумі. Теперішній ексильний Президент Білорусії і деякі чільніші представники вільного козацтва - це абсольвенти УГА.

І в добі УТГІ в Німеччині, зокрема на Фармацевтичному Факультеті, студіювали чужинці, які, віримо, залишилися нашими приятелями.

Абсольвенти УТГІ, які прийшли на зміну абсольвентам УГА, значно побільшують ряди технічно-господарських працівників. І не є ніякою проблемою, чи студії українознавства є важніші чим технічні і навпаки. Верхівка національної піраміди - це національно-виховані кадри, які складаються з різнородних професій. Тому подібні спори треба віднести просто на рахунок біди, яку терплять всі без винятку наші установи.

Підкінець промовець підняв тост на честь Їх Магніфіценції п. Ректора проф. д-ра Бориса Іваницького і побажав росту УТГІ.

На-прикінці цієї справжньо дружньої зустрічі Проректор доц. інж. Дем'ян Пеленський у своюму заключному слові згадав минулорічну зустріч, на якій був приявним п. Ректор проф. д-р Борис Іваницький, який у своїй вітальній промові дуже гарно представив значення родинного гурту, що його образ він бачив в нашій УТГІ-вській Родині. Та Родина ця сьогодні знемоглася, бо наш УТГІ - це немов би судно, що коливається на дуже розбурханих хвилях нашого сьогоднішного життьового моря, де з усіх-усюд вдаряють грізні буревії, які грозять знищенням. Та ми - говорив промовець - в серцях леліємо незрушиму надію, що ці буревії не знищать і не розторощать нашої УТГІ-вської Родини, а судно, може вже й внедовзі, перепливе щасливо розбурхані хвилі, опиниться на спокійних водах і допливе до нашої єдиної мети, до нашого великого порту - Золотоверхого Києва.

На цьому закінчено новорічну зустріч, що тривала повних чотири години та залишила в серцях усіх приявних почуття зв'язку нашої шкільної Родини.

Доказ цих почувань виявили приявні словами, що їх написали на привітальній карточці, висланій п. Ректорові проф. д-рові Б. Іваницькому.

Н А Д І С Л А Н І   В И Д А Н Н Я

1. "Гомін України" - Суспільно-політ. тижневик, Торонто, Канада, 1952,
2. "Овид" - український ілюстрований часопис, Буенос Айрес, Арґент.,
3. "Вісті" - Т-ва Українських Інженерів в Америці, Нью-Йорк, 1952,
4. "Бюлетень" - Т-ва Інженерів і Техніків в Канаді, Торонто, 1952,
5. "Наша Культура" - науково-популярний місячник українсвкої культури, Вінніпеґ, Канада, 1952/1953 рр.,
6. "УВЕШ" - шість років Української Високої Економічної Школи в Мюнхені, 1945- 1951,
7. Звідомлення Комісії Допомоги Українському Студенотву (КоДУС) - 1.10.1949 - 30.6.1952 р.,
8. "Українське Слово" - тижневик, Париж, Франція 1953 р.,
9. Travaux de l'Institut de biologie gènerale et de zoologie de l'Universitède Montreal, No 1-50,
10. Contributions de l'Institut de zoologie de L'Universitè de Montreal No 1-32, 1937-1952,
11. "Cuatro anos de ensayos sobre el problema de obtencion de patata de siembra en regaddios de Castilla"for el Prof. Dr. A. von ARCHIMOWITSCH, Ministerio de Agricultura, Cuaderno No 172, Alcala, 54-Madrid, 1952,
12. "The United States and Postwar Europe", The Library of Congress, Washington, December 1948,
13. "The European Press Today", The Library of Congress, Washington,
14. "The United States and Europe 1950", Library of Congress, Washing
15. "Soviet Transportation and Communications", a Bibliography, Library of Congress, Washington, 1952,
16. "Bulletin of the Government Forest Experiment Station", No. 54, Meguro, Tokyo, Japan, 1952,
17. "Forest Soils of Japan", Report 2 December 1952, Government Forest Experiment Station - Meguro, Tokyo, Japan,

(Продовження на стор. 73.)

В І Д   В И Д А В Н И Ц Т В А   У Т Г І

ЛИСТА ЖЕРТВОДАВЦІВ ч. 5.

На"Видавничий Фонд УТГІ" зложили пп.:

103. Доц. О.Парамрнів, Англія, 10.80 НМ
104. Проф. д-р М.Закоморний, Англія, 10.80 "
105. Інж. І.Шматко, США, 8.20 "
106. Б.Дзядиша, США, 8.20 "
107. о. Фалько, США, 12.51 "
108. Проф. д-р Ю.Габарів, США, 35.76 "
109. Доц. Г.Гордієнко, США, 8.20 "
110. Інж. Е.Наливайко, США, 20.85 "
111. Проф. д-р О.Архімович, США, 4.10 "
112. Інж. Л.Биковський, США, 8.20 "
113. Інж. П.Несторенко, США, 8.20 "
114. Інж. Д.Верба, США, 20.50 "
115. Доц. А.Романенко, США, 16.40 "
116. Проф. В.Доманицький, США, 16.40 "
117. Проф. П.Макаренко, Венецуеля, 16.40 "
118. Інж. В.Меренюк, США, 4.10 "
119. Інж. І.Карпій, США, 8.20 "
120. ВПреосвященніший Кир Іван, Італія, 450.00 "
121. Ліквідаційна Комісія Кооперативи "Праця", Н.Ульм 1000.00 "

За посередництвом п.лект. О.Козловського, США, зложили:

122. Інж. Артюшенко Юрій, 20.50 НМ
123. Інж. Білинська-Балабай Наталія, 20.50 "
124. Інж. Берегулька Станислав, 4.10 "
125. Інж. Берегулька Антін, 4.10 "
126. Мгр. Бараник Лідія, 4.10 "
127. Інж. Бойко Олександер, 20.50 "
128. Інж. Черниш Михайло, 4.10 "
129. Інж. Геча Дем"ян, 4.10 "
130. Інж. Гаєвська Софія, 4.10 "
131. Інж. Григорчук Іван, 8.20 "
132. Інж. Гнойович Іван, 4.10 "
133. Інж. Гурин Дмитро, 20.50 "
134. Студ. Ільків Михайло, 4.10 "
135. Інж. Лісовий Дмитро, 4.10 "
136. Ветер. лік. Лодинський Володимир, 4.10 "
137. Студ. Шайдицький Микола, 4.10 "
138. Інж. Гаврилець Василь, 8.20 "
139. Інж. Омельченко Віктор, 12.30 "
140. Студ. Савдик Андрій, 8.20 "
141. Інж. Тарасюк Микола, 20.50 "
142. Лект. інж. Яків Рудик, 20.50 "

143. Інж. І.Шматко, США 8.14 НМ
144. Б. Дядиша, США 8.14 "
145. З. Горечий, Бельгія 4.10 "
146. Лект. д-р О.Плітас, США 8.20 "

(Продовження буде)

ЛАНЦЮГОВА СИСТЕМА ПОЖЕРТВ НА "ВИДАВНИЧИЙ ФОНД УТГІ"

Нижче містимо третій з черги список Вп. Панів Абсольвентів та Студентів УТГІ, які, на виклик своїх шкільних товаришів, включилися у "Ланцюгову Систему Пожертв на Видавничий Фонд УТГІ" і цим доказали своє зрозуміння важних завдань, що їх поставила перед собою їхня Альма Матер.

9. Пан Інж. КАРПІЙ Іван, США, пожертвував $ 5 і кличе Вп. Панів:
   а) Інж. СУМИКА Юліяна, Канада,
   б) Інж. БЕРЕГУЛЬКУ Станислава, США,
   в) Інж. КОМАРИНСЬКОГО Ярослава, США,
10. Пан МАЗУРОК Осип, Канада, пожертвував $ 5 і кличе Вп. Панів:
    а) Інж. ПРИШЛЯКА Ярослава, США,
    б) Інж. МЕРЕНЮКА Василя, Канада,
11. Пан Інж. ДЕНИСЮК Микола, США, пожертвував $ 5 і кличе Вп. Панів:
    а) Інж. МЕРЕНЮКА Василя, Канада,
    б) Інж. РУЩИЦЬКОГО Тараса, США,
    в) Інж. ПАНЧАКА Івана, США,
12. Пан Інж. БІЛИЙ Дмитро, Німеччина, пожертвував 10 НМ і кличе Впп.:
    а) Інж. СУМИКА Юліяна, Канада,
    б) Інж. ТУТКУ Володимира, США,
    в) Інж. ҐАВДЯ Василя, США,
    г) Інж. ЗАЛУЦЬКОГО Івана, США,
13. Пан Інж. РУЩИЦЬКИЙ Тарас, США, пожертвував $ 5 і кличе Вп. Панів:
    а) Інж. СІРОГО Михайла, США
    б) Інж. КАРАМАНА Михайла, США,
    в) Інж. КІЗИМУ Богдана, США,
    г) Інж. ПЛАХТІЯ Миколу, США,
    г) ОРЕШКЕВИЧА Тадея, США,
14. Пан Інж. СІРИЙ Михайло, США, пожертвував $ 5 і кличе Вп. Панів:
    а) Інж. ГЕХА Дем'яна, США,
    б) Інж. ДЖУЛИНСЬКОГО Володимира, США,
15. Пан Інж. КОМАРИНСЬКИЙ Ярослав, США, пожертвував $ 5 і кличе ВпП.:
    а) Інж. ПОКОТИЛА Осипа, США,
    б) Інж. ҐАВДЯ Василя, США,
    в) Інж. СУМИКА Юліяна, Канада,
    г) Інж. ДЖУЛИНСЬКОГО Любомира, США,
16. Пан Інж. ПЕТРИШИН Михайло, США, пожертвував $ 5 і кличе Вп. Панів:
    а) Інж. ВЕРХНЯКА Володимира, США,
    б) Інж. БАРИЦЬКОГО Миколу, США,
17. Пан ДМИТРІВ Володимир, Канада, пожертвував $ 5 і кличе Вп.П.:
    а) ЧОБИЧА МИХАЙЛА, Канада,
    б) БУТРИНА Петра, США,
    в) ЛЮБКА Володимира, Канада,
18. Пані Інж. ДЕЙЧАКІВСЬКА Ірена, Канада, пожертвувала $ 5 і кличе Впп.
    а) Інж. ПИЛАВСЬКОГО Лева, Канада,
    б) Інж. ГОРОХОВИЧ Антоніну, Канада,
    в) Інж. ЧУМАКА Олега, Канада,
    г) Інж. ПРОКОПІВ Надію, США,

19. Пан Інж. ДЖУЛИНСЬКИЙ Володимир, США, пожертвував $ 5 і кличе Впп.:
а) Інж. ГАВДЬО Василя, США,

20. Пан Інж. ЬАРИЦЬКИЙ Микола, США, пожертвував £ 5 і кличе Вп. Панів:
а) Інж. ІВАЩКІВА Евгена, США,
б) Інж. ПРИШЛЯК Ярослава, США,

21. Пан Інж. ГЕХА Дем'ян, США, пожертвував $ 5 і кличе Вп. Панів:
а) ОРЕШКЕВИЧА Тадея, США,
б) Інж. БАЛТАРОВИЧА Р.М., США,

22. Пан Інж. ПАНЧАК Іван, США, пожертвував $ 5 і кличе Вп. Панів:
а) Інж. ТУСТАНОВСЬКОГО Володимира, США,
б) ЛІСОВСЬКОГО Володимра, США,
в) Інж. СЕРЕДИНСЬКОГО Олександра, США,
г) Інж. СТОРОЖУКА Богдана, США,
г) Інж. ПАЛЬЧУКА Теодора, США,

23. Пан Інж. ГАВДЬО Володимир, США, пожертвував $ 5 і кличе Вп. Панів:
а) Інж. ПАЛІЙ-НЕЇЛА Богдана, США,
б) Інж. КОВАЛЯ Мирослава, США,
в) Д-ра ТКАЧУКА Богдана, США,
г) Інж. СОРОКУ Володимира, США,
г) ОЛІШКЕВИЧА Юрія, США, -

- включитися в "Ланцюг Пожертв на Видавничий Фонд УТГІ" та зложити в тій же самій висоті місцевої валюти свої пожертви.

Нотуючи черговий ряд викликів, дозволяємо собі висловити надію, що звена Ланцюга не будуть перервані, а викликані Вп. П., до дня появи слідуючого числа "Вістей УТГІ", включаться в нього та десятикратно розмножать звена його.

НА ПАМ"ЯТНИК

сл. пам. проф. Сергія Даниловича КОМАРЕЦЬКОГО зложили Впп.:

1. Інж. Н.Білінська, США .... 20.50 НМ
2. Інж. С.Берегулька, США .... 8.20 "
3. Лект. д-р О.Плітас, США .... 8.20 "
4. Доц. д-р В.Білінський, США .... 12.30 "
5. Лект. О.Козловський, США .... 4.10 "
6. Студ. Заковоротний, США .... 4.10 "
7. Проф. П.Шулежко, Австралія .... 40.50 "

За посередництвом п. інж. П.НЕСТОРЕНКА зложили:

8. Гурин Дмитро, США .... 8.20 НМ
9. Інж. Петрова Т., США .... 4.10 "
10. Николенко Дмитро, США .... 2.05 "
11. Гавриляк Василь, США .... 8.20 "
12. Інж. Білінська Н., США .... 8.20 "
13. Інж. Берегулька Антін, США .... 8.20 "
14. Інж. Берегулька С., США .... 20.50 "
15. Інж. Несторенко Панас, США .... 8.20 "

ВСІМ ЖЕРТВОДАВЦЯМ СКЛАДАЄМО -

- ЩИРУ ПОДЯКУ. Привіт!

ДО ВСІХ УТГІ - вців!

Просимо про живу співпрацю Всіх ВШ. Колеґ Педагогічного Персоналу, Абсольвентів та Студентів у "Науковому Бюлетені УТГІ", надсилаючи свої ориґінальні праці, рецензії та критики на фахові журнали з країни Вашого поселення.

Дуже побажані є короткі вістки про свої особисті переживання та життєві і фахові осяги, придатні до надрукування у "Вістях УТГІ".

- - -

Просимо Шановних Колеґ Абсольвентів та Студентів заохочувати тих наших колеґ, які ще не одержують наших видань, до подання своїх адрес.

Держіть з нами тісний зв"язок і при зміні своєї адреси повідомляйте нас. Наша адреса:

UKRAINISCHES
TECHNISCH-WIRTSCHAFTLICHES INSTITUT
ZW. POSTAMT MÜNCHEN 21,
RAMERSDORF - POSTFACH,
DEUTSCHLAND, E U R O P A.

ДРУКУЄТЬСЯ НА ПРАВАХ РУКОПИСУ 350 ПРИМІРНИКІВ.

УКРАЇНСЬКИЙ ТЕХНІЧНО-ГОСПОДАРСЬКИЙ ІНСТИТУТ

ВІСТІ УТГІ

ОРГАН ВНУТРІШНЬОЇ ІНФОРМАЦІЇ ПРОФЕСОРІВ, АБСОЛЬВЕНТІВ І СТУДЕНТІВ ШКОЛИ

На правах рукопису

Ч. 19-20 Мюнхен 1957

ОРГАН ВНУТРІШНОЇ ІНФОРМАЦІЇ ПРОФЕСУРИ, АБСОЛЬВЕНТІВ І СТУДЕНТІВ У Т Г І.

Зміст:

Від РЕДАКЦІЇ.

По довгій перерві випускаємо знову чергове число наших "ВІСТЕЙ". Поштовхом до видання цього числа був наш Ювілей 85 - річчя. Хоча сучасний момент може не дуже надається до святкувань, однак 85 - річчя існування УГА - УТГІ це неабиякий пройдений шлях в нашому еміграційному житті.

На еміграції українська спільнота розсіяна по всьому світі творить неначеб українську духову державу, що не має війська і державної адміністрації, але має створену культурну скарбницю - УКРАЇНСЬКУ НАЦІОНАЛЬНУ ПОЛІТЕХНІКУ на чужині, - УГА - УТГІ. Вона стала сильною оборонною твердинею перед ворожим наступом, де замість зброї стало ЗНАННЯ.

865 національних інженерів; це той творчий дорібок нашої Альма Матер. Наукові видання, високошкільні підручники та "Науковий Бюлетень", це показує, що наша Національна Політехніка своїми власними жертвенними силами в дуже несприятливих умовинах вложила великий вклад в українську культурну скарбницю.
Чужинний науковий світ нас подивляє, а ворогам це дуже прикро, що ми просякаємо до найдальших клітин наукового світу і так доказуємо про наше вільне існування, про яке не можна замовчати.- 35 літ наша Національна Політехніка в тяжких матеріяльних умовинах докладає всіх старань і зусиль щоб вдержати добре ім'я української вільної технічної науки та щоб зберегти своє існування до того часу коли буде можна у вільному ЗОЛОТОВЕРХОМУ КИЄВІ продовжувати свою діяльність.

ПОМОЖИ НАМ БОЖЕ!

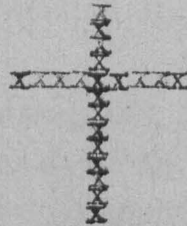

УКРАЇНСЬКА ВИСОКА ПОЛІТЕХНІЧНА ШКОЛА -
УКРАЇНСЬКИЙ ТЕХНІЧНО-ГОСПОДАРСЬКИЙ ІНСТИТУТ

з глибоким жалем повідомляє членів УТГІ та українське громадянство, що 28 травня 1956 року відійшов у вічність

Доцент Др. Інж. ЯРОСЛАВ СУЛИМА

Продекан Інженерного Факультету, Секретар Науково-Дослідного Інституту УТГІ та урядуючий голова Товариства Прихильників УГА-УТГІ.

Похорон відбувся 26 травня 1956 р. на цвинтарі Вальдфрідгоф у Мюнхені.

Вічна Йому пам'ять !

РЕКТОРАТ.

Лект. О. КОЗЛОВСЬКИЙ

З ПРИВОДУ ДЕЯКИХ ВЗІЛЕННИХ РЕВЕЛЯЦІЙ.

Докладний і дбайливо перевірюваний матеріял щодо історії і діяльности УГА-УТГІ протягом 30 літ їх чинности/1922-1952/ з доручення останнього Ректора Української Господарської Академії в Подебрадах світлої пам'яти проф.Б.Ю. Іваницького зібрано й нині редагується та підготовляється до друку.Потреба в такому виданні є конечна,бо документальні архіви Академії страчені, а пам'ятні записи учасників подій,що досі появилися друком, як також коментарі до них, іноді не зовсім точно передають події й факти і роблять кривду як самій установі, так і її діячам.

Тут ми хочемо коротко спинитись на одних ревеляціях, поява яких може служити доказом,що вихід такої публікації є на часі.Ми маємо на увазі матеріяли про Академію, що вміщені в ч.5-6 такого поважного органу,як "Вісті УТГІ" в Ню Йорку,

Брак місця не дозволяє нам зупинитися над довгими теоретично-правними міркуваннями проф.д-ра Я.Зозулі на вступі його статті-"Українські школи на еміграції".Можемо лише загально зазначити, що його розуміння нормативних положень шкільництва в Чехії є довільне і якраз годиться авторові статті як фундамент, для його ревеляцій про Академію.Ми торкнемося лише фактичного матеріялу.

Проф.д-р.Я.Зозуля участи в діловій роботі ані Академії, ані Українського Громадського Комітету в критичні роки 1922-1925 не брав і тому фактичний стан речей знає лише з других рук.Очевидно на підставі в цьому ж числі "Вістей УТГІ" надрукованих спеціяльних "витягів" з денника основоположника Академії світлої пам'яти М.Ю.Шаповала,що вже від довгого часу друкується в журналі "Укр.Гром.Слово", під редакцією абсольвента Академії інж.С.Зеркаля,і доведений до 2 жовтня 1923, він подає в справі усамостійнення Академії, наприклад, таке:

" Дня 28 липня 1923 р. д-р.Завазал повідомив проф. Бориса Іваницького, як представника Академії, що міністерство взяло Академію під свою опіку, що на зрозумілій мові означає призначення комісара для дальшого керування

справами Академії. Таким комісаром був д-р. Завазал, хоч ніякого формального акту про це, крім усного повідомлення ,не було видано. Д-р. Завазал тут же видав директиву, що Акдемія:

I. Не має права безпосередньо писати листи і справи ні до яких міністерств ;

II. Не має права без дозволу Міністерства Зак. Справ приймати і звільняти студентів і лекторів;

III. Всі студенти передаються до Чесько-Українського Комітету."

Ми не знаємо коли, що й кому усно говорив консул Завазал /він не мав докторського титулу/, що керував Відділом Міністерства Закорд.справ, до ресорту якого належала допомога емігрантам з колишньої Росії(по чеськи це носило урядовий титул -"Ruska pomocna akce"). - Але в офіційному декреті Міністерства Закорд.справ з дня 28 серпня 1928 р. за ч. 85594 про відділення Акдемії від Українського Громадського Комітету сказано так:

" Ministrstvo zahraničnich věci rozhodlo, aby Ukrajinska Hospodařska Akademie v Poděbradech, jejiž finančně-hospodařske záležitosti byly obstarávány Ukrajinskym hromadskym komitetem, byla od 1 září osamostatněna."

Далі в цьому листі, оскільки Академія в справах шкільно-навчальних залишилася під доглядом Мін. Хліборобства, а в справах адміністративно-фінансових- під доглядом Мін. Закорд.справ, були подані інструкції- щодо порядку запрошення й затвердження в кваліфікаціях лекторського персоналу, щодо грошових відчитностей, щодо прийняття й уділення студентам Академії стипендій і т.п.

Отже в згаданому декреті Мініст.Закорд. справ про усамостійнення Академії функція Українського Громадського Комітету ясно дефінійована: він мав полагоджувати фінансово-господарські справи Академії. Це було в згоді і з первісним статутом Академії. А тому, що Комітет пробував полагоджувати і інші справи Академії,які після статуту належали до органів Академії, прийшло до конфлікту з Проф.

Радою Академії.

Після відділення УГА від УГК всі фінансово-господарські справи полагоджував Сенат Академії і справоздання з них складав Проф.Раді Академії і до Мін.Закорд.справ а студентський стипендіяльний фонд розподіляла Фінансово-Господарська Комісия Академії, до складу якої належали: Ректор і Проректор, представник М-ва Закорд.справ, представник Мін. Хліборобства, три професори- представники Факультетів, три представники студенства і сталий секретар Комісиї, яким був секретар студентських справ Академії О.Козловський.

Не вірно є, що консул Завазал після відділення Академії від Комітету був призначений якимсь спеціяльним комісарем Академії, бо ж відомо, що через його Відділ проходили всі грошові дотації від М-ва Закорд.справ і для росіян і для українців/ наприклад- для Українського Вільного Університету, для Українського Педагог.Інституту і маємо враження - для Українського Громадського Комітету./ Через нього ж складали грошові справоздання всі організації й установи, що одержували допомогу від М-ва Закрд. справ. Отже підлеглість Академії консулеві Завазалові, який мав право підписувати урядові листи в заступстві міністра, була не більша ніж, скажім, Російського с.г. Інституту,Українського Вільного Університету, Українського Педагогічного Інституту чи навіть... Українського Громадського Комітету.

Не вірно, що студенти Академії були передані Чесько- Українському Комітетові/ хоч в цьому випадкові нічого осудного не булоб, бо ж заступником голови цього Комітету- чеського проф. Бідла- був заступник голови Українського Громадського Комітету Н.Я. Григоріїв і цей комітет розподіляв стипендії з дотацій М-ва Закорд. Справ між всіми українськими студентами/,бо вони ніколи до цього Комітету не належали, а грошові суми на студентські стипендії Академія одержувала від М-ва Закорд.справ безпосередньо і виплачувала їх студентам через призначеного нею скарбника.

Далі в тій же статті проф.д-р. Я.Зозуля пише таке:

"Маючи на чолі Академії призначеного урядом комісара, український провід ~~провід~~ Академії мав змогу всі свої потреби подавати й боронити тільки перед комісарем..."

Це не вірно. У важніших справах Академії/4-річний плян навчання, новий статут Академії, справа нового прийому до Академії студентів, збільшення асигнувань на видатки Академії і т.п./ Ректорат подавав прохання і мав авдиенції у міністрів- д-р Гірси, д-ра М.Годжі, Е. Брадача, проф.д-ра Срдінка та у інших високих чинників чеської влади, Ректор Академії був запрошуваний на спеціяльні прийняття до Президента Республики і т.д.

Богато і інших неточностей можна помітити в цій статті, в подрібну оцінку, яких, за обмеженість місця ми входити не будемо. Зазначимо лише деяко.

Д-р.Едвард Райх/доцент Чеської Політехніки, а не професор/ добре ставився до Академії, але"щирим опікуном" Академії був не він, а його підлеглий- проф.Ф. Чванчара, референт М-ва Хліборобства в справах Академії.Проф. Чванчара пізніше одержав високий пост головного інспектора всіх хліборобських шкіл Республіки, але й після цього не відмовляв чинникам Академії у своїй підтримці. Це він, а не д-р Е.Райх,радив Ректоратові старатися про уневажнення формальної ліквідації Академії,потішаючи,що ситуація може змінитись і Академія зможе знову розпочати свою діяльність. Від часу, коли проф. Чванчара перестав бути референтом по справах Академії, а його заступив інж. Складаль- школа на цьому богато втратила, хоч д-р Е.Райх і продовжував очолювати шкільний Відділ М-ва Хліборобства, а навіть деякий час був міністром Хліборобства.

Є правдою, що М.Ю. Шаповал випрацював програму і пляни навчання первісно проектованого Сільско-Господарського Інституту, але теж є правдою, що програми Академії є колективний твір членів Організаційної Комисії Українського Громадського Комітету/М.Шаповала,О.Мицюка,М.Косюри, В.Старосольського, Б.Мартоса,Б.Матюшенка, і С. Гольдельмана/. Ці дві справи не слід мішати. Зокрема проект 4-річного пляну навчання,що підніс Академію на рівень чеських високих шкіл,був самостійно вироблений Профе-

сорською Радою Академії в 1924 р. На підставі цього пляну Проф.Рада Академії в 1925 р. виробила також новий статут, яким Академія за згодою М-ва Закорд. справ і М-ва Хліборобства користувалася до своєї ліквідації. На підставі якраз цього статуту абсольвентам Академії уділювалися титули інженерів відповідного фаху,бо в статуті з 1922 р., автором якого був М.Ю.Шаповал, абсольвентам Акдемії признавалося право лише на титул колишніх російських високих шкіл - вченого агронома, вченого лісівника, вченого економіста і т.п.

Справа легалізації дипломів Академії на терені Ч.С.Р. це була окрема широка акція. Актуальною вона стала після прийняття і введення в життя нового статуту Акдемії в р.1925. Оба міністерства, яким підлягала Академія проти цього статуту заперечень не висловили і на підставі його Академія почала видавати фахові інженерські дипльоми.За згодою цих міністерств Ректорат і розпочав акцію за признання дипломів Академії рівноцінними з дипломами Чеської Політехніки.Ця акція не була легка. В Чехословацькій Республіці титули й звання гостро оберегались всілякими законними приписами. Наприклад, відомий в Чехії і в світі фабрикант взуття Т.Батя, щоб відкрити при своїх численних склепах майстерні для латаня чобіт, мусів судовою дорогою доказувати, що має право таке підприємство під своєю фірмою відкрити,бо положених ремісничими приписами три роки був шевським учнем, склав іспит і відбув належну практику в цьому ремеслі, тобто, що він є, так би мовити справжній дипломований швець.

Ректорат почав подавати у всі інстанції меморіяли прохання, підсилюючи їх особистими відвідинами. А цих інстанцій було чимало.Мали дати свої заключення в цій справі, крім Чеської Празької Політехніки, шість міністерств/Закорд. справ, Хліборобства, Публичних робіт, Фінансів, Торгу й промисловости і Шляхів/ і одержати згоду Ради Міністрів. Ректорат передав всім цим установам в перекладі на чеську мову - свій статут, програми, шкільні правила, зокрема щодо складання іспитів, короткі житеписи всіх викладачів і т.п. Президія Академії пер-

сонально відвідувала вищі чинники кожної установи,давала пояснення і просила підтримки. Справа,хоч була зкомплікована, але й були вигляди на успіх. На жаль, в цій справі не вдалося побороти опозиції впливової професийної організації - Спілки Чехословацьких Інженерів, які в своїй протиакції посилались на те, що Чехословаччина є малою країною з перепродукцією своєї інтелігенції. Початок економічної кризи в Европі, що привів до вибуху 2-ої Світової війни, посилював цей аргумент Спілки Чехослвацьких Інженерів.

Така вкоротці історія акції за легалізацію дипломів на терені Ч.С.Р.,але пов'язувати її неуспіх з автономією чи відсепарованням Академії, на нашу думку, є пересадою. Чому ж Український Громадський Комітет не прийняв участь в полагоджені цієї справи, коли до нього звертались, як нам відомо, з проханням зацікавлені абсольвенти, а М.Ю. Шаповал і Н.Я. Григориїв, як свідчить проф. д-р Я. Зозуля, розуміли,"що призначення комісаря/для Академії/ не тягне ніяких змін у правних відношеннях між фундатором (Комітетом) і школою і не позбавляє фундатора його прав далі опікуватися школою і визначати її стан."

Формальна постанова Ради чеських міністрів про ліквідацію Академії цю дипломну акцію загальмувала. Єдиним результатом було те, що Міністерство Хліборобства погодилося на дипломах абсольвентів, які виїздили з Чехословаччини, урядово підтверджувати, що Академія є високою школою Політехнічного типу і має право уділювати фаховий титул інженера.

Таких неточних переказів подій і фактів, на жаль в статті проф. д-ра Я. Зозулі багато. І найбільший жаль треба висловити з приводу того, що в матеріялах, які вміщено в ч.5-6 " Вістей УТГ" нібито для відзначення ювілею Академії, її професори названі "підрядними службовцями " і "малоросійськими політиканами".

Треба пам'ятати, що в Чехії, де на чолі держави стояв колишній професор Університету Д-р. Т.Г. Масарик, високошкільне професорське звання, до якого можна було дістатися тільки через обрання покликаною до того колегією, дуже високо цінилося. Ані чеське міністерство, ані

академічна номенклятура назву урядовця, а тим більше "службовця"/возьного/ не стосували до професорського персоналу,уживаючи їх лише для для помічного технічного персоналу Академії - управителя Канцелярії, писарів, бухгальтера, господаря чи то прибиральників, опалювачів і т.п. До того ж ці образливі титули застосовано загально по адресі колегії, в складі якої було багато осіб, що мали усталені наукові, громадські й політичні кваліфікації не нижчі від тих членів Українського Громадського Комітету, заслуги яких так високо в цих матеріялах підносяться. Можна подумати, що під виглядом подачі матеріялів до історії одного культурного почину, просто зводяться партійні порахунки.

Тому то й треба нарешті подати комплетний і перевірений матеріял, що освітлював би повстання, розвиток і незавинену ліквідацію Академії. Тоді лише можна буде винести об'єктивне враження, чому Академія зробилася славною, пережила свого фундатора - Український Громадський Комітет / між іншим У.Г.К. був ліквідований в 1925 році, а те, що було після 1925 р., була лише слаба імітація, до того ж без М.Ю.Шаповала/ та із всіх творів М.Ю.Шаповала -Український Педагогічний Інститут, Український Соціологічний Інститут, Український Робітничий Університет і т.д. висунулася на перше місце.

Акдемія перебувала під опікою Українського Громадського Комітету лише 15 місяців, бо від 1-го вересня 1923 і до своєї ліквідації в 1935 р. підлягяла безпосередньо чеським міністерствам. Ясно, що за такий короткий період часу, як 15 місяців, вона не могла виплекати ані шкільних традицій, до яких нині приголошуються всі, що претендують на її наслідство, ні стати славною. Все це прийшло по довгих і важких роках наполегливої праці її професорів. Вони передали свої знання й досвід своїм студентам, а ті, як інженери, розійшлися по цілому світі і виявили на ділі, що одержаний ними вишкіл в українській високій школі не є гірший, ніж в інших европейських школах. Ніхто, і ми зокрема, не хоче зменшувати заслуг Українського Громадського Комітету в Празі і його голо-

ви М.Ю.Шаповала - в покликанні до життя Подєбрадської Академії. Було мистецьким кроком від М.Ю.Шаповала ужити сприятливої кон'юктури в Ч.С.Р. для заснування Академії; лише дякуючи його політичним зв'язкам і наполегливости цю справу вдалося оформити і зреалізувати, а головне здобути для неї кошти; лише його порука перед вищими чинниками Чехословацької Республіки дала можливість колективу професорів приступити до свобідної творчої праці - будови Національної Політехніки. Це все історична правда. Але во ім'я цієї правди не можна перекреслювати чи знецінювати іншу правду - це що творчий ентузіязм професорської колегії не тільки виправдав залевнення, дані М.Ю.Шаповалом владі Ч.С.Р., але перевищив їх, піднісши авторитет школи на незвичайну височінь, та втримавши її існування за всяких, навіть дуже несприятливих обставин, протягом довгого часу, коли всі інші засновані М.Ю.Шаповалом школи і установи, та сам Український Громадський Комітет були давним давно ліквідовані і ніхто по них ювілеїв не справляє.

М.Ю. Шаповал недужав на нервозу серця із від неї помер. Тому міг він, як палка людина в свому щоденникові, писаному наскоро, в хвилевому подразнені уживати гострих критичних зауважень чи висловів. Але питанням є, чи його звеличники не роблять йому злу прислугу, коли їх так пристрасно друкують чи коментують.

De mortuis aut nihil aut bene ! Академія не існує, М.Ю.Шаповал, Н.Я.Григоріїв, І.О.Шовгенів, Б.Ю. Іваницький, М.С.Хосвра, Б.П.Матюшенко, В.Й.Старосольський, і богато інших будівничих Академії та її професорів й студентів вже відійшли у вічність. Чи не можна якось запобігти тому щоб бодай у ювілейних виданнях не уживати таких епітетів як" підрядний службовець" і малоросійський політикан" по адресі тих людей, з яких кожний, можливо й мав свої хиби, але щиро працював й багато зробив для виховання української молоді й розквіту національної високої школи.

-.-.-.-.-.-.-.-.-.-.-.-.-.-

Отже, коли Контактний Комітетет абсольвентів і колишніх студентів УГА-УТГІ з вдячности до своєї "Альма Матер" заповідає друк збірника, в якому"сіне іра ет студіо" буде поданий образ Подєбрадської Академії, її фундаторів і будівничих, без якогось, висловлюючись тепер модным терміном"культу особи" чи навіть"групи осіб", то треба побажати, щоб він цеяк найскорше виконав.

Мгр. Зиновій Л. МЕЛЬНИК
З.Д.А.

/З цікавими думками і питаннями в листі до нас ділимося з ВШ. Колегами. Порушені питання є дуже актуальні./

......Приємно було мені прочитати мою розвідку в "Науковому Бюлетені"-УТГІ. Вона може якістю не конче добра, але як одна з перших проб - думаю, задовільна. Від того часу написав я ще дві розвідки про німецьке народне господарство - одну про вирівняні вимоги /Ausgleichsforderungen/ їх ролю в німецькому господарстві, як свого роду державний довг, - другу про німецьку зовнішню торгівлю й її значення в піднесені національного доходу Німеччини. Поскільки всі мої три розвідки мають в дечому спільні точки, як також і відображують ґіґантичний здвиг господарства з военних руїн, може неспівмірних у історії, я рішив попрацювати над ними добрих кілька місяців та інтегрувати їх в одну студію про німецьке повоєнне господарство. Деякі точки мусілиб набрати докладнішого висвітлення ніж їм можна було дати в окремих коротких розвідках. Така студія мала б розмір близько 120-150 ст. друку й думаю, булаб цікавою. Як я вже попередньо зазначив у одному з моїх листів, справа Німеччини, тобто її господарства, повинна бути особливо цікавою для українського наукового економічного світу. Дуже багато аналогій можна б перевести між зруйнованим німецьким господарством 40-вих років та правдоподібною ситуацією в Україні по розвалі советсько-московської тюрми й неволі. Тому методи оздоровлення господарства, як також співвідношення економічне з алянтами можуть суґерувати багато цікавих можливостей для

цікавих можливостей для господарського керівництва в майбутній вільній Україні. Крім того, я бачу в сучасному німецькому господарстві цікавий компроміс між европейсько континентальним та американським розумінням і практичним розвязанням сучасних господарських проблем, з окрема тут виступає справа організації банківництва, державних фінансів та обрахунків національного доходу.

Так само, бажав би я порушити тут ще одну, на мою думку, дуже важливу справу. Був я в Детройті на конференції економістів/Детройт Економік Клюб/ як один із представників нашого університету(було нас 5 студентів та один професор)Темою дня був вплив комунізму на психіку молоді. Головним доповідачем був один молодий москаль, який тільки що дістав докторат в одному з американських університетів. Підчас конференції, як і з багатьох інших контактів з американським світом я переконався, що тут є велике зацікавлення східньо-европейськими справами. Думаю, що не треба вже згадувати про те, що москалі в багатьох випадках використовують ситуацію в некористь України. Часто це стається просто з браку компетентних українських чинників чи може й кваліфікованих осіб. Рівночасно, вичуваючи дух розмов, переконуюся, що в багатьох випадках економічним факторам надається може й вирішальну силу. Це з чужинецької сторони. Знову ж з внутрішнього українського погляду треба ствердити, що я не зустрів досі жодного намагання сформувати та ясно представити українську економічну концепцію. Це однак є справа незвичайної ваги для нас самих, як і така ясна концепція може стати пропозицією західній стороні. Досить задо-

вільною для зревідування їхнього відношення майбутнього устрою й побудови східньої Европи,цим разом у користь України.Протиставимо дотеперішнім українським роздрібленим поняттям,напр. польську концепцію межиморя,чи московську евразійську концепцію.Обидві вони мають досить солідні економічні підстави, на які в певних моментах робиться особливий наголос. Українська концепція АБН, Прометея й інших - це більше суто політичні схеми,й тому коли чужинцеві ходить про економічну підбудову,він повертає або до Межимор'я,або до Евразійщини.Про те для мене ясним стає,що створення,опрацьовання і відповідне представлення української концепції є одною з основних передумов успіху нашої боротьби за визволення.На перешкоді в реалізувані цього я бачу що найменше два моменти: 1)незацікавлення економічною проблематикою,чи радше непопулярність її в українському світі.Чомусь мені все ще видається, що українець відноситься до справ господарських з погордою,уважаючи їх"купецькою" тематикою.Такий погляд на економічні справи є зовсім неоправданий і шкідливий.Очевидно, змінити думку пересічної людини в протязі кількох місяців є важко.Але від нашого наукового світу можна і треба вимагати зревідування становищ,2) брак співпраці українського наукового світу.

У світлі цих моментів я радо витав статтю п.О.Коваля на тему української екномічної концепції в 2 числі Фенікса. На жаль ні автор тої статті нічого не дав, ані ніхто інший не забрав в цій справі голосу.Боюся, чи цей факт не вказує нездібність українців глибоко аналізувати справи,чи може це звичайна нехіть до такої аналізи спо-

нукує людей висловлювати поверховні фрази і"твердження".

У цій справі я звернувся був до ТУСМ-у,який видав Фенікс про створення якогось студійного центру, чи щось подібного, де б ми згуртували молодих економістів,соціологів, філософів і правників та взялися до опрацьовання такого проекту.Нічого з того не вийшло.Думаю,що керівництво й ініціятива в цій справі повинна знайтися в руках старшого наукового світу, включаючи також молодших людей, що цікавляться цією справою. Маю на думці створення такого осередку при УТГІ.Студії, які цей осередок переводивби напевно висвітливби багато цікавих проблем і моглиби стати не тільки допомогою у веденні освітньої та научної роботи УТГІ(особливо курсу техніків українського промислу), але моглиби стати й поштовхом до формування модерної української економічної думки. Я бувби Вам, дуже вдячний за порушення цієї думки серед науковців УТГІ та приступлення до практичного реалізування плянів.Буду незвичайно радий послухати Ваших думок.

Справу "техніків українського промислу" уважаю незвичайно важною. Такий цикль курсів дасть нашій молоді правильне розуміння української проблематики. Дещо більше він зблизить до України ту молодь, яка тепер кінчає чужинецькі середні школи і вступає на вищі студії. В певних випадках однак треба б подбати про зарахування окремих курсів тим студентам, які перейшли ті курси в інших високих школах.Таке поступовання може приєднати більше студентів.Крім того видається мені,що треба булоб перевести якесь розрізнення між курсантами і студентами.Це може бути важливим психольогічним чинником у приєднанні студентів. Практично - 1) від студентів треба вимагати більш ґрунтовного пороблення матеріялу,- 2) викладати для студентів на вищому рівні(це можна розв'язати в той спосіб,що від студентів вимагається пророблення додаткової літератури, крім скриптів) та написання коротшої - в роді семінарийної праці для кожного курсу, - 3) встановити строгіші іспитові норми для студентів, -4) вимагати від студентів кращих оцінок - наприклад пересічна не нижче"добре"

за всіх курсів.- 5)вимагати свого роду дипломової роботи для закінчення, - 6) у винагороду за далеко більші труди -давати диплом наприклад "магістра промислово-економічних наук."Також від студентів треба б вимагати пройдення таких курсів як: політична економія, економічна політика, торговельне і адміністраційне право, основи банківництва, основи книговедення, сільсько-господарська економія й політичне самоврядування.

То послужить двом цілям: а) дасть студентам більший стимул до приступлення до таких студій, як і примусить їх серійозно ставитись до цих студій, б) високий студійний стандарт дасть рівнож поштовх до тих студій на Українській Національній Політехніці на чужині. Очевидно свідомий високих коштів тих курсів, але ці фінансові труднощі мусимо поборювати, знайденням зрозуміння до важливости таких курсів.

Щиро бажаю всього найкращого усьому Професорському складові та всім колегам!

Ваш Зиновій Мельник.

-.-.- -.-.-.-.-.-.-.-.-.-.-.-.-.-.-.-.-.-.-..

....."Я вірю і визнаю,що нарід нічого більше не повинен цінити,як свою гідність і свободу свого існування..."
Генерал Карл Фон Клявзеніц

..."Хто більше говорить, той менше скаже.."

...."Розумом обминеш всяку небезпеку...."

"..Лук,що стоїть натягнений тратить силу..."

..."Лучше засвітити світло в темноті,чим проклинати темноту..."
Китайська мудрість.

Х Р О Н І К А

Подаємо в нашій хроніці найважніші події з життя нашої
школи для історичного запису і памяти.

Сенат Української Високої політехнічної Школи УТГІ
вручив в дні 10 червня 1953 р, почесний докторат Його
Ексцеленції Високопреосвященішому Архиєпископові Кир І
Іванові БУЧКОВІ. Урочистість відбулася в малій залі Німець-
кого Музею в Мюнхені в присутности чисельно зібраних гос-
тей- представників наукового- політичного світу без різ-
ниці віровизнання. Серед присутніх гостей були Всесвітліший
Генеральний Вікарій Апостольського Візитатора о. Професор
Петро Голинський, о. Канцлер Г. Леськович, О. КанцлерЯрос-
лав Марусин, Їх Магніфіценція Ректор УВУ проф. Др. Мірчук І.
Голова Європейського УВАН Проф. Др. П. Курінний, Директор
Европейського Східного Інституту проф. Др. Др. Ганс Кох,
гості з Канади пані Дима і Павликовська і богато інших, о
які заповнили залю. Його Магніфіценція Пан Ректор Проф. Др.
Др. П. Савицький, відкриваючи це торжество, повідомив про
ухвалу Сенату на внесок економічного факультету надати
Його Ексцеленції Високопреосвященішому Архиєпископові
Кир Іванові Бучкові найвище відзначення, яке може дати
Висока Політехнічна Школа- титул почесного доктора еконо
мічних та державних наук як меценатові науки, опікунові
студіюючої молоді та Добродієві і Опікунові українських
скитальців. Декан Економічного факультету проф Інж. Гловінсь-
кий Євген, подаючи життепис представив Сенатові Почесного
доктора кажучи, що Кир Іван як права рука Великого Митро-
полита Андрея був на становищі Помічника Єпископа 10 років
в Батьківщині. Воже Провидіння судило Кир Іванові інше поле
діяльности висуваючи Його в часи найбільшого лихоліття
українського народу на чільне становище духовного провід-
ника Опікуна української масової еміграції й на заступника
інтересів українського народу в тій столиці, якої мораль-
ний авторитет є вищим за авторитети тих столиць, що посі-
дають танки аероплани та численні дивізії...Проф Др. Ярос-
лав Гинилевич прочитав вручаючи диплом Його Ексцилєнції
Кир Іванові під рясні оплески всієї залі. Владика в корот-
кім слові подякував за це високе відзначення і заявив, що
це є ознака приналежности Школи до св. Церкви та ... і при то-
му звернув увагу на місця у св. Євангелії де Ісус Христос
прямо порушує питання економії.
В тому торжестві було ще вручено диплом почесного доктора
пану Радрадникові Міністерства господарства Союзної Німец-
кої Республики Гербертові Геттлеві, за опрацювання проек-
ту волосної і повітової адміністрації, щомалиб послужити

як основи для правдивої української самоуправи під вла-
дою окупаційних німецьких властей українськими терито
ріями,. Беручи під увагу заслуги пана Радрадника Герберта
Геттеля для розвитку української науки про самоуправу та
гуманне становище до українського населення в тяжкі часи

чужої окупації. Економічний Факультет ухвалив надати титул почесного доктора економічних наук. Промоцію перевів проф. Яким Закуленко вручаючи диплом під рясні оплески присутніх гостей. Надрадник Гетель дякував за таку почесть, що він одержав від Української Високої Технічної Школи на Чужині-УТГІ, яка це більше зв'яже його з українським Народом, якого приятелем все був і має надію, що зможе ще з своєму житті у вільному Києві загостити до Української Високої Технічної Школи - УТГІ, що буде розгортати свою працю та продовжати дальше для добра і слави української техніки.
Відспіванням Многоліття та студентського гимну "Гавдеамус ігітур" закінчено це торжество. Сенат запросив Їх Ексцеленцію Кир Івана та пана д-ра г.к. Гетеля на скромний обід в якому взяли участь Всвтл.о.Ген.Вікарій П.Голинський, Всвтл.о.Канцлер Іван Леськович, о. Др. Іван Гриньох. о. Др. М.Марусин о. Роман Левицький, члени Сенату з дружинами. При дружній гутірці під враженням відбутої урочистоти проведено пару годин з дорогими Гостями. Тости виголосили проректор Проф. Яким Закуленко і декан професор Евген Гловінський. Високопреосвященіший Владика в свойому тості вияснив відношення католиків до наших братів православних. Др Геттель дераз в свойому тості подякував за почесть яку одержав від Української Високої Політехнічної Школи. На закінчення Їх Магніфіценція пан Ректор подякував Їх Ексцеленції Кир Іванові за прихильність до нашої Школи та опіку.
Копію диплому Владики переслано зі с провідним писмом Святійшому Отцеві Папі Піеві XII.
Копію диплому надрадника Геттля переслано Союзному Міністерству Господарства в Бонні.
Через Апостольську Нунціятуру в Німеччині ми одержали таке писмо:

APOSTOLISCHE NUNTIATUR
IN DEUTSCHLAND

Bad Godesberg 2 Oktober 1953

Ew. Gnaden!

Herr Professor Dr. Peter Sawickij, Rektor der Ukrainischen Technischen Hochschule in München 21, Ramersdorf, Postfach, hat in einem Brief an den Heiligen Vater mitgeteilt, dass sein Institut Sr. Exzellenz dem Hochwürdigsten Herrn Msgr. J. Bucko, Apostolischer Visitator für die Ukrainer in West-Europa, den Doktortitel honoris causa verliehen hat.

Der Heilige Vater hat mit Genugtuung davon Kenntnis genommen und dankt herzlich für die freundliche Aufmersamkeit.

In Abwesenheit Sr. Exzellenz des Hochwürdigsten Herrn Apostolischen Nuntius bitte ich Sie, Herrn Professor Dr. Sawickyj den Dank des Heiligen Vaters zu übermitteln.

Mit dem Ausdruck meiner aufrichtigen Wertschätzung bin ich

Ew.Gnaden in Xo ergebener

O.Rossi
(Mons.O.Rossi)
Nuntiaturrat
Geschäftsträger a.i.

Sr.Gnaden
dem Hochwürdigsten Herrn
Generalvikar Peter HOLYNSKIJ
München 25
Dänkhelstr 4/o

.-

З нагоди 80-річча НТШ ЕВ наша школа взяла участь в II-гій НАУКОВІЙ КОНФЕРЕНЦІЇ зорганізованій з приводу цего ювілею ЕВ НТШ в Мюнхені. На пленумі в дні 11 жовтня 1953 р доповідав Проф.Др.Др.Петро САЗИЦЬКИЙ,Ректор УТГІ:
"АГРОФІЗИЧНИЙ АЕРОКОМПЛЕКС СХІД-ЗАХІД УКРАЇНИ."

В секції Технічно-Природничих і Економічних Наук тогож дня доповідали:

Проф.Інж. Евген ГЛОВІНСЬКИЙ :"Неолібералізм в економіці."
Асистент дипл.Інж. Григорій КОМАРИНСЬКИЙ : "Сільське господарство України під большевицьким пануванням."
Доц.Др. Богдан КОРДЮК:"Геологічні і господарські проблеми Донбасу."
Проф. Яким ЗАКУЛЕНКО:" Посухи в південно-степовій частині України та засоби боротьби з ними."
Доц. Інж. Яків ЗІНЧЕНКО:"Значення лісостепу у водних ресурсах України."
Лект.дипл.Інж. Дмитро БІЛИЙ:" Українське лісове господарство на майбутне."
Проф.Др.Др. Петро САЗИЦЬКИЙ :" До оцінки кліматичної меліорації України."
Доц. Інж. Лука ЛИСЕНКО:" Дикорослі стручкові рослини України."/кормові/
Асистент дипл.Інж. Микола ГАЛІВ:" Характер поліських лісів."

Дня 12 жовтня 1953 доповідали:

Інж. Андрій БЛИЗНЮК:" Організація великого машинобудівельного підприємства."
Доц.Інж. Ярослав СУЛИМА:"Електрифікація сільського господарства України та його майбутне."
Доц.Інж. Іван ШАБЕЛЬСЬКИЙ:" Пурифікація української мови в рахівництві:"

У відкритих сесіях НДІ виголошено в 1954 році доповіді:

Мгр.Роман ІЛЬНИЦЬКИЙ:" Намагання Гітлера приєднати Польщу до війни проти СССР і роля в тому українського зокрема закарпато-українського питання."

Проф.Др.Др. Юрій СТУДИНСЬКИЙ:"Аграрна реформа П.Столипіна у світлі сучасности."
Оберінженер Дипл.Інж. Оскар ЛЕВІНГ;Консерватор Високої Технічної Школи в Мюнхені:"Культивація болот Рокітна та Припяти а також степової области України в звязку з великим проектом каналу ДНІПРО-БУГ під оглядом промисловости сільского господарства та лісо- господарського потенціялу України." /виголошено в німецькій мові."
Проф.Інж. Евген ҐЛОВІНСЬКИЙ:"Проблема торговельних взаємин Заходу й Сходу."
Доц. Др. Сократ ІВАНИЦЬКИЙ:" Юридична оцінка відношення заложеного Переяславським договором між Україною й Московщиною."

У 1955 році виголошено доповіді:
Проф.Др.Др. Петро САВИЦЬКИЙ, Ректор УТГІ:
"Напрямні економічної географії в СССР."
Проф.Інж. Евген ҐЛОВІНСЬКИЙ:
"Індустріялізація в СССР й проблема житвового рівня."
Мґр. Володимир МАЦЯК:"Торговельні договори України в ХҐУст. зі західними сусідами."
Доц.Др. Богдан КОРДЮК:"Господарська структура Туреччини в порівнанні з Україною."
Проф. Яким ВАКУЛЕНКО:"Освоєння цілинних земель в СССР."
Проф. Др. Петор ЗЕЛЕНИЙ:"
Значіння гомонів у кормленні сільсько-господарських тварин."
Німецька молодь Сходу влаштувала виставу:"СХІД ЕВРОПИ І НІМЦІ."
на цю тему виголосив для членів і гостей НДІ доповідь в німецькій мові пан Др.О.Е.ҐІНТЕР.

33-тю річницю існування УГА-УТГІ відсвятковано в дні 16.У 1955 Надзвичайним відкритим Засіданням НДІ. Тодіж було відмічено 35-річча наукової та педагогічної діяльности Проф.Др.Др. Петра САВИЦЬКОГО,Ректора УТГІ.
Доц.Інж. Лука ЛИСЕНКО виголосив доповідь:
"Наукова та педагогічна чинність Проф.Др. Др. Петра САВИЦЬКОГО."
В цій доповіді поділився докладчик з численно зібраними гостями коротким змістом праць Ювілята.Вичислив 14 головніших наукових праць,з них деякі були в чеській,німецькій та анґлійській мовах.
Ювілят проф. Др.Петро САВИЦЬКИЙ виголосив доклад:
"Значіння аерокомплексу в біології."

На прикінці засідання відчитано ряд привітів як від Їх Екселенції Архиепскопа Івана БУЧКО,Д-ра г.к.Г.ҐЕТТЕЛЯ та українських організацій.

В суспільно-політичнім тижневику "ГОМІН УКРАЇНИ" Торонто, ч:31(272) з 31 липня 1954 р. помістив інж.І.КРАВЧИШИН статтю "АГРОФІЗИКА В ПРАЦЯХ УКРАЇНСЬКИХ ВЧЕНИХ"- До 35-Ліття наукової діяльности проф.д-ра Петра САВИЦЬКОГО,Ректора УТГІ в Мюнхені. В цій статті автор згадує,що в 1929 році одна дослідна станція в Україні, в якій співпрацював автор,зацікавилася працею тодішного доцента Петра Савицького"Аерокомплекс"(І. Прага 1928). Звязалися листовно з доц.Петром Савицьким подаючи свої завваження. Дістали відповідь:..Дякую за прислані вирізки з журналів і заввага, я радо б послухав навіть гострую критику.." Я тішуся, що Ви можете працювати, хоч.."В цій статті згадує автор про першу наукову розвідку Ювілята,що появилася друком в журналі"ОСВІТА" в Камянці Подільськоцу 1919 року.

Заходом пана Др. Дмитра Бучинського улаштовано в Іспанії в Мадриді в залях Національної Бібліотеки виставу українського друкованого слова в роках 1945-1955.Почесний Комітет цеї вистави творили:

Їх Екселенція Архиепископ Кир Іван БУЧКО,
Ґенеральний Директор Архівів і Бібліотек Іспанії,
Українська Вільна Академія Наук Ню Йорк,ЗДА,
Наукове Товариство ім.Шевченка,Сарсель,Франція,
Український Вільний Університет УВУ Мюнхен,
Українська Висока Політехнічна Школа-УТГІ Мюнхен.

Наша Школа вислала всі свої видання.Видано до цеї вистави гарний кальоґ в еспанській мові, де зареєстровані всі наші видання в числі 53. Ці всі видання лишилися в Національній Бібліотеці в Мадриді..Подаємо уривок з листа пана Д-ра Дмитра Бучинського до пана Ректора...Мадрід 3.2.56.
... Мило мені повідомити Вас і сердечно подякувати Вам за Ваші цінні видання, які збагатили дуже вартісними науковими матеріялами нашу виставку. Це буде чудесний зразок для наших еспанців у яких жахливих умовинах працювали і працюють наші вчені й наші високі школи. Мене самого дійсно зворушують праці,які : : не тільки є науковими, а прямо дивуюся,як можна їх було так старанно ілюструвати. Треба нам тільки жаліти,що ми цего не видали друком,в тому часі в нас були гроші,тільки не було доброї волі й зрозуміння для науки й наукової установи..."
Мушу бути щирим, Високодостойний Пане Ректоре,і сказати Вам,що Вашими матеріялами я не тільки задоволений а духово гордий...

В 1956 році виголосив доповідь з рамени НДІ на прилюдноку засідані мґр. Евген ШТЕНДЕРА:

"Поширення паливної промисловости Донбасу."

Доц.Др. Б.КОРДЮК:

"Господарське значіння Криму для України."

Проф.Інж. Евген ГЛОВІНСЬКИЙ:

"Советська концепція гоподарського розвитку України."

Проф. Др. др. Юрій СТУДИНСЬКИЙ:

"Проблеми Советської Центральної Азії."

Доц. Др. Богдан КОРДЮК:

"Люди і Українці."

З видавничої діяльности: Зміст "Наукових Бюлетенів":

Число 31-32:

Інж. А.П. ПОКРОВСЬКИЙ: "Сільсько-господарська характеристика Клімату."

Проф. Ілля ГРИГОРЕНКО: " До питання про формули для обчислення норм посадки коропів до ставу."

Проф. Інж. Зайцев : "Океан, як джерело поживи."

Проф. Др. П. Савицький: "Торф в Україні"."

Проф. Інж. Евген Глозінський:" Дрібні промисловости та їх майбутнє."

Інж. А. Близнюк:" "Українська ртутна індустрія."

число видане циклостилем, містить німецькі резюме.

Число: 33-35:

Борис Юрієвич ІВАНИЦЬКИЙ :Некролог

Праці Проф.др.г.к. Б. ІВАНИЦЬКОГО/Бібліографія/

Проф. Др. Іван РОЗГІН і др. Василь Розгін:

"Мінливість бактерій під впливом біологічних чинників."

Зеновій Лев МЕЛЬНИК А.Б. :"Німецька грошова реформа й політика."/1945-51/

Проф В. ГОРОДЕЦЬКИЙ :" Наукова нотатка відносно розвідки проф. Др В.П. ТИМОШЕНКА.

І.П. Публікації Української Господарської Академії- Українського Технічно-Господарського Інститута- Української Високої Технічної Школи на Чужині. ЧСР 1922- 1952 Німеччина.

У німецькій мові подана бібліографія. Видано друком. число містить резюме в німецькій та англійській мовах.

Число 36-38:

Доц. Інж. Михайло КРОНОВЕТ:"Кооперативне молочарство на західних українських землях."

Доц. О.П. ПАРАМОНІВ :" Вплив пошкоджень соснового шовкопряда на ріст сосни."

Доц. Др. Ростислав ЕНДИК:" Ріст в Україні." /У німецькій мові/

Доц. П. НІКІШИН:" Борис Іваницький як дослідник."/У німецькій мові./

Доц. А.П. Парамонів:" Градації первісних лісошкідників та їх прогнози."

/У німецькій мові./ число вийшло друком.

Число 39-40 :/Присвячене переяславській події 1654р/

Проф Др. Борис КРУПНИЦЬКИЙ:

"Українська політика середини XVII століття і Швеція."

Доц. Др. Сократ ІВАНИЦЬКИЙ:

"Правнича оцінка Переяславського договору."

О. Др. Атанкзій Г. ВЕЛИКИЙ, ЧСВВ:
"Щодо з хроніки Ватиканського Архіву про Переяславський договір."
Проф. Др. В. КРУПНИЦЬКИЙ :
"Советська теорія національно-державних відносин між Україною і Москвою на службі політики Кремля."
Проф.Др. Юрій БОЙКО:
"Метаморфоза советського письменника. Переяславський договір у творах Натана Рибака."
Збірник з літератури про Переяславський договір 1654. Число друковане німецькою мовою.
Число 41-42 :
Проф. П. НІКІТИН :
"Значення наукових праць проф Дра г.кг В.В. Іваницького у лісництві.
Проф. Др. Інж. П. ЗЕЛЕНИЙ :
"Значення гормонів в кормленні сільсько-господарських тварин."
Проф. Інж. Євген ГЛОВІНСЬКИЙ :
"Державний бюджет Української С.С.Р. на 1954 рік."
Доц. Інж. Микола ХРОНОВИТ:
"Молочарська школа-"Маслосоюз."
Видано циклостилем.
Число 44 :
Проф.Др. Інж.Евген Вертипорох :
"Профідні комлекси в органічно-хемічних реакціях."
Др.г.к. Герберт ГЕТТЕЛЬ:
"Західна Україна під німецькою управою від 1941 р з особливим узгляднениям української самоуправи."
Проф.Др. Лев РЕБЕТ :
"Походження Українців, Москалів і Білорусинів у світлі совітських теорій."
Проф. Інж. М.ЗАЙЦЕВ:
"Нові методи в хемічній промисловости при ужитті каталітичних реакцій."
Видано друком всі праці в німецькій мові,лиш проф. Зайцева в українській мові.
На ювілейному Науковому Зїзді в Аахен, що його влаштувало товариство ім. Коперника/Тематикою зїзду були східно европейські питання/Надрадник Др.г.к. Герберт Геттель репрезентував нашу школу в заступництві Ректора та склав зїздові привітання іменем нашого Ректора, що було відмічено німецькою пресою.

Увересні 1956 р. завитав до Мюнхену Їх Емінeнція Кардинал ПІЗЦДА. В його честь улаштували спільно наукові установи:Український Вільний Університет - УВУ,Українська Вільна Академія Наук -УВАН, Українська Висока Політехнічна Школа на чужині-УТГІ та Центральне Представництво Українського Студенства -ЦЕСУС акдкемію в залі Схолястика.
Їх Магніфіценція Пан Ректор Проф.Др.Др. П. САВИЦЬКИЙ привітав від нашої школи:

Ваша Емінeнціє!

Я дуже щасливий,що мені припала честь вітати Вас,Високопреосвященіший Владико,від Української Високої Політехнічної Школи, яка в своїй історії в'яжеться із нашим столичним містом- Золотоверхим Києвом.Там були випрацьовані пляни української політехніки,але здійснено організацію школи вже поза межами України, на еміграції в бувшій Чехословаччині, в місті Подєбрадах,в 1922 році, за дозволом чехословацької влади.В Подєбрадах наша Висока Школа була відома під назвою Українська Господарська Академія.В бурі другої світової війни наша школа перенеслася до Німеччини,де за згодою американського військового правління і згодом німецьких властей продовжує навчання авдиторне і позаочне, а в науковому секторі розвинула широку науково- дослідчу діяльність,видавництво високошкільних підручників числом 78 та Наукового Бюлетеню чисел 42.
По таборах скитальців було організовано вишкільні фахові курси та школи для емігруючих українців,цим уможливлено перевишкіл тисячам особам на різні практичні заняття.
Після того, як більшість наших краян виемігрувала з Німеччини, скоротилось авдиторне навчання.Ми продовжуємо позаочне навчання та наукову дослідну ділянку.Нинішний стан нашої школи є важкий, але ми рішені продовжувати нашу діяльність, щоби зберігти нашу школу до часу, коли з Божого благословення повернемося в нашу вільну Батьківщину УКРАЇНУ.- В ці часи, більше як коли небудь відчуваємо піддержку Святої Столиці. На цьому місці ми дозволяємо собі просити Вашу Емінeнцію, передати Святішому Отцеві Папі Пієві XII і Святій Столиці нашу велику вдячність за поміч для нашої школи і нашої еміграційної спільноти взагалі та просити Апостольського благословення для нашої праці.

На Загальній Професорській Раді 29.XII.1955 року вибрано Ректорат в особах:Ректор Проф.Др. П.САВИЦЬКИЙ, Проректор Проф.Дрмед. Ярослав ГИНИЛЕВИЧ,Секретар Професорської Ради Доц.Дипл.Інж. Дамян ПЕЛЕНСЬКИЙ. Сенат:Декан Агрономічно-Лісового Факультету проф.Аким ЗАКУЛЕНКО,Продекан Доц.Лука ЛИСЕНКО,Декан Інженерного Факультету Проф.інж. Володимир ШПІКА,Продекан Доц.Інж.Яків ЗІНЧЕНКО,Декан Економічного Факультету Проф.Інж. Евген ҐЛОВІНСЬКИЙ,Продекан Доц. Інж. Іван ШАБЕЛЬСЬКИЙ,Декан Фармацевтичного Факультету Проф.Др.мед.Ярослав ГИНИЛЕВИЧ,Продекан Доц.Дамян Пеленський.Затверджено внесок Ради Агрономічно-Лісового Факультету піднесення до стану професора доц.Павла НІКІШИНА,затверджено внесок запрошення проф.Др.Др.Юрія СТУДИНСЬКОГО на катедру кооперації економічного факультету.

27.3.1957 року Загальна Професор-

ська Рада затвердила внесок Ради Агрономічно-Лісового Факультету піднесення до стану професора доцента Др. Богдана КОРДЮКА по катедрі економічної географії.
Затверджено внесок Ради економічного факультету піднесення до стану професора доцента Др. Ростислава ЄНДИКА по катедрі соціології і соціяльної антропології.

День 16 травня 1957 як Академічний День відзначено святочно 35-річчя УГА-УТГІ Службою Божою в українській католицькій Церкві. Службу Божу відслужив Впрп. о. Канцлер Іван Леськович.
Святочне засідання Професорської Ради відбулося о год. 18 в готелі Рехталергоф при вул. Арнульфштр.
Їх Магніфіценція Пан Ректор проф. Др. Петро САВИЦЬКИЙ відкрив це святочне ювілейне засідання промовою- згадкою про минуле нашої Альма матер, відтак доц. Дамян Пеленський відчитав доклад:

"Документи з архівів Української Високої Політехнічної Школи - УТГІ та особисті доповнення і пояснення їх до 35-річчя УГА- УТГІ."

Опісля відчитано прислані привіти, які в іншому місці подаємо.
По святочнім засіданні відбулась спільна товариська зустріч з вечерою.
19 травня в Церкві УАПЦ відслужив Впрп. о. Митрофорний протоєрей Др. С. Шерека молебен в наміренні нашої Школи і сказав гарну проповідь з нагоди святкувань ювілею 35- річчя УГА - УТГІ.

З нагоди ювілейних святкувань відбулися Наукові Конференції НДІ в дні 28 червня 1957 р., де виголошено доповіді:

Проф. Інж. Микола БАЙЦЕВ :
"До питання застосовання нових методів праці в хемічній індустрії."

Лект. Інж. Остап БОЙКЕВИЧ :
"Лісова політика та лісове законодавство в Україні."

В дні 20 грудня 1957 Наукова Конференція з докладами:

Проф. Інж. Євген ГЛОВІНСЬКИЙ:
"Реорганізація управління промисловістю в СССР."

Проф. Др. Богдан КОРДЮК:
" Проблеми врожування в Орієнті."

В дні 27 грудня 1957 р. Наукова Конференція з докладами:

Проф. Др. Ростислав ЄНДИК:
"Расова характеристика робітників ОСТ."

Доц. Др. Сократ ІВАНИЦЬКИЙ:
"Русь- Держава і Росія Держава."

На закінчення ювілейних святкувань відбулося в дні 28.XII 1957 року засідання Професорської Ради на якій затверджено внесок доц. Др. Віталія БІЛІНСЬКОГО піднесення до стану професора - доцента О. КОВАЛЕНКА по катедрі математики інженерного Факультету.

На інженерному Факультеті зложив дипломовий іспит:
Абсольвент п. Роман БОГАТЮК- дипл. інж. шляхів,

На лісовому Факультеті дипломовий іспит зложили:
Абсольвент п. Ігор БАЧИНСЬКИЙ- дипл. інж лісівництва,
Абсольвент п. Олег БАЧИНСЬКИЙ- дипл.інж лісівництва,
Абсольвент п. Блінн БАЧИНСЬКИЙ - дипл. інж. лісівництва,
Абсольвентка п-ні Ядвіга Галаєва- БАЧИНСЬКА-
дипл. інж. лісівництва.

Докторський іспит зложили і гідність доктора державних наук одержали:
Пані Магістер Ольга Мечислава БОГАТЮК,
Впрп. Отець Магістер Микола БОГАТЮК.

На інженерному Факультеті уділено степень доктора технічних наук:

Проф.дипл. інж. Миколі ЗАЙЦЕВУ,

Проф. дипл. інж. Павлові ШУЛЕЖКО.

До Мюнхену завітала американська конгресова комісія під проводом конгресмена КЕРСТЕНА, яка мала за завдання вібрати зізнання про події за залізною заслоною та про відношення большевицьких окупантських властей до населення. В імені нашої школи пан Ректор Проф. Др. Петро САВИЦЬКИЙ зложив письмове зізнання про прихід большевицької влади до Подебрад і їх зарядження про ліквідацію нашого майна, яке полишилося по евакуації нашої школи в Подебрадах. Також подано про арешти наших професорів, їх заслання і їхню долю. Ці зізнання є зложені в архівах американського конгресу у Вашингтоні.

Наукове Товариство ім. Тараса Шевченка в Австралії повідомило нас, що в липні 1957 відзначує ювілей голови Австралійського Товариства НТШ проф. Павла ШУЛЕЖКА з нагоди його 30- річча наукової діяльности. Від Ректорату та Сенату післано до НТШ Австралії - Сідней привіт і щирі побажання Ювілятовіяк нашому членові.

В ДНІ 16 ТРАВНЯ Ц.Р. НАСПІЛИ ДО РЕКТОРАТУ ПРИВІТИ З НАГОДИ СВЯТКУВАНЬ ЮВІЛЕЙНОГО - АКАДЕМІЧНОГО ДНЯ 35 - РІЧЧА УГА - УТГІ.

НАУКОВЕ ТОВАРИСТВО ІМ. ШЕВЧЕНКА - НЮ ЙОРК

Ню Йорк, 6. травня 1957

До Ректорату
УКРАЇНСЬКОГО ТЕХНІЧНО - ГОСПОДАРСЬКОГО ІНСТИТУТУ
на руки
Маґніфіценції Пана Ректора
Проф. д-ра д-ра П. САВИЦЬКОГО
в М ю н х е н і.

Маґніфіценціє,
Високодостойний Пане Ректоре !

Математично- природописно - лікарська Секція Наукового Товариства ім. Шевченка пересилає оцим свої найкращі побажання на день 35 ліття з дня заснования славної Української Академії, продовжувачем якої є Український Технічно-Господарський Інститут.

Дай Боже Вам всім-персоналові і студенству сил і здоровля для продовжування Вашої, заслуженої для української технічної науки, праці.

Многая літа !

Микола Зайцев
Директор Секції

проф. Др. Осип Андрушків
Секретар Секції

Проф.д-р ЄВГЕН ВЕРТИПОРОХ
голова
НАУКОВОГО ТОВАРИСТВА ім.ШЕВЧЕНКА
ТОРОНТО - КАНАДА

Торонто 10.5.57.

До Вельмишановного Пана
Проф.Др. П. САВИЦЬКОГО
Ректора УТГІ в Мюнхені,

Вельмишановний Пане Ректоре!

З нагоди 35 ліття УТГІ пересилаю найсердечніші побажання дальшого як найкращого розвитку нашого УТГІ, який навіть в його невідрадних обставинах сповняє своє важливе завдання плекати технічні науки в українській мові.

Рівночасно передаю привіт Сенатові і Професорському Складові УТГІ від імені Канадійського НТШ і його членства, від Українського Технічного Товариства Відділ Торонто, від моєї дружини інж Леоніди Хромовської-Вертипорох, лектора УТГІ і від себе особисто.

З сердечним привітом
та глибокою пошаною

Евген Вертипорох

НАУКОВЕ ТОВАРИСТВО ІМ. ШЕВЧЕНКА
В АВСТРАЛІЇ

Сидней 6го Травня 1957.

Ч: 102

ВАША МАҐНІФІЦЕНЦІЄ !

В імени Наукового Товариства ім. Шевченка в Австралії маю за честь скласти в Вашій Особі Хвальному Сенатові, Високоповажаним Панам Професорам, Доцентам, Лекторам і всім тим, що спичинились до розвитку Української Політехнічної Школи УГА - УТГІ найсердечніші признання і побажання з нагоди 35-тирічного ЮВІЛЕЮ.

Ваша праця надзвичайно велика і цінна і її Український Нарід ніколе не забуде, а Українська Історія запише її на свої сторінки, як приклад для майбутніх поколінь.

Щасти Вам Боже !

Проф. П. Пулешко
Голова Наукового Товариства
ім. Шевченка в Австралії.

До Хвального Ректорату Української Високої
Політехнічної Школи УГА - УТГІ.

З нагоди 35-тирічного Ювілею Української Високої Політехнічної Школи УГА - УТГІ пересилаю свої найсердечніші побажання всім Членам Ректорату, Сенату, Професорам, Доцентам, Лекторам, Співробітникам і студентам, а також всім Абсольвентам так в Европі, як і по всьому світі розсіяним і бажаю успіхів, витривалости та доброго здоров'я.

Вірю, що вже недалеко той час, коли наша "АЛЬМА МАТЕР" повернеться до Золотоверхого КИЇВА.

Перед всіми тими, що жили і працювали для добра нашої Політехніки, нашої дорогої "Альма - Матері" і раніше відійшли від нас на вічне життя, недочикавшись цього Ювілею, схиляю низько свою голову. Нехай чужа земля буде Їм легкою !

Вам, що жертвенно працюєте для добра Української Науки, Української Нації, приношу свою найглибшу пошану і бажаю сил і здоров'я.

Проф. П. Шуленко
Технольогічний Університет, Сидней
Австралія.

NEW YORK

UKRAINISCHES TECHNISCH
WIRTSCHAFTLICHES INSTITUT
Ramersdorf Postfach
MÜNCHEN 21.

On the occasion of the 35 anniversary of your Institution of learning the UKRANIAN CONGRESS COMMITTEE of AMERICA has the honor of offering ite best wishes for your continued growth and fine contribution to ukranian science abroad.
We take this opputtunity to inform you that the matter of our donation to your Institute is on the agenda of the next Executive board meeting.

Dmytro HALYCHYN
President.

KONSTANZ 16.5.57.

UKRAINISCHE TECHNISCHE HOCHSCHULE
Hotel RECHTALERHOF
MÜNCHEN

HERZLICHE WÜNSCHE FÜR BESSERE ZUKUNFT
GÖTTEL

МОЄ ЩИРЕ СЛОВО ДО ВСІХ УТГІВЦІВ

Колеги!

В ч.191 деннику "СВОБОДА" від 4 жовтня 57. під заголовком "Дзвін на тривогу" надруковано розпучливу статтю патріота Українського Вільного Університету (т.ч. в Мюнхені) про критичний матеріяльний стан цієї школи, який може привести до її самоліквідації, Співчуваю діячам УВУ в їх незавидному положенні, але зараз же згадав по аналогії і на нашу АЛЬМА МАТЕР- УТГІ, чи ж її положення краще? Маю всі підстави твердити, що ні, ба навіть подекуди гірше. Ми знаємо, що там за океаном залишився гурт наших професорів, яким не пощастило з незалежних від них причин виїхати з Німеччини, ми знаємо, що вони відказані переважно на ласку соціяльних і доброчинних німецьких установ, що мешкають й досі в умовах, близьких до колишніх таборових. І всеж таки, не дивлячись на такі важкі умови побуту, вони не залишають наукової праці, відбувають наукові конференції, видають Наукові Бюлетені і, що саме головне, стараються зберегти в цей переходовий час існування тієї школи, яка дала Вам титули, дипломи, свідоцтва і.т.д. Невже ж ми будемо байдужі до їх зусиль?
Раніш, ще за "подєбрадського" періоду існування нашої школи, на терені Америки і Канади діяли гуртки й товариства прихильників УТГІ, що займалися справою організації допомоги УТГІ в його діяльности. Думаю, що нашим обов'язком є ці організації відновити, а де їх не було- заснувати.

Якщо це моє щире слово знайде собі у Вас прихильний відгук, то я готовий з Вами співпрацювати і технічно налагодити акцію матеріяльної допомоги УТГІ чи бути посередником та дорадником, щоби вона набрала поважного характеру. Мусимо памятати, що кожний доляр, зібраний чи пожертвований Вами на цю мету, є не тільки виявом гуманности, але й підтримкою української науки й культури.

Нашим гаслом нехай буде- "утгівці для УТГІ", а від нашої ініціятиви та жертвенности залежить, щоб це гасло було не тільки гарним жестом, а також живим ділом і

дійсною підтримкою нашої А Л Ь М А М А Т Е Р .

Прошу всіх колег на місцях виявити ініціятиву, зібратися та обговорити між собою порушену справу і свої міркування подати мені, щоби ми могли спільно започати дальші кроки.

Ню Гейвен в жовті 1957.

З щирим привітом і побажанням найкращих успіхів
в житті й праці

О. Козловський
Кол. Секретар УТГІ.

-.-.-.+.=..=.=.=.=.=.=.=.=.=.=.=.=.==.+ .-.-.

ДО УВАГИ НАШИХ СТУДІЙНИКІВ І ПРИХИЛЬНИКІВ В ЗДА
ТА В КАНАДІ!

На прохання Ректорату лектор УТГІ і довголітній секретар нашої школи Олексій КОЗЛОВСЬКИЙ погодився бути посередником в зносинах з Школою. Тому зі всілякими запитами, рекламаціями і замовленнями можна звертатись до нього, як рівно ж він уповноважений приймати грошеві перкази для УТГІ. Адреса:

Mr. Alex KOZLOWSKY
74 Perkins Str.,
NEW HAVEN 13,Conn., U.S.A.

-.-..-.

..."Хто тобі оповідає про інших, розказує іншим про Тебе.."

..."Вигоди роблять людину дитиною, а біда мужем..."

..."Добре імя можна придбати богатьома ділами, а втратити одним.."

Китайська приповідка.." Від богатства скорше затвердне серце людини, ніж від кипячої води яйце!.."

Ню Йорк жовтень 1957.

ВІД ФІНАНСОВОЇ КОМІСІЇ

Дорогі Колеги!

Акція підготовки матеріялів для Збірника добігає до кінця. якщо будемо мати для цього відповідні кошти, то ще в цьому році приступимо до реалізації нашого першого задуму-видання друком Ювілейного ЗБІРНИКА УГА-УТГІ.
Виконано велику підготовчу працю,а від нашої жертвенности на цю мету залежить,чи ця праця побачить світ.
На наш заклик досі відгукнилося 75 колег,які внесли дол.: 1.275.між тим видання більш менш повного Збірника матеріялів/коло 30 друк.аркушів і альбому світлин/ буде коштувати 4-5 тисяч долярів.
Ми маємо в нашій картотеці понад 200 адрес абсольвентів і кол.студентів УГА-УТГІ. Колиб кожний з них вніс той мінімум -20 дол. що був визначений колегами-учасниками 1-шої Зустрічі,то видання книжки маємо забезпечено.
Відповідно до суґестій учасників першої і другої Зустрічі закликаємо наших колег виявити свою вдячність до нашої АЛЬМА МАТЕР, надіславши як найскорше свій максимальний внесок.

Знаємо,що матеріяльні умови не у всіх колег блискучі,а у декого мабуть і невистачальні. З метою уможливити участь в акції видання Збірника всім колегам, просимо тих які можуть матеріяльно підтримати видання,але

1) ще не післали свого внеску,
2) або післали внесок в розмірі меншому ніж 20 долярів
3) чи є спроможні без шкоди для себе на більшу пожертву, ніж ними надіслана,

щоби вони виповнили і нам повернули долучену ДЕКЛЯРАЦІЮ СОЛІДАРНОСТИ, яка уможливить нам скласти собі ясну картину,чи можемо ми вже тепер повести переговори з відповідними друкарськими підприємствами про видання нашого Збірника.

Колеги! Ми називаємо цей документ деклярацією солідарности,бо свідомі того,що якщо наш Збірник появиться друком,то тільки внаслідок збірних,солідарних зусиль всіх нас.
В першу чергу ми запрошуємо до виповнення деклярацій тих 125 колег, що ще досі не встигли на наші заклики відгукнутися,але віримо, що й ті, які вже частинно надіслали свій

внесок - в мірі своїх фінансових спроможностей збільшать його до установленого мініма / 20 дол. з кожної особи / або й перевищать цей мінімум.

З щирим привітом

ФІНАНСОВА КОМІСІЯ

Інж.Дмитро Кулинич Інж Петро Шох Секрет. Козловський О.

-.

До
Його Магніфіценції
Проф. д-ра П.Савицького
Ректора УТГІ в Мюнхені

Ню Йорк 8 вересня 1957.

Абсольвенти й колишні студенти УГА-УТГІ впорядковують в днях 14-15 вересня 1957 в Ню Йорку в приміщеннях Товариства Українських Інженерів в Америці ДРУГУ ТОВАРИСКУ ЗУСТРІЧ. Долучаючи до цього програму зустрічі, буде нам приємно привітати Вас з родиною в нашому вужчому товариському оточенні та пригадати спільне колишнє.

З високою до Вас пошаною

За КОМІТЕТ

Інж. Я.БАЛАБАН Інж. П. ШОХ

-.-.-.-.-.-.-.-.-.-.-.-.-.-.-.-.-.-.-

Ню ЙОРК 25 вересня 1957

ВШ. Професор Д-р П.Савицький
Ректор Українського Технічно- Господарського Інституту
Мюнхен,Баварія.

Ваша Магніфіценціє!

Учасники 2-ої Товариської Зустрічі Абсольвентів і кол. Студентів УГА-УТГІ, зібрані в днях 14-15 вересня в Ню Йорку, уповажнили нас сердечно подякувати Вам і Сенатові УТГІ за надіслані зичливі побажання.
З приємністю згадуємо на студенські часи, прожиті в нашій УГА-УТГІ з її світлими традиціями-національного і загально людського характеру, на наших дорогих професорів,які поклали стільки праці над вихованням української молоді.Просимо Вас,Ваша Магніфіценціє, переказати Високому Сенатові і всім професорам УТГІ наш щирий привіт і побажання сил,здоровля і успіхув їх шкільно-навчальній та науковій праці.

З високою до Вас пошаною

За КОМІТЕТ

Ол.Козловський П.ШОХ

ДИПЛОМОВІ ЛІКАРІ, МАҐІСТРИ, ІНЖЕНЕРИ та ДОКТОРИ УТГІ

С П И С О К

Абсольвентів Української Високої Політехнічної Школи -- Українського Технічно-Господарського Інституту - УТГІ в Німеччині (Реґенсбурґ, Ульм, Новий Ульм, Авґсбурґ, Мюнхен) за останніх 10 років (1945-1955).

I. Дипломовані інженери - агрономи:

Ч.п.	Прізвище та ім"я		Рік нар.	Рік закін.	Число дипл.	Тема дипл. праці
1.	БАБЮК	Евген	1921	1946	34	Приготовання й зберігання сіна.
2.	БАРАБАШ	Мирослав	1917	1946	15	Організація пасовиськ для різного роду тварин.
3.	БАХ	Людвиг	1916	1946	32	Екстенсивні та інтенсивні сільські господарства.
4.	БІГУН	Роман	1919	1949	138	Гігієнічні фактори і їх роля у плеканні молодняка великої рогатої худоби.
5.	БОДНАР	Лев	1921	1946	21	Ґума і ґумодайні рослини.
6.	БОЛЮХ	Мирослав	1921	1946	23	Біологія та культура броварного ячменю.
7.	БУРАЧОК	Осип	1908	1946	37	Південні олійні рослини.
8.	БУЩАК	Ярослав	1917	1946	12	Методи виявлення бугаїв-поліпшувачів.
9.	ВАКАРИК	Іван	1917	1946	28	Характеристика рас овець на Україні.
10.	ВАРЦАБА	Іван	1915	1949	232	Штучне розплодження пструга.
11.	ВЕЛИЧКОВСЬКИЙ	Константин	1923	1950	261	Культура сої та її значення в господарстві.

Ч. п.	Прізвище та ім"я		Рік нар.	Рік закін.	Число дипл.	Тема дипл. праці
12.	ВИТВИЦЬКИЙ	Теодор	1919	1946	11	Роля бактерій в технології молочних продуктів.
13.	ВИШНЕВСЬКИЙ	Михайло	1920	1948	65	Комбікорми для с.г. тварин.
14.	ВІТОВСЬКА	Галина	1921	1948	70	Молоко, як харч для живлення людини і як корм для тварини.
15.	ГАВДЬО	Василь	1918	1949	200	Зелене угноєння і примінення його на зруйнованих українських землях.
16.	ГНАТІВ	Микола	1918	1946	29	Зелене угноєння, його значення та завдання в с.г.
17.	ГОРБАНЬ	Іван	1910	1946	10	Організація тваринного господарства в колгоспах.
18.	ГОРБОВИЙ	Володимир	1921	1949	139	Управа і перерібка льону.
19.	ГОРОХОВИЧ	Антоніна	1913	1946	35	Вирощування молодняку сільсько-господарських тварин.
20.	ГРИГОРКІВ	Авксентій	1910	1946	31	Бавовник.
21.	ҐОЛЯШ	Степан	1919	1950	246	Проблематика переорганізації колективного в індивідуальне господарство.
22.	ДЕМКОВИЧ-ДОБРЯНСЬКИЙ	Антін	1909	1950	247	Організація мандрівного пасічництва в Україні.
23.	ДЗЯДИГА	Ярослав	1907	1949	167	Раси курей та їх господарське значення.
24.	ДОБРЯНСЬКА-ПАНЧИШИН	Олена	1919	1946	14	Організація 20 га приміського господарства.
25.	ДРОЗДОВСЬКИЙ	Степан	1922	1946	24	Які фактори і як впливають на організацію с.г.
26.	ЗАБРОЦЬКИЙ	Василь	1919	1946	19	Значення кролівництва в народньому господарстві.

Ч. п.	Прізвище та ім"я	Рік нар.	Рік закін.	Число дипл.	Тема дипл. праці
27.	ЗАДОРЕЦЬКИЙ Богдан	1910	1946	9	Сіно і його значення в годуванні тварин.
28.	ЗАХАРКІВ Остап	1915	1947	44	Як виплекати добру молочну корову.
29.	ЗВОНОК Михайло	1915	1946	30	Тютюн, його культура та агротехніка.
30.	ІВАСИКІВ Любомир	1918	1946	33	Культура помідорів у відкритому полі.
31.	ІЛЬНИЦЬКА Ірена	1919	1946	36	Культура яблука.
32.	ІЛЯШЕНКО Микола	1908	1950	262	Культура головніших етерово-олійних рослин на Україні та їх використання.
33.	КАРАМАН Михайло	1909	1948	76	Корова, як продуцент молока.
34.	КАПУБИНСЬКА Ірена-Марія	1914	1946	41	Охорона та перерібка городини.
35.	КЛЮФАС Маркіян	1913	1946	45	Інтенсифікаційні заходи у ставковому рибному господарстві.
36.	КОВАЛЬ Мирослав	1920	1949	168	Культура фабричного цукрового буряка в Німеччині і в Україні.
37.	КОВЧ Роман-Григорій	1918	1948	77	Передумови високої працездатности робочого коня.
38.	КОРДУБА-РАВШ Оксана	1918	1946	13	Харчово-дієтична роля городини і народньо-господарське значення городництва.
39.	КРАВЧУК Іван	1908	1951	298	Окопові рослини для сільсько-господарських тварин.
40.	КРАВЧУК Роман	1919	1948	82	Як виплекати доброго коня.
41.	КУЛИНИЧ Дмитро	1909	1949	169	Тепловий та водний режим теплиць і парників у вирощуванні помідорів і огірків.
42.	КУЛЬЧИЦЬКИЙ-ВОЛЧКО Фльоріян	1921	1946	39	Як вирощувати добре курей.

Ч. п.	Прізвище та ім"я		Р і к нар.	закін.	Число дипл.	Тема дипл. праці
43.	ЛАЦИК	Микола	1914	1949	201	Мінеральні речовини кормів та їх значення в живленні с.г.тварин.
44.	ЛЕВИЦЬКИЙ	Святослав	1914	1946	17	Молочарство в Данії, з окремим узглядненням його кооперативних форм.
45/.	ЛЕВИЦЬКИЙ	Юрій	1906	1946	8	Картопля, її біологічні властивості та агротехніка.
46.	ЛЕХИЦЬКИЙ	Мирослав	1917	1949	140	Плекання і використовування лук.
47.	ЛОҐУШ	Омелян	1912	1949	202	Методи праці громадської агрономії на західньо-українських землях в рр. 1924-1944.
48.	ЛЯШЕНКО	Микола	1907	1949	141	Система плекання насіння і зберігання його.
49.	МАКАР	Станислав	1908	1950	248	Організація пасічництва в Україні.
50.	МАКСИМИШИН	Михайло	1912	1947	63	Вплив метелекоцвітних рослин на плодозмін.
51.	МАЛАХОВСЬКИЙ	Кузьма	1904	1947	78	Раси свиней та їх значення в с.г.
52.	МАЛЕЦЬКИЙ	Іван	1920	1948	71	Проект закону про охорону тварин.
53.	МАНДИБУР	Михайло	1922	1950	283	Смушкові вівці на Україні.
54.	МЕДУХА	Володимир	1923	1950	265	Хемізація культури цукрових буряків.
55.	МИКИТЮК	Михайло	1918	1946	6	Бактерії грунту та їх вплив на культуру рослин.
56.	МОГИЛА	Олекса	1925	1950	266	Світло в лісовій практиці.
57.	ОЛЕКСІЙ	Григорій	1912	1949	233	Раси кіз та їх господарське значення.
58.	ОМЕНЦІНСЬКИЙ	Ростислав	1916	1946	27	Значення гігієни в плеканні тварин.
59.	ОНУФРІЙЧУК	Федір	1908	1946	40	Управа ріллі в північно-західніх українських областях в рр. 1920-1939.
60.	ОСАДЦА	Мирон	1917	1946	3	Олійні рослини та їх значення для харчування людини.

Ч. п.	Прізвище та ім"я		Р і к нар.	Р і к закін.	Число дипл.	Тема дипл. праці
61.	ПАЛАТАШ	Александер	1919	1946	20	Плекання трав.
62.	ПАЛІЙ-НЕЙЛО	Богдан	1923	1950	249	Молокогонні корми для с.-г. тварин.
63.	ПАЛЬЧУК	Теодор	1902	1946	4	Методи цінування продуктивної вартости кормів для с.-г. тварин.
64.	ПИЛЯВСЬКИЙ	Лев	1914	1946	18	Управа лікодайних та ароматичних рослин.
65.	ПЛАХТІЙ	Михайло	1907	1949	203	Виділювання нектару деякими нектародайними рослинами.
66.	ПОДОЛЯК	Юрій-Евген	1921	1947	43	Добування та практичне застосування тваринних і рослинних товщів і оліїв.
67.	ПОЧАЇВСЬКИЙ	Степан	1912	1946	7	Участь европейських країв в продукції і торгівлі с.-г. продуктами по І-ій світовій війні.
68.	ПРИШЛЯК	Ярослав	1915	1949	234	Привзичаювання коней до праці.
69.	ПРОКОПІВ	Надія	1923	1946	26	Вирощування курчат.
70.	ПРОЦІВ	Теодор	1919	1948	72	Риж та його культура.
71.	САЛАМАХА	Степан	1922	1948	83	Складові частини молока та методи їх визначення.
72.	СВІСТЕЛЬ	Юрій	1917	1947	64	Тренінґ верхових коней.
73.	СІЯК	Оксана	1918	1946	42	Підготовка кормів до згодування тваринами.
74.	СКІРА	Іван	1920	1948	73	Польові с.-г. рослини Мюнхенського ботанічного саду.
75.	СКРИПКА	Іван	1907	1949	204	Ефективне використання земельних невжитків в Україні.
76.	СМОЛІЙ	Григорій	1926	1950	250	Структура грунту, чинники утворення структури та її агротехнічне значення.
77.	СТЕЛЬМАХ	Зеновій	1918	1948	84	Штучні погної і їх застосування в с.-г.

Ч. п.	Прізвище та ім"я		Рік нар.	Рік закін.	Число дипл.	Тема дипл. праці
78.	СТЕФАНЮК	Роман	1917	1948	79	Обірник і його значення в с.-г.
79.	СТОРОЖУК	Богдан	1921	1946	5	Зелене угноєння, його значення та завдання в с.-г.
80.	СУХОВЕРСЬКИЙ	Володимир	1904	1947	66	Значення селекції в тваринництві в галузі молочної худоби.
81.	ТУСТАНІВСЬКИЙ	Володимир	1919	1946	16	Цукродайні рослини.
82.	ФИЛИПОВИЧ	Евстахій	1919	1946	2	Характеристика рас рогатої худоби в Україні.
83.	ФІҐЛЮС	Богдан	1922	1946	25	Штучне заспермлювання с.-г. тварин.
84.	ФРИЗ	Володимир	1911	1948	85	Вовна, як об"єкт зоотехнічного вигляду.
85.	ФРИЗ	Юліян	1913	1949	142	Хмель в Баварії.
86.	ФУР	Іван	1906	1948	80	Контроля молочности в Галичині.
87.	ЧУМАК	Олег	1922	1946	22	Зерново-бобові рослини та проблема білкового живлення.
88.	ШАРКО	Мирослав	1922	1948	86	Гігієна приміщень та її вплив на продуктивність с.-г. тварин.
89.	ШЕВЧУК	Павло	1912	1947	67	Вплив кормів на продукцію с.-г. тварин.
90.	ШОЛОҐОН	Степан	1907	1946	38	Заходи для збереження домашніх птиць в Україні.
91.	ЯНОВИЧ	Михайло	1922	1950	263	Відгудівля свиней на бекон.

Дипломовані інженери - лісівники:

Ч. п.	Прізвище та ім"я		Р і к нар.	закінч.	Число дипл.	Тема дипл. праці
1.	БАРИЦЬКИЙ	Микола	1922	1950	291	Чисті і мішані високостовбурні лісостани в природі та в практиці.
2.	БАЧИНСЬКА-ГАЛАЄВА	Ядвига	1926	1953	305	Методи схоронень круглого лісу шпилькових порід.
3.	БАЧИНСЬКИЙ	Юліян	1923	1953	304	План організації лісового господарства по Користишівському лісництві.
4.	БАЧИНСЬКИЙ	Олег	1924	1953	303	Лісові полезахисні смуги і їх значення.
5.	БАЧИНСЬКИЙ	Ігор	1926	1953	302	Суцільні та вибірні рубанки та їх значення з погляду лісовироджения.
6.	БІЛИЙ	Дмитро	1920	1950	242	Трельовка (підвовка) деревини лісу, як передумова механізації лісотранспорту.
7.	ДЕНИСЮК	Микола	1920	1949	144	Економічні умови організації дворатного тартаку на базі дачі Мости на Волині.
8.	ДЖУЛИНСЬКИЙ	Любомир	1923	1949	182	Штучне вироджения дубових високостовбурних лісостанів.
9.	ВЕРХНЯК	Володимир	1924	1950	243	Загальна лісотипологічна характеристика українського правобережного лісостепу і правобережного Полісся.
10.	ГАЛІВ	Микола	1925	1950	259	Визначення річного зрубу у високостовбурному господарстві рівновікового лісу.
11.	ГРАБ	Мирослав	1921	1947	62	Основи організації лісового господарства типу Dauerwald.
12.	ҐЕЧА	Дем"ян	1919	1949	196	Економічні обгрунтування побудови вузькоколійного шляху на базі дач Димерського надлісництва на Київщині.

Ч. п.	Прізвище та ім"я		Р і к нар.	Р і к закін.	Число дипл.	Тема дипл. праці
13.	ЗАПОЛЬСЬКИЙ	Сергій	1914	1949	209	Передумови звищення продуктивности деревостанів головних порід (сосна, смерека, ялиця, дуб, бук) в рівновіковому лісі.
14.	ІВАШКІВ	Евген	1923	1950	244	Живцювання на Україні.
15.	КІЗИМА	Богдан-Йосафат	1924	1948	145	Плян організації лісового госпбдарства ревіру Аргле.
16.	КЛОС	Володимир	1924	1949	210	Ручна перерібка на лісосіці та вплив її на раціональне використання деревини.
17.	КОЛОША	Іван	1912	1949	211	Економічні передумови регулювання прибутковости деревостанів і визначення виробничого періоду у високостовбурному господарстві.
18.	КРАВЧЕНЮК	Степан	1921	1950	260	Лісопоновлення в низьколіснім і середнім господарстві.
19.	КУЗЕМСЬКИЙ	Іван	1913	1948	146	Лоза - вирощення і використання у домашньому промислі.
20.	ЛУКОМСЬКИЙ	Евген	1913	1949	197	Короїди смерекових лісів.
21.	МЕРЕНЮК	Василь	1921	1948	74	Раціональне використання дуба.
22.	МІСЬКО	Степан	1912	1947	61	Лісовирощення в дубових лісах.
23.	НАЛИВАЙКО	Евген	1926	1950	292	Природне насінне поновлення лісу в його основах і практиці.
24.	ПАНЧАК	Іван	1917	1948	75	План організації лісового господарства ревіру Геґлях.
25.	ПАСЛАВСЬКИЙ	Богдан	1921	1949	183	Господарство"Плентервальд і його критика.
26.	ПАСТЕРНАК	Микола	1912	1947	60	Лісовирощення в соснових лісостанах (сосна звичайна).

Ч. п.	Прізвище та ім"я		Р і к нар.	Р і к закін.	Число дипл.	Тема дипл. праці
27.	ПЕТРИШИН	Михайло	1927	1950	293	Прибутковість сосни, дуба та смереки.
28.	СІРИЙ	Михайло	1917	1949	198	Вирощення і плекання смерекових лісостанів.
29.	СКИБА	Микола	1923	1950	245	Динаміка лісового грунту у зв"язку з лісогосподарчими заходами.
30.	СОРОКА	Володимир	1903	1949	199	Дубові ліси в Україні та їх вирощення.
31.	ЯЦЮК	Анатолій	1924	1949	214	Суцільні рубанки чистих лісостанів у високостовбурному господарстві з погляду лісопоновлення.

ДИПЛОМИ МАГІСТРІВ ДЕРЖАВНИХ НАУК ОДЕРЖАЛИ:

Прізвище та ім'я	народження	закінчення	число диплома
КОСТІВ Константин- /Білиця Константин/	1917	1946	1
РУСНАК Мирон	1916	1949	2

II. Дипломовані магістри - фармацевти:

Ч. п.	Прізвище та ім"я		Рік нар.	Рік закін.	Число дипл.	Тема дипл. праці
1.	АРТИМИШИН	Богдан	1920	1950	277	Алькальоїди групи папаверину.
2.	БАКАЛЕНКО	Марія	1924	1948	111	Родина Compositae, - їх характеристика, родинні спорідненння та господарські значіння зі спеціяльним узглядненням лікарських рослин.
3.	БАРАН	Михайло	1921	1949	150	Правний оборот середниками, що спричиняють аборт.
4.	БАРАНИК	Лідія	1917	1947	52	Оборот трійлами.
5.	БАХ	Степанія	1921	1947	46	Про алькоголі й етер.
6.	БЛАВАЦЬКА	Лідія	1921	1948	108	Наші лікувальні рослини.
7.	БЛАВАЦЬКИЙ	Бенедикт	1920	1948	131	Консервація споживчих продуктів.
8.	БОДНАР	Любов	1921	1947	51	Товщі і їх примінення.
9.	БОРСУК	Зеновія	1925	1948	117	Хініна, його добування і фармацевтичні діяння препарату.
10.	БОЯР	Микола	1920	1948	98	Санітарне й правне уряджендня аптеки.
11.	БУКСА	Ірена	1917	1948	110	Ряд Polycarpicae, з узглядненням лікарських рослин.
12.	БУРАЧИНСЬКИЙ	Богдан	1923	1948	94	Гормон жовтого тільця.
13.	ВЕЖБІЦКА	Елеонора	1926	1949	216	Оливо та його фармацевтичне значення.
14.	ВЕЛИГОРСЬКА	Любомира	1922	1948	89	Молочний цукор, його виріб і примінення.
15.	ВЕРТИПОРОХ	Леоніда	1903	1947	53	Про хемотерапію.
16.	ВИНОГРАДНИК	Богданна	1920	1947	47	Влаштування аптеки.
17.	ВОЗНЯК	Мирон	1917	1947	55	Гормони мужеські і жіночі та їх примінення.
18.	ВОЙТОВИЧ-ДЕМКІВ	Іванна-Марія	1922	1948	158	Застосування природніх та штучних барвників у фармацевтичній практиці.

Ч. п.	Прізвище та ім"я		Рік нар.	Рік закін.	Число дипл.	Тема дипл. праці
19.	ГАВРИЛЮК-ІЛЕВИЧ	Степанія	1923	1950	286	Штучні суміші при вигодуванні дитини.
20.	ГЕВРИК	Іван	1917	1948	128	Пероксид водня і його похідні.
21.	ГЕРАСИМОВИЧ	Всеволод	1924	1948	123	Фосфор і його значення в медицині.
22.	ГИК	Марія	1922	1947	49	Опій і його застосування.
23.	ГОМИК	Мирон	1922	1950	287	Побічні продукти цукрового виробництваві сирівцю фармацевтичної індустрії.
24.	ГОРОДИНСЬКИЙ-де ФЕДЬКОВИЧ	Роман	1917	1950	255	Рослинні сирівці, як антельмінтика.
25.	ГОРОДИЛОВСЬКА-БУРКО	Ірена	1922	1947	48	Вугливоди та їх примінення в аптечній практиці.
26.	ГРИЦІВ	Петро	1919	1948	124	Алькальоїди групи атропіну, її виробництво і хемія.
27.	ҐАМС-ПФАВ	Ада-Марія	1928	1950	275	Cathartica (Środki przeczyszczające) w praktyce farmaceutycznej.
28.	ҐЕЦІВ-СИРОТЕНКО	Людмила	1928	1949	131	Анафілаксія (Імунітет).
29.	ҐЛЮТ	Тарас	1926	1950	271	Срібло і його фармацевтичне значення в практиці.
30.	ДАНИЛЮК	Евген	1916	1948	90	Примінення арсену і артимону в фармацевтичній практиці.
31.						
32.	ДАЦКІВ	Евген	1895	1948	103	Родина окружкових.
33.	ДЕРЕШ	Лідія	1924	1948	126	Кокаїна, правні протиміри проти кокаїнізму.
34.	ДІМБЕРҐС	Корнеліюс	1925	1949	175	Schmerzstillende Präparate vom Typ Novocain.
35.	ДІМБЕРҐС	Рудольфс	1920	1949	176	Collargol und Protargol.

Ч. п.	Прізвище та ім"я		Р і к нар.	Р і к закін.	Число дипл.	Тема дипл. праці
36.	ДЯКОН	Ростислав	1922	1949	174	Магній та його застосування в медицині.
37.	ЕВЕНДТ	Максиміліян	1915	1949	218	Chemiczne i bakteriologiczne badanie wody do picia.
38.	ЗІҐ	Геліодор	1921	1949	251	Myrtales, ihre systematische Stellung und volkswirtschaftliche Bedeutung.
39.	ІВАНЕЦЬ	Мирослава	1928	1949	219	Наркотичні середники та їх завдання.
40.	ІВАНИК	Володимир	1922	1948	129	Терпентинові олійки.
41.	ІВАСЕЧКО	Олена	1924	1950	268	Наркотики та правні засоби проти зловживання ними.
42.	ІВАШЕНКО	Олена	1929	1950	289	Голонасінні і їх значення у фармацевтичній практиці.
43.	КАЗАНІВСЬКА	Марія	1923	1948	118	Приміненння кальцію у фармацевтичній практиці.
44.	КАЛЬНІНС	Ільґа	1925	1950	284	Monokothylene, Samen und Früchte in der pharmazeutischen Praxis.
45.	КЛІСМЕТС	Гелена	1918	1950	285	Wachse und ihre pharmazeutische und kosmetische Verwendung.
46.	КОВЧ	Мирон-Яків	1912	1950	280	Слизи і ґуми як діючі речовини у фармацевтичних дрогах.
47.	КОКОВСЬКИЙ	Микола	1924	1950	256	Мікрохемічна аналіза фармацевтичних дрог.
48.	КОНОНЕНКО	Олег	1918	1948	102	Хлоропохідні хемотерапевтично-діючих сульфамідів.
49.	КОПАЧ	Ірина	1920	1949	177	Діяння алькальоїдів на людський організм.
50.	КОРЧАК	Олекса	1921	1948	97	Тироксина та її біологічне значення.
51.	КОСТИК	Софія	1920	1947	54	Воски, живиці та їх примінення.

Ч. п.	Прізвище та ім"я		Р і к нар.	закін.	Число дипл.	Тема дипл. праці.
52.	КРАСОЦЬКА	Ванда	1922	1949	215	Adrenalina, jako jeden z regulatorow wegetatywnych funkcij organizmu.
53.	КРУМІНС	Ільга	1924	1949	178	Phenole und ihre pharmazeutische Bedeutung.
54.	КШИЖОВСКА-МАЛИШ	Ільона	1921	1949	221	Die Familie Solanaceae, ihre Systematik und wirtschaftliche Bedeutung mit Besonderer Rücksicht auf Arzneipflanzen.
55.	ЛЕХ	Володимир	1917	1948	88	Хлорид алюмінія в синтезі ліків.
56.	ЛИСИЙ	Ігор	1909	1950	257	Антипіретичні деривати аніліну.
57.	ЛІЦІС	Вера	1922	1948	159	Vitamin "B_2" Komplex.
58.	ЛІШИНСЬКА	Ірена	1918	1947	56	Способи видобування рослинних алькальоїдів.
59.	ЛОБОДОЦЬКИЙ	Осип	1906	1948	114	Примінення ртуті і срібла у фармацевтичній практиці.
60.	ЛУЦЕНКО	Татяна	1924	1948	120	Вода, її значення в природі, лічництві і промислі.
61.	ЛУЦИК-БУКАТА	Олександра	1920	1948	87	Антрахінонові зв"язки і їх примінення у лічництві.
62.	ЛЮТА-ЛЮТЕНКО	Любов	1922	1949	151	Інсулін.
63.	ЛЯПСА	Моніка	1904	1950	273	Натуральние аминокислоти и их роль в организме.
64.	МАЛЮЦА	Степан	1915	1948	104	Протаміни і гістони.
65.	МАЛЮЦА	Ярослав	1924	1948	106	Препаратика статевих гормонів і їх стандаризація.
66.	МАРКЕВИЧ	Меліянія	1928	1950	274	Вітамін "А", його розповсюдження, хемічна структура та значення у фізіології та патології.
67.	МАСЛЯНИК	Олександер	1913	1948	119	Бензильбензоат, його одержування та примінення.

Ч. п.	Прізвище та ім"я		Р і к нар.	Р і к закін.	Число дипл.	Тема дипл. праці
68.	МАТУЛА	Антоніна	1925	1949	152	Бобові рослини з ботанічно - фармацевтичного огляду.
69.	МАЩАК	Осип	1908	1948	92	Штучні солодкі речовини.
70.	МЕЛАМЧЕНКО	Олена	1924	1950	269	Внутрішньо-секреторна діяльність гіпофіза.
71.	МИХАЙЛЮК	Ірена	1921	1947	58	Вітаміни розпускаемі у воді.
72.	МІКУЛЯ-ІНҐЄЛЄВІЧ	Ванда	1922	1950	272	Bitterstoffdrogen.
73.	МІЛЛЄР	Станіслав	1913	1950	252	Die Fettlösliche Vitamine und ihre technische Darstellung.
74.	МОРАЛЕВИЧ	Вікторія	1920	1947	50	Йод в лікарництві.
75.	МОТИЛЬ	Олекса	1913	1948	96	Відповідальність аптекаря в кримінальних і цивільних справах.
76.	МУРІН	Борис	1915	1948	143	Бром і йод та їх застосування в лічництві.
77.	НОВАКІВСЬКА	Марія	1924	1948	93	Морфін і його лікувальне діяння на людський організм.
78.	НАГОРНИЙ	Юрій	1923	1948	112	Саліціолова кислота та її дерівати.
79.	ОВЧАРЕНКО	Льора	1921	1949	153	Паращитова залоза.
80.	ОСТРОВСЬКА	Надія	1927	1949	220	Сапоніни.
81.	ОЧАБРУК	Неоніла	1923	1949	222	Альдегиди, як гіпнотика жирного ряду.
82.	ПАПАРА	Леонід	1906	1948	116	Приміненння квалітативної аналізи у фармацевтичних студіях.
83.	ПАРУБОЧИЙ	Дмитро	1920	1950	270	Барбітурати.
84.	ПАСТУШЕНКО	Мирослав	1927	1950	253	Олійні товщі у фармацевтичній практиці.
85.	ПАСТУШЕНКО	Мирослав	1911	1949	154	Антисептичні речовини.
86.	ПЕРЕЦКА	Стефанія	1926	1949	217	Отруєння кровоспинними речовинами та лікування підчас отруєння.

Ч. п.	Прізвище та ім"я		Рік нар.	Рік закін.	Число дипл.	Тема дипл. праці
87.	ПІДЛУЖНИЙ	Зенон	1924	1949	155	Дезинфекуючі речовини і їх фабрикація.
88.	ПОДГАЙСЬКА	Галина	1920	1949	179	Родина лабіяте, її характеристика, систематика, господарче значення та лікувальне примінення.
89.	ПОРОДКО	Ореста	1919	1948	107	Живиці - їх одержання і застосування.
90.	РАДІЧЕВИЧ	Ільдіка	1923	1949	180	Chemie der Sulfonamide.
91.	РИЧОК	Любомира	1923	1948	172	Пурінь - дерівати та їх примінення у фармації.
92.	РУДИК	Борис	1920	1948	101	Бадання ліків після фармакопеї.
93.	СЕМЕҐЕН	Іван	1914	1948	69	Сера і вакцини.
94.	СЕНІВ	Лідія	1928	1950	276	Похідні піразолону та їх дія на організм.
95.	СИДОРОВИЧ	Юзеф	1919	1951	299	Сучасна антисифілітика.
96.	СІССАС	Аліса	1919	1948	130	"Chemie und Biochemie des Vitamin "A".
97.	СЛЄСЕРС	Вельта	1926	1949	181	Chemotherapie.
98.	СЛИШ	Дарія	1926	1949	225	Про вітаміни, особливо вітамін "Ц" - його значення і поширення.
99.	СТАСЮК	Маркіян	1927	1950	258	Аналептика, камфора, гексетон, кардіяцоль, корамін.
100.	СТЕПАНІВ	Михайло	1920	1948	109	Хемія похідних бізмута та їх вживання у фармацевтичній практиці.
101.	СТЕПАНІВ	Петро	1910	1948	113	Етеричний рожаний олійок.
102.	СТЕФАНІВ	Іван	1920	1948	173	Примінення заліза у фармацевтичній практиці.
103.	СТЕФАНЮК	Ярослава	1918	1949	149	Синтетичні товщі.

Ч. п.	Прізвище та ім"я		Рік нар.	Рік закін.	Число дипл.	Тема дипл. праці
104.	СТРАТІЄНКО	Анна	1925	1948	122	Дія білковини
105.	СТРУМІНСЬКА	Марія	1926	1950	254	Ретікульо-ендотеліяльна система.
106.	СУХЕЦЬКИЙ	Петро	1914	1948	157	Ряд його систематика та приналежні до нього лікарські рослини.
107.	ТЕРЛЕЦЬКА	Хризанта	1928	1949	228	Середники діючі на серце.
108.	ТИПА-САЛІЙ	Лідія	1922	1949	156	Методи визначення діючих речовин у фармацевтичних дроґах.
109.	ФРЕЛІНҐ	Віра	1925	1950	267	Дроґи тваринного походження.
110.	ХАНДОГА	Мирослава	1921	1948	99	Сульфаміди у фармації.
111.	ХЛОПЕЦЬКИЙ	Іван	1916	1948	91	Вітамін "Ц" - аскорбінова кислота (протицинговий вітамін).
112.	ЦІХОНСЬКА	Людмила	1923	1948	105	Родини Loganicaceae, Apocynaceae, Asclepiadaceae, їх систематичне положення, родинне споріднення та фармацевтичне значення.
113.	ЧЕРНА	Раїса	1924	1948	100	Вітаміни "Е" і "К".
114.	ЧЕРТИНСЬКИЙ	Казимир	1907	1950	290	Die Blüten der Kompositen in der Pharmazeutischen Praxis.
115.	ШАРАНЕВИЧ	Богдан	1917	1947	57	Вітаміни розпускальні в товщах та їх примінення.
116.	ШАРКО	Тереза	1926	1948	125	Хінова кора та її алькальоїди.
117.	ШОЛУХА	Іван	1915	1950	279	Добування й аналіза алькалоїдів (загальні методи).
118.	ШОЛУХА	Марія	1924	1950	278	Вітамін "Д".
119.	ЯНОВСЬКА	Катерина	1923	1949	224	Кальцій і фосфор підчас остеоґенези.
120.	ЯВОРСЬКИЙ	Мирослав	1919	1948	115	Примінення органічних вправ у фармацевтичній практиці.
121.	ЯНЬО-КРУК	Богдан	1919	1948	127	Правне унормування опію і морфіни.

Ветеринарні лікарі:

Ч.п.	Прізвище та ім"я		Рік народження	Рік закінчення	Число диплома
1.	БАЧИНСЬКА	Тетяна	1921	1948	132
2.	БІЛОУС	Тихон	1897	1949	239
3.	БОРИСЕНКО	Олексей	1906	1949	185
4.	ВОЗЬНЯК	Ярослав	1914	1949	238
5.	ГАРКУША	Ростислав	1912	1949	187
6.	ГРИНЧИШИН	Степан	1922	1949	236
7.	ДУБОВИК	Іван	1923	1950	295
8.	КОВАЛЕЦЬ	Ярослав	1907	1949	162
9.	КОЗАЧЕНКО	Іван	1907	1949	164
10.	КОРДУБА	Теодозій	1922	1949	189
11.	КОУДЕЛЯ	Ян	1925	1950	281
12.	КУРТ	Василь	1912	1949	188
13.	ЛЕВИЦЬКИЙ	Олександер	1917	1948	133
14.	ЛОДИНСЬКИЙ	Володимир	1917	1949	191
15.	ЛЯТУШКІН	Микола	1922	1949	190
16.	МАЛЮЦА	Мирослав	1919	1948	134
17.	МАСЛОВСЬКИЙ	Йоган	1916	1950	296
18.	НЕСЕН	Дмитро	1923	1949	193
19.	ПАНЧИШИН	Іван	1917	1949	161
20.	ПАРУБЧАК	Андрій	1916	1948	160
21.	ПОПОВИЧ	Петро	1922	1949	194
22.	ПРОКОП	Іван	1917	1948	135
23.	САС	Богдан	1919	1949	165
24.	САРАЧИНСЬКИЙ	Богдан	1905	1948	136
25.	ТЕЛІШЕВСЬКИЙ	Василь	1910	1948	163
26.	ШНУР	Михайло	1918	1948	137
27.	ЯНЧИШИН	Іван	1920	1948	148
28.	ВАВРИЩУК	Борис	1922	1949	187
29.	МАНАСТИРСЬКИЙ	Степан	1909	1949	192
30.	РОЗГІН	Василь	1921	1949	237
31.	РУДАЗСЬКИЙ	Іван	1921	1949	166
32.	ЯКИМОВИЧ	Василь	1918	1949	195

Доктори ветеринарних наук - ветеринарні лікарі:

Ч: п.	Прізвище та ім"я		Рік нар.	Рік закін.	Число дипл.	Тема дисертаційної праці
1.	ВАВРИЩУК	Борис	1922	1949	186	Сучасні методи консервації свинячого сала на Україні.
2.	ВІРЩУК	Володимир	1921	1947	3	Методи діягностики бруцильози та оцінка їх для подолання бруцильози у різних видів тварин.
3.	КІЧОРОВСЬКИЙ	Роман	1915	1948	10	Оваріотомія та її економічне значення.
4.	ЛЯШЕВИЧ	Ярослав	1916	1950	16	Сучасні методи і засоби боротьби зі слинівкою у домашніх тварин.
5.	МАЛИНОВСЬКИЙ	Василь	1912	1947	6	Матеріяли до етіології і патоґенези ботулізму.
6.	МАНАСТИРСЬКИЙ	Степан	1909	1949	192	До вивчення фастіольоза великої рогатої худоби за даними мюнхенської різні.
7.	ОСТАПЧУК	Петро	1915	1950	19	Експерименти з токсинами. (Abortus equi)
8.	РОЗГІН	Іван	1921	1949	237	Матеріяли до вивчення феномена зони затримки при серологічних реакціях.
9.	РУДАВСЬКИЙ	Іван	1921	1949	166	Порівняльна патологія лихих новотворів у тварин.
10.	СЕМКІВ	Андрій-Роман	1907	1950	20	Екстенсивність і інтенсивність інвазії при аскаридозі свиней.
11.	СЕНИЦЯ	Павло	1912	1948	11	Патогенні кокцидії свійських тварин.
12.	ТКАЧУК	Богдан	1919	1947	4	До проблеми етіології та умов неплідности великої рогатої худоби.
13.	ХАРЧЕНКО	Ростислав	1907	1948	8	Роля анаеробів в харчових струєннях.
14.	ЯКИМОВИЧ	Василь	1918	1949	195	Сучасні методи боротьби з туберкульозою великої рогатої худоби на Україні.

Дипломовані інженери - будівельники.

Ч. п.	Прізвище та ім"я		Р і к нар.	Р і к закін.	Число дипл.	Тема дипл. праці
1.	БЕРЕГУЛЬКА	Станислав	1911	1949	229	Міст автошляху і залізної дороги понад триторовою залізною дорогою.
2.	ГЛОБА	Борис	1924	1950	240	Готель в промисловому районі України.
3.	ДЕЙНЕКА	Александер	1922	1949	227	Мешканевий бльок для великого міста.
4.	КАРПІЙ	Іван	1922	1949	230	Центральна молочарня.
5.	КОВАЛИК	Роман	1921	1949	212	Малий театр на 600 місць.
6.	ЛИСКО	Олександер	1916	1950	241	Проект сталево-бетонного трилукового мосту з проміром 52,2 м для шляху І-ої кл.
7.	ПРИХОДЬКО	Константин	1911	1949	206	Проект будинку середньої школи для хлопців.
8.	СУМИК	Юліян	1913	1949	213	Залізничний двірець для малого міста з туристичним рухом.
9.	СУРИН-ТОЦКИЙ	Юрій	1921	1949	231	Дипломовий проєкт міської лазні.(з плавальним басейном для міста на 50 тис. мешканців).
10.	ТРОМСА	Володимир	1918	1949	184	Залізний міст загальної довжини 384 м, середній лук 84 м.
11.	ФРИДРИХ	Андрій	1913	1950	282	Курортний готель.
12.	ХОРОШ	Юрій	1914	1947	68	Проект житлового триповерхового будинку для 60 приватних мешканців.
13.	БОГАТЮК	Роман	1924	1953	301	Проект залізо-бетонового мосту ІІ-ої кляси о трьох просвітах.

Дипломовані інженери - економісти:

Ч. п.	Прізвище та ім"я		Рік нар.	Рік закін.	Число дипл.	Тема дипл. праці
1.	БАСЛЯДИНСЬКИЙ	Мирослав	1916	1949	207	Рахунковий плян і його роля в торговельному підприємстві.
2.	ГОЛІЯТ	Петро	1927	1949	205	Виробничі кошти в газетному підприємстві.
3.	ДЗЯДИГА	Ярослава	1916	1949	208	Вексель і його господарські функції.
4.	КОМАРИНСЬКИЙ	Григорій	1921	1950	264	Етапи розвитку сільського господарства України під большевицьким пануванням.
5.	КОМАРИНСЬКИЙ	Ярослав	1920	1949	235	Безготівкова розплата.
6.	ЛУКАВСЬКИЙ	Михайло	1908	1948	171	Підстави господарського плянування УССР.
7.	ПОКОТИЛО	Осип	1913	1949	226	Господарські взаємини України з балтійськими і скандинавськими країнами.
8.	СУЛИМА	Ярослав	1908	1952	300	Підстави електричної господарки.
9.	ТРЕМБІЦЬКИЙ	Володимир	1919	1948	81	Господарське значення українських земель в Европі та Азії по питанні створення чорноморської спільноти народів та для нової повоєнної Европи.

УКРАЇНСЬКИЙ ТЕХНІЧНО-ГОСПОДАРСЬКИЙ ІНСТИТУТ

ВІСТІ УТГІ

ОРГАН ВНУТРІШНЬОЇ ІНФОРМАЦІЇ
ПРОФЕСОРІВ, АБСОЛЬВЕНТІВ І СТУДЕНТІВ ШКОЛИ

На правах рукопису

Ч. 1 (21) Мюнхен 1958

В І С Т І У Т Г І

ОРГАН ВНУТРІШНОЇ ІНФОРМАЦІЇ ПРОФЕСУРИ, АБСОЛЬВЕНТІВ І
СТУДЕНТІВ У Т Г І.

Ч 20- 21. МЮНХЕН 1958.

З М І С Т :

Сторінка:

Докт. О. КОЗЛОВСЬКИЙ

З ПРИВОДУ ДЕЯКИХ ЮВІЛЕЙНИХ РЕВЕЛЯЦІЙ
/ продовження/*

В ч.7-8 "Вістей УТІ (липень 1957-червень 1958)" в Нью Йорку вміщено продовження статті проф.Д-ра Я.Зозулі під заголовком "Українські школи на еміграції (До 35 - річного ювілею Української Господарської Академії)". На жаль і в цьому продовженні можна зустрінути неточності,що декого можуть привести до мильних висновків.

На сторінці 6-й цих "Вістей УТІ" проф. Зозуля подає таке:

"Українська Господарська Академія в Подебрадах перед своєю ліквідацією дала почин до заснування нового типу школи, якого не було на рідних землях. Це був Український Технічно-Господарський Інститут позаочного навчання.Правний зв'язок між Академією та Інститутом був перерваний реєстрацією нової школи в міністерстві земельних справ дня 20 липня 1932 р. під ч. 86812-I/1932. Основоположником, власником і зверхньою керівною установою цієї школи була Спілка Професорів Української Господарської Академії/СПУГА/. Ця установа спочатку не була реєстрованою корпорацією. Тільки 21 жовтня 1934 року її статут був затверджений Земським урядом в Празі. Від того часу вона стала правною особою і могла вже мати права й обов'язки відносно школи"...

Перебіг подій виглядав дещо інакше. Академія за допомогою Т-ва Прихильників УГА відкрила УТГІнститут в 1932 р., як свою установу (прибудівку) і тому основоположниками УТГІ треба вважати ці дві інституції, а не Спілку Професорів УГА, яка в 1932 році не існувала.

З реєстрацією Інституту в Міністерстві Хліборобства 20 липня 1932 р. "правний зв'язок" між Академією та Інститутом" не тільки не був перерваний, а якраз вродився і затіснився,бо статут Інституту мав характер додатку до статуту Акдемії,Ректор,Проректор та Декани Академії автомат[illegible]

\+ Див.ч.19-20"Вістей УТГІ" за 1957 р.

тично виконували ті ж уряди в Інституті, лише уживаючи при документації статутових титулів УТГІ (Директор, Заступник директора, Керівники Відділів і т.д.) Спілка Професорів УГА появилася на світ аж в жовтні 1934 р. після того, як стало ясним, що дні Академії почислені, а формальне "приєднання" Інституту до Спілки сталося аж 6 липня 1935 року (див. декрет Міністерства Хліборобства ЧСР. від 6 липня 1935 р.ч. 57.015)

В тій кризі, яка повстала для подєбрадського осередку в р.р. 1927-1935 намічалися три виходи із положення:

1/ старатися про збереження фірми Академії, як школи, хоч і нечинної в своїх основних завданнях, а в цей час скерувати всі зусилля академічного апарату на організацію і розвиток УТГІ позаочного навчання, як установи Академії. (Цю думку підтримував теж Головний Державний Інспектор всіх хліборобських шкіл і великий приятель Академії проф. Ф. Чванчара.)

2/ Подбати, щоби Міністерство Хліборобства, під виключним доглядом і на утримані якого Академія в той час перебувала, внесло УТГІ до реєстру підлеглих йому шкіл, як самостійний шкільний заклад, для чого малоби затвердити його новий статут. (Думка декого з членів Т-ва Прихильників УГА.)

3/ Не намагатися зі збереженням фірми Академії, бо, мовляв, це річ проблематична, а може навіть для справи некорисна, за підвести нові правні, а головне матеріяльні підвалини існування і збереження подєбрадського культурного осередку (проф. Б. Іваницький).

Цей третій напрямок переважив, а відсіль і прийшло до організації Спілки Професорів УГА, яка мала заступити в дальшому "статутово несамостійному" Інститутові його дотеперішнього умандатованого зверхника- Академію.

Такий вихід із положення мав свої плюси і мінуси. Одним із плюсів - це була легка процедура затвердження владою ЧСР статуту Спілки Професорів, бо мова йшла не про шкільний заклад. До мінусів належить віднести ту обставину, що Інститут з "приєднанням" до Спілки Професорів в

1935 р. опинився, як шкільно-навчальний заклад в повітрі; бо статут Спілки Професорів був зареєстрований Міністерством Внутрішніх справ ЧСР.(а не підлеглим йому Земським Урядом, як це мильно пише проф. Зозуля), яке в своїй структурі не мало шкільного відділу, а Міністерство Хліборобства, яке такий відділ мало, з" приєднанням" Інституту до Спілки, викреслило його із списків своїх шкіл.+)
Можна погодитись з твердженням проф. Зозулі, що УТГІ подебрадського періоду в силу обставин переходового часу"не був високою школою в повному розумінні", все ж таки Високошкільні Фахові Відділи УТГІ(Економічно-Кооперативний, Висока Школа Політичних Наук) давали знання безумовно вище середнього ступня, а з часом, колиб не прийшло до світової завірюхи, то він був би свої навчальні методи удосконалив, а в парі з тим і титули, як це було з Академією,подібно, як сподівається досягнути цього і УТІ в Ню Йорку.

Далі проф. Зозуля нотує таке:

" в Подебрадах були залишені основні архіви, бібліотека і заморожені німцями гроші в банках.Все це полишено під догляд ліквідаційної комісії, яка мала уповноваження зберегти те майно для УТГІ, якщо обставини складуться так, що він повернеться назад до ЧСР, або перевести ліквідацію" (Стор 6 "Вістей УТІ")

+)Власне про Інститут в статуті Спілки нічого не згадується,а "приєднання" його відбулося,нав'язуючи на §4 статуту СПУГА, в якому сказано,що"Спілка має право організувати різні курси-фахові й загально-освітні,також бібліотеку, читальню, закладати школи і науково-досвідні станції, видавати книжки і часописи."
Зрозуміло, що для відкриття і провадження школи, хоча б і приватної, треба мати ще ліценцію від компетентного. уряду, який мав би провадити інспекцію школи. Цієї ліценції Спілка не мала і тому Інститут, як шкільно- навчальний заклад, опинився в повітрі.

В Подебрадах було залишено все, бо те, що було вивезено, в порівнянні з тим, що було залишено, є ніщо. Архівно - Бібліотечна Комісия, залишена в Подебрадах для догляду за майном , не мала ліквідаційних уповноважень, а мала доручення передати ключі від приміщень Інституту Подебрадському Музею, але Комісия цього не виконала і замість того передала ключі місцевому чеському Революційному Комітетові. Наслідки цього були такі, що поки Музей вмішався до цієї справи, багато з майна було розтягнуто та знищено. Належні ж Інститутові гроші в банках не були заморожені німцями і Дирекция Інституту могла їх вивезти, але не вивезла, бо Директор проф. С. Комарецький сподівався скоро повернутись до Подебрад і тому вивіз лише 200.000 корон, а 400.000 корон лишив в банках і вони так само "замерзли". x)

Проф. Фролов не був, як пише проф. Зозуля, вивезений совєтською військовою владою, а сем ще в 1941 році за німецької окупації виїхав як вчений дорадник цукрової промисловости до Києва і вже звідтам не повернув до Подебрад, були чутки що в 1945 при відвороті з України загинув.

Так само не точно проф. Зозуля подає правний стан УТГІ в Баварії, коли пише:

" Декрет Губернатора відновив статус, що існував у момент виїзду з ЧСР до Баварії. Це означало,що СПУГА почала діяти, як посідач права на УТГІ, а поруч із тим ожили всі академічні органи школи: Дирекція, Сенат, Проф. Рада і т.д."(Вісті УТІ" стор. 8 xx)

x) Докладно про це все подано в моїх спогадах-"Український Технічно - Господарський Інститут за німецької влади", надрукованих в квартальникові Українського Національного Музею в Онтаріо, Каліфорнія" На слідах, ч.2 та 3 за 1956.

xx) В примітці на стор.7 "Вістей УТІ" проф Зозуля подає про "драматичні" обставини, при яких полковник Я. Поспішіль "зацікавився існуванням УТГІ і тут же прибоіцяв леґалізацію Інституту" В протоколах численних засідань Сенату того часу нотовано кожний крок в напрямі леґалізації Інституту, але про цей випадок не сказано ні слова.

Фактичний перебіг подій як це записано в протоколах Сенату Інституту, дещо відбігає від поданого проф.Зозулею. А там записано таке:

Першим кроком Сенату після відновлення його чинности і поповнення кооптованими членами(увійшли професори- Іваницький, Шрамченко і Доманицький) було рішення дня 18 червня 1945 року в справі осідку Інституту. Було визнано, що Шлятлінґ таким місцем бути не може, бо це є маленьке містечко, де нема жадних бібліотек, як і нема помешкань ні для самого Інституту, ні для його персоналу. Намічено таким місцем Реґенсбурґ і уповноважено Дирекцію з'ясувати можлрвости - життя, праці й здобуття відповідного приміщення.

27 червня проф. Комарецький подав Сенатові інформації про свою подорож до Реґенсбурґа. В Реґенсбурзі організовано Український Комітет на чолі з о. Богданом Ганушевським Культурно - Освітним референтом Комітету є о. Катрій. Оба вони поставилися до акції УТГІ з великою увагою й прихильністю. На їх пораду від імени Дирекції було подано прохання і, дякуючи їх інтервенціям, одержано дозвіл від Мешканевого Уряду на приміщення із 5-ти кімнат. Отже Інститут зможе перебратися до Реґенсбурґу, щоб продовжати підготовчу працю для відновлення шкільно-навчальної чинности. Також на пораду о. Б. Ганушевського зголошено в Американському Військовому Управлінні прохання про прийняття делеґації від УТГІ.

Ця делеґація в складі проф.С. Комарецького, проф. Б. Іваницьконо та проф. Доманицького в супроводі о.Богдана Ганушевського, як голови Українського Комітету, мала дня 28 червня 1945 року авдієнцію у Военного Ґубернатора Горішної Баварії та Долішного Пфальцу полковника Яроміра Песпіміля і одержала від нього зацитований проф. Зозулею дозвіл на відновлення діяльности Інституту.Але дійсне правне обличчя Інститутові придав не так згаданий декрет, як статут УТГІ, вироблений правничою комісією Сенату в складі проф. А. Яковліва, проф. Л. Шрамченка і секретаря О. Козловського під наголовком-"Статутарні засади чинности Українсь-

кого Технічно - Господарського Інституту," який був прийнятий Сенатом дня 1 липня 1945 р. Цей статут в перекладі на англійську мову був поданий полковникові Я. Носпішільові і ним додатково прилучений до раніш поданого йому меморандому. Згідно з цим статутом, схваленим Сенатом ще в Плятлінґу, деклярувалося, що "Український Технічно- Господарський Інститут є Українською Високою Політехнічною Школою" і що він "провадить навчання в мові українській, а то як методою авдиторною x), так і позаочною". Цим статутом відновлено назву "Професорська Рада" (замість "Педагогічна Рада" старого статуту), Факультети замість Відділи, титули Ректор, Проректор, Декани - замість Директор, Заступник Директора, Керівники Відділів і т.д.

Таким чином Інститут ще до відновлення фактичного навчання в Баварії вже мав новий статут с а м о с т і й н о ї ш к о л и, якою керує як зверхній орган її Професорська Рада і який мав в цьому ж статуті визначеного свого ґаранта фінансового - Товариство Прихильників УТГІ. Про спілку Професорів УГА в цьому статуті не було нічого сказано. І лише пізніше, а саме дня 6 грудня 1945 р. Сенат приймає, випрацьований проф. Б. Іваницьким в розвиток і пояснення згаданого статуту - "Реґулямін УТГІ", в розділі 3, §§ 9 і 10 цього Реґуляміну було написано що СПУГА є основоположником, власником і зверхньою керівною установою для "Українського Технічно- Господарського Інституту", а також, що " СПУГА діє на основі свого статуту з дня 21 жовтня 1934 р.", тобто затвердженого Міністерством Внутрішних справ ЧСР.

Що Спілка Професорів не була основоположником УТГІ ми вже зазначили вище. Але вона й не була виключним власником УТГІ, бо її власництво було обмежено співвласництвом одного із дійсних основоположників Інституту і фінансового ґаранта - Товариства Прихильників УГА, що пізніше було переіменовано в Товариство Прихильників УТГІ. Про це співвлас-

----

x) Підкреслено в ориґіналі.

ництво між Ректоратом Академії і Товариством Прихильників УТГІ ще в Чехії була підписана умова і один із артикулів цієї умови становив, що без згоди Товариства Прихильників Інститут не сміє бути ліквідований.

Отже в статуті Інституту, поданім полковникові Я. Поспішольові, який статут є і до сьогодні діючим і основним документом(його проф. Зозуля чомусь не вмістив в Збірникові " Правил, програм та плянів навчання") про Спілку Професорів та її правне відношення до УТГІ нічого не сказано і про це пізніше Сенат і Професорська Рада Інституту по власному почину записали до Реґуляміну УТГІ, який полк. Я. Поспішольові не був поданий. Йдучи цим шляхом ці органи Інституту можуть §§ 9 і 10 Реґуляміну нині скреслити, як анахронізм.

Кінцево про УТГІ проф. Зозуля пише:"Після того, як Німеччина дістала повну суверенність, німецький уряд залишив для УТГІ американський дозвіл у силі. Це сталося тому, що УТГІ не має за собою ніяких неґативних дій."

Це теж не зовсім точно. Ще в Реґенсбурзі на пораду культурно-освітного референта Военного Губернаторства капітана Гемільтона Ректорат перевів всі формальности, щоб Інститут був зареєстрований Баварським краєвим Міністерством Освіти, як високошкільний заклад, і Інститут навіть одержував від цього Міністерства грошеві допомоги.

Також ледви чи можна погодитись бездискусійно з твердженням проф. Зозулі, коли він пише таке :

" УГА-УТГІ-УТІ стоять в одній лінії і,помимо деяких різниць у їх правних основах, викликаних обставинами часу, представляють собою ту саму високошкільну Інституцію. З них найширші права має УТІ, а найвужчі УГА. Між ними стоїть УТГІ."

Незаперечно спільним явищем всіх трьох шкіл є, що вони, як приватні заклади, не можуть виказатися блискучими матеряльними достатками. Але кожна з них є продуктом обставин своєї доби. І тому твердити категорично, що

найширші права має УТІ, це - в меншій мірі - річ погляду й замилування. Я, наприклад, в цьому випадкові віддавби пальму першенства якраз Академії, в проміннях якої купаються і УТГІ і УТІ.

60 - РІЧЧА ПРОФЕСОРА ЕВГЕНА ВЕРТИПОРОХА

17 квітня ц.р. обходив проф.Евген Вертипорох, наш б.декан фармацевтичного факультету 60-річчя своїх уродин і при тому 30-річчя наукової та педагогічної праці. З цієї нагоди хочемо подати декілька дат з життя Ювілята, як рівнож подати список наукових праць,щоб хоч в цей спосіб відзначити цей життєвий шлях Ювілята з так великим науковим дорібком.

По Визвольній війні, в якій Ювілят брав участь як старшина Української Галицької Армії,в 1921 році записується на хемічний факультет Української таємної Політехніки у Львові. В 1922 році переноситься на Високу Технічну Школу в Данціґу, де продовжує свої хемічні студії і в році 1926 закінчує студії з відзначенням,як дипломовий інженер хемії.В часі студій брав активну участь в студентському житті, як член товариства "Основа", в хемічному гуртку"Смолоскип",який зорганізував,та в ордені "Залізна Острога".

Професор Альфред Вогль звернув увагу на Ювілята вже в часі студій і заохотив його працювати науково, поглиблювати свої хемічні знання,до якого Ювілят мав замилування вже на ґімназійній лавці. Ця спонука проф. Вогля до наукової і дослідної праці надала життєвий напрям Ювілятові.Проф. Вогль запрошує його на асистента при катедрі хемії(1925 р). З початку працює Ювілят під кермою і вказівками свого професора а опісля самостійно над обраною ділянкою розслідження каталітичного ділання галоґенідів алюмінія при органічно-хемічних реакціях-(реакція Фрідель Крафтса.)В 1929 році осягнув Ювілят ступінь доктора технічних наук,складаючи з відзначенням іспит і обороняючи свою першу наукову працю з обраної ділянки а це"Ділання алюмінієм хльоріду на бензотрихльорид". На підставі помірів проводження струму і пересування йонів (Ueberfuehrungsmessungen в неводних розчинах броміду алюмінія вдалось пояснити теоретично реакцію Фрідель Крафтса. Як пише нам Юві-

лят, правдоподібна нормальна реакція Фрідель Крафтса започатковується в цей спосіб, що творяться третинні комплексні сполуки, що проводять струм, в яких органічна галоґенова сполука творить частини Сольвату, а реагуючий з нею вуглеводень є вбудований в комплекс довкола галоґеніду альмінія. Головні реаґуючі складники знаходяться в катйоні бензотрихлору під впливом $AlCl_3$ дає нормальні продукти кондензації, себто ґрупа CCl_3 спрямовує додання слідуючої молекули з позиції мета / 1,3 /, або

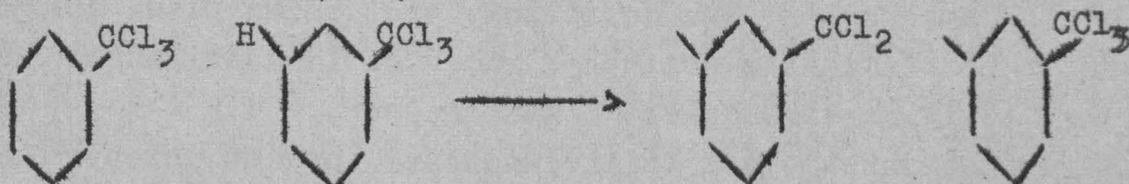

мета-діхлорометиль-дифенільдіхлорометан. Бензольхлорид і бензольхлорид дають нормальну реакцію при сильному розрідженні нітробензолем , зниженні температури і ужиттю 1/100-2/100 моля $AlCl_3$

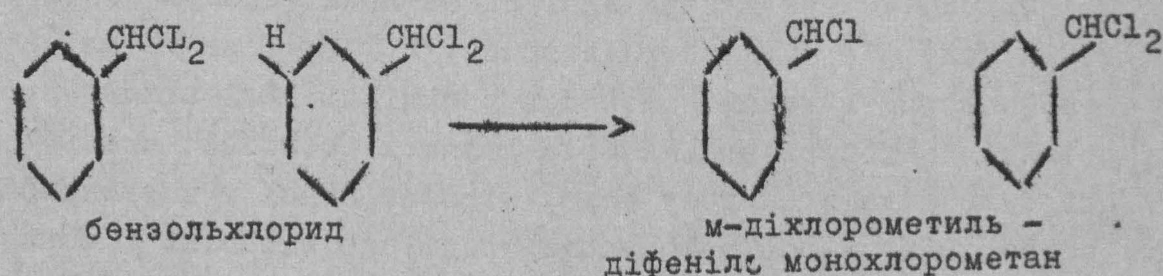

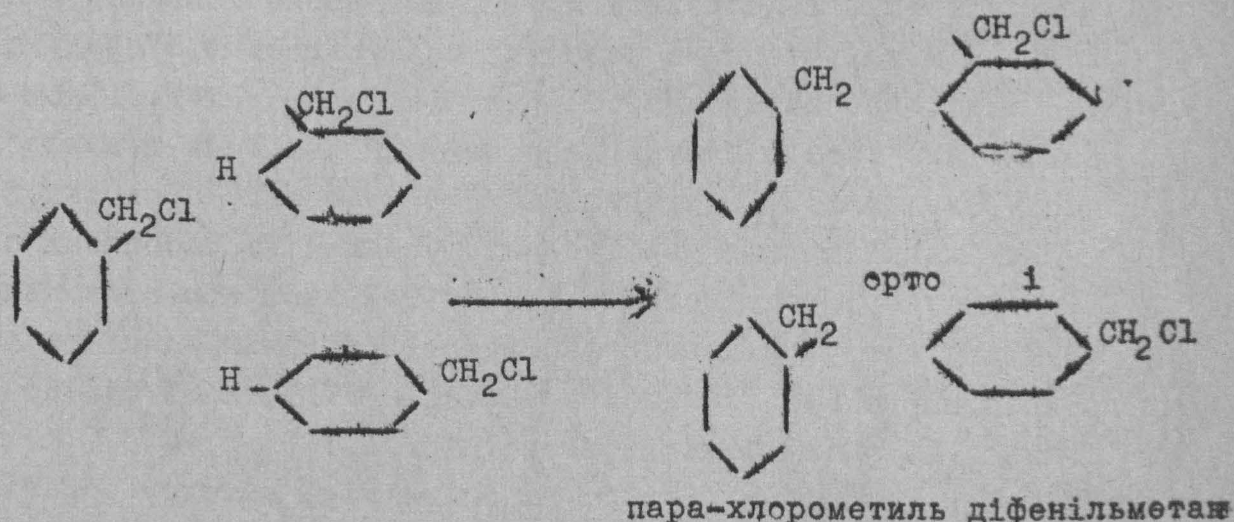

Крім хльориду і алюмінія броміду розслідив діяння інших хльорідів металів $FeCl_3$,$ZnCl_2$, $BeCl_2$ в реакції Фрідель-Крафтса, як теж перевів численні поміри проводження струму в неводних розчинах: алькильхльориди, кислотні хльориди $AlCl_3$, і $AlBr_3$ $FeCl_3$ Алькоголі,етери,алькильхльориди,альдегиди, кетони, нітрилі з $TiCl_4$, $SnCl_4$, $SiCl_4$ Ароматичні вуглеводні як бензоль реаґують під впливом $AlCl_3$ вcase взглядно $AlBr_3$ по довшому часі даючи різні сполуки як: феноль/кисень з повітря/, діфеніль і діфенільциклогексан, фенільциклогексаноль і циклогексен.
Крім цего перевів наш Ювілят численні досліди хльорування аліфатичних і ароматичних вуглеводнів в присутности каталізаторів.Хльорування похідних толуолу,що мають хльор в бічному ланцусі/ - CCl_3,-$CHCl_2$,-CH_2Cl / виказало,що заміна хльору на флюор, не зміняє вислідів реакції. Дальше розслідив, що при хльоруванні ароматичних сполук в присутности йоду або антимонтрихльориду / $SbCl_3$/ як каталізаторів, повстають головно монохльоропохідні. Аліфатичні вуглеводні заховуються інакше.З дальших дослідних праць требаб було згадати синтезу естру пірофосфатної і цитринової кислот. Цікаві теж рефератові праці про вітаміни і гормони в українській і польській мовах, а недавно появилась в англійській мові коротка розвідка про улішення в продукції інсуліни./Проседінґс Мат.Природн.Лік.Секції НТШ/.Рівнож писав Ювілят богато статей на різні хемічні теми,які появлялись в колишніх "Технічних Вістях" у Львові, а як теж в многих канадійських українських журналах та часописях на різні наукові теми головно хемічні. Рівнож помістив цінну розвідку про українських фармацевтів в Батьківщині та історичний нарис про Українську Фармацію УТГІ, який був поміщений в збірнику Канадійського НТШ за 1955 рік.
В 1933 році проф.Вогль йде на емеритуру, катедру органічної хемії в Данціґу перебирає проф. Бутенандт, Ювілят стає його асистентом і зь ним співпрацює до 1934 року. З причин політичних подій, які заіснували на Данціґській Високій Технічній Школі в наслідок охоплення влади націоналсоціялістами, Ювілят не міг габілітуватися на доцента і в наслідок цего

покидає Данціґ, повертається на Батьківщину. Там починає працювати в рафінерії нафти Габера в Станіславові.Згодом запрошує його проф.Пілат на асистента Політехніки у Львові при катедрі нафтиТут починає Ювілят досліджувати нафтові сполуки, але рівнож через політичні умовини мусить покидати львівську Політехніку.Наукове Товариство ім.Шевченка обирає в 1936 році Ювілята дійсним членом.
Ювілят дістає запрошення до Варшави до хемічно-фармацевтичної лябораторії Кляве, де орґанізує дослідчо-науковий відділ і там опрацьовує нові препарати гормонів і вітамін. 32 препарати -екстракти з печінки, дріжджеві препарати, орґанізує також відділ продукції інсуліни. З початком другої світової війни переходить Ювілят на керівника хемічно-фармацевтичної фабрики Мафоль у Кракові.В часі німецької займанщини українських західних земель переїздить до Львова і тоді запрошують його на професора лікарської хемії на львівськім університеті а вглядно тоді вже інституту, а опісля вибирають Ювілята деканом Фармацевтичного Інституту. Воєнні події змушують Ювілята покидати Львів і Батьківщину і йти на Захід.Ювілят опиняється по довгій мандрівці в Мінхені і в 1946 році стає професором хемії на УНРРА університеті.В 1947 році орґанізує при Українській Високій Політехнічній Школі в Мінхені фармацевтичний факультет і стає деканом того факультету. В тому часі орґанізує товариство українських інженерів і техніків і стає головою товариства.Осінню 1948 року переїздить на стало до Канади до Торонта і там працює як хемік дослідник у фірмі Шатлеворт. В тому часі починає орґанізувати Канадійський Відділ Наукового Товариства ім. Шевченка, стає головою тогож Відділу Канадійського НТШ, що зараз є автономним.Орґанізує наукові з'їзди НТШ, стає співосновником товариства Інженерів Канади де рівнож обирають його головою. В році 1955 покидає Ювілят фірму Шатлеворт, та переходить на асистента Торонтського Університету і в кінці в 1956 році запрошують Ювілята на професора хемії Технольоґічного Інституту Райсена в Торонті.
Подаємо список друкованих праць Ювілята:

1.) <u>A.WOHL und E.WERTYPOROCH</u>

"Aktion der $AlCl_3$ auf Benzotrichlorid "Lieb.Ann. 481. 30-42 (1930)

2.) <u>E.WERTYPOROCH</u>

"Die Leitfähigkeit von $AlBr_3$ in nicht wässerigen Lösungen."
B.64 1357-69 (1931)

3.) <u>A.WOHL und E.WERTYPOROCH</u>

"Über Friedel Craftsiche Reaktion
B.64 1367-69 (1931)

4.) <u>E.WERTYPOROCH und A.FARNIK</u>

"Die Einwirkung von $AlCl_3$ auf Benzol und Benzylochlorid"
Lieb. Ann. 491, (265-273) 1931.

5.) <u>E.WERTYPOROCH</u>

"Über Kernchlorierung von Tolnol Derivaten"
Lieb. Ann. 493, 153-165 (1932)

6.) <u>E.WERTYPOROCH und T.FIRLA</u>

"Über die Leitfähigkeit von $AlCl_3$ in nicht wässerigen Lösungen"
Z.phys. Chem. (A) 162, 398-414 (1932)

7.) <u>E.WERTYPOROCH und T.FIRLA</u>

"Über Reaktionsmechanismus von Friedel-Crafts'schen Reaktion
Lieb. Ann. 500, 287-295 (1933)

8.) <u>E. WERTYPOROCH</u> ~~Paraffine~~

"Über die Chlorisierung von Paraffinen
B.66 732-739 (1933)

9.) <u>E.WERTYPOROCH</u> (mitgearbeitet I.Kowalskyj und A.Roeske)

"Eisenchloride und andere Metallchloride in der Friedel-Craft'schen Reaktion.

10.) <u>E.WERTYPOROCH und A.SAGEL</u>

" Die Einwirkung von $AlCl_3$ und $AlBr_3$ auf Benzol "
B.66, 1306-1312 (1933)

11.) <u>E.WERTYPOROCH und KIEKENBERG</u>

"Über Pyrophosphorsäure Esters von Citronensäure"
Pract. J. 268, 8-14 (1934)

12.) <u>E.WERTYPOROCH und I.KOWALSKYJ</u>

"Über die Leitfähigkeit von Eisenchlorid in nicht wässerigen Lösungen"
Z.phys. Chem. (A) 166, 2o5-218 (1933)

13.) E.WERTYPOROCH und B.ALTMANN

"Über die Leitfähigkeiten von Titan-Zinn und Silicium Chloride in nicht wässerigen Lösungen."
Z.phys. Chem. (A) 168 1-30 (1934)

14.) E.WERTYPOROCH und E. ADAMS

"Über die Leitfähigkeit von $AlBr_3$ in nicht wässerigen Lösungen."
Z.phys.Chem. (A) 168, 31-44 (1934)

15.) E.WERTYPOROCH und A.SIBER

"Über die Leitfähigkeit von $AlCl_3$ und $AlBr_3$ in nicht wässerigen Lösungen"
168, 122-134 (1934) Z.phys. Chem.

16.) E.WERTYPOROCH

"Aparat do frakcjowanej destylaciji"
Acta polonia pharm. 2, 299-300 (1938)

II.)

Chemische Zentralblatt праці реферовані,як також:

1.) E. WERTYPOROCH
"Leitende Komplexe in organisch - chemischen Reaktionen"
Naturforsch.Gesellschaft in Danzig XIX (1933) 105-109

2.) Е.ВЕРТИПОРОХ
"Про реакції з хльоридом алюмінія"
НТШ.Львів Мат.Прирд.Лікарський Збірник XXX 39-45 (1934)

3.) E.WERTYPOROCH
"Hormone seksualne"
Nowa Terapija No 10 1-22,(1935) Warszawa

4.) Е. ВЕРТИПОРОХ
"Вітаміни"
Український Медичний Журнал,Львів XУ 179-88 (1937)

5.) E.WERTYPOROCH
"Hormony"
Moderna Farmacja Warszawa No 3-4 (1-59) 1937

6.) Е.ВЕРТИПОРОХ
"Металі як каталізатори в органічно хемічних синтезах"
НТШ.Збірник Мат.Прир.Лік.Секції Львів XXXII (1938)

7.) E.WERTYPOROCH
"Witaminy"
Moderna Farmacja Warszawa NoI 1-54 (1938)

8.) E.WERTYPOROCH
"Improuvment of industrial Method of Insulin -production" (1938-1939)
Proceedings of Shevchenko Scientific Sociaty
New York 1953 (15-18)

9.) E.WERTYPOROCH
"Leitende Komplexe bei organisch-chemischen Reaktionen2
Scientific Reports -Wissenschftliche Berichte N44
(1957)

Про праці Ювілята є також згадка в :

P.H. GROGGINS:

"Unit Processes in Organic Synthesis"

(Washington) 193 pages 387,780,781

Книжка : E.Earl ROYALS: "Advanced Organic Chemistry" стор: 469.

Крім цего друкованого дорібку,що ми могли зареєструвати, хотілиб ми ще згадати про ті сотні вихованків Ювілята, що мали нагоду слухати і слухають викладів,засвоючи собі хемічне знання,яке так приступно вміє подавати Ювілят. Складаємо побажання дорогому Ювілятові дальших успіхів на добро і славу української науки,щоб в поному здоров'ї міг збогачувати скарбницю української технічної науки.

Ювілейний Комітет при Н.Т.Ш.-Торонто,улаштував в суботу 6 грудня 1958 Ювілейне Приняття у честь проф.Д-ра Евгена Вертипороха для відзначення Його 30-річчя наукової праці і 60-річчя життя. Ректорат вислав до Ювілята привіт:

Вельмишановний і дорогий Пане Професоре!

Довідавшись дещо запізнено про урочисте святкування Вашого 60.-ліття та 30.-ліття Вашої наукової діяльности, спішимо надіслати Вам в іменні нашого Інституту і Його персоналу найкращі побажання до дальших літ Вашого життя і Вашої цінної наукової діяльности.
Все з приємністю згадуємо про нашу співпрацю з Вами за часів перебування Вашого між нами, тут в Европі і тішимо себе надією, що наш звязок з Вами і співпраця продовжуватиметься і надалі, хоч нас у просторі ділить океан.
Бажаємо Вам ще багатьох сонящних днів у Вашому життю, а головно кріпкого здоровля і сил потрібних для праці, що Вам приносить задоволення, а українській громаді і її справі-користь.
Дай Вам Боже

МНОГАЯ Л І Т А !

Доц.Інж. І.ШАБЕЛЬСЬКИЙ
Секретар Сенату

Проф.Др.Др. П.САВИЦЬКИЙ
Ректор.

Що писали про нашу Школу тому десять років:

"В І С Н И К О С Е Л І " орган Управи української оселі в Реґенсбурзі,ч.19-20(63-64) Реґенсбурґ, неділя 30 травня 1948 Р. Рік ІІ.:

З ЖИТТЯ УТГІ

(в серрдині відзнака інженерів-абсольвентів УГА)

Дня 16.5 1922 року засновано першу українську політехніку: Українську Господарську Академію,знану під теперішньою назвою Український Технічний- Господарський Інститут(УТГІ) День 16 травня святкується в УТГІ щорічно як Академічний День,святкують його й бувші вихованці Школи, об'єднані в Товаристві Інженерів-Абсольвентів Української Господарської Академії. 26-ту річницю святкували цього року в УТГІ з особливою сердечністю. Напередодні 15.5. Товариство Інженерів-Абсольвентів УГА започаткувало свій ІІІ з'їзд святочним відкриттям, яке присвячено 70-літтю Ректора УГА-УТГІ проф. Д-р г.к. Борисові ІВАНИЦЬКОМУ.По відкритті з'їзду й по відспіванні студентським хором"Ґавдеамус", голова товариства інж. ШАБЕЛЬСЬКИЙ у сердечних словах привітав Ювілята, як видатного українського вченого та активного учасника наших національно державних визвольних змагань.Відтак Ювілят очолив почесну Президію, зложену з членів Сенату Школи. По вшануванні памяти померлих, виголосив привітання представник інженерів-абсольвентів УГА, випуску 1928 р. інж. В. БИБИК, який підкреслив вдячність ювілюючого випуску для Ювілята, та професури Школи, що мимо тяжких умов виховала й виховує дальший кадр українських фахових сил. Ректор проф. Борис Іваницький у своїй промові, згадав колиску Школи, Подебради, стверджуючи, що дух і традиції Школи є живі й тут та підкреслив важливість звязку й співпраці вихованців УГА-УТГІ зі своєю "АЛЬМА МАТЕР".
З'їзд привітав також голова Товариства співробітників УТГІ, Др.інж. Е. Приходько. Наспіло богато привітань від організацій, чолових осіб громадськости, професорів та вихован-

ців Школи з різних країн. Член Управи Товариства, інж. Г. Денисенко, зачитав програмовий реферат Управи Товариства. Святочна частина з'їзду була закінчена відспіванням студентським хором та присутніми національного гимну.
Дня 16.5., в авлі УТГІ відбулася святочна Академія, при чисельній участи професури, студентів, абсольвентів Школи, представників організацій, гостей та запрошених представників чужинецького наукового світу, та врочисте засідання пленума НАУКОВОГО СЕКТОРА УТГІ з нагоди 70-ліття Ректора УТГІ, проф.Д-ра г.к. Бориса ІВАНИЦЬКОГО. Виголошено наступні доповіді:

Проф. В. ДОМАНИЦЬКИЙ :"Роля проф.Д-ра г.к. Бориса Іваницького в науці про український ліс".
Проф.Д-р г.к. Б.ІВАНИЦЬКИЙ:" Українське лісівництво".
Проф. Г. МАКІВ:" Проблема полезахисного залісення в степу України".
Доц.П. НІКІТИН:" Стан лісового господарства на Україні".
Проф.Інж. М. ЗАЙЦЕВ :"Новини з хемічної технольоґії дерева".
Проф. В. ПАНАСЕНКО: Кінцеве слово.

В одній зі заль гості мали можливість оглянути виставу фотографій і документів та видань Школи, яку уладило Товариство Інженерів-Абсольвентів УГА-УТГІ.
Вистава дала образ життя й праці Школи за 26 літ еї існування."

Х_Р_О_Н_І_К_А_:

До Бібліотеки УТГІ надіслав прфф.Др.Інж.Микола ЗАЙЦЕВ відбитку Його друкованої праці в:

"The JOURNAL of the AMERICAN OIL CHEMITS' SOCIETY"

September 1958 Issue, Vol.XXXV, No.9. pp.475-477

під наголовком: "Hydrogenation of Fatty Oils with Palladium Catalyst.'
I Hydrogenation of Castor Oil."

З нагоди Конґресу Українських Інженерів ЗДА і Канади, що відбувся з початком вересня ц.р. в Ню Йорку, Ректорат вислав привіт такого змісту:

Хвальна ПРЕЗИДІЯ

Другого З'їзду Українських Інженерів
Північної А М Е Р И К И

НЮ ЙОРК, Н.Й. ЗДА.

Високоповажані Пані і Панове!

Приємно нам було довідатися з надісланого нам запрошення, що відбуцаєте Ваш Д Р У Г И Й З'ЇЗД. Сердечно дякуємо за память і увагу до нашої єдиної УКРАЇНСЬКОЇ ВИСОКОЇ ПОЛІТЕХНІЧНОЇ ШКОЛИ, яка, нажаль, о це вже 37-мий рік мусить існувати в ЧУЖИНІ.

Підчас перебігу Вашого Хвального З'їзду перебуватимемо як все духом з Вами.

Бажаємо успішного переведення змістовної програми З'їзду, а всім учасникам Його всего найкращого.

Просимо приняти запевнення в правдивій пошані до Вас та залишаємося

з академічним привітом

Доц.Інж.І.ШАБЕЛЬСЬКИЙ
Секретар Сенату

Проф.Др.Др.П.САВИЦЬКИЙ
Ректор.

На конгресі Українського Християнського Руху, що відбувався 17-21. вересня 1958 р. в Бельгії в Брукселі на світовій виставі в папським павільоні "Цівітас Деї" , Доц.Інж. Дамян Пеленський передав привіт від Ректорату нашої Школи, рівнож репрезентував Її на офіційному принятті у Високого Комісара Павільону "Цівітас Деї".

На цьому Конґресі виголосив доповідь на тему :"ЕКОНОМІЧНІ ПІДСТАВИ ОБ"ЄДНАНОЇ ЕВРОПИ",- Декан Економічного Факультету УТГІ,Професор Інж. Євген Ґловінський.

В днях 18-19. жовтня 1958 р. відбулася в Нью Йорку, в приміщеннях Товариства Українських Інженерів в Америці, III. Товариська Зустріч Абсольвентів Української Господарської Академії - Українського Технічно-Господарського Інституту. На зустріч завітали також Панове Професори: Борис Мартос, Василь Іваніс,і Володимир Січинський. Зустріч пройшла в милій, товариській атмосфері.

В Бюлетені ч.6, Контактного Комітету Абсольвентів УГА-УТГІ, що виходить під редакцією Лект. О.Козловського поміщено звернення про вшанування сл.пам. абсольвента і доктора УГ Академії Леоніда Мосендза, який помер в 1948 р. в Швайцарії. Ініціятивний Комітет, який очолює Проф.Інж. Василь Іваніс, задумує видати віднайдений рукопис Покійного під наголовком: "Останній Пророк", рівнож і ще інші недруковані поезії та новелі.

Звертаємося до всіх наших Колеґ піддержати цю акцію, щоб в цей спосіб ми могли також спричинитися до вшанування нашого найздібнішого і таланавитого абсольвента.

Редакція Бюлетеня пише: " Покійний Абсольвент Академії, інженер -технолог , Др. технічних наук Л.М.Мосендз був одним з найталановитіших студентів нашої Академії : добрий хемік, поет, повістяр, критик, публіцист і гуморист. На жаль ще за студентських часів почала підточувати Його организм тяжка хороба і 13 жовтня 1948 року він передчасно - на 51-му році свого життя - помер в одній із туберкульозних санаторій у Швайцарії."

Заходи до видання літературної спадщини Леоніда Мосендза можемо лише вітати.

ТРИБУНА АБСОЛЬВЕНТА

З приводу статті лектора УТГІ О.Козловського під заголовком "З приводу деяких ювілейних ревеляцй"/Див."Вісті УТГІ" ч.19-20,1957/ ми одержали від абсольвента Української Господарської Акдемії інженера-гідротехніка М.Фещенка-Чопівського "Спогад з часів 1922/23 р.р.",який вміщуємо без змін,але з додатком корстких вияснень лект. Козловського.Редакція "Вістей УТГІ" відкриває окремий відділ, в якому радо буде вміщувати спогади абсольвентів з часів їх студій,які можуть бути причинкамм до історії УГА-УТГІ, /та інщі дописи/,але розуміється,коли ці спогади будуть мати своєю метою досягнення об'єктивої істини і написані без персональних анімозій.

Редакція

СПОГАДИ З ЧАСІВ 1922-1928 р.р.
коли УГА в Подєбрадах відділювалася від Українського Громадського Комітету в Празі.

В ч.19-20/1957/"Вістей УТГІ" п.лект. О.Козловський в своїй статті"З приводу деяких ювілейних ревеляцій" цілком слушно став в обороні позиції Української Господарської Академії в Подєбрадах при її відділенні від Українського Громадського Комітету в Празі в 1922-23 р.р. Однак, відповідаючи п.Д-ві Зозулі на його статтю"Українські Школи на еміґрації" п. О.Козловський не зовсім вірно накреслив моменти відділення Академії. Не маючи статті Д-ра Зозулі, ані "Вістей УТГІ",в котрих друкуються"витяги" з денника голови Українського Громадського Комітету в Празі М.Ю.Шаповала, не можу,зрозуміла річ,писати на тему статті Д-ра Зозулі,тому хочу подати декілька моментів,котрі залишились в пам'яті, за часи 1922-23 р.р. і оці будуть доповненням до того,що пише п. О.Козловський.

Коли в 1922 році в таборах інтернованих в Польщі стало відомим про відкриття Академії в Подєбрадах, як рівнож про можливфсть продовжувати освіти в чеських Високих Школах в Празі, вояки всілякими способами потягнулись в Чехію. Виїзд цей відбувався досить планомірно.Військове командування уділювало бажаючим довготермінові відпустки, а Міністерство Освіти в Тарнові видавало посвідки про їх освіту. Одночасово студентські громади,які по таборах з' рганізувались ще в 1921 р., ропочали верифікацію своїх членів.Верифікація була переведена досить суворо. Хай для стердження послужить слідуючий факт.

В таборі Стрілково один з членів громади п.С.Х. став перед Комісією з твердженням,що він має закінчену гімназію в році 1915. Крім посвідки свого військового командування не мав інших освітних документів. Після певного іспиту і досить довгого дослідження було усталено,що п.С.Х. дійсно має закінчену гімназію, однак її закінчив не в 1915 р., а в 1916 р. Пан С.Х. не погодився з висновком Верифікаційної Комісії, бо йому ходило теж о старшинство в сотники, а тому він потребував 1915-й рік. Студентська громада не дала п.С.Х. рекомендації до Українського Громадського Комітету

в Празі.Пан С.Х. одначе вступив до Української Господарської Академії без цієї рекомендації,бо мав сильну підтримку в колах Громадського Комітету в Празі.
Хоч, на жаль, верифікація студентських громад не вповні була признана Громадським Комітетом в Празі, однак континґент студентства Академії під оглядом освітнім був високий. Були то переважно студенти колишніх російських університетів та політехнік з меншим або більшим числом т.зв. шкільних заліків/"зачотів"/,ба навіть вже з закінченою освітою. І увесь той континґент студентства Академії почав в Подєбрадах свою науку з самого початку.
Порівнююче малий відсоток студенства Академії,що академічній номенклятурі був названий студентами- матурантами, не мав цілковито закінченої середньої освіти і протягом певного визначеного часу під загрозою страти стипендії мусів скласти матуральний іспит на Матуральних Курсах при УГА.

При заснованні Академії, можно сказати, Громадський Комітет не зовсім уявляв собі, якою Академія мала бути. Статут Академії передбачав трирічне навчання, після якого видавались би свідоцтва вчених меліораторів ,технологів, аґрономів,економістів.

До певної міри таке наставлення громадських чиннків мало оправдання,бо загал еміґрації ще жив критеріями скорого повороту на Батьківщину.Були навіть голоси проти творення Академії взагалі/див. спогади професора фізики Академії Б.Лисянського в ч."Вістей" УТГІ",1952/. Загал студенства,котрому поступовання Українського Громадського Комітету не було зрозумілим, на початку науки не входив в суть справи. Не маючи ані підручників, ані книжок,коли ще не було опановано чеської мови,щоби користуватись чеською літературою,студенти Академії акуратно ходили на всі виклади,як звичайні учні шкіл, пильно стежучи за кожним словом професорів.

Аж трохи розглянувшись,студенти застановились над питанням,які вони мають вигляди після закінчення Академії. Провід в цім взяв Інженерний Факультет, студентам якого не імпонувало трирічне навчання та титули вчених меліораторів та вчених технологів. Студенти підняли питання про зміну статуту Академії. На жаль,початково професори Акдкемії поставилися проти. По стороні студентів стали виразно професори: С.Тимошенко,Є.Сокович,Л.Грабина. Натомість Ректор Академії проф. І. Шовгенів став проти. Тому я вважаю, що п. О. Козловський не вірно насвітлив перебіг подій в Академії, власне, промовчуючи ініціятиву студенства Академії, і лише на стор.8-ій своєї статті загально про це натякнув.Студенти Академії уложили відповідний меморандум, в котрім доиагались: а/4--х річного навчання, б/ надання титулів інженерів відповідного фаху, в/ автономії Академії, тобто віддідлення від Українського Громадського Комітету в Празі. Меморандум підписало 109 студентів./ Перші підписи :К.Лінevич,С.Момот , автор цих спогадів і т.д./
Противники меморандуму були переважно студенти Економічного Факультету, як наприклад, Денисенко,Шкляр, котрі не мали закінченої освіти і потім перед закінченням Академії згідно з вимогами нового статуту були змушені скласти

матуральні іспити та котрі враз з іншими по партійній лінії підтримували акцію Українського Громадського Комітету в Празі по відношенні до Академії.

Підписані в меморандумі обрали з поміж себе 5 уповноважених,котрі і вели справу.Обрані були,як не зраджує память: К.Ліневич, С.Момот,В,Семенів,А. Глувківський та С. Косар.С.Момот та В.Семенів поїхали до Праги, де в Міністерстві та в Українському Громадському Комітеті зложили відповідні меморандуми. Інтервенція студентів увінчалась успіхом. Уповноважені студентів спочатку випили гіркої від Ректора Академії проф. І. Шовгеніва, котрий став по стороні студентів лише після того, як дістав телефонограму з Праги,що поїздка представників студенства увінчалась успіхом. Лише після того Професорська Рада Академії приступила до самостійного вироблення статуту Академії, як то вже згадує на стор. 6 та 7 п. О.Козловський.

Можливим є, що проф.Зозулі був відомий правдивий стан подій на терені Академії, тому він так іронічно і писав про професуру Академії, що однак не дає йому права уживання невідповідних епітетів, за що слушно п.О.Козлов-ський обурюється в кінці своєї статті.

Думаю,що буде слушною ще одна моя увага:
Інж. С.Зеркаль в р.р. 1922-23 був на Матуральних Курсах при Академії, як також був одним побічних заядлих против ників акції 109 студентів. Можливо і нині він, як захисник Українського Громадського Комітету в Празі, редагує "витяги" з денника М.Ю.Шаповала, що і дає однобічний матеріял для Д-ра Зозулі.

Добре булоб коли б інші абсольвенти І-го випуску Академії подали свої спогади відносно того так важного часу для Академії в Подєбрадах і тоді можнаб було б докладно відтворити перебіг подій. А такі вихованці Академії тут в ЗДА є. Наприклад інж. Кость Ліневич в Шикаґо/ він же уповноважений 109/, інж. Йосип Кушелів, який рівно ж поклав свій підпис в меморандумі студенства і проживає рівнож в Шикаґо, інж. Іван Блудимко/ Бостон/ та інші.
На закінчення хочу з особливою приємностю підкреслити цінну роботу п.О.Козловського, котрий у своїй статті стає на з захист Академії в Подєбрадах, стає в спосіб тактовний та дає нам багато цінних відомостей, як кол.секретар Академії, і на кожнім кроці підносить вартість нашої Альма Матер.

Шикаґо 18 грудня 1958 року.

Інж. Микола Фещенко - Чопівський

Інж.М.Фещенко-Чопівський загально поставився прихильно до моєї статті-"З приводу деяких ювілейних ревеляцій", а той закид, що він мені робить я пояснюю тим, що він, на жаль, попередньо не познайомився зі змістом статті професора УТІ Д-ра Я.Зозулі в ч.5-6"Вістей УТІ в Ню Йорку" бо я лише коротко зареагував на головніші хибні твердження цієї статті і пускатись в деталі не міг за обмеженістю місця/а тих хиб, які слід би спростовувати, в цій статті є більше/. Тому про справу статутів Академії я висловився коротко,не пускаючись в деталі, бо мені ходило спростувати лише тенденційні твердження проф.Зозулі в цій справі.

Я не погджуюсь з твердженням інж. М.Фещенко-Чопівського,що професори Академії, за винятком трьох ним названих, поставилися проти жадань студентів про поширення програми, зміни титулів і т.д.Упережности проти цього вони не мали, лише тримали себе стримано. Зокрема Ректор Академії проф. І.Шовгенів, як найбільш відповідальний за долю школи чинник,що мав до полагодження в початковій стадії організації Академії багато інших клопітних справ та конфліктів,мусів в своїх тактичних посуненнях бути обережним і трохи охолоджувати запальні голови. Інж. Фещенко - Чопівський згадує, що"уповажені студентів спочатку випили гіркої від Ректора Академіїпроф.І.Шовгеніва",але не згадує або може не чув,що випив за цей меморандум той самий Ректор проф. І.Шовгенів від Українського Громадського Коміьету, а ще більше від високих чинників Міністерства Закордонних справ.

В щоденнику М.Ю.Шаповала під датою 19.XI.1922 записано таке/стор. 79/:" На засіданні Адміністративно-Господарської Комісиї УГА/ ЦеКомісия при Українськім Громадськім Комітеті,яка завідувала коштами Академії.О.Ко/ в суботу 11.XI з проф. Шовгеновим сердечний припадок". Далі 9 грудня 1922 р./стор.82/ М.Шаповал нотує:"В понеділок,4.XII, мав побачення з Др. Ґірсою,питав, чи я знаю про записку от студентів до Швегли.Швегла передав її на узглядненя його. Лютий."Політику в ЧСР ведуть не еміґранти, а Міністерство." В"такі Подєбради" не поїде."Роправиться" з інригою. Делегація УГА/Шовгенів,Іваницький,Мицюк/ була у Др.Завазала,який їм прочитав лекцію про платні і посади"... Я чув,як Ректор доповідав в Сенаті про цю лекцію і не завидував його ректорській тозі.

Річ в тому, що на жаль до справи осамостійнення Академії від Українського Громадського Комітету/ а із за цього головним чином і точилась боротьба/ примішалися деякі тактичні потягнення, що торкалися вже взаємовідносин чеських політичних партій. Інж. Фещенко-Чопівський не згадує, що меморандум студентів опинився теж у одного з лідерів чеської Аґрарної партії інж. Фідлера, а той його передав прем'єр-міністрові Швеглі/теж аґрарник/ і справа опинилася в тій площині, щоб Академія з ресорту Міністерства Закордоних справ/який ресорт належав до партії народньо-соціялістичної/ була передана/ і з коштами на її утримання/ під виключний догляд Міністерства Хліборобства/яке було ресортом аґрарників/. Взаємовідносини між чеськими аґрарниками і чеськими народніми соціялістами/партія Д-ра Бенеша/ не

були найкращі,хоч вони належали до одного коаліційного уряду, а справа Академії через молодечий запал студенства, не хотячи, всунунулася до того.

Я не можу більше про це поширюватись, бо це матеріял для окремої більшої статті.Повищі приклади навів тільки для ілюстрації того замотаного положення, в яке попала Академія і її Ректор проф.І.Шовгенів. Про меморандум та його ініціяторів/ між іншим за моїми відомостями в склад уповноважених від 109 студентів входили такі особи: В.Семенів,С.Косар,К.Лінeвич і В. Мурашко/ я згадав в моїй статті під назвою "Профіль студенства", яку я написав для Ювілейного Збірника Академії.За обмеженістю місця вона не увійшла до матеріялів І-го тому цього Збірника, який вже зданий до друку, а в цих спогадах я якраз цей випадок з меморандумом і другий випадок /справа перенсення Академії на Волинь/ наводив як приклади тієї ролі, яку в житті Академії відогравали студентські організації, зокрема в ній я підкоеслив, як рахувався з опінією студентського загалу Ректор проф.І.Шовгенів.

Я вітаю причинок інж. Фещенка-Чопівського до історії подій, які відограли в житті Академії переломову добу і повернули шлях її розвитку на іншу колею. Противники цього повороту твердять, що Академія на цьому програла/диви вищезгадану статтю проф.Д-ра Зозулі/,прихильники ж твердять що виграла. Колись об'єктивний історик про це винесе свій вирок.Нам же треба в своїх спогадах і писаннях дбати про це, щоби ми ціне іра ет студіо, а головне вірно освітлювали ту сторінку чинности української еміґрації, яка є, як ніяк, вкладом в українську культуру.

О. Козловський

З технічних причин не можна було помістити вч.19-20 "Вістей УТГІ" за 1957 списків абсольвентів:

ДИПЛОМОВАНІ ІНЖЕНЕРИ-ХЕМІКИ

Ч. п.	Прізвище та ім'я	Р і к нар.	Р і к закін.	Число дипл.	Тема дипл. праці
1.	АРТЮШЕНКО Юрій	1899	1947	59	Проект горальні 2-тонної продукциї на добу з картоплі не очищеного спірту і видобуток не очищеного спірту.
2.	ВЕЛИКИЙ Йосафат	1923	1951	297	Схема проекту апаратури виробу сульфатної кислоти контактним способом 20 тон на добу.
3.	ВИТВИЦЬКИЙ Теодор	1919	1950	294	Проект рафінериї харчевих товщів з видайністю 50 тон на добу.
4.	ПАВЛЮК Елевтерій	1912	1949	228	Проект гарбарні 5-ти тонної продукциї в тижні.
5.	СЕРЕДИНСЬКИЙ Олександер	1910	1947	1	Фабрика мармелядки з яблок,малин,агресту продукциї 3 тони на добу.
6.	ФЕДЕВИЧ Роман	1921	1949	170	Проект гарбарні 4 тони продукциї гарбованням рослинними гарбниками.

МАҐІСТРИ ДЕРЖАВНИХ НАУК :

1.	ВІЛИЦЯ Кость-/КОСТІВ КОНСТАНТИН/	1917	1946	1
2.	РУСНАК Мирон	1916	1949	2

ВІД РЕДАКЦІЇ:

В надрукованих в ч.19-20 " ВІСТЕЙ УТГІ" за 1957 р. списках абсольвентів помио нашої волі вкралися помилки, а саме:

Стор. 37 - інженер-лісівник ІВАШКІВ Любомир
" 40 - інженер-аґроном ФІҐЛЮС Богдан
" 44 - маґістер-фармації ВЕРЖБИЦЬКА Елеонора
" 45-- маґістер-фармації ДІЯКОН Ростислав
" 47 - Маґістер-фармації ЛАПСА Леонтина
" 47 - маґістер- фармації МАЛЮЦА Степан,
дипл.праця"Протаміни ігістаміни"
49 - маґістер-фармації СЛИЖ Дарія
" 50 - маґістер-фармації СУХЕЦЬКИЙ Петро,
дипл.праця " Ряд Columiferaeйого систематика та приналежні до нього лікарські рослини."
" 51 - ветеринарний лікар КАВАЛЕЦЬ Ярослав
51 - ветеринарний лікар КУРІЙ Василь
" 51 -ветеринарний лікар ЛАТУШКИН Микола
" 51 - ветеринарний лікар ШПУР Михайло.

ПРОПУЩЕНО:
Стор. 52 Доктори ветеринарних наук - ветеринарні лікарі:

15. ТУКЕР Ришард 1913 1948 9"Деяка залежність між формою,функцією і оточенням в будові черепа ссавців."

Інженери-лісівники: Сторона: 43

327 РУЩ[illegible]ИЙ Тарас 1914 1948 147 " Пролісненя"

Дипломовані маґістри-фармацевти: Сторона 45

31. ДАНИЛЮК Евгенія 1920 1948 95"Примінення арсену і антимону вфармацевтичній практиці."

30. Данилюк Евген 1916 1948 90"ПЕНЕСИЛІНА ВЛАСТИВОСТИ І ТЕРАПІЯ."

122.ІВАНУСА ВОЛОДИМИР 1910 1950 288"Ролі [illegible] і їх значення в фармацевтичній приктиці."

НА ПРЕСОВИЙ ФОНД "ВІСТЕЙ УТГІ" ПОЖЕРТВУВАЛИ :

Доц.інж.Боровський М.	5	дол.
Дипл.Екон.Ільків М.	1	"
Проф.Григоренко І.	5,5o	"
Абс. Пуйо І.	1	"
Інж. Шох П.	1	"
Інж. Журжа І.	1	"
Інж. Безлюда С.	1	"
Інж. Галів М.	1	"
Інж. Гнойовий І.	1	"
Інж. Статникова Г.	1	"
Інж. Добрянський А.	1	"
Інж. Бачинський І.	2	"
Др. Костів К	1	"
Інж. Єльників М.	1	"
Інж. Савчук Ф.	1	"
Інж. Дубрівний П.	1	"
Проф. Клименко П.	5	"
Інж. Яременко А.	1	"
Др. Івануса В.	2	"
Інж. Панчак І.	1	"
Лект.Інж. Рудик Я.	10	"
Др. Прибитківський П.	1	"
Інж. Проданчук П.	1	"
Інж. Тарасюк М.	1	"
Доц. Антипів О	1	"
Інж. Миколаєнко О.	1	"
Інж. Лещинський Ф.	1	"
Доц. Ніщименко К .	1	"
Інж. Сьомак С.	1	"
Інж. Панасенко Л.	1	"
Інж. Кулинич Д.	2	"
Інж. Сімяник С.	3	"
Інж. Романенко А	1	"
Інж. Вер а Д	1	"
Абс. Мазурок О.	1	"
Абс. Прохода М.	2	"
Інж. Бойко О.	1	"
Інж. Бакевич Д.	1	"
Інж. Рознатовський М	1	"
Інж. Нестеренко П.	1	"
Інж. Биковський Л.	1	"
Інж. Білінська Н.	1	"
Інж. Безручко Л.	1	"
Інж. Кмета А.	1,5o	"
Проф. Гордієнко Г	1	"
Разом	74	доляри

Редакція "Вістей УТГІ" складає всім жертводавцям щиру подяку за їх допомогу у виданні "ВістейУ УТГІ"

ПОЯСНЕННЯ ДО БЮДЖЕТУ НА 1956 РІК

I. До прибутків

X

До 1. Шкільні оплати є леґальним джерелом прибутків УТІ. Бюджет складено на підставі оплат навчання, які зобов"язували в минулому академічному році і які надруковані в бюлетені на ст. 23, та кількости студентів, які записані на студії восени 1955 р. В минулому році ми мали в середньому 17 студентів, що заплатили повну оплату, і це дало коло 3100 дол. На початку року було записано 43 студійники всіх катеґорій, що в переводі на нормально оплачуючих студентів дає понад 30 осіб, або вони дадуть коло 6 тисяч дол. за один семестр. За 2 семестри дасть це джерело коло 12 тисяч дол. Але тому що третина студентів ходить на курси англійської мови, за які низька оплата - 5 дол. за годину тижнево, то ми беремо всього 2/3 отієї загальної суми або 8.200 дол. З того на бюджет 1955 р. 2.200 дол. і на бюджет 1956 р. - 6.000 дол.

До 2. Прибутки з членських внесків членів УТІ - професорів, абсольвентів і прихильників тепер є основним джерелом наших прибутків. За статутом, кожний член вносить 10 дол. річно. В минулому році ми мали 103 члени, а в тому кілька звільнених. За час від 1.7.55 р. до 31.12 1956 р. ми плянуємо запросити всіх 1125 членів /разом з попередніми/, які принесуть у 1955 р. 700 дол., а в 1956 - 8.000 дол. Вербування нових членів буде переводитися за виробленим пляном у всіх стейтах Америки й Канади за допомогою місцевих комітетів допомоги для УТІ. Місячна квота ~~дляXXX~~ нових членів має виносити коло 80 членів.

До 3. В наступному періоді часу УТІ повинен розпочати систематичну видавничу діяльність, з якої продукція буде продаватися. Намічено продати 5 чисел "Вістей" в кількості 5000 примірників на суму 2500 дол. та інших видань /бюлетень і науковий збірник/ - на 100 дол., а разом на 2.800 дол. Ми плянуємо зробити "Вісті" квартальником, на який установити передплату від 2 до 3 дол а окреме число продавати по 1 дол.

До 4. Пожертви на підписні листи ми хочемо увести в практику вперше Інші організації збирають таким способом при малих зусиллях по 2-3 тисячі дол. Ми намітили орієнтовно на 1955 р. 400 дол. і на 1956 р. 2.500 дол., але сподіваємося, що фактичну цю суму перевищимо.

До 5. Під дотаціями разуміємо допомоги від великих господарських і громадських організацій в Америці й Канаді. Сюди належать 4 асекураційні союзи, УККА, КУК і т.п. Ми сподіваємось одержати в 1956 р. 500 дол. Торік ми одержали від Укр. роб. союзу 300 д. і від інших осіб - 30 дол.

До 6. Під іншими прибутками розуміємо випадкові вплати або чужі гроші, що приходять на наше конто, напр., Дослідного центру українсько-польських відносин, на заплановані видання тощо. У минулому році ця позиція дала 365. дол.59 центів. Ми плянуємо для 1955 р. 500 дол. і для 1956 р. - 500 дол.

До 7. Ми не плянуємо ніяких позик. Правда, ми підготовляємо купівлю будинку для УТІ і з цією метою просили УРС позичити нам на гіпотеку в сумі 15 тисяч дол. Проте ближче ознайомлення з наміченим об"єктом не дозволяє нам поспішати з цим, доки не будуть усунені ~~ххх~~ недостатки реальности - відсутність ліфта, парового огрівання, довготермінові арендні умови тощо. Минулого року ми мали позик на 7.749 дол. у формі депозиту, що його передала нам УТГІ-Спілка для урухомлення школи.

До 8. Недоплатки за навчання та інші претензії - нормальне явище при ситемі ~~хххххххх~~сплачування ратами плати за навчання. Ми намічаємо для 1955 р. дістати таких недоплатків 900 дол. і для 1956 р. 650 дол. Це зменшення має випливати із зміненої практики. Ми дозволяємо тепер сплати в той спосіб, що даємо нашу працю тільки по той час, за який внесена плата, і як тільки студент не заплатив, припиняємо навчання.

II. До видатків

на м-ць.

До I. Рент за канцелярію і авдиторії виносить зараз I25 дол. За 1955 р. цей видаток виносить 600 дол. Але для 1956 р. ми передбачаємо видаток I.500 дол. з огляду на намічено відкриття інженерного відділу, який буде вимагати принаймні ще однієї авдиторії. Торік на цю потребу витрачено 937 дол.50 ц.

До 2. Канцелярійні потреби не вимагають пояснень. Сюди входять видатки на купівлю паперу, блянків, ~~ххххх~~ порта звичайного листування і експедиція видань /намічено 430 дол./, книги тощо. Торік на це витрачено 896 дол. 2I ц. Тут були також подорожі. На 1955р ми намітили 600 дол., на 1956 - I.000 дол.

До 3. Платня адміністрації виносила в минулому 2.4I0 дол. Для 1955 р ми намітили 600 ~~ххххх~~дол. I.050 дол. і для 1956 р. - 6.360 дол. Ця потреба забирає 33% всіх прибутків. Виплата ця урегульована п. п 8-9 бюджетових директив.

До 4. Оплати професорів за їх виклади урегульовані постановою Кураторії З I9 лютого 1955 р. В 1955 році на цю мету передбачено I.000 дол. і на 1956 р. - 3.000 дол. В минулому році було всьог I.667 дол., які не були виплачені.

До 5. Закуп інвентаря є зрозумілий. Ми тільки що заряджаємося, як нова інституція. Потрібно нам куповати шафи, столи, машинки до писання і т.д. Ми намітили видати в 1955р. $ 50.00 і в 1956р. 300.00 дол. В минулому ми мали видаток $ 403.34.

До 6. Запланована видавнича діяльність вимагає не тільки матеріяльних витрат, але й персональних. Платня намічена для редактора 75.00 дол. місячно з тим, що буде працювати 3 год. денно у 25 днях в місяці. Він має бути редактором, коректором, адміністратором і помічником нач. канцелярії. На початках він справиться зі своїми завданнями, а пізніше буде видко, чи треба буде поширювати його працівну добу, а тим самим і нагороду. Добровільні співробітники будуть допомогати йому в технічних справах, як експедиція видань.

Планується видати I число Вістей в 1955р. і 4 числа в 1956 по I.000 прим. Одне число не вище як за 250.00 дол., а разом за I.000 дол.

Далі буде видано 2 числа бюлетеню англійською мовою : одно за 250. дол. і друге за 400. дол., а разом 650.00 дол.

Нарешті маємо видати Науковий Збірник, одно число у I20 ст. за 600.00 дол. Разом матеріяльні видатки 2.250,00 дол. На гонорарі резервуємо всього 250.00 дол. : Вісті по 25.00 дол., Бюлетень 25.00 дол, і 50.00 дол., і Наук.Збірник 50.00 дол. Т.ч. ми плануємо видати в 1955р. 500.00 дол. і 1956р. 2.000.00 дол. В минулому році було 687.I0 дол.

Якщо збереться окремий фонд, тоді ми видамо один або два підручники, напр. механічне креслення і соціяльну політику.

До 7. Оголошення передбачені сумою 120.00 дол. для 1955р. і 200.00 дол. для 1956р. В минулому ми мали 271.50 дол. Реклама з пресі, радіо, журналах і телевізії є конечна, поки наша школа не має ще розголосу.

До 8, Ми платимо відсотки за борги в Самопомочі. Вони винесуть в 1955р. 100.00 дол. і в 1956р. 140.000 дол. В минулому році ми виплатили 272.85 дол.

До 9. Згідно статуту ми повинні давати Т-ву 10% з надходжень які інкасує Т-во від своїх членів на допомогу УТІ. Це виносить в 1955 р. - 70.00 дол. і в 1956р. -800.00 дол. Цими сумами диспонує Управа Т-ва згідно з вказівками загальних зборів.

До 10. Дрібні видатки є самозрозумілі. Це є уборка, обезпечальні оплати від службовців, оправи машин і т.д. В 1955р. передбачено суму 580.00 дол. і в 1956 р. 600.00 дол. Було в минулому році тут 1.411.10 дол.

До 11. Покриття заборгованости винесе в 1955р. 500.00 дол. і в 1956р. решту нашої заборгованости 4147.00 дол. В минулому році ми виплатили довгів 5.343.00 дол.

До 12. На кінець року 1956 ми будемо мати готівку, якщо виконаємо бюджет на 100%, 353.00 дол. В минулому році готівка виносила 227.74 дол.

Фін.Референт

/Проф.Михайло Гавриленко/

Президент

/ Проф.Олександер Архімович/

БЮДЖЕТОВІ ДИРЕКТИВИ НА 1956 рік

I. Кураторія Українського Технічного Інституту в Нью Йорку затверджує бюджет для діяльности УТІ на час від І-го липня 1955р. до 31-го грудня 1955р. у прибутках і видатках на суму 5.100.00 дол. і на час від І-го січня 1956р. до 31-го грудня 1956р. на суму 20.650.00 дол.

Адміністрація уповноважується зробити місячні бюджети для практичного ужитку, які разом складуть річний бюджет.

2. В бюджеті зафіксована велика частина чинности органів УТІ, яка складає його програму на 1956р.

3. Прибутки визначають мінімум наміченої програми. Тому Адміністрація повинна буде прикласти найбільших зусиль до перевищення програми, щоб досягти кращих успіхів, як передбачені вони бюджетом.

4. Видатки, навпаки є максимумом поданої програми. Адміністрація повинна обійтися признаними її видатками протягом року. Але у випадку відкриття нових навчальних відділів чи курсів, що стануть джерелами прибутків, а тим самим будуть вимагати видатків, Адміністрація випрацює для них додатковий бюджет, який прийме на спільному засіданні з Контрольною Комісією, і буде його виконувати. Вона предложить його для додаткового схвалення Кураторії постфактум на черговому її засіданні.

5. Персональні видатки Адміністрації разом зі службовцями, але без викладачів, не повинні перевищувати 33% всіх прибутків УТІ. Реалізація цих видатків повинна відбуватися в міру надходження прибутків і в межах згаданих 33% надходжень.

6. Персональним потребам належить давати першенство перед матеріяльними потребами щодо часу їх заспокоєння. Викладачів і службовців належить задовольняти перед виборними співробітниками.

7. Адміністрація подбає про підвищення продуктивности праці у службовців всіх категорій через заведення відповідної контролі й обрахунку, який має стати основою для майбутніх бюджетів, та нагороди службовців.

8. Наші матеріяльні засоби не дозволяють давати службовцям платень за їх працю у достатній висоті, яка б забезпечувала б їх екзистенцію. Всі наші співробітники виконують у нас працю добровільно, як своє побічне заняття, чи на частину працівної доби.

Тільки зі зростом нашої фінансової бази можна буде умови праці поліпшити й створити справжні верстати праці для багатьох осіб.

В 1956р. передбачається одне стале місце керуючого справами Інституту з платнею 150.00 дол. у місяць при 5 днях праці по 8 год. денно.

Друге службове місце передбачено для загального заступника. Тимчасом оплата його праці буде 120 дол. місячно. Поліпшення цих умов буде залежати від фінансового стану УТІ.

9. Оплата праці адміністрації установляється у таких розмірах:

1. Президент	-	100 дол.
2. Віце-президент	-	60 "
3. Директор УТІ	-	50 "
4. Фін.референт і скарбник разом	-	50 "
5. Секретар	-	15 "
6. Кожний директор Відділу по	-	20 ", а для 4-х 80.00 дол.

Разом ціла Адміністрація 355.00 дол., і службовці 270 дол., а разом 625 дол.

Кожний службовець повинен виконувати мінімальну кількість годин праці протягом тижня, щоб мати право на нагороду, яку президент усталить.
Час реалізації виплати узалежнюється від стану готівки в касі Інституту.

IO. Президент буде сам, або призначить когось зі своїх помічників адміністратором бюджету, який повинен вимагати від усіх виконавців бюджету дасягнення працівної програми і завести строгу бюджетову дисципліну у видатках.
Всі помічені ним недотягнення він повинен негайно направити своїми зарядженнями, або негайно довести про них президентові.
Він повинен також провіряти всіасиґнати до виплат і без його шифри вони не можуть бути предложені президентові до підпису,чи виплачені.

II. Якщо прибутки перевищать програму, тоді президент уповноважується признати спеціяльну нагороду для адміністратора бюджету у висоті IO% надвишки, а дальших 23% для всіх інших службовців, відповідно до їх заслуг для УТІ, не будучи в"язаним в їх оцінці ніякими обмеженнями.

I2. Устійнюєтьс_ бюджетовий рік на будуче на час від I-го січня до 3I-го грудня. Адміністрація повинна виготувати, обгрунтувати і Президент предложить бюджет на розгляд і затвердження Кураторії на її річних зборах I-го жовтня кожного року на наступний рік.

I3. Адміністрація уповноважується переглянути такси шкільних оплат і підвищити їх своїм рішенням від I-го лютого 1956 року, якщо знайде,що вони є непомірно низькі в сучасних господарських умовах. Якщо якась чинність УТІ для студентів не була таксована, тоді може установити нову оплату. Ці рішення Адміністрації уважаються за рішення Кураторії, якщо будуть уведені в життя ще перед черговим засіданням кураторії, яка ті такси затвердить.

I4. Бюджет не охоплює цілої програми діяльности УТІ за 1956р. Сюди входять лише такі її частини, які служать джерелами прибутків чи видатків.
Адміністрація одначе повинна дбати про виконання також позабюджетової частини програми. Це є науково-дослідча праця, зовнішні зв"язки, заходи до набуття реальности, стипендій, прав і т.п., як також ініціятива всіх членів УТІ до розбудови його моральних і матеріяльних основ.

Т.в.о. Фінанс.Референта — Президент

Л. Безручко — Профессор О. Архімович